Gemeente Diemen

Programmabegroting 2026

Versie: Ter bespreking auditcommissie en informatieve raad

Inhoudsopgave

Leeswijzer 5

Inleiding 6
- Aanbiedingsbrief 8
- Waar staan we op financieel gebied 10
- Baten en lasten per programma 15
- Structureel evenwicht 16

Programma's 19
- Sociaal 21
- Veilig 38
- Inkomen en armoede 46
- Vrije tijd 53
- Onderwijs 60
- Gebiedsontwikkeling 65
- Leefomgeving en klimaat 75
- Verkeer 87
- Samen besturen 93
- Financiën 101

Paragrafen 109
- Duurzaamheid 111
- Risico's en weerstandsvermogen 129
- Bedrijfsvoering 145
- Openbaarheid (nieuw) 150
- Lokale heffingen 152
- Onderhoud kapitaalgoederen 171
- Verbonden partijen 182
- Financiering 199
- Grondbeleid 204
- Grootschalige projecten 206

Financiële begroting 209
- Programmabegroting 211
- Toelichting op de programmabegroting 215
- Overige financiële tabellen 229

Rechtmatigheidsverantwoording 250

Bijlagen 251
- Kerngegevens 251
- Gesubsideerde instellingen 252

Raadsbesluit en Moties en amendenten 255
- Moties 257

Afkortingenlijst 258

Leeswijzer

Ten opzichte van 2025 hebben we aan de lay-out van de Begroting 2026 niets veranderd. Zoals gebruikelijk begint de begroting met de aanbiedingsbrief. Daarna volgen de programma's. De wijze van informatieverstrekking per programma is hetzelfde als voorgaande jaren.

Na de programma's volgen de paragrafen. Een paragraaf geeft een dwarsdoorsnede van een bepaald onderwerp (bijvoorbeeld risico's) dat over meerdere programma's verdeeld is. Nieuw dit jaar is de paragraaf "Openbaarheid". Deze paragraaf is wetttelijk verplicht.

Na de paragrafen volgt de financiële begroting met daarbij per programma een analyse van de verschillen tussen de begroting 2025 en 2026. De ramingen 2025 betreffen de begrote bedragen tot en met de verwerking van de 3e Kwartaalbrief 2025.

Vervolgens vindt u de financiële tabellen met onder andere de staat van reserves en voorzieningen en het meerjaren investeringsprogramma.

Tot slot volgen enkele bijlagen met de kerngegevens en de subsidiestaat.

Gemeente Diemen

Inleiding

Aanbiedingsbrief	8
Waar staan we op financieel gebied	10
Baten en lasten per programma	15
Structureel evenwicht	16

Aanbiedingsbrief

Voor u ligt de Programmabegroting 2026: de laatste begroting van deze bestuursperiode van het college van B&W. Deze bouwt voort op de vastgestelde Kadernota 2026. In de afgelopen jaren is er veel bereikt. Vanuit het coalitieakkoord *Diemen met elkaar en voor elkaar* hebben we samen met de raad gewerkt aan een toekomstbestendig Diemen. We hebben geïnvesteerd in woningen, voorzieningen en duurzaamheid, en zijn blijven omzien naar onze inwoners en medewerkers. We legden een stevige basis voor een financieel gezonde en zelfstandige gemeente. In 2026 werken we onverminderd door en starten we ook met nieuwe zaken. Dat leest u in deze begroting.

Meer financiële zekerheid in 2026
Financieel staan we er goed voor. Dankzij het solide beleid van de afgelopen jaren is de algemene reserve goed gevuld. Dat geeft ons ruimte om in 2026 waar nodig middelen in te zetten zonder ingrijpende bezuinigingen door te voeren. De Meicirculaire 2025 en de Voorjaarsnota van het Kabinet hebben het meerjarenperspectief bovendien verbeterd.

Wat gaan we in 2026 doen?
We blijven werken aan kansengelijkheid en bestaanszekerheid, onder andere via het noodhulpbureau, de uitbreiding van het stadspasaanbod en het verbeteren van de toegankelijkheid van voorzieningen. Binnen het onderwijs zetten we stappen met het onderwijskansenbeleid en een nieuwe ronde van de Gelijke Kansenalliantie.

Met het programma *Stevige Lokale Teams* zorgen we voor laagdrempelige ondersteuning binnen het sociaal domein. Op het gebied van opvang en zorg voor ontheemden, asielzoekers en statushouders nemen we onze verantwoordelijkheid.

Dankzij extra middelen uit het kunnen we meer doen op het gebied van duurzaamheid en klimaat. In 2026 bouwen we verder aan woningen in onder andere Plantage de Sniep, Holland Park West en Buitenlust, en werken we aan de gebiedsontwikkeling rond sportcentrum Duran. De mobiliteitsvisie, ontwikkeld met inwoners, wordt concreet met maatregelen voor verkeersveiligheid, openbaar vervoer en autoluwe wijken.

We werken aan de weerbaarheid van onze samenleving, gaan verder aan de slag tegen ondermijning, en verbouwen het gemeentehuis tot een toekomstbestendig en voor iedereen toegankelijk gebouw. We blijven inzetten op ontmoeting en verbinding tussen onze inwoners. We zorgen dat Diemen een woonplek is, waar mooie evenementen worden georganiseerd en voldoende mogelijkheden zijn voor sport en andere vrijetijdsbesteding. Daarom Diemen. En kijken we uit naar de viering van 800 jaar Diemen: een moment van verbinding en trots.

Tot slot
Met deze begroting zetten we in 2026 opnieuw mooie stappen voor Diemen. We investeren gericht in kansengelijkheid, duurzaamheid, wonen en voorzieningen, en blijven bouwen aan een verbonden en toekomstbestendige gemeente. Tegelijkertijd zijn we ons bewust van de financiële onzekerheden op de langere termijn. Daarom blijven we bewust keuzes maken en zijn we terughoudend met nieuw beleid. Uw besluit op deze begroting geeft richting aan het laatste jaar van deze collegeperiode én aan de jaren die volgen.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Diemen,

de secretaris,
G.T. Wildeman

de burgemeester,
E. Boog

Waar staan we op financieel gebied

Financieel vertrekpunt
De Kadernota 2026 is het financiële vertrekpunt voor deze programmabegroting. Die nota liet onderstaand meerjarenperspectief zien.

Kadernota 2026	2026	2027	2028	2029
Structureel	-310	-450	3.010	795
Incidenteel	-855	-140	-180	-
Saldo Kadernota 2026	**-1.165**	**-590**	**2.830**	**795**

Voor het opstellen van de begroting 2026 diende de Kadernota 2026 als basis. Op basis van de nieuwe uitgangspunten hebben we de begroting opgesteld. De stelposten voor indexering en de groei van Diemen hebben we verdeeld, de afschrijvingslasten en financieringskosten van het geactualiseerde meerjareninvesteringsplan zijn doorgerekend en de toerekening van de personeelskosten is geactualiseerd.
Tevens zijn alle ontwikkelingen en ambities uit de Kadernota 2026 verwerkt. Na vaststelling van de kadernota hebben zich nog nieuwe ontwikkelingen voorgedaan. Deze zijn opgenomen bij het opstellen van de begroting 2026. Verderop in dit hoofdstuk maken we de gewijzigde en nieuwe beleidsvoorstellen met een financieel effect inzichtelijk.

De verwerkingen van de ontwikkelingen en ambities leiden tot onderstaand geactualiseerd meerjarenperspectief 2026 - 2029.

Begroting 2026	2026	2027	2028	2029
Structureel	390	25	2.635	1.530
Incidenteel	-1.360	-435	-245	-170
Saldo Begroting 2026	**-970**	**-410**	**2.390**	**1.360**

Uit bovenstaand overzicht blijkt voor alle jaren een positief structureel saldo. Het incidenteel negatieve saldo in 2026 verrekenen we met de Algemene Reserve.
Vanaf 2028 verbetert het structurele saldo door het wegvallen van de jaarlijkse dotaties aan de onderhoudsvoorzieningen (+/+ € 2,9 miljoen).
Ondanks dat we weten dat de realisatie van het zwembad na 2029 zal zijn, willen we in de sturing op het meerjarenperspectief rekening houden met de extra lasten die hieruit voortvloeien. Daarom zien we in 2029 het positieve saldo teruglopen. We houden vanaf 2029 rekening met de afschrijvingslasten voor de bouw van een nieuw sportcentrum en zwembad (-/- € 1,5 miljoen). Ook houden we in het perspectief rekening met de afbouw van de compensatieregeling als gevolg van de herverdeling van het Gemeentefonds. Vanaf 2027 verwachten we jaarlijks € 450.000 minder inkomsten te ontvangen. Dit loopt op tot totaal € 3,2 miljoen minder inkomsten.

Niet zichtbaar in het getoonde perspectief maar wel van belang voor de financiële ruimte na 2029 is dat vanaf 2030 de afschrijvingslasten van de investeringen in de openbare ruimte mee gaan tellen. De afschrijvingslasten hebben een oplopend negatief effect op het structurele meerjarenperspectief.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing
De risico's en de berekening van het weerstandsvermogen hebben we geactualiseerd.
De risico's met structurele gevolgen blijven extra onze aandacht houden. In de paragraaf

'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' hebben we de belangrijkste risico's opgenomen. Onderstaand treft u de structurele en incidentele weerstandsratio's met een korte toelichting.

De structurele weerstandsratio blijft 'Uitstekend'.

De structurele weerstandsratio geeft een iets vertekend beeld. De berekening van de structurele weerstandsratio is namelijk gebaseerd op het structurele begrotingssaldo van 2026 en niet op de saldi van latere jaren. De ratio van 'Uitstekend' staat onder druk.
Met name de inkomsten vanuit het Rijk vormen een groot risico. Ook de risico's van de 'open-einde' regelingen binnen het sociaal domein en de bijstand blijven bestaan.
Anticiperend hierop hebben we in de Kadernota 2026 alvast rekening gehouden met de afbouw van de compensatieregeling van het Gemeentefonds (-/- € 450.000 per jaar) en is een structurele stelpost opgenomen voor de kosten van jeugdzorg (€ 500.000).

Bij de Kadernota 2026 hebben we ook de Notitie beweegbaar budget aangeboden. Deze notitie geeft inzicht waar ombuigingen en besparingen mogelijk zijn. De geactualiseerd notitie zullen we gelijktijdig met de Kadernota 2028 aanbieden.

De incidentele weerstandsratio blijft 'Uitstekend'.

De incidentele weerstandsratio wordt voornamelijk beïnvloed door grondexploitaties. De snelle ontwikkelingen en de grote geldstromen die binnen de grondexploitaties omgaan, maken een groot deel uit van de incidentele risico's. Om deze risico's op te vangen is een aparte reserve en voorziening Grondzaken ingesteld.

Begroting 2026 (stand per 1 januari)	2026	2027	2028	2029
Algemene reserve	32.105	31.125	31.680	34.480
Reserve grondzaken	17.265	17.265	17.265	17.265
Totaal saldo incidenteel weerstandsvermogen	**49.370**	**48.390**	**48.945**	**51.745**

De Algemene reserve en de Reserve grondzaken zijn voor het opvangen van de incidentele risico's. Daarbij aangetekend dat de Reserve Grondzaken alleen ingezet kan worden voor de risico's binnen de grondexploitaties. Het incidenteel weerstandsvermogen is ruim toereikend.

Lokale lastendruk
De sturing op de lokale lastendruk vindt plaats bij vaststelling van de begroting. De uitwerking van de begrotingskaders verwerken we in onze belastingverordeningen. De belastingverordeningen 2026 worden volgens planning in de gemeenteraadsvergadering van december 2025 vastgesteld.
Na vaststelling van de begroting 2026 en de belastingverordeningen 2026 zullen we de Nota lokale heffingen actualiseren en aanbieden aan de raad.

In de kadernota stelden we voor alle belastingen en tarieven met 2,1% te indexeren. Uitzondering daarop is het OZB-tarief voor woningen.

OZB-tarief woningen
Het OZB-tarief voor woningen is met 5,0% verhoogd. Reden hiervoor is dat er de afgelopen jaren een stevige inflatie heeft plaatsgevonden. De inflatie is niet meegenomen in de indexering van het OZB-tarief. In 2025 hebben we daar voor het eerst een inhaalslag gemaakt. Ook voor 2026 stellen wij voor deze inhaalslag door te zetten. Dit doen we alleen voor het OZB-tarief voor woningen. Het OZB-tarief voor woningen behoort nog steeds binnen de top 20 van laagste tarieven van alle gemeenten.

Onderzoek kostendekkenheid
In 2024 heeft een onderzoek naar de kostendekkendheid van onze leges plaatsgevonden. Uit het onderzoek bleek dat wij conform de wetgeving handelen. De transparantie van het doorrekenen van kosten kan verbeterd worden. Dit hebben we bij het opstellen van deze begroting ter harte genomen. In de paragraaf Lokale heffingen maakten we al inzichtelijk welke kosten toegerekend worden naar de kostendekkende tarieven. Nu is ook inzichtelijk gemaakt welke kosten eventueel extra toegerekend kunnen worden. Daarnaast is binnen de legesverordening kritisch gekeken naar de toerekening van uren.

In de paragraaf 'Lokale heffingen' is terug te lezen wat de tariefswijzigingen voor effecten hebben op de lastendruk voor éénpersoons- en meerpersoonshuishoudens.

Autonome en nieuwe ontwikkelingen
Onderstaand treft u een overzicht van alle autonome en nieuwe ontwikkelingen in de begroting 2026 met een financieel effect. Grotendeels komen deze overeen met de ontwikkelingen zoals opgenomen in de Kadernota 2026. Gewijzigde en toegevoegde ontwikkelingen ten opzichte van de Kadernota 2026 zijn gekenmerkt met een '@'.

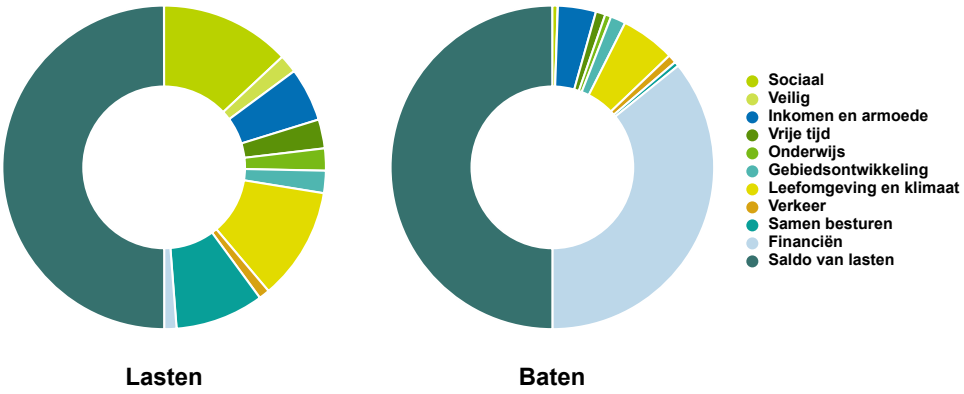
De ontwikkelingen vloeien voort uit de opgaven van het Rijk en de ambities in het coalitieprogramma 'Diemen met elkaar en voor elkaar'. Een toelichting op de ontwikkelingen vindt u terug in de programma's.

Autonome en nieuwe ontwikkelingen	2026	2027	2028	2029
Sociaal				
@ Indexatie tarieven Jeugdhulp	-640	-640	-640	-640
@ Indexatie tarieven Wmo	-260	-260	-260	-260
Hervormingsagenda Jeugd - vervallen taakstelling 2026 en 2027	-990	-1.050	-	-
@ Hervormingsagenda Jeugd - stelpost kosten jeugdzorg	-500	-500	-500	-500
Stevige lokale teams	-100	-	-	-
Gebiedsgericht samenwerken Jeugdhulp	-80	-80	-80	-80
Steunpunt Wonen Diemen	-65	-65	-65	-65
Van Groot naar Beter	-20	-	-	-
Van Groot naar Beter (project Buitenlust)	-50	-	-	-
Preventief aanbod door Ouder en Kindcoaches	-60	-60	-60	-60
Humanitas; Eenzaamheid, rouw en verlies	-25	-25	-25	-25
@ Motie Femicide	-30	-30	-30	-30
Totaal Sociaal	-3.050	-2.940	-1.890	-1.890
Veilig				
Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland	-140	-140	-140	-140
Intensiveren aanpak ondermijning	-210	-210	-210	-210
@ Programma Weerbaarheid	-90	-	-	-
Totaal Veilig	-440	-350	-350	-350
Inkomen en armoede				
@ Armoedebeleid - Stadspas	-175	-100	-	-

Autonome en nieuwe ontwikkelingen	2026	2027	2028	2029
Armoedebeleid - Noodhulpbureau	-55	-40	-	-
@ Opvang diverse doelgroepen	-90	-	-	-
Totaal Inkomen en armoede	-320	-140	-	-
Gebiedsontwikkeling				
Versterken expertise en capaciteit voor uitvoering Omgevingswet	-155	-155	-155	-155
Nieuwe wetgeving volkshuisvesting en actualiseren Huisvestingsverordening	-50	-	-	-
Geluidadvisering woningbouwprojecten	-25	-	-	-
Organisatie "State of the Region" Amstelland Meerlanden	-5	-	-	-
Totaal Gebiedsontwikkeling	-235	-155	-155	-155
Leefomgeving en klimaat				
Geluidbelastingkaarten en Basisgeluidemissies 2026	-50	-	-	-
Programma Onderhoud Openbare Buitenruimte	-	-	2.900	2.900
Stimuleren zelfbeheer van gemeentegroen	-50	-50	-50	-50
Totaal Leefomgeving en klimaat	-100	-50	2.850	2.850
Verkeer				
Actualiseren Parkeerbeleidsplan	-60	-	-	-
Onderzoek optimaliseren fiets- en voetgangersnetwerk	-40	-	-	-
Totaal Verkeer	-100	-	-	-
Samen besturen				
Gemeenteraadsverkiezingen 2026	-5	-	-	-
@ Datagedreven werken - structureel	-45	-45	-45	-45
@ Datagedreven werken - incidenteel	-60	-95	-65	-30
Bedrijfsvoering / bijdrage Duo+ (Informatieveiligheid)	-60	-60	-60	-60
Strategisch personeelsbudget	-250	-250	-250	-250
Strategisch personeelsbudget - Incidenteel	-200	-	-	-
@ Proces besparingen en ombuigingen	285	285	285	285
Totaal Samen besturen	-335	-165	-135	-100
Financiën				
@ Algemene uitkering	5.005	4.625	3.010	2.845
Verhoging OZB met 2,9% tot 5,0%	140	140	140	140
Totaal Financiën	5.145	4.765	3.150	2.985
Totaal Autonome en nieuwe ontwikkelingen	**565**	**965**	**3.470**	**3.340**

Baten en lasten per programma

Baten en lasten 2026	Lasten[1]	Baten[2]
Sociaal	-29.915	1.135
Veilig	-5.005	465
Inkomen en armoede	-12.737	9.424
Vrije tijd	-7.295	2.301
Onderwijs	-4.920	1.369
Gebiedsontwikkeling	-5.479	3.517
Leefomgeving en klimaat	-25.781	12.230
Verkeer	-2.585	1.988
Samen besturen	-20.417	1.487
Financiën	-2.875	82.123
Totaal	**-117.008**	**116.038**
Saldo van baten en lasten		**-970**

Lasten **Baten**

[1] Dit betreft de structurele en incidentele lasten per programma inclusief de toevoegingen aan reserves.
[2] Dit betreft de structurele en incidentele baten per programma inclusief de onttrekkingen uit reserves.

Structureel evenwicht

Structureel evenwicht
Het toezicht van de provincie richt zich op het meerjarige structurele evenwicht van de begroting. Uit onderstaand overzicht blijkt een positief structureel saldo in 2026. Het incidentele negatieve saldo verrekenen we met de algemene reserve.

In 2027 is loopt het positieve saldo iets terug tot een klein negatief saldo.

Vanaf 2028 verbetert het structurele saldo fors door het wegvallen van de jaarlijkse dotaties aan de onderhoudsvoorzieningen (+/+ € 2,9 miljoen).

Ondanks dat we weten dat de realisatie van het zwembad na 2029 zal zijn, willen we in de sturing op het meerjarenperspectief rekening houden met de extra lasten die hieruit voortvloeien. Daarom zien we in 2029 het positieve saldo teruglopen. We houden vanaf 2029 rekening met de afschrijvingslasten voor de bouw van een nieuw sportcentrum en zwembad (-/- € 1,5 miljoen).

Niet zichtbaar in het getoonde perspectief maar wel van belang voor de financiële ruimte na 2029 is dat vanaf 2030 de afschrijvingslasten van de investeringen in de openbare ruimte mee gaan tellen. De afschrijvingslasten hebben een oplopend negatief effect op het structurele meerjarenperspectief.

Totaal Programma's	2026	2027	2028	2029
Structureel				
- lasten	-113.746	-115.046	-112.036	-115.358
- baten	113.837	114.537	114.585	116.452
- toevoegingen aan reserves	-161	-149	-358	-150
- onttrekkingen aan reserves	459	683	444	586
Saldo structureel	**390**	**25**	**2.635**	**1.530**
Incidenteel				
- lasten	-3.100	-725	-245	-170
- baten	1.190	290	-	-
- toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
- onttrekkingen aan reserves	550	-	-	-
Saldo incidenteel	**-1.360**	**-435**	**-245**	**-170**
Totaal saldo van baten en lasten	**-970**	**-410**	**2.390**	**1.360**

Uitsplitsing incidentele posten:

Incidentele lasten	2026	2027	2028	2029
Sociaal				
Aanvullend vervoer Diemen	-35			
Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	-325			
Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) - correctie 2025	-5			
Integraal zorgakkoord (IZA)	-200			
POK-middelen	-115	-115		
Stevige lokale teams	-100			
Wetsvoorstel Van school naar duurzaam werk	-55			
WMO inkomens en vermogenafhankelijke eigen bijdrage	-175			
Subsidie zwembad AGO	-55	-55		
Totaal Sociaal	**-1.065**	**-170**	**-**	**-**

Incidentele lasten	2026	2027	2028	2029
Veilig				
Programma Weerbaarheid	-90			
Totaal Veilig	**-90**	**-**	**-**	**-**
Inkomen en armoede				
Armoedebeleid - Stadspas	-175	-100		
Armoedebeleid - Noodhulpbureau	-55	-40		
Opvang diverse doelgroepen	-90			
Totaal Inkomen en armoede	**-320**	**-140**	**-**	**-**
Vrije tijd				
Theater De Omval (incidentele subsidie)	-75			
Versterken lokale bibliotheekstelsel	-100			
Totaal Vrije tijd	**-175**	**-**	**-**	**-**
Gebiedsontwikkeling				
Actualiseren Huisvestingsverordering	-50	-	-	-
Inhuur geluidsadviseur	-25	-	-	-
Opstellen omgevingsplan	-215	-215	-180	-140
Organisatie "State of the Region Amstelland"	-5	-	-	-
Van Groot naar Beter	-20	-	-	-
Van Groot naar Beter - project Buitenlust	-50	-	-	-
Totaal Gebiedsontwikkeling	**-365**	**-215**	**-180**	**-140**
Leefomgeving en klimaat				
Vernieuwen geluidbelastingkaart	-50			
Totaal Leefomgeving en klimaat	**-50**	**-**	**-**	**-**
Verkeer				
Actualiseren Parkeerbeleidsplan	-60			
Onderzoek optimalisatie fiets- en voetgangersnetwerk	-40			
Totaal Verkeer	**-100**	**-**	**-**	**-**
Samen besturen				
Claim wet open overheid	-60			
Datagedreven sturing	-60	-95	-65	-30
Diemen 800 jaar	-480			
POK-middelen	-45	-45		
Uitkering Regeling Vervroegd Uittreden (RVU)	-25			
Strategische personeelsplanning	-200			
Raadscommunicatie verkiezingen 2026	-5			
Projectleider Dienstverlening	-60	-60		
Totaal Samen besturen	**-935**	**-200**	**-65**	**-30**
Totaal incidentele lasten	**-3.100**	**-725**	**-245**	**-170**

Incidentele baten	2026	2027	2028	2029
Sociaal				
Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	325			
Integraal zorgakkoord (IZA)	200			
Wetsvoorstel Van school naar duurzaam werk	55			
WMO inkomens en vermogenafhankelijke eigen bijdrage	-20			
Totaal Sociaal	**560**	**-**	**-**	**-**
Gebiedsontwikkeling				
Opstellen omgevingsplan	115	130		
Totaal Gebiedsontwikkeling	**115**	**130**	**-**	**-**

Incidentele baten	2026	2027	2028	2029
Financiën				
Wet open overheid	60			
POK-middelen	160	160		
Versterken lokale bibliotheekstelsel	100			
WMO inkomens en vermogenafhankelijke eigen bijdrage	195			
Totaal Financiën	**515**	**160**	**-**	**-**
Totaal incidentele baten	**1.190**	**290**	**-**	**-**

Incidentele toevoegingen reserves	2026	2027	2028	2029
Er zijn geen incidentel dotaties				
Totaal incidentele dotaties	**-**	**-**	**-**	**-**

Incidentele onttrekkingen	2026	2027	2028	2029
Vrije tijd				
Omval Incidentele subsidie	75			
Totaal Vrije tijd	**75**	**-**	**-**	**-**
Samen besturen				
Diemen 800jaar	475			
Totaal Samen besturen	**475**	**-**	**-**	**-**
Totaal incidentele onttrekkingen	**550**	**-**	**-**	**-**

Gemeente Diemen

Programma's

Sociaal	21
Veilig	38
Inkomen en armoede	46
Vrije tijd	53
Onderwijs	60
Gebiedsontwikkeling	65
Leefomgeving en klimaat	75
Verkeer	87
Samen besturen	93
Financiën	101

Sociaal

Portefeuillehouders: M. Everhardt en M. van den Berg

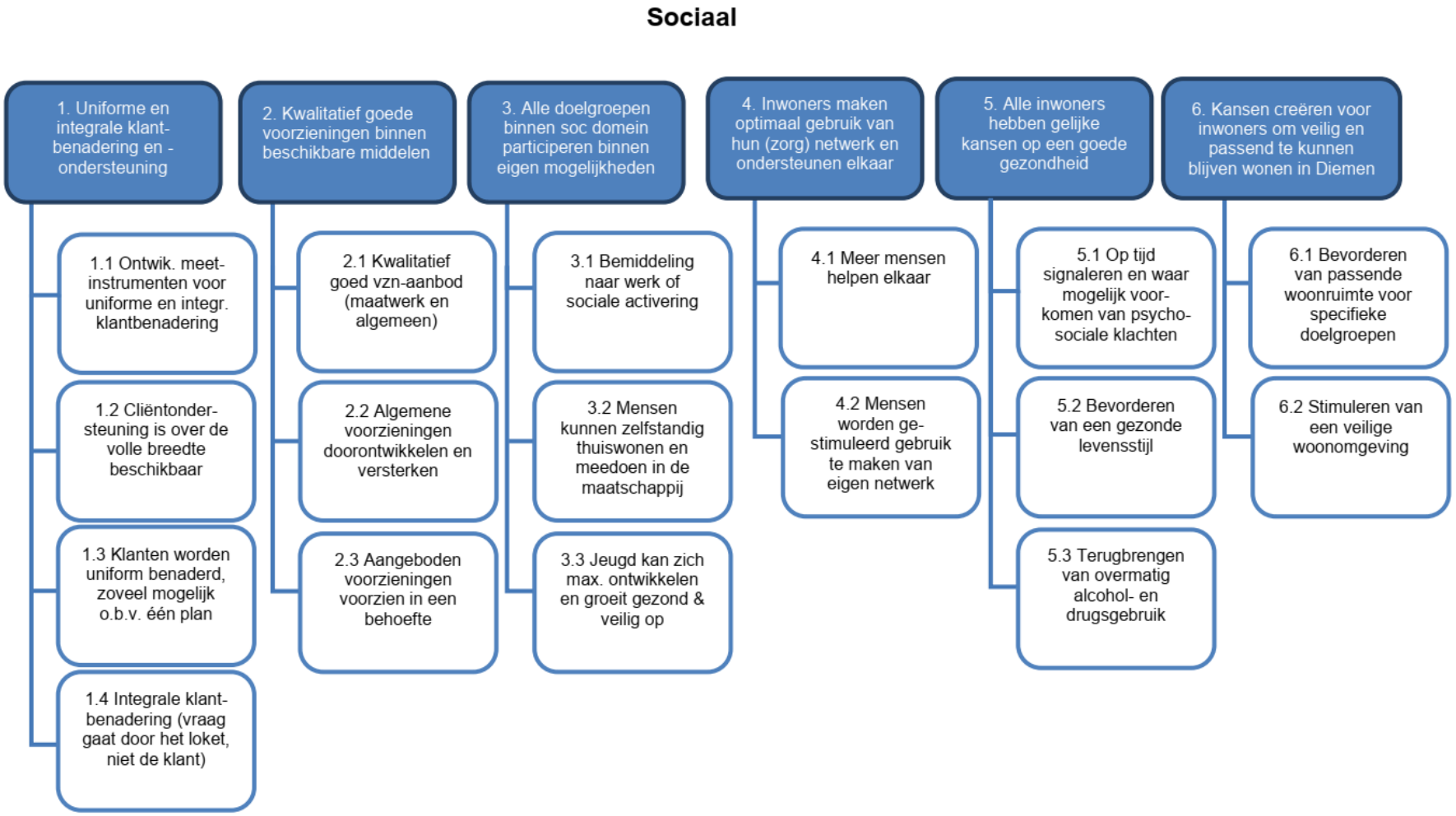
Visie & strategisch doel

We willen in Diemen in het sociaal domein zo dicht mogelijk bij de inwoner een goed aanbod bieden van informatie, advies en ondersteuning. In de nota Samen Diemen 2024-2027, die is verlengd in 2024, zijn onze ambities en plannen vastgelegd. Dat gaat dan over kansrijke start voor de jeugd, gezondheid, sociale, maatschappelijke en economische participatie en een veilige leefomgeving voor iedereen. In dit programma komen deze onderdelen terug.

De uitdaging binnen het sociaal domein ligt in het verder ontwikkelen van integrale dienstverlening en integrale toegang. Dat betekent dat we het cliëntperspectief voorop stellen. Dat doen we door de menselijke maat in het oog te houden. Dat krijgt bijvoorbeeld vorm bij de beleidsontwikkeling rondom armoede of kansengelijkheid, maar ook bij het versterken van de sociale basis, de voorbereidingen voor de stevige lokale teams, het gebiedsgericht werken voor jeugd(bescherming) en meer. Dat doen we door te verdiepen in de doelgroep, door cliëntervaringen te verzamelen en ervaringsdeskundigen te betrekken bij beleidsvorming en uitvoering. We willen de communicatie vanuit de gemeente verbeteren en daarmee ook de toegang tot de voorzieningen. Versterken en vitaal houden van de samenwerking in het netwerk en het bereiken van inwoners die (nog) niet goed in beeld zijn, staan ook hoog op onze prioriteitenlijst.

De belangrijkste pijlers onder het beleid:
1. We kijken vooral naar de effecten die we voor de inwoner willen bereiken. Wetgeving ondersteunt daarbij, maar toepassing van de wet is geen doel op zich. De privacy van mensen is een groot goed. Uitwisseling van gegevens vindt alleen plaats als dit noodzakelijk is en in overleg met de betrokken inwoners. De inwoners zijn onze spiegel en ons klankbord. Daarom vragen we ze regelmatig naar hun ideeën en ervaringen bij het maken van beleid.
2. We werken preventief. We willen dus voorkomen dat problemen ontstaan of verergeren. Ondersteuning moet daarom goed toegankelijk zijn voor inwoners.
3. Als mensen hulp en ondersteuning nodig hebben, zoeken we naar oplossingen om hun situatie te verbeteren.
4. We zorgen voor een zo goed mogelijk samenspel tussen de zorg door professionals (formele zorg) en de zorg door familie, vrienden, buren of vrijwilligers (informele zorg).

Doelstellingen in één oogopslag

Kaderstellende beleidsnota's

- Algemene subsidieverordening Diemen 2018;
- Beleidsnota Diversiteit 2020;
- Beleidsnota Sociaal Domein 2020-2023 "Samen Diemen";
- Beleidsnota Wet inburgering 2022;
- Beleidsplan participatiewet (2014);
- Beleidsplan Schuldhulpverlening 2016-2019;
- Beleidsregels Jeugdhulp 2022;
- Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning Diemen 2022;
- Huisvestingsverordening Diemen 2022;
- Nadere regels directe bemiddeling huisvesting leerkrachten Diemen 2021;
- Beleidsregels woonruimteverdeling en urgentie gemeente Diemen 2017;
- Inkomensondersteunend armoedebeleid 2016-2019;
- Nadere regels Jeugdhulp Diemen 2022 ;
- Nadere regels maatschappelijke ondersteuning Diemen 2024;
- Notitie Voor en met Diemen-Kader voor dienstverlening;
- Sportnota 2016-2020 "Sportieve Kracht van Diemen";
- Toegang en toeleiding tot het Sociaal Domein;
- Verordening Jeugdhulp Diemen 2022;
- Verordening maatschappelijke ondersteuning 2024;
- Verordening beslistermijn schuldhulpregeling 2021;
- Verordeningen participatiewet afstemmingsverordening, Cliëntenparticipatie, Inkomenstoeslag, Loonwaardesubsidie, Re-integratie, Studietoeslag, Tegenprestatie.

Autonome ontwikkelingen

GGD Amsterdam Amstelland (Veilig Thuis)
De gemeente neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling GGD Amsterdam Amstelland waarmee invulling wordt gegeven aan de uitvoering van het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (Veilig Thuis) en de taken van het Centrum Seksueel Geweld (CSG). De GR GGD is verantwoordelijk voor het uitvoeren van deze wettelijke taken binnen de regio.

De afgelopen jaren zijn de structurele tekorten bij de GR GGD incidenteel opgevangen vanuit de ruime financiële reserve. Deze reserve was hoog, o.a. als gevolg van jarenlange onderbezetting bij Veilig Thuis (minder lasten). Hierdoor hebben de deelnemende gemeenten geen aanvullende structurele bijdrage hoeven leveren.

Om de begroting van de GR GGD structureel sluitend te krijgen en de Algemene Reserve op het vereiste niveau (10% van de jaarlijkse lasten) moeten, vanaf 2026, de gemeentelijke bijdragen worden verhoogd. De totale bijdrage van alle deelnemende gemeenten stijgt naar van € 7 miljoen naar € 11,8 miljoen. Voor Diemen betekent dit, gebaseerd op het aantal inwoners, een stijging van € 180.000 naar € 340.000.

Ontwikkelingen en risico's
Buiten het structurele aanbod zijn er enkele regionale voorzieningen die voor een deel incidenteel worden gefinancierd. Het gaat hier om:
1. De zorg voor voldoende opvangplekken voor slachtoffers van huiselijk geweld. Dit gaat onder meer over het bieden van onderdak en begeleiding aan personen die hun thuissituatie hebben verlaten vanwege risico's voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld.
2. Het inloopcentrum CSG. Een in 2024 geopend integraal, toegankelijk inloopcentrum voor slachtoffers van seksueel geweld.
3. Een inloopcentrum en expertisecentrum, die nog worden opgericht voor integrale ondersteuning aan slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Gemeenschappelijke Regeling Openbare gezondheidszorg (OGZ)
De samenwerking binnen de Gemeenschappelijke Regeling GGD Amsterdam Amstelland richt zich ook op het bewaken en bevorderen van de publieke gezondheid binnen de regio (GR OGZ). Conform de Wet publieke gezondheid (Wpg) voeren de deelnemende gemeenten gezamenlijk taken uit binnen de veiligheidsregio. Dit zorgt er voor dat – ook tijdens crises – een effectieve regionale organisatie beschikbaar is ter ondersteuning van het lokaal bestuur en ter waarborging van een gecoördineerde aanpak van gezondheidsvraagstukken.

Voor 2026 bedraagt de totale conceptbegroting van de GR OGZ € 9.969.530. De gemeentelijke bijdrage van Diemen wordt voor 2026 geraamd op € 1.630.000. In de meerjarenbegroting van Diemen staat voor 2026 een bijdrage opgenomen van€ 1.560.000. Dit betekent een stijging van € 70.000 voor deze bijdrage.

Deze stijging wordt veroorzaakt door een generieke indexatie van 5% op de reguliere lasten.

@ Indexatie Jeugdwet en Wmo
Het indexatiepercentage van de Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling (OVA) en de Prijs Particuliere Consumptie (PPC) wordt als basis genomen voor de kostenstijgingen binnen de Jeugdwet en de Wmo. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om de zorg

beschikbaar en betaalbaar te houden. Het is daarbij belangrijk om een marktconforme loonkostenontwikkeling aan te houden.

Voor het jaar 2026 is het voorlopige indexeringspercentage voor de Wmo en Jeugdhulp vastgesteld op 5,13%. Dit percentage is gebaseerd op:
- OVA (Overheidsbijdrage in de Arbeidskosten): 4,24% (gewicht: 90%)
- PPC (Prijs Particuliere Consumptie): 2,10% (gewicht: 10%)
- Bijstelling van 2025: 1,10% extra correctie

Op grond van hetgeen hiervoor is gemeld hebben wij de budgetten voor Jeugdhulp en Wmo verhoogd met respectievelijk € 640.000 en € 260.000.

@ Ambulante jeugdhulp
Vanaf 2021 zijn de ouder- en kindcoaches in dienst bij de gemeente Diemen. Door deze herpositionering is de directe aansturing bij de gemeente komen te liggen. De detacheringscontracten zijn destijds omgezet naar vaste formatieruimte bij de gemeente. De financiële bijdrage van de Diemense basisscholen aan de ouder- en kindcoaches is vanaf 2021 komen te vervallen.

Het wegvallen van deze bijdrage is destijds niet verwerkt in het ambulante jeugdbudget. Het voorstel is om de inkomstenderving van € 30.000 alsnog door te voeren, hier tegenover staan de lagere lasten van € 30.000.

@ Ontwikkelingen Subsidies Sociaal Domein
Een aantal structurele subsidiepartners gestopt en ter voorbereiding hebben we op het Ravijnjaar 2026 financieel strakke budgetten gehanteerd.

Ontwikkeling Brede SPUK (GALA en Sportakkoord)
Met betrekking tot de brede SPUK heeft het Rijk voor 2026 een lager budget toegekend dan in voorgaande jaren. Daarbovenop is een generieke korting van 10% toegepast op de specifieke uitkeringen. Hierdoor daalt het Brede SPUK-budget van ruim € 405.000 in 2025 naar € 290.000 in 2026. Uit dit budget financieren we structurele onderdelen van de subsidie aan Welzijn Diemen, zoals de buurtsportcoaches en Welzijn op Recept. Vanaf 2027 en verder is het nog onduidelijk of en in welke vorm het Brede SPUK budget blijft.

Er zijn ontwikkelingen rondom een nieuwe akkoord als aanvulling op de afspraken uit het het Integraal Zorgakkoord (IZA) en GALA. Wat de inhoud en het financieel effect is van het zogenoemde Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) is nog onbekend. Het moet in ieder geval bijdragen aan het doel om de zorg toegankelijk en betaalbaar te houden waarbij samenwerking tussen het medische en sociale domein wordt versterkt.

Voorstel aanvullende inzet:
- 2026
  - Naast een aantal structurele subsidieverhogingen voor Humanitas, Markant en Arkin van in totaal € 30.000 stellen wij voor het resterende budget binnen het subsidieplafond als structurele, flexibele buffer beschikbaar te houden. Hiermee kunnen wij sneller inspelen op hogere subsidieaanvragen, een toenemend aantal cliënten en nieuwe landelijke ontwikkelingen bij Stichting MEE, Markant, Arkin en Madi. Het gaat om een structureel bedrag van € 35.000, waarmee de volledige € 65.000 voor cliëntondersteuning wordt ingezet, zoals aangevraagd in de Begroting 2025.
  - We zetten eenmalig € 50.000 in voor de clubondersteuning van Welzijn Diemen, vanwege de korting op de Brede SPUK middelen in 2026.

- 2027 en verder
  - We vangen structureel het wegvallen van Welzijn op Recept op binnen Welzijn Diemen, wat een structurele verhoging van € 10.000 inhoudt.
  - We zetten structureel € 125.000 in voor de buurtsportcoaches, zodat deze positie geborgd blijft ondanks de onzekerheden binnen de Brede SPUK. Mocht de Brede SPUK worden verlengd, dekken we dit budget hier opnieuw mee.

We dekken alle voorgestelde aanpassingen binnen het bestaande subsidieplafond. Er is dus geen aanvullend budget nodig; het betreft een herschikking van middelen

Nieuwe ontwikkelingen

@ Verwerking taakstelling Hervormingsagenda Jeugd
De landelijke Hervormingsagenda Jeugd bevat een pakket maatregelen om de jeugdhulp toekomstbestendig en financieel houdbaar te maken. Dit valt samen met een bezuiniging vanuit het Rijk op de kosten voor jeugdhulp. In de voorjaarsnota 2025 heeft het kabinet besloten de bezuinigingen voor 2026 en 2027 te laten vervallen. Dit betekent dat de begroting in 2026 wordt verhoogd met € 990.000 en in 2027 met € 1.050.000. Dekking voor deze verhoging zijn de middelen die wij via de Algemene uitkering ontvangen voor dit doel.

In de tabel hieronder hebben we de effecten voor Diemen in beeld gebracht.

Taakstelling bezuiniging jeugd (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Oorspronkelijke hervormingsagenda	1.050	1.115	805	805
Aanvullende maatregelen	505	515	385	365
Totaal	1.555	1.630	1.190	1.170
Bijstelling taakstelling Decembercirculaire	-565	-580	-180	-155
Bijstelling taakstelling Meicirculaire 2025	-990	-1.050	-	-
Bijstelling als gevolg van circulaires	**-1.555**	**-1.630**	**-180**	**-155**
Resterende taakstelling	**-**	**-**	**1.010**	**1.015**

Op het moment van de begrotingsbehandeling is er nog geen eindprognose voor kosten van jeugdzorg in 2025. We hebben in de loop van 2025 geconstateerd dat er onder andere een toename is van kinderen die jeugdhulp ontvangen in een verblijfsvoorziening. Een relatief dure vorm van jeugdzorg. Deze ontwikkeling heeft mogelijk effect op de Lumpsum voor 2026. Hier wordt, indien nodig, op teruggekomen bij de jaarstukken en eerste kwartaalbrief 2026.

In de algemene uitkering hebben we extra gelden ontvangen voor de kosten van jeugdzorg. Per saldo betreft dit een bedrag van € 500.000. Gezien de financiële risico's en ontwikkelingen die verbonden zijn aan de bekostiging van de jeugdzorg. Het betreft dan bijvoorbeeld kosten als gevolg van bijzonder duur maatwerk. Het voorstel is een budget van € 500.000 als stelpost te reserveren. In eerste instantie trachten we de risico's op te vangen binnen de bestaande budgetten. Als tweede achtervang is deze stelpost opgenomen. In de kwartaalbrieven informeren wij u over deze risico's en de ingezette beheersmaatregelen. Wanneer nodig volgt in de 4e kwartaalbrief een voorstel tot aanpassing van het budget.

De toekomstige invulling van de kostenverrekening en de wijze van afrekening van de jeugdzorgkosten is onderdeel van de nog te maken afspraken als gevolg van de Hervormingsagenda. Eerste stap hiervoor is het onlangs vastgestelde "Hoofdlijnenbesluit aanvullende jeugdhulp 2028-2038".

Stevige Lokale Teams
Voortkomend uit de Hervormingsagenda Jeugd gaat voor de DUO-gemeenten het programma Stevige Lokale Teams van start. Het doel is dat de gemeente zorgdraagt voor een laagdrempelige toegang tot ondersteuning die gemeenten binnen het sociaal domein verstrekken. Ook staan zij aan de lat voor krachtige, goed bereikbare lokale teams die aanwezig zijn op plekken waar inwoners van nature komen, direct hulp bieden en, als nodig, schakelen met gemeentelijke afdelingen, collectieve voorzieningen en aanvullende expertise. De teams vormen voor inwoners het vertrouwde gezicht en blijven aanspreekpunt zo lang als nodig. Deze opgave is breder dan alleen het jeugddomein en beslaat het brede sociale domein en haar samenwerkingspartners, over de grenzen van wetten en domeinen heen.

In het derde kwartaal van 2025 maken we een start met het programma Stevige Lokale Teams. Dit doen we gezamenlijk met de gemeenten Ouder-Amstel en Uithoorn. Het programma loopt door in 2026 en 2027. Voor de uitvoering van het programma in 2026 wordt vooralsnog € 100.000 incidenteel budget aangevraagd.

Gebiedsgericht Samenwerken jeugdhulp
Eén van de speerpunten in de jeugdhulpregio Amsterdam is het Gebiedsgericht Samenwerken. Dit is ook een actiepunt uit de Hervormingsagenda.

Gebiedsgericht samenwerken in de jeugdhulp betekent dat de diverse verwijzers, aanbieders van jeugdhulp, preventie en andere partijen om de jongere en diens gezin heen samenwerken. Dat gaan ze onder andere doen met gebiedsknooppunten.

Een gebiedsknooppunt centraliseert en prioriteert alle verwijzingen waarna ze naar de juiste hulpverleners worden doorgestuurd. De hulpverleners overleggen vooraf en tijdens het proces met elkaar en het gezin om de samenwerking te optimaliseren. Dit zorgt ervoor dat gezinnen altijd een contactpersoon hebben. Gebiedsgericht samenwerken zorgt ervoor dat de juiste hulp bij de gezinnen terechtkomt die deze het hardst nodig hebben.

In 2024 is er een start gemaakt met het Gebiedsgericht Samenwerken in de DUO-gemeenten. De verdere uitwerking en implementatie vindt plaats in 2025. Denk hierbij aan de inrichting van een (digitaal) gebiedsknooppunt voor de DUO-gemeenten. Om de ingezette koers te borgen wordt vanaf 2026 structureel € 80.000 aangevraagd voor uitvoeringskosten.

Aanvullend vervoer Diemen
Op 15 april 2025 heeft het college ingestemd met een subsidie voor de stichting Op & Neer Buurtvervoer Diemen. Met dit besluit geven we uitvoering aan de motie “Steun voor aanvullend vervoer Heen en Weer Diemen”. De dekking voor deze breed gedragen motie is gevonden in resterende middelen van Gezond in de stad (€ 62.000).

Omdat de activiteiten van de stichting doorlopen in 2026, stellen wij voor de begroting te verhogen met € 35.000.

Steunpunt Wonen Diemen
In 2022 is gestart met een pilot Steunpunt Wonen Diemen voor huurders met vragen over het huren van een woning. De gemeente heeft de wens uitgesproken om na de positieve eindevaluatie van de pilot in 2024 het Steunpunt Wonen structureel voort te zetten (zie informatie van het college 3 december 2024). Het Steunpunt Wonen Diemen sluit aan bij de kernboodschap en kaders van de nota Samen Diemen 2024 - 2027. We vinden het belangrijk dat mensen een geschikte en schone woonruimte hebben, waarin ze zelfstandig en veilig kunnen wonen. In de nota staat ook beschreven dat we preventief willen werken en voorkomen dat problemen ontstaan of verergeren. Ondersteuning moet daarom goed,

laagdrempelig en toegankelijk zijn voor inwoners. Wanneer mensen hulp en ondersteuning nodig hebben, zoeken we naar oplossingen om hun situatie te verbeteren. Het Steunpunt Wonen Diemen helpt daarbij.

We stellen voor om structureel € 65.000 beschikbaar te stellen voor de voortzetting van het Steunpunt Wonen Diemen.

Van Groot Naar Beter
In Diemen kennen we de regeling waarbij huurders van een grotere sociale huurwoning van een corporatie naar een kleinere sociale huurwoning verhuizen en zo een bijdrage krijgen in de verhuiskosten. Deze regeling heet ‘Van Groot naar Beter’ (VGNB). Met de corporaties en het Huurders Platform Diemen hebben we afgesproken dat de gemeente hier budget voor beschikbaar stelt. Dit budget bedroeg in de afgelopen jaren € 20.000 per jaar.

In de Woonvisie 2024 is opgenomen dat we de VGNB regeling gaan verlengen en verbeteren. We willen de beschikbare sociale huurwoningen zo goed mogelijk verdelen met zo kort mogelijke wachttijden. De schaarste aan woningen blijft groot en doorstroming van onveranderd belang. Voorgesteld wordt om in 2026 incidenteel € 20.000 beschikbaar te stellen. We onderzoeken hoe we het nog beter onder de aandacht brengen en verwachten de regeling meer gebruikt gaat worden. Na evaluatie wordt een voorstel gedaan hoe we structureel om willen gaan met de VGNB regeling.

Er zijn daarnaast voor het nieuwbouwproject Buitenlust specifieke projectafspraken gemaakt over het toepassen van de VGNB regeling. Verwacht wordt dat 10 extra huishoudens via de regeling gaan verhuizen naar Buitenlust. We gaan gemiddeld uit van € 5.000 per regeling.

Preventief aanbod door Ouder en Kindcoaches
De ouder- en kindcoaches vervullen een onmisbare rol in het zorgnetwerk in Diemen. Ze werken op de basisscholen in Diemen en bieden laagdrempelige hulp aan kinderen en ouders. Dit doen ze door in gesprek te gaan met kinderen en ouders en door groepsgericht hulpaanbod voor kinderen. Het groepsgerichte hulpaanbod bestaat onder andere uit de training 'Ik kies voor zelfcontrole' voor kinderen die vaak te heftig of te agressief reageren en uit een sociale vaardigheidstraining voor kleuters die nog schoolse vaardigheden moeten aanleren.

Door dit vrij toegankelijke aanbod zorgt Diemen dat we zorgvragen preventief oppakken en afhandelen. Dit is in lijn met de ambities vanuit de Hervormingsagenda Jeugd. En als er toch meer preventieve of specialistische jeugdhulp of hulp voor ouders nodig is, vormen de ouder- en kindcoaches de schakel naar verdere hulp en zijn zij wegwijzer en houvast voor kinderen, ouders en onderwijs- en zorgprofessionals.

Om het huidige aanbod en dienstverleningsniveau te waarborgen, is een uitbreiding van inzet noodzakelijk. Hiervoor is structureel € 60.000 nodig. We stellen voor om hiervoor dekking te vinden vanuit de algemene middelen.

Wet van school naar duurzaam werk
De Wet van School naar Duurzaam Werk treedt naar verwachting op 1 januari 2026 in werking. Met de invoering van deze wet krijgen gemeenten vanuit de Participatiewet een meer preventieve rol bij het ondersteunen van jongeren naar werk. Daarnaast wordt de leeftijd van het Doorstroompunt verhoogd van tot 23 jaar naar tot 27 jaar.

In 2025 is de gemeente Diemen ter voorbereiding op deze wet gestart met de pilot Jongerenpunt, waarin de taken vanuit de Participatiewet en het Doorstroompunt

samenkomen. De pilot wordt in 2025 gefinancierd met tijdelijke middelen vanuit de arbeidsmarktregio. Voor 2026 zijn er vooruitlopend op de besluitvorming over de voortzetting van het Jongerenpunt opnieuw tijdelijke middelen toegekend vanuit de arbeidsmarktregio, ter hoogte van € 55.000. Op grond hiervan stellen wij voor de zowel de baten als de lasten voor 2026 te verhogen met € 55.000.

Vanaf 1 januari 2026 stellen de ministeries van OCW en SZW extra middelen beschikbaar voor de uitvoering van de wet. De hoogte van deze middelen is nog niet bekend.

Humanitas Eenzaamheid, Rouw en Verlies
In 2021 stelde het college het Actieplan Eenzaamheid vast. Eén van de acties was het uitbreiden van de sociale basis met ondersteuning voor rouwverwerking, als gevolg van de coronacrisis en de bijkomende eenzaamheid. Sinds 2022 zet Humanitas zich hiervoor in door vrijwilligers langdurig te koppelen aan inwoners, collectieve voorzieningen zoals het vriendencafé en het rouwcafé op te zetten, en bij te dragen aan de Week tegen Eenzaamheid. De vraag naar deze ondersteuning bleef ook na de coronacrisis groot, waardoor de incidentele subsidie is voortgezet.

Tijdens de raadsvergadering op 11 juli 2024 benadrukte Humanitas het belang van deze ondersteuning en de succesvolle inzet van vrijwilligers. Van 2022 tot en met 2025 werd de ondersteuning gefinancierd met incidentele subsidies vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA); Eén tegen Eenzaamheid. Vanaf 2026 is er echter geen budget meer beschikbaar vanuit GALA voor dit thema. Daarom stellen we voor om vanaf 2026 een structureel budget van € 25.000 beschikbaar te stellen voor Humanitas, Eenzaamheid, Rouw en Verlies, door het budget voor cliëntondersteuning te verhogen.

Onderwijszorggroepen
Vanuit de gemeente Amsterdam, het samenwerkingsverband passend onderwijs Amsterdam-Diemen en de gecontracteerde aanbieders voor specialistische jeugdhulp is er een ontwikkeling naar onderwijszorggroepen gaande.

Een onderwijszorggroep is een samenwerking tussen het speciaal onderwijs en de specialistische jeugdhulp. Een onderwijszorggroep is gevestigd binnen de locaties van het regulier basisonderwijs, zodat kinderen met een zorgvraag onderwijs kunnen volgen in de buurt waar zij wonen. Een onderwijszorggroep draagt bij aan het verminderen van de wachtlijsten in het speciaal onderwijs en dagbehandelingsplekken in de specialistische jeugdhulp. Deze beweging past binnen de Hervormingagenda Jeugd.

Wij onderzoeken op dit moment of aansluiting op deze ontwikkeling in de gemeente Diemen mogelijk is.

@ Wmo - Inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage
In de Voorjaarsnota 2023 is opgenomen dat het abonnementstarief in de Wmo per 2026 zou worden vervangen door een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage. Deze wijziging zou een structurele besparing van € 21.000 opleveren, die reeds voor 2026 is ingeboekt. De Invoering is echter uitgesteld tot ten minste 1 januari 2028, waardoor de eerder ingeboekte besparing van € 21.000 vervalt. Ter compensatie ontvangt de gemeente Diemen een eenmalige uitkering van € 197.000 vanuit het Rijk.

Wij stellen voor om hiervan € 21.000 te gebruiken ter dekking van de weggevallen besparing. Het resterende bedrag van € 176.000 willen we inzetten voor de inzet van huishoudelijke hulp, aangezien we verwachten dat het budget hiervoor in 2026 onvoldoende zal zijn.

@ Versterking sociaal ontwikkelbedrijf (Pantar)
Voor het creëren van werkplekken ontvangt de gemeente via het gemeentefonds (Algemene uitkering) voor de periode 2025 tot en met 2035 jaarlijks extra middelen. Het doel hiervan is het scheppen van werkplekken voor mensen die niet vallen onder beschut werk, maar wel zijn aangewezen op de infrastructuur van sociale bedrijven. Uiteindelijk moet dit leiden tot regulier werk of een tijdelijk vangnet.

Om dit mogelijk te maken stellen wij voor de begroting vanaf 2026 structureel met € 22.000 te verhogen en vervolgens jaarlijks het budget met € 2.000 te verhogen.

@ Motie Femicide
Op *10 juli 2025* heeft de raad de motie *Femicide* aangenomen. Het college verwerkt deze motie in de begroting 2026 en reserveert hiervoor middelen. Hierover heeft de raad onlangs een informatie van het college ontvangen. Femicide is een complex probleem dat alleen in samenhang met regionale partners effectief kan worden aangepakt.

Regionale inzet
Momenteel wordt een nieuwe regionale aanpak huiselijk geweld, kindermishandeling en seksueel geweld opgesteld, waarin femicide een belangrijk en expliciet onderdeel vormt. Deze aanpak legt de basis voor beleid, samenwerking en interventies in de komende jaren.

Daarnaast draagt Diemen bij aan de oprichting van een gespecialiseerde inloop- en expertisecentrum voor slachtoffers van huiselijk geweld, kindermishandeling. Voor casuïstiek, met hoge risico's op escalatie of femicide, zoals intieme terreur, hoogrisicostalking en excessief geweld, is één fysieke locatie essentieel waar zorg, veiligheid en recht samenkomen. Het centrum werkt volgens het *one-stop-shop*-principe: laagdrempelige toegang, directe veiligheid en doorgeleiding, één vast aanspreekpunt en nauwe samenwerking tussen partners. Dit is een aanvullende voorziening, juist voor situaties waarin reguliere hulp tekortschiet. De financiering wordt regionaal gedragen, op basis van inwoneraantal. Voor Diemen betekent dit een structurele bijdrage van € 25.000 per jaar vanaf 2027, onder voorbehoud van landelijke middelen en de evaluatie van de regioaanpak.

Lokale inzet
Naast de regionale samenwerking zet Diemen ook lokaal in op bewustwording en preventie. We doen dit onder meer door jaarlijkse deelname aan *Orange the World* en door te verkennen of voorstellingen of tentoonstellingen over huiselijk geweld en kindermishandeling naar Diemen kunnen worden gehaald om het maatschappelijk besef te vergroten. Voor deze inzet wordt een structureel bedrag van € 5.000 per jaar gereserveerd.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

1. Uniforme (werkend volgens dezelfde uitgangspunten) en integrale (over de volle breedte met zo min mogelijk aanspreekpunten) klantbenadering en -ondersteuning door de gemeente en haar partners

Subdoelen & activiteiten
1.1 - Meting en verantwoording van de uniforme en integrale klantbenadering
1.1.1 - Ontwikkelen van een aantal instrumenten om te kunnen meten en verantwoorden
1.1.2 - Monitoren van gegevens en eventueel bijsturen van de werkwijze
1.2 - Cliëntondersteuning is over de volle breedte van het sociaal domein beschikbaar
1.2.1 - Maken van afspraken met de cliëntondersteuningsorganisaties
1.2.2 - Het aanbod van cliëntondersteuningsfuncties inzichtelijk maken voor professional en burger
1.3 - Alle klanten worden op uniforme wijze benaderd waarbij, zo nodig op basis van het Brede gesprek, per klant of gezin, één plan wordt gemaakt
1.4 - Integrale klantbenadering (vraag gaat door het loket, niet de klant)
1.4.1 - Het verder ontwikkelen en uitdragen van een heldere toeleidingsstructuur in Diemen
1.4.2 - Doorontwikkelen van het Brede HOED Team (multiprobleem aanpak)
1.4.3 - Gegevensuitwisseling (ook met externen) door middel van ICT-applicatie (iSamenleving) mogelijk maken

2. Kwalitatief goede voorzieningen (individuele en algemene voorzieningen) binnen beschikbare middelen

Subdoelen & activiteiten
2.1 - Kwalitatief goed voorzieningenaanbod (maatwerk en algemeen)
2.2 - Algemene voorzieningen doorontwikkelen en versterken
2.2.1 - Het starten van een nieuw Huis van de Buurt in een andere wijk dan het bestaande Huis van de Buurt met een voor Diemen als geheel aanvullend aanbod aan welzijnsactiviteiten, dat daarnaast ook passend is bij de specifieke behoeften in de betreffende wijk
2.2.2 - Versterken van de vrijwilligersvacaturebank en uitbreiden met een digitaal vrijwilligerscoördinatiepunt
2.3 - De aangeboden voorzieningen voorzien in een behoefte
2.3.1 - Aanbieders rapporteren over het (niet) gebruik van voorzieningen
2.3.2 - Oppakken van signalen over gemiste voorzieningen voortkomend uit onder andere de brede gesprekken en huisbezoeken

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Gemiddelde doorlooptijd van het verstrekken van individuele Wmo-voorzieningen (in dagen)	62	55	35	55

3. Alle doelgroepen binnen het sociaal domein participeren binnen eigen mogelijkheden

Subdoelen & activiteiten
3.1 - Bemiddeling naar werk of sociale activering
3.1.1 - Middelen voor re-integratie worden ingezet voor mensen die bemiddelbaar zijn richting een betaalde baan, die potentie hebben om uit te stromen o.a. door begeleiding via P-coaches en hulp bij terugkeer naar school
3.1.2 - Vormen van dagbesteding aanbieden aan klanten die niet bemiddelbaar zijn richting een betaalde baan, bijvoorbeeld via arbeidsmatige dagbesteding, vrijwilligerswerk of een andere vorm van sociale activering
3.2 - Mensen kunnen zelfstandig thuiswonen en meedoen in maatschappij
3.2.1 - Bieden van voldoende maatwerkvoorzieningen zoals hulp bij het huishouden, servicetaxi, woningaanpassingen en hulpmiddelen
3.3 - Jeugd kan zich maximaal ontwikkelen en groeit gezond en veilig op
3.3.1 - Zorg dragen voor een samenhangend pakket aan opvoed- en opgroei ondersteuning
3.3.2 - Bieden van zo licht en laagdrempelig mogelijke basisvoorzieningen

Indicator maatschappelijk effect	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Aantal mensen dat uitstroomt naar werk	45	40	40	35

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Aantal mensen geplaatst op een beschut werk plek	4	4	5	5
Aantal huishoudens in de bijstand ten opzichte van het totaal aantal huishoudens in Diemen	3.1%	3.2%	3.0%	3.0%
Aantal huishoudens in de bijstand ten opzichte van het totaal aantal huishoudens in de Metropool Regio Amsterdam	5.4%	5.4%	5.4%	5,4%
% bereik van kinderen via consultatiebureau en Jeugdgezondheidszorg	n.n.b.	-	90%	90%
% Achterstandsleerlingen 4 t/m 12-jarigen	14%	13%	14%	13 %

Verplichte indicatoren (BBV)	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 74 jaar	776.8	749	750	750
% netto participatiegraad van mensen tussen 15-67 jaar die een baan hebben	73.6%	73.9%	70%	70
Aantal personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners	248	242	250	245
Aantal personen met een lopend reïntegratietraject per 10.000 inwoners	144	160	120	120
Aantal cliënten met maatwerkarrangementen voorzieningen Wmo per 10.000 inwoners	66	74	90	90
% Jongeren 12 t/m 21-jarigen met een delict voor de rechter	1%	1%	1%	1%
% Kinderen in uitkeringsgezin	4%	4%	4%	4%
% Melding kindermishandeling	284	183	1.5%	1,5%
% Werkloze jongeren 16 t/m 22-jarigen	1%	1%	1%	1%
% jongeren t/m 18 jaar met jeugdhulp	10%	8.3%	8,5%	8,5%
% jongeren t/m 18 jaar met jeugdbescherming	0.7%	0.6%	0.5%	0,5%
% jongeren t/m 23 jaar met jeugdreclassering	0.4%	0.4%	0.5%	0,5%

4. Inwoners uit Diemen maken optimaal gebruik van hun (zorg-)netwerk (in de buurt) en ondersteunen elkaar daarbij

Subdoelen & activiteiten
4.1 - Meer mensen helpen elkaar
4.1.1 - Ondersteunen van mantelzorgers met de inzet van Markant
4.2 - Mensen worden gestimuleerd gebruik te maken van hun eigen netwerk
4.2.1 - Inzetten van eigen kracht conferenties, een besluitvormingsproces door en met het eigen netwerk, dat uitmondt in een plan
4.2.2 - Inwoners van Diemen, jong en oud, ondersteunen door middel van vrienden- en kinderkringen
4.2.3 - Inzetten van mentoraats- en/of vrijwilligersprogramma's zoals school 's cool
4.2.4 - Ondersteunen van initiatieven waarbij mensen gestimuleerd worden een netwerk op te bouwen

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Aantal deelnemers aan de mentoraats- en vrijwilligersprogramma's	62	76	74	75

5. Alle inwoners uit Diemen hebben gelijke kansen op een goede gezondheid

Subdoelen & activiteiten
5.1 - Het op tijd signaleren en waar mogelijk voorkomen van psychosociale klachten
5.1.1 - Continueren van preventieve cursussen
5.1.2 - Inzetten op samenwerking tussen inwoners en het middenveld in het bestrijden van eenzaamheid
5.2 - Bevorderen van een gezonde levensstijl
5.2.1 - Stimuleren van deelname aan bewegingsactiviteiten voor inwoners met een lage sociaal economische status (SES) en ouderen
5.2.2 - Aanbieden van preventieve cursussen
5.2.3 - Geven van voorlichting op basisscholen aan ouders en kinderen en via het jongerenwerk
5.3 - Terugbrengen van overmatig alcohol- en drugsgebruik
5.3.1 - Handhaven leeftijdsgrenzen voor alcoholverkoop
5.3.2 - Continueren aanpak (vroeg)signalering alcoholmisbruik
5.3.3 - Preventie drugsmisbruik jongeren

Prestatie-	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Aantal trajecten Welzijn op Recept	55	44	55	50
Mate van deelname bewegingsaanbod	450	700	450	450
Aantal activiteiten georganiseerd in het kader van diversiteitsbeleid	8	13	10	10

6. Kansen creëren voor inwoners om veilig en passend te kunne blijven wonen in Diemen

Subdoelen & activiteiten
6.1 - bevorderen van passende woonruimte voor specifieke doelgroepen
6.2 - Het stimuleren van een veilige woonomgeving

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Aantal verleende woonurgenties	25	23	28	25
Hoe vaak wordt er lokale voorrang verleend aan Diemenaren bij sociale huurwoningen?	4%	17.8%	30-50%	30-50%
Aantal Diemenaren: • Beschermd Verblijf • Begeleid Thuis met wooncomponent • Begeleid Thuis zonder wooncomponent	!1 • 7 (BW) • 2 (MO) • 6 (NO)	NB	NB	• 10 • 10 • 20
Aantal bemiddelingen van groot naar beter (nog op te zetten)	3	1	5	15
Aantal meldingen zorg & overlast	55	33	75	75

1 Dit betreffen de oude indicatatoren Beschermd Wonen (BW), Maatschappelijke Opvang (MO) en Noodopvang (NO)

Wat mag het kosten?

Sociaal	2026	2027	2028	2029
Structurele lasten	-28.847	-28.961	-28.030	-28.112
Structurele baten	580	559	559	559
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	-28.267	-28.402	-27.471	-27.553
Incidentele lasten	-1.068	-168	-	-
Incidentele baten	555	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-513	-168	-	-
Saldo van baten en lasten	**-28.780**	**-28.570**	**-27.471**	**-27.553**

Lasten Baten

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag					
	2026	2027	2028	2029	Totaal	Afschrijving per jaar
- Geen investeringen voor dit programma					-	-

Beleidsontwikkelingen

Autonome en nieuwe ontwikkelingen	2026	2027	2028	2029
GGD Amsterdam Amstelland - Veilig Thuis	-160	-160	-160	-160
Openbare gezondheidszorg (OGZ)	-70	-70	-70	-70
@ Indexatie tarieven Jeugdhulp	-640	-640	-640	-640
@ Indexatie tarieven Wmo	-260	-260	-260	-260
@ Ambulante Jeugdhulp	-	-	-	-
@ Ontwikkelingen Subsidies Sociaal Domein	-	-	-	-
Hervormingsagenda Jeugd - vervallen taakstelling 2026 en 2027	-990	-1050	-	-
@ Hervormingsagenda Jeugd - stelpost kosten jeugdzorg	-500	-500	-500	-500
Stevige lokale teams	-100	-	-	-
Gebiedsgericht samenwerken Jeugdhulp	-80	-80	-80	-80
Aanvullend vervoer Diemen	-	-	-	-
Steunpunt Wonen Diemen	-65	-65	-65	-65
Van Groot naar Beter	-20	-	-	-
Van Groot naar Beter (project Buitenlust)	-50	-	-	-
Preventief aanbod door Ouder en Kindcoaches	-60	-60	-60	-60
Wetsvoorstel 'Van school naar duurzaam werk'	-	-	-	-
Humanitas; Eenzaamheid, rouw en verlies	-25	-25	-25	-25
Onderwijszorggroepen	-	-	-	-
@ WMO- Inkomens en vermogensafhankelijke eigen bijdrage	-	-	-	-
@ Motie Femicide	-30	-30	-30	-30
Totaal nieuw beleid	**-3.050**	**-2.940**	**-1.890**	**-1.890**

Veilig

Portefeuillehouder: E. Boog

Visie & strategisch doel

We streven naar een Diemen waar een ieder zich binnen- en buitenshuis veilig voelt en waarin buren elkaar kunnen aanspreken. Waar de openbare ruimte veilig, heel en schoon is. Waar respect de basisnorm is en waarin de regels gehandhaafd worden.

Visie
De gemeente en haar partners ontwikkelen en voeren veiligheidsbeleid uit met als resultaat afname van criminaliteit en overlast en verbetering van het veiligheidsgevoel en de leefbaarheid. Veiligheid is een kerntaak van de overheid, maar we vragen inwoners, instellingen en ondernemers ook nadrukkelijk mee te werken aan de verbetering ervan. De gemeente speelt een stimulerende en faciliterende rol. We pakken de uitvoering van het veiligheidsbeleid op, stimuleren partners en spreken hen aan op hun verantwoordelijkheid. Waar nodig bewaken we de onderlinge samenhang en treden we sturend op.

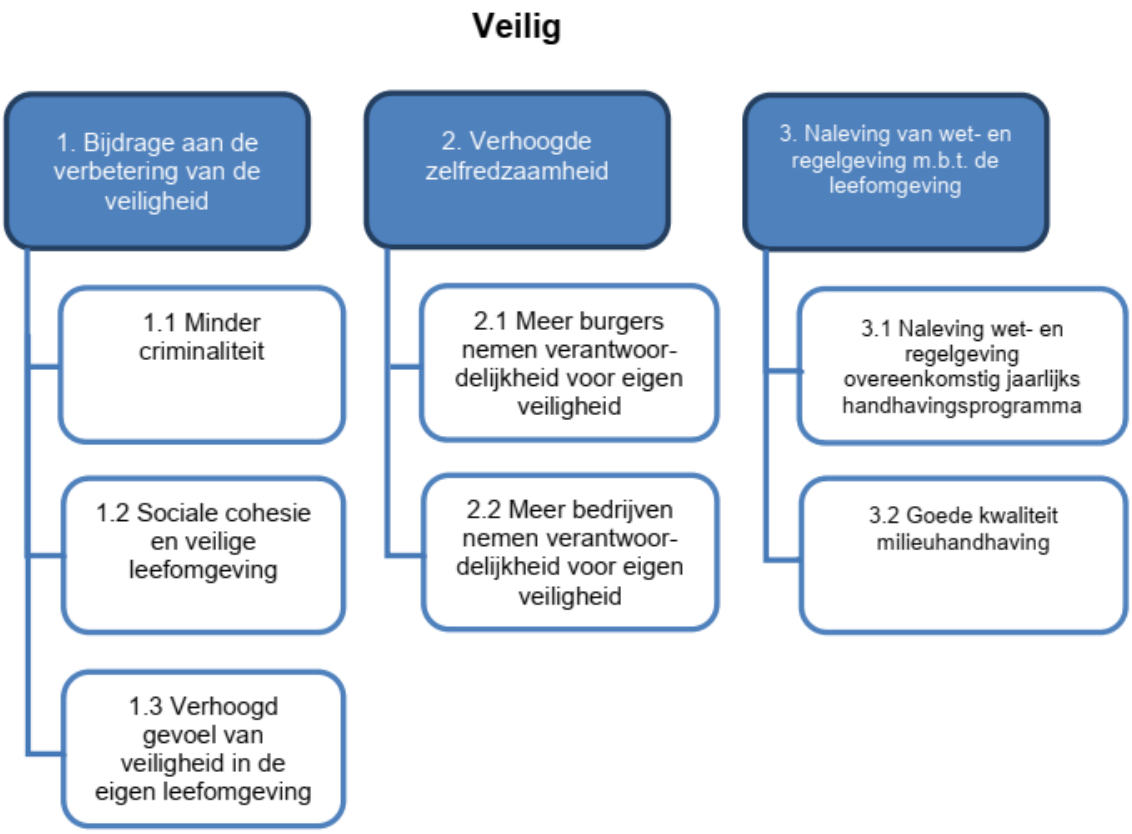
Integrale veiligheid is een samenspel tussen gemeente, politie, veiligheidsregio en landelijke overheid. De gemeente bepaalt de doelstellingen van het lokale veiligheidsbeleid (fysieke veiligheid, participatie en preventie van high impact crimes). Deze vullen het regionale en landelijke beleid aan. Naast regionale en landelijke doelstellingen is er lokaal dus ruimte voor specifieke wensen, die we van essentieel belang achten voor het verbeteren van de lokale veiligheid. We bepalen daarnaast ook wat we in het veiligheidsdomein van onze partners verwachten. We hebben als gemeente de regierol in de samenwerking tussen alle betrokken partijen.

De gemeente draagt bij aan de totstandkoming van het regionaal veiligheidsplan. Dat plan stelden de burgemeesters van de regio Amsterdam-Amstelland vast, nadat de gemeenteraad er een zienswijze op heeft kunnen geven. Het regionaal veiligheidsplan is voor de gemeente een overkoepelend kader. Het biedt de regionale vertaling van het landelijk beleid naar prioriteiten voor de gemeenten in de regio. Deze vertalen we vervolgens naar een Jaarprogramma met concrete inspanningen op ons eigen gemeentelijk niveau.

Op landelijk niveau maken de korpsleiding nationale politie, het openbaar ministerie en de minister van Veiligheid en Justitie afspraken over de landelijke prioriteiten.

Op lokaal niveau is het Meerjarenbeleidsplan Integrale Veiligheid 2023-2026 door de gemeenteraad vastgesteld. Dit plan kent de volgende prioriteiten voor Diemen:
- Verder versterken van de aanpak van ondermijnende criminaliteit.
- Extra aandacht voor het voorkomen van misdrijven met grote effecten (high impact crime)
- Meer aandacht voor het voorkomen van digitale criminaliteit.

Doelstellingen in één oogopslag

Kaderstellende beleidsnota's

Regionaal:
- Regionaal Beleidsplan crisisbeheersing Veiligheidregio Amsterdam Amstelland;
- Regionaal Crisisplan Veiligheidregio Amsterdam Amstelland;
- Regionaal Dekkingsplan brandweer Veiligheidregio Amsterdam Amstelland (7a), Bijlagen (7b);
- Regionaal Risicoprofiel Veiligheidregio Amsterdam Amstelland (bijlagen);
- Regionaal Veiligheidsplan;

Gemeentelijk:
- Beleidsnota inzake de vestiging van coffeeshops in Diemen;
- Beleidsregel 13b opiumwet;
- Beleidsregel Aanpak Heling gemeente Diemen;
- Beleidsregel Wet Bibob gemeente Diemen 2018;
- Beleidsregels woonoverlast;
- Draaiboek evenementen 2016;
- Uitvoerings- en handhavingsbeleid VTH Omgevingsrecht Gemeente Diemen 2023 - 2026
- Meerjarenbeleidsplan Integrale Veiligheid 2019-2022;
- Preventie- en handhavingsplan alcohol 2014-2016;
- Prostitutiebeleid 2000;
- Terrassenbeleid 2012;

- Uitvoeringsplan vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht en openbare orde & veiligheid gemeente Diemen 2021;
- Algemene Plaatselijke Verordening 2015 (APV) ;
- Huisvestingsverordening 2021;

Autonome ontwikkelingen

Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland
De actualisatie van de begroting 2025 van de Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland resulteert in een structurele verhoging van € 40.000 van de bijdrage van Diemen.Deze verhoging bestaat vooral uit de indexering van de bedragen naar 2025.
Daarnaast is door het hanteren van een nieuwe indexatiemethode vanaf 2026 sprake van een structurele verhoging van de jaarlijkse bijdrage. Door het aanpassen van deze indexatiemethode is in de conceptbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland een indexatie van de bijdrage voorzien van 5,07%, wat neerkomt op een structurele verhoging van de bijdrage met € 100.000. Door deze nieuwe indexatiemethode is er geen tussentijdse bijstelling gedurende het jaar meer nodig. In totaal derhalve een stijging van de jaarlijkse bijdrage van € 140.000.

Nieuwe ontwikkelingen

Intensivering aanpak ondermijning
De gemeentelijke veiligheidstaak wordt ingevuld op basis van het Meerjarenbeleidsplan Integrale Veiligheid 2023-2026 (Verder bouwen aan een veilig Diemen).

De dagelijkse praktijk laat zien dat de ondermijningsaanpak tegen haar grenzen aanloopt. Het aantal zaken neemt toe en de complexiteit groeit. Zowel op het gebied van toezicht als juridische handhaving ervaren wij structurele knelpunten in capaciteit. Voor uitbreiding van capaciteit, het in huis halen van expertise en het verder digitaliseren van de processen vragen wij een budget van € 180.000 beschikbaar te stellen.

Uitbreiding capaciteit en expertise
Dat de capaciteit nu knelt is allereerst het resultaat van de algemene groei van de gemeentelijke veiligheidstaak. Ook de inhoud van het werk verandert. Steeds vaker worden we geconfronteerd met complexe casussen waarin sprake is van verwevenheid tussen criminaliteit, sociale problematiek en vastgoed. Denk aan jongeren met een sociaalmaatschappelijke achterstand die in criminele netwerken terechtkomen, aan uitbuiting die zich achter voordeuren afspeelt of aan overlastsituaties die in werkelijkheid blijken te draaien om drugshandel, arbeidsuitbuiting of illegale bewoning.

De gemeente ontwikkelt een steeds sterkere informatiepositie. Dit is een belangrijke stap vooruit, maar het heeft ook gevolgen. Meer signalen leiden tot meer casuïstiek, meer werkvoorraad en meer interne en externe afstemming. Het vraagt om zorgvuldige triage, juridische toetsing en actie, vaak binnen complexe vraagstukken over kwetsbare personen, huisvesting van arbeidsmigranten of de rol van verhuurders.

Bedrijfswagen
Voor de controle bij aanpak van ondermijning, wordt sinds enige tijd gebruik gemaakt van een leasecontract voor een bedrijfsauto. Het gebruik van een eigen voertuig door medewerkers van de gemeente, bijvoorbeeld bij huisbezoeken, levert ongewenste risico's op. De jaarlijkse structurele kosten voor het leasen van een bedrijfswagen bedragen € 10.000.

Aanpak prostitutie
De aanpak van (gedwongen) prostitutie is opgenomen in het uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid. Hiertoe willen we een "bestuurlijk prostitutiecontroleteam" inzetten. Gezien het aantal gevallen in Diemen is het opzetten van een eigen team niet effectief. Daarom werken

we hierop sinds 2024 samen met de gemeente Amstelveen. De gemeente Amstelveen heeft al enige jaren ervaring in de aanpak van prostitutie. We zijn gestart met een pilot.

De samenwerking is goed verlopen en de onderzoeken hebben meerdere keren tot goede resultaten geleid. In 2025 is deze samenwerking voortgezet. Gelet op de positieve ervaringen willen we deze samenwerking structureel maken. Het gaat hier om een uitgave van € 20.000 per jaar.

@ Programma Weerbaarheid
De landelijke overheid wil de weerbaarheid van de samenleving vergroten. Vanuit het Rijk en de Veiligheidsregio's wordt stevig ingezet op voorbereiding op verstoringen zoals langdurige stroomuitval, hittestress en digitale ontwrichting. Onze gemeente speelt hierin een actieve rol, zowel zelfstandig als in samenwerking met Duo+, Ouder-Amstel, Uithoorn en de Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland. Belangrijke onderdelen daarvan zijn een samenhangende aanpak van risicocommunicatie, de inrichting van (nood)steunpunten en de continuïteit van kritieke bedrijfsprocessen. Op lokaal niveau moet Diemen daar al invulling aan gaan geven en daar is in 2025 al een begin mee gemaakt.

De rijksoverheid gaat uit van een jarenlange inzet op dit thema maar er is nog geen duidelijkheid of en hoe het Rijk gaat bijdragen. Om deze opgave goed te coördineren, te versnellen en ervoor zorg te dragen dat eerste hulp kan worden geboden en advies aan de bevolking kan worden gegeven in het geval van een dergelijk incident, is capaciteit en middelen voor bijv. de inrichting van noodpunten. Ook vraagt het mogelijk om budget voor lokale communicatie-activiteiten.

We vragen daarom voor één jaar extra capaciteit van € 90.000. Daarnaast verwachten we in 2026 een investering te moeten doen voor de inrichting van noodsteunpunten. Ontwikkelingen hierin leggen we via kwartaalbrieven of de Kadernota aan u voor.

@ Preventie met Gezag
Preventie met Gezag is een domein overstijgende gebiedsgerichte aanpak die een impuls geeft aan de preventieve aanpak van jeugdcriminaliteit. De aanpak is gericht op het voorkomen dat jongeren met criminaliteit in aanraking komen en op het voorkomen en doorbreken van criminele carrières. De focus ligt op kinderen, jongeren, jongvolwassenen (8 tot en met 27 jaar) en hun omgeving, ook in de online wereld.

Momenteel werken 27 gemeenten in Nederland al aan het programma Preventie met Gezag. Maar jeugdcriminaliteit houdt niet op bij de grenzen van (groot)stedelijke gebieden. Daarom zijn 20 aanvullende gemeenten gevraagd een plan van aanpak te maken voor de urgente en relatief ernstige problematiek die ze kennen met jongeren in de criminaliteit. Diemen heeft daarom een plan van aanpak gemaakt op basis waarvan wij in aanmerking zijn gekomen voor een incidentele financiële bijdrage voor een periode van vier jaar (2024 tot en met 2027). Voor 2026 is deze bijdrage vastgesteld op € 415.000 en voor 2027 op € 205.000.

Wij stellen voor zowel de lasten als de baten in 2026 en 2027 te verhogen met deze bedragen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

1. Bijdrage aan de verbetering van de veiligheid

Subdoelen & activiteiten
Subdoel 1.1 - Minder criminaliteit (inclusief minder adres- en identiteitsfraude)
1.1.1 - Verstrekken van goede voorlichting en preventiemaatregelen aan (groepen) inwoners en ondernemers
1.1.2 - In samenwerking met bedrijfsleven inzetten van cameratoezicht en stimuleren particuliere collectieve beveiliging
1.1.3 - Deelnemen aan RPCAA (informatie en voorlichting aan ondernemers)
1.1.4 - Ondersteunen van bedrijfspanels locatiegericht
1.1.5 - Regievoeren en adviseren binnen KVO-trajecten (Keurmerk Veilig Ondernemen) zowel in winkelgebieden als bedrijfsterreinen
1.1.6 - Tegengaan woninginbraken door middel van regievoering op het project samen veilig en veiligheidsmarkten
1.1.7 - Intensivering bestuurlijke aanpak georganiseerde criminaliteit (deelname aan RIEC; verbrede toepassing van de wet Bibob gericht op hennepteelt, motorclubs, prostitutie en mensenhandel, ongewenste bewoning)
1.1.8 - Uitrol van project Scheerlicht in heel Diemen (integrale aanpak van woon- en identiteitsfraude, signaleren -criminele-netwerken en signaleren ondermijnende criminaliteit). Daarbij is het uitgangspunt dat repressieve aanpak wordt omgezet in een pro actieve inzet en uiteindelijk leidt tot een preventieve rol van gemeente en ketenpartners.
Subdoel 1.2 - Sociale cohesie en veilige leefomgeving
1.2.1 - Continueren van aanpak jeugdoverlast (inclusief top 600 en deelnemen aan veiligheidshuis)
1.2.2 - Continueren van inzet van straatcoaches, mediation en buurtbemiddeling bij conflicten tussen buren (met name bij koopwoningen)
1.2.3 - Stimuleren van bewonersinitiatieven (project Samen Veilig)
1.2.4 - Inzetten openbare ordemaatregelen door burgemeester (bijvoorbeeld alcoholverbod, sluiting panden en tijdelijk huisverbod)
Subdoel 1.3 - Verhoogd gevoel van veiligheid in de eigen leefomgeving
1.3.1 - Uitvoering geven aan de acties zoals opgenomen in het veiligheidsjaarplan
1.3.2 - Beperken gevolgen crisissituaties of calamiteiten
1.3.3 - Jaarlijks laten uitvoeren van de Veiligheidsmonitor/Veiligheidsindex (in plaats van tweejaarlijks als gevolg van bezuinigingen van het ministerie van Justitie en Veiligheid)
1.3.4 - Voortzetting beveiliging Bergwijkpark en Campus Diemen Zuid op het reguliere niveau.
1.3.5 - Aandacht voor een veilige, goed verlichte inrichting van de openbare ruimte.

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Subdoel 1.1 % bibobtoetsen over totaal aan aangevraagde vergunningen (drank/horecawet, exploitatievergunning, vergunning seksinrichting)	100 %	100%	100 %	100%
Subdoel 1.1 Aantal integrale adrescontroles (binnen project Scheerlicht)	85	151	150	150
Subdoel 1.2 Aantal bemiddelingen bij conflicten tussen buren (m.n. koopwoningen)	18	17	20	25
Subdoel 1.2 Aantal openbare ordemaatregelen	39	41	35	40
% aandeel dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt	17 %	n.n.b.	14 %	14%

Verplichte indicatoren (BBV)	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Aantal verwijzingen Halt per 1.000 jongeren	7	5	7	8
Aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	1.1	1.2%	1.1	1.2
Aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	5.0	4.22	4.45	4.2
Aantal diefstallen uit woning per 1.000 inwoners	1.7	1.77	1.78	1.77
Aantal vernielingen en beschadigingen openbare ruimte per 1.000 inwoners	5.5	4.81	3.65	4.88

2. Verhoogde zelfredzaamheid

Subdoelen & activiteiten
Subdoel 2.1 - Meer burgers nemen verantwoordelijkheid voor de eigen veiligheid
2.1.1 - Integrale veiligheidsvoorlichting aan inwoners en doelgroepgericht (bijvoorbeeld aan ouderen), o.a. via veiligheidsmarkt en gemeentedag
2.1.2 - Bewust maken van inwoners en stimuleren van bewonersinitiatieven (o.a. via groepsapps en deelname aan burgernet)
2.1.3 - Werven van vrijwilligers en inzet van vrijwilligers (bewonersparticipatie)
Subdoel 2.2 - Meer bedrijven nemen verantwoordelijkheid voor de eigen veiligheid
2.2.1 - Stimuleren van initiatieven door bedrijven en instellingen voor de vergroting van eigen veiligheid van bedrijven, personeel en cliënten

3. Naleving van wet- en regelgeving m.b.t. leefomgeving

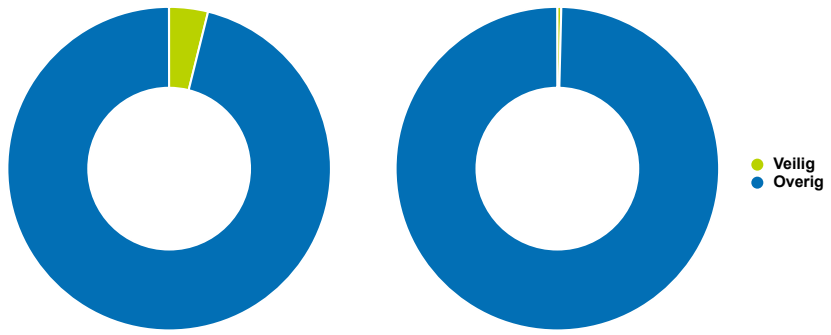
Subdoelen & activiteiten
3.1 - Naleving van wet- en regelgeving overeenkomstig jaarlijks handhavingsprogramma
3.1.1 - Jaarlijks wordt een handhavingsprogramma vastgesteld waarbij een duidelijke relatie wordt gelegd tussen beleidsdoelstellingen en de daarop gerichte handhaving
3.1.2 - Heldere communicatie over handhavingsbeleid en het jaarlijkse handhavingsprogramma
3.1.3 - Handhavers zichtbaar en vaak op straat door beperking administratieve binnen-taken
3.1.4 - Gemeentelijke handhaving handhaaft op afval , jeugd, honden, parkeren, fietsen, dak- en thuislozen en rijdend verkeer door middel van aanspreken, waarschuwen en boetes uitdelen
3.2 - Goede kwaliteit milieuhandhaving
3.2.1 - Integraal toezicht door gemeente en Omgevingsdienst op inrichtingen op het gebied van milieuwetgeving, energiegebruik en drank- en horecaregelgeving
3.2.2 - Regionale samenwerking toezichts- en handhavingstaken onderbrengen in de VTH samenwerking in regionaal verband

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Aantal gepleegde handhavingsinterventies: boetes gericht op het verminderen van overlast.[2]	501	-	450	450
Aantal gepleegde handhavingsinterventies: waarschuwingen gericht op het verminderen van overlast.[2]	2819	-	2500	2500

[2] Sinds de Begroting 2025 opgenomen in programma Veilig.

Wat mag het kosten?

Veilig	2026	2027	2028	2029
Structurele lasten	-4.915	-4.749	-4.542	-4.541
Structurele baten	465	257	50	50
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	-4.450	-4.492	-4.492	-4.491
Incidentele lasten	-90	-	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-90	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**-4.540**	**-4.492**	**-4.492**	**-4.491**

Lasten Baten

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag					
	2026	2027	2028	2029	Totaal	Afschrijving per jaar
- Geen investeringen voor dit programma					-	-

Beleidsontwikkelingen

Autonome en nieuwe ontwikkelingen	2026	2027	2028	2029
Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland	-140	-140	-140	-140
Intensiveren aanpak ondermijning	-210	-210	-210	-210
@ Programma Weerbaarheid	-90	-	-	-
@ Preventie met gezag	-	-	-	-
Totaal nieuw beleid	**-440**	**-350**	**-350**	**-350**

Inkomen en armoede

Portefeuillehouder: M. Everhardt

Visie & strategisch doel

We willen dat onze inwoners zowel maatschappelijk als financieel kunnen meedoen in Diemen. Iedereen die er recht op heeft, krijgt een uitkering zolang het nodig is. Economische zelfredzaamheid en participatie is daarbij het streven.

We treden actief op om armoede en de effecten daarvan te bestrijden. Armoede levert veel stress op. Daarom biedt de gemeente Diemen een dienstverlening die daar rekening mee houdt en die toegankelijk, begrijpelijk en behulpzaam is .

Niet alles is op te lossen met regels en daarom zoeken we in Diemen soms de rek in de regels op om iets voor elkaar te krijgen. We blijven ons Rekmanifest uit 2018 hiervoor gebruiken met het doel om te blijven kijken naar mogelijkheden en oplossingen.

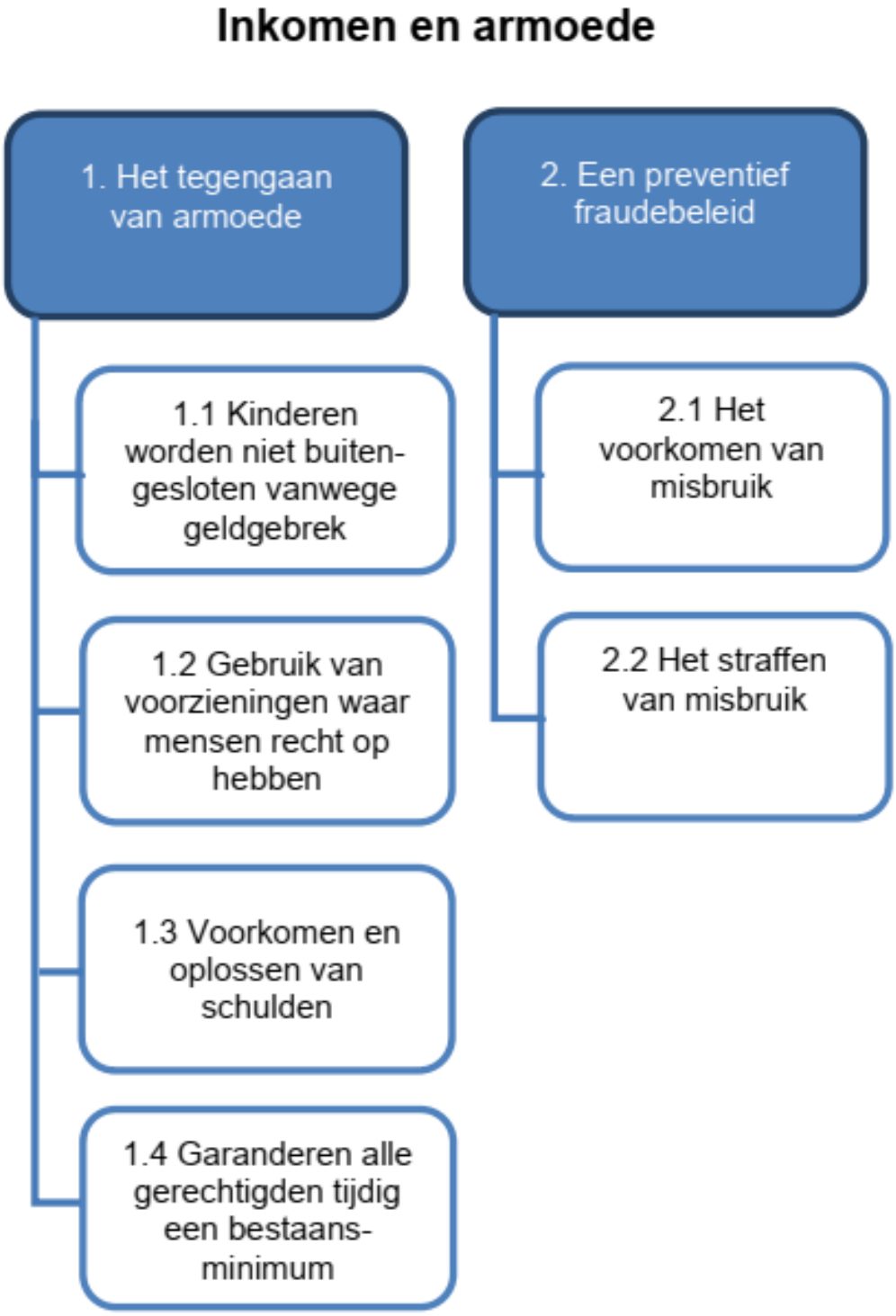
In 2025 heeft de raad armoedebeleid vastgesteld, waarbij we ons blijven richten op de meest kwetsbare inwoners. We zorgen ervoor dat meer inwoners in Diemen een fundament van bestaanszekerheid ervaren en zijn diverse speerpunten bepaald:

- Een verbonden gemeenschap
- Preventie als basis
- Bereik en toegankelijkheid
- Brede benadering voor kinderen in armoede
- Integrale samenwerking in de buurt I
- Inkomensgrenzen en draagkracht

We vinden het belangrijk dat inwoners met schulden snel perspectief krijgen op een schuldenvrij bestaan. Na maximaal aflossen in een schuldsaneringstraject, moet de inwoner met een schone lei verder kunnen. Het vroeg signaleren van betalingsachterstanden is een belangrijk speerpunt om te voorkomen dat schulden hoger oplopen.

Het programma Inkomen en armoede heeft een sterke relatie met het programma Sociaal. De Participatiewet, één van de drie decentralisaties in het sociaal domein, is daarin ondergebracht. Beide programma’s hebben tot doel inwoners in staat te stellen te participeren in de samenleving. Het integraal beleidsplan voor het Sociaal Domein voor de periode 2020-2023 is verlengd tot 2027. Het programma inkomen en armoede is onderdeel van dit plan en de daarin verwerkte visie en (strategische) doelen.

Doelstellingen in één oogopslag

Kaderstellende beleidsnota's

- Afstemmingsverordening Participatiewet Diemen 2015;
- Beleidsnota Sociaal Domein 2020-2023 "Diemen Samen":
- Beleidsplan Participatiewet;
- Beleidsplan Schuldhulpverlening 2016-2019;
- Beleidsregels bestuurlijke boete Diemen 2017;
- Beleidsregels studietoeslag Diemen 2022;
- Beleidsregels en uitvoeringsvoorschriften terugvordering en verhaal Participatiewet, IOAW en IOAZ 2021
- Beleidsregels Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 inclusief terug- en invordering Diemen 2020;
- Beleidsregels Wet taaleis 2016;
- Beleidsregels vrijlating inkomsten, huur, schoolverlaters en giften in het kader van de Participatiewet;
- Beveiligingskader Suwinet Diemen;
- Beleidskaders Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK).
- Nota inkomensondersteunend armoedebeleid 2016-2019;
- Re-integratieverordening Participatiewet Diemen 2015;
- Samenwerkingsovereenkomst Satelliet Amsterdam (Diemen-OuderAmstel-Amsterdam);
- Samenwerkingsovereenkomst Werkbedrijf Groot Amsterdam;
- Tozo controle aanpak 2020;
- Verordening cliëntenparticipatie Participatiewet 2015;
- Verordening individuele inkomenstoeslag Diemen 2015;
- Verordening loonwaardesubsidie participatiewet Diemen 2015;
- Verordening tegenprestatie Participatiewet Diemen 2015;
- Verordening beslistermijn schuldhulpverlening Diemen 2021;
- Verordening kwijtschelding 2024 gemeente Diemen

Autonome ontwikkelingen

Bijstandsuitkeringen (BUIG)
De Rijksoverheid stelt per gemeente budgetten beschikbaar om bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies in het kader van de Participatiewet, de IOAW , IOAZ en de Bbz 2004 te betalen.

Op basis van de definitieve beschikking over 2024 wordt het budget voor de bijstandsuitkeringen voor 2026 en de daaropvolgende jaren aangepast naar € 8.850.000.

Deze verhoging van € 915.000 vanuit het Rijk is het gevolg van de stijging van het minimumloon. Zowel de baten als de lasten zullen met dit bedrag worden verhoogd.

Collectieve zorgverzekering en Regeling chronisch zieken
De Collectieve zorgverzekering minima ('Gemeentepolis') en de Regeling chronisch zieken en gehandicapten zijn voorzieningen om inwoners te ondersteunen die een laag inkomen hebben en hoge zorgkosten. De collectieve aanvullende zorgverzekering vindt grondslag in de Participatiewet. De tegemoetkoming voor chronisch zieken en gehandicapten is sinds 2016 geen wettelijke verplichting meer. Beide regelingen worden in Diemen uitgevoerd door Team Sociale Zaken.

Tot en met 2024 werden deze regelingen gefinancierd met Wmo middelen vanuit het Programma Sociaal. Via de 1e kwartaalbrief 2025 zijn de Collectieve zorgverzekering en de Regeling chronisch zieken overgeheveld van het Programma Sociaal naar het Programma Inkomen en Armoede. Met deze overheveling maken beide minimaregelingen integraal deel uit van het armoedebeleid.

We stellen voor om de Collectieve zorgverzekering en de Regeling chronisch zieken structureel over te hevelen van het Programma Sociaal naar het Programma Inkomen en Armoede. De budgetten blijven gelijk. Per saldo gaat om een verschuiving van € 220.000 tussen deze twee programma's.

Nieuwe ontwikkelingen

@ Armoedebeleid
Op 24 april 2025 is door de raad het armoedebeleid vastgesteld. De Beleidsnota armoede 2025 beschrijft de ambitie om inwoners van Diemen die in armoede (dreigen te) leven meer bestaanszekerheid te geven. Onderdeel van de besluitvorming was het uitvoeringsplan armoede 2025 met twee extra incidentele investeringen. Het gaat om een verlenging van het Stadspasaanbod voor kinderen t/m 2026. De begroting is verhoogd voor de periode van de pilot en de oprichting van een Noodhulpbureau in Diemen. Totaal is hiervoor een budget van € 215.000 nodig.

Noodhulpbureau
De kosten voor het oprichten van een Noodhulpbureau bedragen voor 2026 en 2027 € 40.000 per jaar. Dit betreft budget voor de coordinatie en bureaukosten. In 2026 moeten we rekening houden met eenmalige inrichtingskosten van ongeveer € 15.000.
Verlengen en uitbreiden Stadspasaanbod
De kosten voor de verlenging en uitbreiding van de het Stadspasaanbod zijn geraamd op € 175.000. Het kindtegoed wordt uitgebreid naar 15 t/m 17 jarigen. Bij de vaststelling van de nota armoede is besloten met verlenging van een jaar van het stadspasaanbod.

Het abonnement van de stadspas loopt van augustus tot augustus. Om het abonnement tot augustus 2027 door te laten lopen is in 2027 een budget van € 100.000 nodig.

@ Tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek

Deze regeling ondersteunt huishoudens die door een samenloop van regelingen onder het bestaansminimum zijn gekomen. De regeling geldt van 1 januari 2025 tot en met 2027. Diemen kent getroffen huishoudens een vaste tegemoetkoming toe, die eind 2025 wordt vastgesteld en niet kan worden teruggevorderd. De uitbetaling gebeurt grotendeels ambtshalve, zonder aanvraag. De regeling compenseert voor gemiste toeslagen, terwijl toeslagen en bijstandsuitkering ongewijzigd blijven. Ieder jaar wordt in de Meicirculaire het budget beschikbaar gesteld. Op het moment dat we de gelden ontvangen zullen we het budget, ongeveer € 20.000 per jaar, via de kwartaalbrief reserveren.

@ Opvang diverse doelgroepen

In deze paragraaf nemen we de ontwikkelingen op die betrekking hebben op de opvang diverse doelgroepen. Er komen zowel ontwikkelingen met een financieel effect aan de orde als ontwikkelingen die een meer informatief karakter hebben.

Eerder hebben we u geïnformeerd over de organisatiestructuur van de opvang en begeleiding van ontheemden. Er is een stuurgroep die de invulling en voortgang van de opvang vorm geeft en bewaakt.

De opgave van de Spreidingswet en de ambities vanuit het coalitieakkoord vragen om een organisatiestructuur die zich bezighoudt met de opvang van asielzoekers en alleenstaande minderjarige vluchtelingen (amv) in de gemeente Diemen. Er is aanvullend budget nodig om de organisatie in te vullen. Voor 2026 maken we extra kosten voor ambtelijke capaciteit voor een communicatieadviseur en een projectleider. We passen verder zoveel als mogelijk de extra werkzaamheden binnen de bestaande capaciteit in. Daarnaast voert Stichting Vluchtelingenwerk werk voor ons uit op het gebied van maatschappelijke participatie.

De totale kosten voor deze capaciteit bedragen € 290.000. Grotendeels kunnen de kosten gedekt worden uit bestaande budgetten en de toerekening van kosten naar specifieke uitkeringen. Totaal is er € 200.000 aan dekking. Het verschil, een bedrag van € 90.000, vragen we in deze begroting aan.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

1. Het tegengaan van armoede

Subdoelen & activiteiten
1.1 - Kinderen worden niet buitengesloten van deelname aan maatschappelijke activiteiten vanwege geldgebrek
1.1.1 - Stimuleren van het gebruik van de Stadspas en Jeugdfonds Sport en Cultuur door actieve voorlichting via onder andere het maatschappelijk middenveld, participatiecoaches en de website.
1.2 - Burgers weten welke financiële regelingen de gemeente heeft en maken hier gebruik van
1.2.1 - Stimuleren van het gebruik van de minima regelingen door actieve voorlichting via o.a. het maatschappelijk middenveld, participatiecoaches en de website
1.3 - Het voorkomen en oplossen van schulden
1.3.1 - Aanbieden van schuldhulpverlening aan de inwoners van Diemen
1.3.2 - Inzetten van thuisadministratie
1.3.3 - Inzetten van budgetbeheer
1.4 - We garanderen iedereen die het nodig heeft tijdig een bestaansminimum
1.4.1 - Uitkeringsgerechtigde ontvangt zijn uitkering of voorschot binnen vier weken na zijn aanvraag

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Subdoel 1.1 % kinderen in minimahuishoudens dat in bezit is van een Stadspas.[3]	-	-	60	60
Subdoel 1.1 % kinderen met een Stadspas dat minimaal één keer gebruik heeft gemaakt van de Stadspas.	-	-	44	44
Subdoel 1.2 % volwassenen in minimahuishoudens dat in bezit is van een Stadspas.	-	-	60	60
Subdoel 1.2 % volwassenen met een Stadspas dat minimaal één keer gebruik heeft gemaakt van de Stadspas..	-	-	44	44
Subdoel 1.3 % nieuwe aanvragen schuldhulpverlening van inwoners die al eens eerder in een problematische financiële situatie zijn terechtgekomen.	-	-	7	7
Subdoel 1.3 % afgesloten trajecten schuldhulpverlening dat succesvol[4] is afgerond.	-	-	60	60
Subdoel 1.4 Maximale doorlooptijd van de aanvraag levensonderhoud in dagen	24	22	28	28

2. Minder misbruik van inkomensvoorzieningen door minder fraude

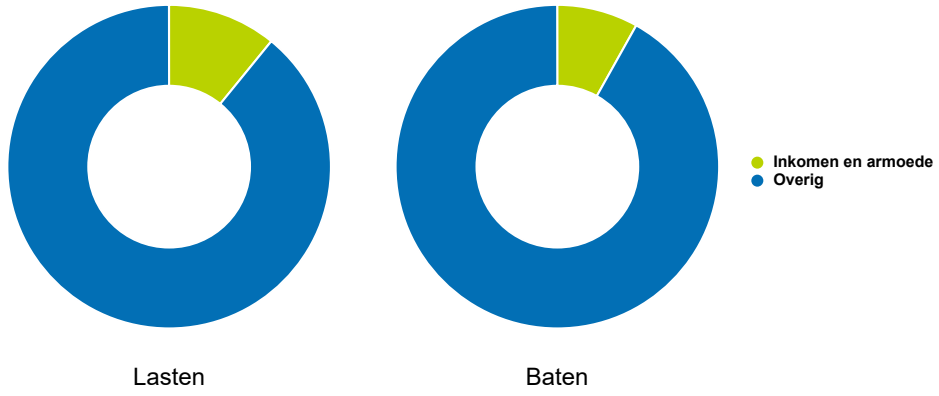
Subdoelen & activiteiten
2.1 - Het voorkomen van misbruik
2.1.1 - Voorlichting bij de intake door middel van het uitreiken van een handboek met rechten en plichten
2.1.2 - Geven van voorlichtingsbijeenkomsten voor uitkeringsgerechtigden over de rechten en plichten
2.2 - Het straffen van misbruik
2.2.1 - Controleren op de rechtmatigheid van de uitkering, onder andere door middel van een huisbezoek
2.2.3 - Opleggen van boetes wanneer fraude wordt geconstateerd

[3] minimahuishoudens zijn huishoudens met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum

[4] Onder succesvol wordt verstaan: 1) Oplossing via betalingsregeling of herfinanciering, oplossing via de minnelijke schuldenregeling of oplossing via de wettelijke schuldregeling of 2) Cliënt heeft financiële basis en/of inkomsten zijn gemaximaliseerd.

Wat mag het kosten?

Inkomen en armoede	2026	2027	2028	2029
Structurele lasten	-12.417	-12.401	-12.410	-12.410
Structurele baten	9.424	9.424	9.424	9.424
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	-2.993	-2.977	-2.986	-2.986
Incidentele lasten	-320	-140	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-320	-140	-	-
Saldo van baten en lasten	**-3.313**	**-3.117**	**-2.986**	**-2.986**

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag				
	2026	2027	2028	2029	Afschrijving per jaar
Plaatsen zonnepanelen Voedselbank	25.000	-	-	-	1.250
Verv. verlichting in LED Voedselbank	-	25.000	-	-	-
Isoleren voedselbank	-	85.000	-	-	-
Totaal	**25.000**	**110.000**	**-**	**-**	**1.250**

Beleidsontwikkelingen

Autonome en nieuwe ontwikkelingen	2026	2027	2028	2029
Bijstandsuitkeringen (BUIG)	-	-	-	-
Collectieve zorgverzekering en Regeling chronisch zieken	-	-	-	-
@ Armoedebeleid - Stadspas	-175	-100	-	-
Armoedebeleid - Noodhulpbureau	-55	-40	-	-
@ Tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek	-	-	-	-
@ Opvang diverse doelgroepen	-90	-	-	-
Totaal nieuw beleid	**-320**	**-140**	**-**	**-**

Vrije tijd

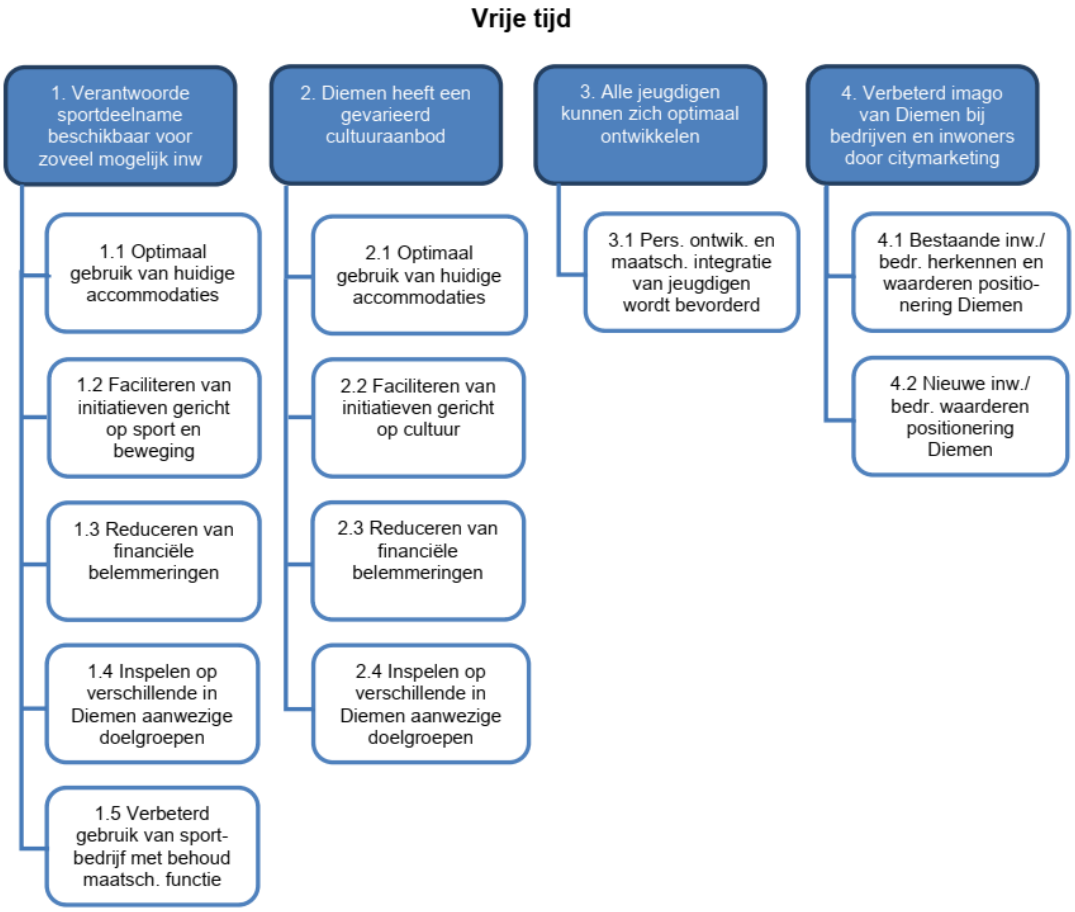
Portefeuillehouder: J.D.W. Klaasse

Visie & strategisch doel

In Diemen streven we naar gelijke kansen op een goede gezondheid voor al onze inwoners. Sport speelt daarbij een belangrijke rol. Het biedt plezier, ontspanning en draagt bij aan zowel fysieke als mentale gezondheid. Daarnaast bevordert sport de ontwikkeling van karakter en sociale vaardigheden. Sporten versterkt ook de sociale cohesie door mensen met elkaar te verbinden. Ons sportbeleid richt zich erop zoveel mogelijk inwoners, van alle leeftijden en achtergronden, de kans te geven om op een verantwoorde manier te sporten. Voor jongeren is deelname aan sport essentieel voor hun persoonlijke ontwikkeling en maatschappelijke participatie.

Culturele activiteiten in Diemen dienen als een belangrijk middel om mensen van verschillende generaties en culturele achtergronden samen te brengen. We streven naar een divers cultuuraanbod dat aansluit bij de behoeften van onze inwoners en hen de kans biedt zich cultureel te ontplooien.

Doelstellingen in één oogopslag

Kaderstellende beleidsnota's

- Algemene Subsidieverordening Diemen 2018;
- Bedrijfsplan Sportcentrum FB Duran 2016;
- Beleidsnota cultuurhistorie;
- "Cultuur maak je samen", Cultuurnota 2018-2022;
- Speelruimteplan “spelen in Diemen”;
- Sportnota 2016-2020 "Sportieve Kracht van Diemen";
- Verordening 1/3 regeling sportaccommodaties.
- Lokaal Sportakkoord Diemen 2023

Nieuwe ontwikkelingen

Duran Zwembad
We ontwikkelen een plan voor een nieuw zwembad/sportcomplex nabij het huidige Zwembad en Sportcentrum Duran aan de Ouderkerkerlaan 10. In oktober 2024 nam de raad het besluit om aan de slag te gaan met een nieuw zwem/sportcomplex, waarbij het huidige zwembad in gebruik blijft tot de oplevering van het nieuwe gebouw. In de begroting 2025 is de investering van € 27,5 miljoen op de meerjarenplanning gezet.

We hebben in 2025 een gebiedsontwikkelingsproject gestart om dit in goede banen te leiden. De gemeenteraad heeft hiervoor een voorbereidingskrediet verleend van in totaal € 365.000. In 2026 verwachten we het programma van eisen en de gebiedsvisie vast te stellen, met bijbehorend investeringsvoorstel.

In deze kadernota hebben we de investering van € 27,5 miljoen in het laatste jaar van de meerjarenplanning opgenomen. Zo zijn de afschrijvings- en rentelasten in 2029 onderdeel van het begrotingssaldo. We verwachten dat een nieuw zwem/sportcomplex uiterlijk in 2033 wordt opgeleverd, dat zou betekenen dat de afschrijving start in 2034.

Subsidie AGO-zwembad
Het AGO-zwembad vervult een belangrijke regionale zorgfunctie voor doelgroepzwemmen, met name voor ouderen en mensen met een beperking. Daarnaast voorziet de locatie in de behoefte aan zwemlessen. De oorspronkelijke verwachting was dat het Flevoparkbad in 2027 zou openen, maar deze planning is bijgesteld naar 2030. Om de doelgroep te kunnen blijven bedienen heeft Amsterdam besloten om in het AGO-zwembad te investeren totdat het Flevoparkbad deze zorgfunctie overneemt.

Naast subsidieverlenging is een subsidieverhoging noodzakelijk vanwege structureel stijgende lasten, met name door oplopende energiekosten en personeelslasten. Amsterdam investeert € 650.000 in noodzakelijk groot onderhoud en verhoogt haar jaarlijkse exploitatiebijdrage van € 135.000 naar € 184.000. Daarnaast zet stichting AGO Zwembad haar eigen vermogen in ten behoeve van de exploitatiekosten.

Ook Diemen heeft de intentie om het AGO-zwembad te ondersteunen tot de opening van het Flevoparkbad. De huidige subsidie bedraagt € 58.000 per jaar tot en met 2027. Voor de jaren 2026 en 2027 stellen we een incidentele subsidieverhoging van € 15.000 voor, waarmee het totaal per jaar uitkomt op € 73.000. Voor de jaren 2028 en 2029 vragen we een incidenteel subsidiebedrag van € 73.000 per jaar aan, waarmee de ondersteuning op een gelijk niveau blijft gedurende de gehele overbruggingsperiode.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

1. Iedereen in Diemen kan meedoen aan sport en bewegen. We zorgen voor een gevarieerd en toegankelijk aanbod, afgestemd op de behoeften van verschillende doelgroepen.

Subdoelen & activiteiten
1.1 - Optimaal gebruik van sportaccommodaties
1.1.1 - Verhuren van sportaccommodaties en opstellen van gebruiksroosters
1.1.2 - Een sportomgeving bieden die schoon, veilig en prettig is voor alle gebruikers
1.2 - Faciliteren van initiatieven gericht op sport en beweging
1.2.1 - Kennis beschikbaar stellen en waar mogelijk ondersteunen van nieuwe initiatieven
1.3 - Reduceren van financiële belemmeringen
1.3.1 - Gereduceerde tarieven voor Diemense verenigingen
1.3.2 - Financiële ondersteuning voor kinderen en jongeren uit gezinnen met een laag inkomen om deel te nemen aan sport en cultuur.
1.4 - Inspelen op verschillende in Diemen aanwezige doelgroepen
1.4.1 - Aanbieden van sport- en beweegactiviteiten die aansluiten bij de behoeften en interesses van alle doelgroepen.
1.5 - Verbeterd gebruik van het sportbedrijf met behoud van de maatschappelijke functie
1.5.1 - Optimaliseren van de bedrijfsvoering
1.5.2 - Continue ontwikkelen van het activiteitenaanbod door in te spelen op trends

Indicator maatschappelijk effect	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
1.1.1 - Aantal bezoekers Sportcentrum Duran	250.000	255.000	250.000	260.000

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
1.1.1 - Aantal uren verhuur (per periode) • November t/m februari (hoogseizoen) • Maart t/m okotober (laagseizoen)	20.150	23.971	18.000	14.000 9.000
Sport- en beweegaanbod Welzijn Diemen[5] (vanuit programma Sociaal) • Wekelijks aantal actviteiten • Wekelijks bereik	• 15 • 240	• 13 • 240	• 14 • 215	• 14 • 270
Aantal leden van sportverenigingen (incl. vrijwilligers)	n.v.t.	5.000	n.v.t.	5.200

Verplichte indicatoren (BBV)	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
% niet sporters	45 %	36 %	45 %	36 %[6]

[5] Sinds de Begroting 2026 vanuit programma Sociaal verplaatst naar programma Vrije tijd.
[6] Aanpassing van het begrotingsbedrag is achterwege gebleven, aangezien de benodigde data slechts vierjaarlijks beschikbaar wordt gesteld.

2. Diemen heeft een gevarieerd cultuuraanbod

Subdoelen & activiteiten
2.1 - Optimaal gebruik van huidige accommodaties
2.1.1 - Onder voorwaarden beschikbaar stellen van accommodaties aan derden ten behoeve van verhuur en exploitatie
2.1.2 - Beschikbaar stellen van middelen om exploitatie mede mogelijk te maken
2.2 - Faciliteren van initiatieven gericht op cultuur
2.2.1 - Subsidies inzetten om het culturele aanbod in Diemen te versterken, verbreden en beter toegankelijk te maken voor alle inwoners
2.2.2 - Kennis beschikbaar stellen en waar mogelijk ondersteunen van nieuwe initiatieven
2.3 - Reduceren van financiële belemmeringen
2.3.1 - Gereduceerde tarieven voor Diemense verenigingen en instellingen
2.3.2 - Financiële ondersteuning voor kinderen en jongeren uit gezinnen met een laag inkomen om deel te nemen aan sport en cultuur.
2.4 - Inspelen op verschillende in Diemen aanwezige doelgroepen
2.4.1 - Kinderen en jongeren kennis laten maken met het culturele aanbod van Diemen

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Aantal betalende bezoekers van de Omval; • *Theater* • *Film*	• 10.225 • 7.882	• 11.039 • 11.644	n.v.t.[7]	• 11.500 • 12.000
Gebruik van de bibliotheek; • *Aantal leden* • *Jaarlijks aantal uitleningen*	• 4.939 • 93.331	In afwachting jaarverslag	n.v.t.	• 5.500 • 100.000

3. Alle jeugdigen in Diemen kunnen zich optimaal ontwikkelen

Subdoelen & activiteiten
3.1 - De persoonlijke ontwikkeling en de maatschappelijke integratie van jeugdigen tot 23 jaar wordt bevorder
3.1.1 - Samen met de jongeren onderzoeken waar hun competenties en behoeften liggen
3.1.2 - Binnen het jongerenwerk outreachend werken gericht op het leggen van contacten, het winnen van vertrouwen en het ondersteunen van jongeren
3.1.3 - Organiseren van activiteiten die zelfstandigheid en verantwoordelijkheid van de jeugdigen versterken
3.1.4 - Organiseren van activiteiten met een sociale functie 'door jongeren'

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
% Kinderen en jongeren dat iedere dag minstens een uur per dag beweegt[8]	18%	18%	18%	18%

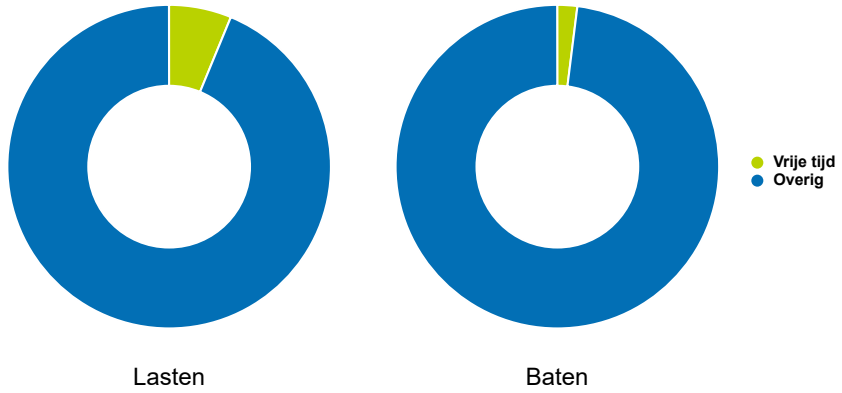
4. Verbeterd imago van Diemen bij bedrijven en inwoners door citymarketing

Subdoelen & activiteiten
4.1 - Bestaande bedrijven en inwoners herkennen en waarderen de positionering van Diemen
4.1.1 - Doorontwikkeling citymarketing netwerk binnen Diemen
4.1.2 - Stimuleren van het organiseren van bij de positionering passende evenementen
4.1.3 - Doorontwikkelen instrumentarium ter ondersteuning van de gekozen positionering
4.1.4 - Opstarten van overleg met evenementenorganisatoren en horeca-ondernemers
4.2 - Nieuwe bedrijven en inwoners waarderen de positionering van Diemen
4.2.1 - Aandacht voor werving nieuwe bedrijven en bewoners
4.2.2 - Doorontwikkelen instrumentarium ter ondersteuning van de gekozen positionering

[7] Dit zijn nieuwe indicatoren.
[8] Jeugdgezondheidsmonitor

Wat mag het kosten?

Vrije tijd	2026	2027	2028	2029
Structurele lasten	-7.120	-7.109	-7.068	-9.134
Structurele baten	2.226	2.226	2.226	2.226
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	-4.894	-4.883	-4.842	-6.908
Incidentele lasten	-175	-	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	75	-	-	-
Saldo incidenteel	-100	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**-4.994**	**-4.883**	**-4.842**	**-6.908**

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag				
	2026	2027	2028	2029	Afschrijving per jaar
Vloer/geveliso. gymzaal Noord en Noorderlicht	95.000	-	-	-	5.588
Herstel Gevel de Schakel	70.000	-	-	-	7.000
Diverse duurzame oplossingen gebouw de Schakel	-	-	85.000	-	4.250
Nieuwe zwembad	-	-	27.500.000	-	1.100.000
Zonnepanelen isoleren dak sportkantine Sportlaan	-	-	95.000	-	4.750
Verv. en plaatsen zonnepanelen dak de Verbinding	-	-	35.000	-	1.750
Verv.ketels en pompen nr hybride/elekt. de Schakel	-	-	70.000	-	2.800
Totaal	**165.000**	**-**	**27.785.000**	**-**	**1.126.138**

Beleidsontwikkelingen

Autonome en nieuwe ontwikkelingen	2026	2027	2028	2029
@ Subsidie AGO Zwembad	-	-	-	-
Totaal nieuw beleid	**-**	**-**	**-**	**-**

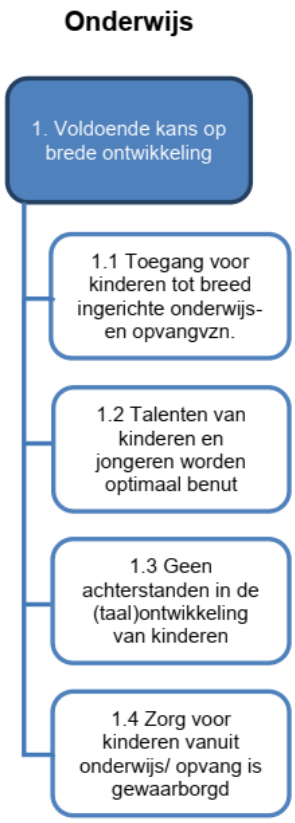
Onderwijs

Portefeuillehouders: J.D.W. Klaasse en M. Everhardt

Visie & strategisch doel

De gemeente Diemen wil jeugdigen (van 0 tot 23 jaar) gelijke kansen bieden op het gebied van voorschoolse voorzieningen, onderwijs en naschoolse activiteiten. Ieder kind moet zich optimaal kunnen ontwikkelen in een kansrijke, veilige en stimulerende omgeving. Hierbij hebben wij extra oog voor de kinderen in achterstandssituaties en geven hen indien nodig extra ondersteuning.

Doelstellingen in één oogopslag

Kaderstellende beleidsnota's

- Beleidskader Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2014;
- Beleidsnota Sociaal Domein 2020-2023 "Samen Diemen";
- Beleidsregels Leerlingenvervoer 2021;
- Kwaliteitskader peuteropvang en VVE 2024
- Subsidieregeling peuteropvang & VVE 2025;
- Notitie Bredeschool vorming in Diemen;
- Notitie De toekomst van leerplicht in Diemen;
- Regeling Sociaal Medische Indicaties (SMI);
- Strategische visie onderwijshuisvesting gemeente Diemen 2017-2037;
- Verordening Leerlingenvervoer 2019;
- Verordening voorziening huisvesting onderwijs 2023

Nieuwe ontwikkelingen

Taken oudercontactfunctionaris worden taken OK-coach 0 tot 5 jaar
De gemeente Diemen werkt met een oudercontactfunctionaris (OCF) om het bereik en de toeleiding naar de peutergroepen met voorschoolse educatie (VE) te vergroten. De OCF komt bij ouders/verzorgers thuis om eventuele vragen over de VE te beantwoorden en te ondersteunen bij de inschrijving op de peutergroep. Daarnaast heeft de OCF een signalerende en doorverwijzende functie. Steeds vaker constateert de OCF dat er een grotere zorg- en ondersteuningsbehoefte is bij ouders/verzorgers en peuters met een indicatie voor de VE-groepen. Deze grotere zorgbehoefte wordt ook in de peutergroepen en op de scholen opgemerkt. Om in deze veranderende behoefte te voorzien en de toeleiding naar de peutergroepen te borgen, worden de taken van de OCF omgezet naar taken van Ouder-kind coach 0-5 jaar (met een taakaccent op voorschoolse educatie, toeleiding en bereik). De OK-coach ondersteunt ouders door in kaart te brengen wat passende ondersteuning is en door laagdrempelige ondersteuning te bieden aan ouders en kinderen.

We stellen voor om de taken om te zetten en uit te breiden. Hiervoor is een budget nodig van € 45.000, hiervoor is dekking gevonden binnen de geoormerkte OAB-middelen en de middelen voor ambulante jeugdhulp.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

1. Voldoende kans op brede ontwikkeling

Subdoelen & activiteiten
1.1 - Kinderen hebben toegang tot breed ingerichte voorschoolse-, onderwijs- en naschoolse voorzieningen
1.1.1 - Geschikt maken van onderwijsgebouwen voor gecombineerd aanbod van onderwijs en opvangvoorzieningen en naschoolse activiteiten (in combinatie met sport, cultuur en wijkactiviteiten)
1.1.2 - Ondersteuning bij het ontwikkelen van (zorg)netwerken en samenwerking tussen de verschillende partners binnen de gemeente
1.1.3 - Financieren van aanvullende (onderwijs)voorzieningen (zwemonderwijs, bewegingsonderwijs, buurtsportcoaches)
1.1.4 - Handhaving van en toezicht op de kwaliteit en veiligheid van de peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en de buitenschoolse opvang
1.2 - Talenten van kinderen en jongeren worden optimaal benut
1.2.1 - Verbinden van onderwijs en opvang met het project buurtsportcoaches en met de SWD
1.3 - Geen achterstanden in de (taal)ontwikkeling van kinderen
1.3.1 - Verder versterken van de voor- en vroegschoolse educatie en de doorgaande lijn
1.3.2 - Faciliteren overlegstructuren, afspraken maken met betrokken partners, ondersteunen van betrokken partners
1.3.3 - Subsidiëren voorschoolse voorzieningen
1.3.4 - Toeleiden doelgroepkinderen naar voorschoolse voorziening
1.4 - Zorg voor de kinderen vanuit het onderwijs/opvang is gewaarborgd
1.4.1 - Signaleren van zorgkinderen en doelgroepkinderen
1.4.2 - Toezicht houden op naleving van de leerplicht en kwalificatieplicht
1.4.3 - Verzorgen van leerlingenvervoer

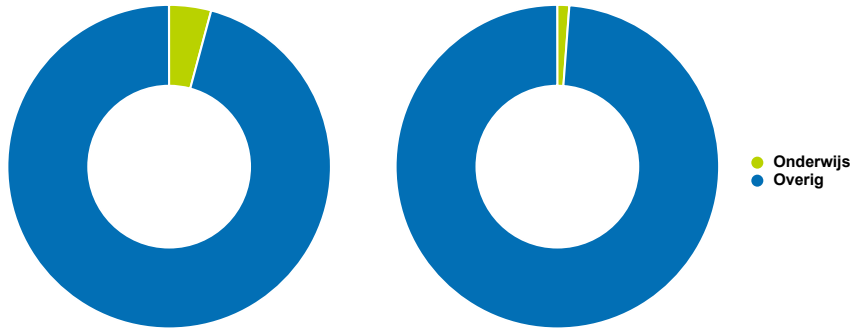
Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
% kinderen met VVE indicatie die toe geleid zijn naar voorschoolse voorziening[9]	-	-	N.v.t. - nieuwe indicator	93%

Verplichte indicatoren (BBV)	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen	6.5	16.5	0	0
Relatief verzuim per 1.000 leerlingen	92	110	100	100
% Vroegtijdig schoolverlaters t.o.v. deelnemers aan VO en MBO	2%	2.3%	1.5 %	1,5%

[9] Aantal geplaatse doelgroeppeuters afgezet tegen het totaal aantal doelgroeppeuters volgens het CBS.

Wat mag het kosten?

Onderwijs	2026	2027	2028	2029
Structurele lasten	-4.920	-4.879	-4.844	-5.135
Structurele baten	1.369	1.369	1.369	1.369
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	-3.551	-3.510	-3.475	-3.766
Incidentele lasten	-	-	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**-3.551**	**-3.510**	**-3.475**	**-3.766**

Lasten Baten

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag				
	2026	2027	2028	2029	Afschrijving per jaar
Vervangen LBK en ketels gymzaal Schoolstraat	180.000	-	-	-	9.000
Verv.kunststof kozijnen incl glas Pr.Marijkeschool	-	150.000	-	-	6.000
Bouw basisschool	-	-	6.000.000	-	120.000
Totaal	**180.000**	**150.000**	**6.000.000**	**-**	**135.000**

Beleidsontwikkelingen

Autonome en nieuwe ontwikkelingen	2026	2027	2028	2029
OuderKind coach 0 tot 5 jaar	-	-	-	-
Totaal nieuw beleid	**-**	**-**	**-**	**-**

Gebiedsontwikkeling

Portefeuillehouders: J. Prins en M. Everhart

Visie & strategisch doel

De ruimte in Diemen blijft beperkt. Het is daarom een uitdaging om alle verschillende ruimtelijke behoeften in te passen. De Omgevingsvisie Diemen 2040 geeft in grote lijnen de gewenste richting aan. In de Omgevingsvisie hebben we tot 2040 gekozen voor een gezond stedelijk dorp verbonden met een groen buitengebied. Hierbij is er een heldere scheiding tussen het stedelijke dorp en het groene buitengebied. In het stedelijke dorp zoeken we ruimte voor verschillende maatschappelijke opgaven, zoals de grote behoefte aan betaalbare woningen en aan voorzieningen zoals bijvoorbeeld sport, onderwijs en zorg. Deze ruimte zoeken we dus hoofdzakelijk binnen het bestaande bebouwde gebied. We vinden het belangrijk dat het buitengebied groen en rustig blijft en geen onderdeel gaat worden van het bebouwde gebied. Het Diemerbos, de Overdiemerpolder en Diemerpolder, de Diem en de Diemer Vijfhoek vormen samen een gebied waarin we de balans zoeken tussen natuur, kleinschalige recreatie, toegankelijkheid, klimaatadaptatie en energieopwekking.

Sinds 1 januari 2024 werken we met de Omgevingswet. De implementatie van de software is nog niet afgerond. We streven naar zo kort mogelijke vergunningprocedures. We willen dat inwoners en ondernemers zoveel mogelijk producten digitaal kunnen aanvragen en dat wij ze zoveel mogelijk digitaal kunnen verlenen. Ook is sinds 1 januari 2024 het Diemens omgevingsplan in werking getreden. In de aankomende jaren wordt dit stapsgewijs vervangen door een nieuw omgevingsplan, in lijn met de Omgevingswet.

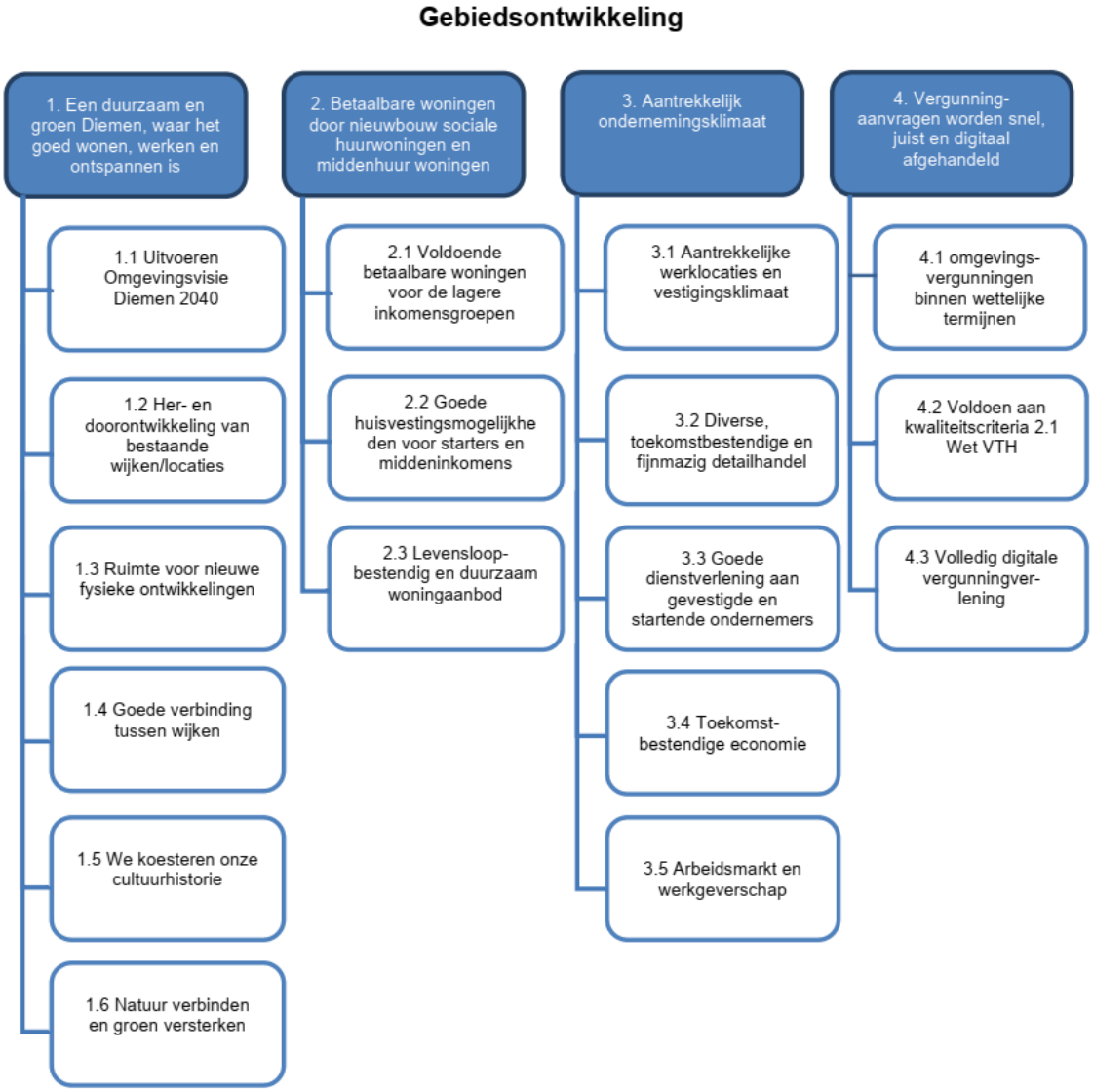
Wat betreft de grootschalige gebiedsontwikkelingen zijn we in Plantage de Sniep bezig met het laatste deelgebied bij het Rietschuurkwartier. Hier komen sociale en middendure huurwoningen voor senioren, een complex voor jongeren en statushouders en een gezondheids-/ en horecafunctie. De ontwikkeling en realisatie van Holland Park West, met 750 woningen in de sociale huur, middeldure huur en de vrije sector, is volop gaande.
In Holland Park Zuid is de ontwikkeling afhankelijk van het initiatief van de verschillende grondeigenaren. Voor het Steigerblok is gestart met de ontwikkeling van 450 woningen, waarvan de bouw van start gaat in 2026. Het laatste bouwplan in Holland Park Oost is begin 2025 opgeleverd en de circa 300 woningen zijn verhuurd. Het initiatief om de Campus op Holland Park uit te breiden met circa 300 woningen, bleek voor de initiatiefnemer (financieel) niet haalbaar, waarmee dat initiatief is beeindigd. De oplevering van Hof van Saan (135 woningen) vindt plaats in 2025 en 2026. De gebiedsontwikkeling voor het zwembad en omgeving (Duran) wordt verder uitgewerkt.

Begin 2026 zal de bouw starten voor de woningbouw in Buitenlust. Aan de Harmonielaan komt een ontwikkeling van sociale huurwoningen. In 2026 zal de planvorming hiervan continueren en de BOPA procedure starten.

De nieuwe Woonvisie Diemen 2024 is vastgesteld. We actualiseren en versterken de lijn die we ingezet hebben met de Woonvisie 2018-2023 en voeren de uitvoeringsagenda uit.

Ook in 2026 blijven we ons inzetten voor een aantrekkelijk ondernemingsklimaat voor gevestigde en startende ondernemers. In 2026 zullen we aandacht blijven besteden aan de energietransitie, netcongestie en verduurzaming van het bedrijventerrein. Eind 2026 zullen wij weer starten aan het ZAAI traject voor de startende ondernemers.

Doelstellingen in één oogopslag

Kaderstellende beleidsnota's

- Algemene verordening ondergrondse infrastructuur;
- Omgevingsplan;
- Bouwverordening;
- Verordening nadeelcompensatie Diemen 2022;
- Algemene Plaatselijke Verordening Diemen (APV);
- Beleidsnota Cultuurhistorie ;
- Beleidsnotitie ondergronds bouwen 2003;
- Beleidsregels plaatsing GSM/UMTS masten 2009;
- Beleidsregels spandoeken;
- Bouwbeleidsplan;
- Detailhandelsvisie Diemen 2014 en Actualisatie voor Holland Park 2020;
- Erfgoedverordening Diemen 2023;
- Herziening erfpachtbeleid;
- Huisvestingsverordening Diemen 2022;
- Lokale Ecologische Structuur Diemen 2022 en Uitvoeringsprogramma verbeteren Lokale Ecologische Structuur Diemen 2022-2030 (Bijlage 1, Bijlage 2, Bijlage 3, Bijlage 4, Bijlage 5 & Bijlage 6)
- Nota standplaatsenbeleid;
- Natuurbeleidsplan Diemen (2009);
- Nota Grondbeleid actualisatie per 1-1-2019;
- Nota Grondprijzen actualisatie 2025;
- Nota Reclame in de openbare ruimte 2011;
- Omgevingsvisie Diemen 2040
- Regels voor verkoop openbaar groen 2006;
- Verordening doelgroepen woningbouw Diemen 2019;
- Verordening Startersleningen gemeente Diemen 2020;
- Welstandsnota;
- Woonvisie Diemen 2024
- Partiële herziening Omgevingsvisie Diemen 2040 t.b.v. opwek van wind- en zonne-energie

Nieuwe ontwikkelingen

Versterken expertise en capaciteit voor uitvoering Omgevingswet
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 is er een aanzienlijke verandering gekomen in de manier waarop ruimtelijke ordening, milieu en waterbeheer in Nederland worden gereguleerd. Deze wet heeft tientallen bestaande wetten en regels in één samenhangend stelsel geïntegreerd, wat zowel kansen als uitdagingen met zich meebrengt voor overheden, bedrijven en inwoners.

Dit vraagt om adequate juridische kennis en inhoudelijke expertise om te zorgen voor een juiste toepassing en naleving van de wet. We ervaren op dit moment een behoefte aan versterken van onze expertise en capaciteit.

Duurzaamheid en milieubescherming
Een belangrijk onderdeel van de Omgevingswet is de nadruk op duurzaamheid en milieubescherming. De wet stelt strenge eisen aan bijvoorbeeld geluid, het beheer van natuurgebieden, luchtkwaliteit, en afvalbeheer. Duurzaamheid is niet alleen een wettelijke vereiste, maar ook een verantwoordelijkheid neergelegd in het Diemense Duurzaamheidsprogramma. Er is extra expertise nodig om te waarborgen dat de milieutaken en duurzaamheidsambities op een juridisch verantwoorde manier worden vastgelegd en nageleefd. Ook draagt de expertise bij aan de bescherming van natuurlijke hulpbronnen en het bevorderen van een duurzame ontwikkeling. Voor het in huis halen van deze juridische expertise vragen we structureel € 100.000 beschikbaar te stellen.

Digitaliseren en verbeteren proces vergunningen en handhaving
Voor het waarborgen en verbeteren van het digitale proces voor vergunningen, toezicht en handhaving is extra capaciteit nodig. De termijnen die de Omgevingswet stelt, vragen om een snelle behandeling. Dat mag echter niet ten koste gaan van de kwaliteit en daarmee juridische risico's te voorkomen. De kosten voor deze uitbreiding bedragen structureel € 55.000.

Nieuwe wetgeving volkshuisvesting en actualiseren Huisvestingsverordening
Het wetsvoorstel Versterking Regie op de Volkshuisvesting (Wvrv) ligt bij de Eerste Kamer en treedt naar verwachting in 2026 in werking. Deze wet heeft als doel het juridisch instrumentarium van gemeenten, provincies en het Rijk op het gebied van volkshuisvesting te versterken. De wijzigingen in de Omgevingswet, Woningwet, Huisvestingswet 2014 en Wet Maatschappelijke ondersteuning 2015 vereisen aanpassing van gemeentelijke sturingsinstrumenten. Zo zal de Woonvisie naar verwachting eind 2026 moeten opgaan in een volkshuisvestelijk programma, inclusief een lokale woonzorgvisie. Deze wijzigingen moeten worden verankerd in verordeningen en beleidsregels, wat aanpassingen in de Huisvestingsverordening, het Omgevingsplan en Beleidsregels woonruimteverdeling en urgentie met zich meebrengt. Er zal al worden begonnen met de voorbereidingen hiervoor in 2025. Daarnaast moet de Huisvestingsverordening Diemen 2022 in 2026 worden geactualiseerd.

Dit alles vraagt specifieke ambtelijke kennis en capaciteit die er nu niet is. Die willen we inhuren. De verwachting is dat we voor het inschakelen van extern advies en begeleiding incidenteel € 50.000 nodig hebben.

Geluidadvisering woningbouwprojecten
Veel woningbouwprojecten in Diemen liggen in de nabijheid van hoofdinfrastructuur en hebben daarom te maken met aanzienlijke geluidbelastingen. Begin 2025 zijn beleidsregels

geluid vastgesteld met betrekking tot de mogelijke geluidmaatregelen en de afweging die daarbij moet plaatsvinden. Vanwege de complexiteit leidt dit in de praktijk nog regelmatig tot vragen en discussie. Om daar vanuit de gemeente voldoende inhoudelijke deskundigheid en capaciteit voor beschikbaar te hebben, is ook in 2026 de inhuur van een ervaren geluidadviseur noodzakelijk. Daar waar mogelijk worden deze kosten ten laste van de grondexploitatie of anterieure overeenkomst gebracht. We stellen voor om voor de inhuur van de geluidadviseur een budget van € 25.000 beschikbaar te stellen in 2026.

Organisatie "State of the Region" Amstelland Meerlanden
In 2026 is Diemen aan de beurt om de organisator te zijn van de State of the Region voor Amstelland Meerlanden. De State of the Region voor Amsterdam Amstelland is een (semi) jaarlijks evenement dat beleidsmakers, ondernemers, politici, onderzoekers en andere belanghebbenden vanuit de hele deelregio samenbrengt om de huidige stand van zaken en toekomstige ontwikkelingen in de regio te bespreken. Het evenement omvat presentaties, discussies en netwerkmogelijkheden, gericht op economische, sociale en ruimtelijke trends en uitdagingen. Tijdens de State of the Region worden rapporten en onderzoeken gepresenteerd, zoals de "Economische Verkenningen MRA". Deze bieden inzicht in de sociaal-economische ontwikkeling van de regio en helpen bij het formuleren van beleidsstrategieën voor de toekomst. Het doel is om een gemeenschappelijk beeld te vormen van de sterke en zwakke punten van de regio en om samen te werken aan een duurzame en inclusieve toekomst. Het evenement biedt ook een platform voor het delen van innovatieve ideeën en het bevorderen van samenwerking tussen verschillende sectoren.

We stellen voor om € 5.000 beschikbaar te stellen om de State of the Region Amstelland Meerlanden succesvol en betekenisvol te organiseren.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

1. Een duurzaam en groen Diemen, waar het goed wonen, werken en ontspannen is

Subdoelen & activiteiten
1.1 - Het uitvoeren van de Omgevingsvisie Diemen 2040 met heldere uitspraken hoe met de schaarse ruimte wordt omgegaan, met het accent op doorontwikkeling van bestaande wijken/locaties, het verbinden van natuur en versterken van groen.
1.1.1 - Het ontwikkelen van voorzieningen, woningen e.d. vindt hoofdzakelijk plaats binnen de bestaande bebouwde omgeving. De huidige groengebieden, buiten de bebouwde kom, houden een groenbestemming. Plannen voor het buitengebied worden getoetst aan het uitgangspunt dat het moet bijdragen aan een duurzame en bestendige verbetering van de recreatieve en/of landschappelijke waarde van het gebied.
1.2 - Herontwikkeling/doorontwikkeling van bestaande wijken/locaties
1.2.1 - Afronden van de woningbouw in Plantage de Sniep door starten met de realisatie van nieuwbouw bij de Rietschuur.
1.2.2 - Realisatie van de woningbouwlocatie Holland Park West, inclusief inrichting van de openbare buitenruimte, en het faciliteren van de woningbouw in Holland Park Zuid.
1.2.3 - Realiseren van het woningbouwplan aan de zuidzijde van de woonwijk Buitenlust.
1.2.4 - Realisatie van het woningbouwplan Hof van Saan op de vrijkomende locatie aan de Weesperstraat en P.J. ter Beekstraat in Diemen Zuid.
1.2.5 - Continueren planvorming van de woningbouw aan de Harmonielaan.
1.2.6 - Bij Duran is gestart met een gebiedsontwikkeling om hier een nieuw zwem-/ en sportcentrum te realiseren, in samenhang met nog te bepalen andere functies.
1.3 - Ruimte nodig voor nieuwe fysieke ontwikkelingen zoals die in het coalitieakkoord zijn opgenomen
1.3.1 - Zoeklocaties voor sociale woningbouw beoordelen op haalbaarheid en via participatietraject met bewoners verder ontwikkelen.
1.4 - Goede verbindingen tussen wijken
1.4.1 - Herinrichten van de hoofdassen in het zuidelijk deel van Diemen Centrum.
1.5 - We koesteren onze cultuurhistorie.
1.5.1. Benutten van bestaande cultuurhistorische waarden in alle nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.
1.5.2. Gebruiken van kunst en cultuur, mede omvattende cultuurhistorisch erfgoed, als middel om mensen in Diemen met elkaar te verbinden.
1.5.3. Aanwijzen van objecten als gemeentelijk monument ten einde deze met wettelijke bescherming beter in stand te kunnen houden (bijvoorbeeld Diemerdammersluis en individuele grafmonumenten op begraafplaats Rustoord)
1.5.4. Opstellen nieuw erfgoed beleid.
1.6 - Natuur verbinden en groen versterken
1.6.1 - Ontwikkelen van een Diemense "Hoofdgroenstructuur", mede door te investeren in de natuurwaarden, de verblijfskwaliteit en biodiversiteit. Bestaande natuur wordt optimaal verbonden. Daar waar buurtgroen aansluit op natuur wordt de ecologische verbinding versterkt.
1.6.2 - Investeren in allerlei vormen van recreatie (mits dit de natuurwaarden niet aantast). Bijvoorbeeld door realisatie (indien mogelijk) van een strandje aan De Diem. Samen met de partners in de Diemerscheg wordt gewerkt aan het afronden van projecten uit het uitvoeringsprogramma Diemerscheg 1.0, wordt invulling gegeven aan de nieuwe samenweringsovereenkomst Diemerscheg en wordt gezocht naar een structurele oplossing voor het beheertekort van het Diemerbos.
1.6.3 - Versterken van de "ecologische hubfunctie" van groene plekken in de bebouwde kom, zoals park Spoorzicht.

2. Betaalbare woningen door nieuwbouw sociale huurwoningen en middenhuur woningen.

Subdoelen & activiteiten
2.1 - Voldoende betaalbare woningen voor de lagere inkomensgroepen
2.1.1 - Uitvoering van de Prestatieafspraken met de woningcorporaties en het HPD, gericht op optimale betaalbaarheid, beschikbaarheid, aanpasbaarheid en duurzaamheid van sociale huurwoningen in Diemen.
2.1.2 - Uitvoeren van het Uitvoeringsprogramma uit de Woonvisie Diemen 2024.
2.1.3 - Meewerken aan realisatie van het aandeel betaalbare huurwoningen in het woningbouwprogramma voor de ontwikkelingen in Holland Park West, Holland Park Campus en Holland Park Zuid alsmede op andere te ontwikkelen locaties zoals Buitenlust, Harmonielaan, Rietschuurhof en Hof van Saan.
2.2 - Goede huisvestingsmogelijkheden voor starters en middeninkomens
2.2.1 - Het blijven promoten van het aanvragen van startersleningen.
2.2.2 - Het benutten van de wettelijke ruimte voor het met voorrang toewijzen van sociale huurwoningen aan inwoners van Diemen en andere doelgroepen.
2.2.3 - Het bevorderen van de doorstroming middels het uitvoeren van de afspraken zoals genoemd in de Prestatieafspraken met woningcorporaties en het Huurders Platform Diemen, waaronder Van Groot naar Beter.
2.2.4 - Voorlichting over het gebruik van woonruimte naar aanleiding van de Huisvestingsverordening 2022 voor woningeigenaren en verhuurders en voorlichting voor huurders via het Steunpunt Wonen.
2.3 - Levensloopbestendig en duurzaam woningaanbod
2.3.1 - Bij nieuwbouw is het uitgangspunt dat de woningen voldoen aan Woonkeur (Woonkeur tenzij als daar afspraken over zijn gemaakt) om de levensloopbestendigheid van woningen te waarborgen.
2.3.2 - Bij nieuwbouw is de norm om aardgasvrij te bouwen en te voldoen aan de wettelijke BENG (bijna energieneutrale gebouwen) norm. Waar mogelijk streeft de gemeente naar energieneutrale nieuwbouw en zo mogelijk energiepositief.
2.3.3 - Voor de bestaande woningen voert de gemeente een isolatieprogramma uit om energie te besparen en de transitievisie warmte om wijkgericht van het aardgas af te gaan (zie paragraaf duurzaamheid thema Energie & klimaat)
2.3.4 - Onderdeel van de nieuwe prestatieafspraken met woningcorporaties en het HPD is een afspraken set over duurzaamheid

Indicator maatschappelijk effect	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Omvang voorraad huurwoningen in beheer van woningcorporaties	3.042[10]	3.042	3.042	3.120
• Waarvan vrije sector	138	135	135	135
Sociale huurwoningen in beheer gemeente	30	30	30	60

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Subdoel 2.2 Aantal verstrekte startersleningen	1	5	5	5

Verplichte indicatoren (BBV)	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Aantal nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	11.3	19.0	6.9	21.9
% Demografische druk	56.6	56.3	56.3	NB

[10] Op basis van de monitor prestatieafspraken, alleen zelfstandige huurwoningen.

3. Aantrekkelijk ondernemingsklimaat

Subdoelen & activiteiten
3.1 - Aantrekkelijke werklocaties en vestigingsklimaat
3.1.1 - Continueren van periodieke overleggen met bedrijven en instellingen op Bergwijkpark, Holland Park de bedrijventerreinen en met Ondernemend Diemen. Daarnaast wordt éénmaal per jaar een schouw gelopen op de bedrijventerreinen.
3.1.2 - Wij proberen initiatieven van ondernemers op het gebied van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen te ondersteunen.
3.1.3 - In de Daarom Diemen campagnes aandacht besteden aan het Diemense bedrijfsleven.
3.1.4 - We willen voor de huidige en toekomstige werknemers en bedrijven in Diemen aantrekkelijke werklocaties blijven bieden. Daarom hebben wij aandacht voor de verblijfswaarde, het onderhoud van de openbare ruimte, de parkeerdruk en dergelijke op de werklocaties.
3.1.5 - Volgen van regionale ontwikkelingen en meewerken aan (deel)regionaal beleid op het gebied van economische zaken.
3.2 - Diverse en toekomstbestendige detailhandelstructuur
3.2.1 - Continueren van de periodieke en incidentele overleggen met winkeliersverenigingen (en waar mogelijk eigenaren/ beheerders van winkelpanden en -centra).
3.2.2 - Volgen van regionale ontwikkelingen en meewerken aan het regionale beleid op het gebied van detailhandel.
3.3 - Goede kwaliteit dienstverlening aan gevestigde en startende bedrijven
3.3.1 - Advisering aan in (financiële) moeilijkheden verkerende ondernemers.
3.3.2 - Advisering aan ondernemers die ruimte zoeken.
3.3.3 - Organisatie jaarlijks netwerkevent voor alle Diemense ondernemers in samenwerking met Ondernemend Diemen.
3.3.4 - Doorgaan met het ZAAI-traject voor startende ondernemers.
3.3.5 - Faciliteren in de behoefte van zzp'ers om met elkaar te kunnen (net)werken.
3.3.6 - Doorgaan met de digitale ondernemersnieuwsbrief om de lokale ondernemers van informatie te voorzien.
3.3.7 - Doorgaan met de Welkomstbrochure voor ondernemers die zich nieuw in Diemen vestigen, om hen te informeren over de belangrijkste 'spelregels' over het ondernemen in Diemen.
3.4 - Toekomstbestendige economie
3.4.1 - Thema's: circulaire economie, natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie, energietransitie, warmtetransitie, netcongestie luchtkwaliteit en schone mobiliteit behandelen tijdens de verschillende overleg soorten met de lokale bedrijven en ondernemers en via de nieuwsbrief.
3.4.2 - Continueren van het jaarlijkse onderzoek naar de leegstand en ontwikkelingen op de lokale kantorenmarkt middels een kantorenmonitor. Tevens meewerken aan regionale afstemming om leegstand en/of tekorten aan te pakken en te voorkomen (via onder andere PlaBeKa).
3.4.3.- Doorgaan met trajecten binnen de duurzaamheidskaders op de bedrijventerreinen.
3.4.4. - Informatie over duurzaamheid, netcongestie, energietranisitie, warmtetransitie, circulaire economie goed vindbaar maken voor lokale ondernemers.
3.5 - Een goede arbeidsmarkt en werkgeverschap
3.5.1. - Aandacht blijven besteden in de nieuwsbrieven aan de problematiek en de hulp aan ondernemers/werkgevers met schulden.
3.5.2. - De samenwerking met Regionaal Werkcentrum Groot Amsterdam en het Werkgevers Servicepunt blijven opzoeken.

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Werkelijk 2025	Begroot 2026
Subdoel 3.1 Percentage leegstand van kantoorruimte (onverhuurd) per 1 januari	13,5%	14,4%	13%	12%

Verplichte indicatoren (BBV)	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Aantal vestigingen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 64 jaar	1.533	1.630	1633	1640

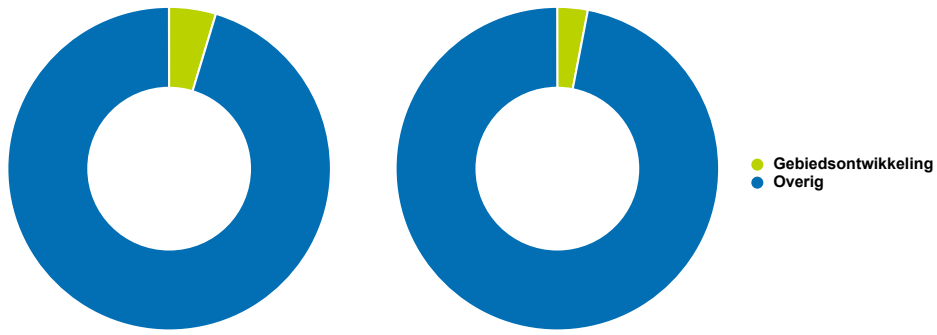
4. Vergunningaanvragen worden snel, juist en digitaal afgehandeld

Subdoelen & activiteiten
4.1 - Omgevingsvergunningen binnen wettelijke termijnen
4.1.1 - Er wordt gewerkt conform processen die Lean en duidelijk beschreven zijn
4.2 - Voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1 Wet VTH
4.2.1 - Uitvoering en afstemming van processen in samenwerking met andere gemeenten
4.3 - Volledig digitale vergunningverlening
4.3.1 - Gerichte kanaalsturing (website en klantcontacten) richting digitale aanvraag
4.3.2 - Faciliteren van aanvragers die (nog) niet digitaal werken

Indicator maatschappelijk effect	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Subdoel 4.1 % van de omgevingsvergunningsaanvragen dat binnen 6 weken wordt afgehandeld (wettelijke termijn is 8 weken)	23%	90%	80%	80%

Wat mag het kosten?

Gebiedsontwikkeling	2026	2027	2028	2029
Structurele lasten	-5.114	-5.277	-5.412	-5.436
Structurele baten	2.941	3.131	3.277	3.307
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	459	444	444	444
Saldo structureel	-1.714	-1.702	-1.691	-1.686
Incidentele lasten	-365	-218	-180	-140
Incidentele baten	117	130	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-249	-88	-180	-140
Saldo van baten en lasten	**-1.962**	**-1.790**	**-1.871**	**-1.826**

Lasten Baten

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag					
	2026	2027	2028	2029	Totaal	Afschrijving per jaar
					-	-

Beleidsontwikkelingen

Autonome en nieuwe ontwikkelingen	2026	2027	2028	2029
Versterken expertise en capaciteit voor uitvoering Omgevingswet	-155	-155	-155	-155
Nieuwe wetgeving volkshuisvesting en actualiseren Huisvestingsverordening	-50	-	-	-
Geluidadvisering woningbouwprojecten	-25	-	-	-
Organisatie "State of the Region" Amstelland Meerlanden	-5	-	-	-
Totaal nieuw beleid	**-235**	**-155**	**-155**	**-155**

Leefomgeving en klimaat

Portefeuillehouder: M. van den Berg

Visie & strategisch doel

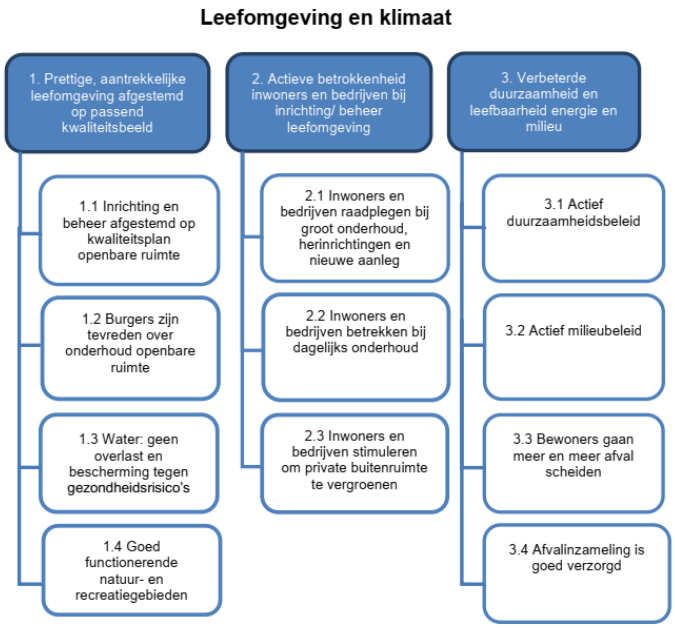
Op het gebied van duurzaamheid en klimaat kennen we in Diemen grote uitdagingen. De huidige situatie op de energiemarkt maakt het nog urgenter om stappen te zetten. Daarbij houden we rekening met kwetsbare groepen, bijvoorbeeld door het uitvoeren van het actieplan energiearmoede.

Diemen werkt integraal aan een prettige leefomgeving. We zetten daarbij sterk in op betrokkenheid van bewoners bij onderhoud, inrichting en beheer van de openbare ruimte. We dragen zorg voor een schoon, technisch goed onderhouden en ingerichte, sociaal veilige openbare ruimte.

We houden de ecologische structuur van Diemen in stand en zorgen voor een goede balans tussen natuur en recreatie.

We blijven investeren in energietransitie, klimaatadaptatie, het verbinden van onze natuur en verkleinen van onze afvalberg. We zetten in op een gezonde leefomgeving met een goede luchtkwaliteit en een lage geluidbelasting. Diemen handhaaft de regelgeving waar de leefomgeving dat nodig heeft.

Doelstellingen in één oogopslag

Kaderstellende beleidsnota's

- Afvalplan 2020
- Algemene Plaatselijke Verordening Diemen (APV)
- Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur 2024 (AVOI)
- Beheers- en onderhoudsplan kunstwerken 2010
- Beleidsnota dierenwelzijn
- Beleidsnota Openbare verlichting 2014
- Beleidsplan beheer wegen 2013
- Beleidsregel plaatsen scootsafes
- Bestuursakkoord Water
- Boomverordening 2010
- Collectebeleid
- Draaiboek evenementen
- Duurzaamheidsagenda 2020-2025
- Gedragscode Flora en Faunawet gemeente Amsterdam & gemeente Diemen
- Gemeentelijk Waterplan 2010-2028
- Groenplan Diemen 2011-2016 & (Update Groenplan 2018)
- Groengebied Amstelland: Ambitiedocument "Sprong naar de toekomst" 2023
- Integraal vergunnings, toezichts- en handhavingsbeleid gemeente Diemen 2019-2022
- Kwaliteitsplan Openbare Ruimte: Verbinden, ontmoeten en thuiskomen
- Lokale Ecologische Structuur Diemen 2022
- Marktverordening en marktregelement
- Nationaal Bestuursakkoord Water
- Natuurbeleidsplan Diemen 2009
- Nota Bodembeheer
- Omgevingsrecht Diemen
- Preventie- en handhavingsplan alcohol 2014-2016
- Programma Groot Onderhoud Openbare Ruimte 2022-2026
- Programma Klimaatadaptatie 2024-2028
- Programmaboek Kwaliteitsplan Openbare Ruimte 2022-2024
- Regionale energiestrategie
- Spelen, bewegen en Ontmoeten in Diemen voor alle leeftijden
- Sportnota 2016-2020 "Sportieve Kracht van Diemen"
- Terrassenbeleid
- Transitievisie warmte
- Uitvoeringsbesluit op basis van de afvalstoffenverordening
- Verordening afvalstoffenheffing
- Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)
- Verordening lijkbezorgingsrechten
- Verordening rioolheffing
- Verordening duurzaamheidslening 2021 Diemen

Autonome ontwikkelingen

Geluidbelastingkaarten en Basisgeluidemissies 2026
Elke vijf jaar moeten de gemeenten in de agglomeratie Amsterdam geluidbelastingkaarten opstellen op grond van Europese regelgeving. De vorige kaarten dateren uit 2021. In 2026 is er een nieuwe ronde. Daarnaast moeten ook in 2026 de basisgeluidemissies (BGE) worden verzameld voor het gemeentelijke wegennet. Dit is een dataset met kenmerken van het wegennet en de verkeersintensiteiten die bepalend zijn voor de geluidbelasting. De basis geluidemissies worden vervolgens gebruikt om de geluidbelasting te gaan monitoren en om daar verslag over te doen. Het verzamelen en centraal aanleveren van deze gegevens, en het monitoren daarvan, is een nieuwe verplichting op basis van de Omgevingswet.

We stellen voor om hiervoor een budget van € 50.000 beschikbaar te stellen in 2026.

Vervolgregeling 2026 - 2030 Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)
Het nationale Klimaatakkoord heeft tot doel om de internationaal gemaakte afspraken vanuit het Parijsakkoord uit 2005 te realiseren. Het Klimaatakkoord is gericht op 49% reductie voor de directe uitstoot van CO_2 van in Nederland gevestigde sectoren Elektriciteit, Industrie, Gebouwde omgeving, Mobiliteit en Landbouw ten opzichte van 1990.

Gemeenten hebben een belangrijke taak bij het realiseren van de doelstelling uit het Klimaatakkoord. Voor Diemen gaat het daarbij met name om het grootschalig opwekken van duurzame elektriciteit en warmte (Regionale energiestrategie) en het met de gebouwde omgeving van het gas af te gaan (het Warmteprogramma als opvolger van de Transitievisie Warmte). Het overgrote deel van de bedrijvigheid in Diemen valt niet onder de sector Industrie maar onder de Gebouwde omgeving. Daarnaast zet Diemen ook in op schone mobiliteit. In Diemen is er vrijwel geen landbouw.

Via de Regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) kregen gemeenten hiervoor budget. Dit moeten we voor ten minste 90% besteden aan capaciteit voor de genoemde vijf sectoren. De CDOKE regeling moet voor tenminste 90% worden ingezet aan personeel of inhuur (op de genoemde 5 sectoren van het Klimaatakkoord). De resterende 10% mag worden ingezet aan ondersteunende middelen (niet zijnde personeel, zoals bijvoorbeeld materiële middelen, goederen en alle andere mogelijke uitgaven.)

Voor de periode 2023 - 2025 heeft de gemeente Diemen CDOKE budget aangevraagd en toegewezen gekregen. Het is nog niet exact bekend welk budget de gemeente voor de periode 2026 - 2030 kan verwachten. De signalen zijn dat het jaarlijks om hetzelfde bedrag zou gaan als voor de periode 2023-2025 maar dan met een korting van 10%. In dat geval zou er jaarlijks € 610.000 beschikbaar zijn.

Soortenmanagementplan en gebiedsgerichte omgevingsvergunning
Als gevolg van een uitspraak van de Raad van State moet bij na-isolatie van woningen worden voorkomen dat bedreigde dieren in hun verblijf worden aangetast. Om te mogen na-isoleren moet daarom uitgebreid ecologisch onderzoek worden gedaan en eventuele maatregelen worden genomen om alternatieve verblijfplaats te bieden.

Met een soortenmanagementplan (SMP) kan de provincie, als bevoegd gezag, een gebiedsgerichte omgevingsvergunning aan de gemeente verlenen. Een SMP bevat onder andere de resultaten van ecologisch onderzoek, de condities die soorten nodig hebben,

verlichtende en compenserende maatregelen en de wijze waarop effecten worden gemonitord. Bewoners en gebouweigenaren hoeven dan geen eigen ecologisch onderzoek meer te doen en geen ontheffing meer aan te vragen. Dat heeft de gemeente al gedaan.

Diemen is in 2024 gestart met ecologisch onderzoek als onderdeel van het opstellen van een SMP. In de periode 2025 - 2027 werken we aan de aanleg en administratie van alternatieve verblijfplaatsen. Het is de bedoeling dat vanaf 2026 vergunningen voor na-isolatie kunnen worden afgegeven op basis van het SMP.

De aanleg van alternatieve verblijfplaatsen en het afgeven van vergunningen vraagt om extra personele inzet die we financieren met de regeling Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE).

Warmteprogramma
Gemeenten moeten uiterlijk eind 2026 een Warmteprogramma hebben vastgesteld als vervolg op de Transitievisie Warmte. Het college dient het Warmteprogramma vast te stellen. Financiering doen we vanuit structureel duurzaamheidsbudget.

Nieuwe ontwikkelingen

Begraafplaats Rustoord
Er zijn verschillende ontwikkelingen rondom begraafplaats Rustoord. Zo is het islamitisch gedeelte bijna geheel in gebruik. De stichting die dit beheert, is failliet. Financieel heeft dit voor ons geen gevolgen omdat we dit gedeelte altijd al hebben meegenomen in het onderhoud en dit ook blijven doen. Wel zien we, met de huidige tarievenlijst, tekorten ontstaan. De tarieven zijn nu lager dan die van begraafplaatsen in de omgeving, zoals de Nieuwe Ooster in Amsterdam. We willen de tarieven gelijktrekken met die van de Nieuwe Ooster. Dat betekent dat de inkomsten stijgen. Daardoor kunnen we de begraafplaats kostendekkend blijven exploiteren. Bijkomend voordeel is dat de Nieuwe Ooster heeft aangegeven dat de administratie, die zij voor ons verzorgen, een stuk eenvoudiger wordt met gelijke tarieven. Gemiddeld leidt dit tot een tariefsverhoging van 5 tot 10%, Dat brengt ongeveer € 10.000 tot € 20.000 aan extra opbrengsten op.

Rustoord heeft een uitstrooiplaats gekregen voor asverstrooiingen en er komt nog een gedenkboom. Ook de condoleanceruimte is aan vervanging toe. Het gebouw is te klein voor de functie. De vervanging staat opgenomen bij de investeringen.
Programma Onderhoud Openbare Buitenruimte
We merken dat de kosten voor klein en groot onderhoud de afgelopen jaren zijn opgelopen. Diemen groeit, dus er is steeds meer te onderhouden en de marktprijzen voor materialen en uitvoering zijn gestegen. We hebben de situatie de afgelopen periode nauwkeurig in beeld gebracht. In 2025 verwachten we voor klein onderhoud een tekort van ongeveer € 240.000 per jaar. Voor 2026 en verder verwachten we een tekort van ongeveer € 460.000. Voor groot onderhoud verwachten we dat de bedragen die we daar nu ieder jaar voor opzij zetten (de dotaties aan de voorzieningen groot onderhoud) op termijn niet meer toereikend zijn om het groot onderhoud mee te betalen. Die (dreigende) tekorten vragen om een oplossing.

In 2025 hebben de ambtelijke organisatie, het college, de gemeenteraad en inwoners daarom samengewerkt aan vernieuwd, integraal beleid voor het onderhoud van de openbare buitenruimte. We brengen kwaliteit en budget daarbij meer in balans. Het resultaat hiervan brengen we samen in het programma onderhoud openbare buitenruimte. Dit programma is de opvolger van het kwaliteitsplan én het programma groot onderhoud.

Tegelijkertijd verandert de manier waarop we groot onderhoud bekostigen. Vanaf 2027 stoppen we met de dotaties aan de voorzieningen groot onderhoud (€ 2,9 miljoen per jaar). De lopende projecten betalen we nog met het geld uit de voorzieningen. Voor nieuwe projecten vragen we een investering aan in het Meerjareninvesteringsplan. We gaan dus niet meer vooraf sparen, maar afschrijven op investeringen voor groot onderhoud. De gemeenteraad kan dus voortaan beter sturen op de investeringen die we aanvragen.

Ook bij het nieuwe beleid verwachten we een tekort voor klein onderhoud. We kunnen dit tekort dichten binnen de bestaande begroting. Dat komt omdat we bij de herberekening van de kosten voor het groot onderhoud de kosten van interne projectleiders hebben meegenomen. Dat betekent dat we de salarislasten van interne projectleiders kunnen betalen vanuit de voorzieningen, en later vanuit de investeringen. Met deze wijziging komt er in de exploitatie ruimte vrij. Daardoor hoeven we geen extra geld aan te vragen, maar ook niet in te leveren op de kwaliteit van het klein onderhoud.

Stimuleren zelfbeheer van gemeentegroen
Op 18 juli 2024 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen om het zelfbeheer van gemeentegroen door bewoners te stimuleren door een tekst toe te voegen op de paaltjes in de vakken met zelfbeheer. Om zelfbeheer serieus te kunnen stimuleren, is het belangrijk om de mogelijkheid te bieden bewoners te ondersteunen bij het uitvoeren van werkzaamheden en de eerste aanschaf van grond en planten. Daarvoor is extra budget nodig.

Zonder extra budget heeft uitvoering van de motie geen zin. Anders stimuleren we bewonersaanvragen om zelfbeheer te doen, maar kunnen we hen niet goed op weg helpen om tot succesvol beheer te komen.

We stellen voor om hiervoor een structureel budget van € 50.000 beschikbaar te stellen.

Programma Duurzaamheid
We gaan in 2026 de Duurzaamheidsagenda 2020 - 2025 evalueren. Vervolgens zullen we in 2026 in samenwerking met de gemeenteraad en de samenleving werken aan een nieuwe uitvoeringsagenda voor de periode 2026 – 2030.

Overdracht energiecoaches naar Daarom Duurzaam Diemen
Het gemeentelijke duurzaamheidsprogramma is er enerzijds op gericht om als gemeente voorop te lopen en het goede voorbeeld te geven en anderzijds om in samenspraak en nauwe samenwerking met de samenleving de omschakeling naar een duurzaam dorp Diemen te maken. In de Duurzaamheidsagenda 2020 – 2025 is als doelstelling opgenomen dat de gemeente de onafhankelijke stichting Daarom Duurzaam Diemen helpt om uit te kunnen groeien tot hét duurzaamheidsplatform voor Diemen.

Naar aanleiding van afspraken met woningcorporaties (prestatieafspraken) is de gemeente in 2021 gestart met werven, opleiden en inzetten van vrijwillige energiecoaches. Vanwege de inmiddels teruglopende vraag naar energiecoachgesprekken willen we de vrijwillige energiecoaches breder inzetten. In 2025 is gestart met een proef om de coördinatie van de vrijwillige energiecoaches bij Daarom Duurzaam Diemen neer te leggen. Dit om de coaches naast het voorzetten van de energiecoachgesprekken ook te benutten voor acties, activiteiten en bijeenkomsten van Daarom Duurzaam Diemen. Als de proef slaagt is het de bedoeling om de coördinatie van de energiecoaches in 2026 definitief bij Daarom Duurzaam Diemen te beleggen.

Ons voornemen is om de structurele subsidie van Daarom Duurzaam Diemen met € 50.000 per jaar te verhogen voor de coördinatie van de energiecoaches. Hiervan is € 30.000 nodig voor de taken van SME (digitaal platform, opleiding), € 10.000 voor de werving en coördinatie van energiecoaches en € 10.000 overige kosten als zaalhuur en communicatiematerialen. Deze structurele subsidie kan worden gefinancierd uit het bestaande structurele duurzaamheidsbudget. Hieruit betaalt de gemeente SME en overige kosten voor energiecoaches momenteel ook al.

Risico

Beheer Diemerbos
Het fonds waaruit het beheer in het Diemerbos nu betaald wordt, zal in de loop van 2026 leeg zijn. Met diverse partijen zijn de mogelijkheden verkend om tot een structurele oplossing voor het beheertekort van het Diemerbos te komen. Dit heeft nog niet tot concrete afspraken geleid. In de begroting hebben we structureel € 63.000 opgenomen als garantstelling voor het beheer voor het Diemerbos. Bij deze garantstelling is destijds aangegeven de bijdrage pas te effectueren als ook de gemeente Amsterdam en de provincie Noord-Holland hun bijdrage leveren. Afhankelijk van welke partijen meefinancieren en hoeveel partijen bijdragen, kan de bijdrage van Diemen oplopen tot een veelvoud van wat we nu begroot hebben. In september 2025 is uitvoering gegeven aan de motie Financiering Diemerbos (vastgesteld bij de Kadernota 2026). Het college blijft zich inzetten om samen met de overige partijen tot een oplossing te komen. In de tweede helft 2025 wordt gezamenlijk gekeken naar een korte termijn oplossing (2026-2027) en een lange termijn oplossing (vanaf 2028). Voor de korte termijn wordt dan dekking gezocht voor de minimale beheerlasten die bestaan uit het enkel uitvoeren van het reguliere (dagelijkse) beheer en onderhoud (dus zonder reserveringen voor groot onderhoud en vervanging). Hiervoor kan het reeds in de begroting opgenomen bedrag gebruikt worden.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

1. Prettige en aantrekkelijke leefomgeving afgestemd op een daarbij passend kwaliteitsbeeld

Subdoelen & Activiteiten
1.1 - Inrichting en beheer zijn afgestemd op de gestelde ambities uit het kwaliteitsplan openbare ruimte
1.1.1 - Bijdragen aan meer differentiatie in beheer, gebruik en inrichting door het toepassen handboek openbare ruimte
1.1.2 - Uitvoering beheer conform programma groot onderhoud openbare ruimte
1.1.3 - Aanleggen van ontmoetingsplekken en verhogen van groene verblijfskwaliteit in de openbare ruimte (aanbrengen steigers, hondenspeelplaats, speelvoorzieningen, parkzitjes, ligweiden enzovoorts).
1.1.4 - Bevordering van de biodiversiteit (zie paragraaf Duurzaamheid thema Natuur & Biodiversiteit)
1.2 - Burgers zijn tevreden over het onderhoud van de openbare ruimte
1.2.1 - Uitvoeren geüpdatete zwerfafvalplan
1.2.2 - Uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden conform onderhoudsprogramma wegen, openbare verlichting, water, groen, speelterreinen en kunstwerken
1.3 - Burgers en bedrijven ondervinden geen overlast van water en worden beschermd tegen gezondheidsrisico's a.g.v. afvalwater
1.3.1 - Uitvoeren van het stedelijk waterbeheer door te voldoen aan de zorgplicht afvalwater, hemelwater en grondwater.
1.3.2 - Uitvoeren van het Programma Klimaatadaptatie 2024-2028 (zie paragraaf Duurzaamheid thema Klimaatadaptatie)
1.3.3 - Onderhouden van oevers met aandacht voor ontwikkelen van biodiversiteit in natuurvriendelijke oevers (zie paragraaf Duurzaamheid thema Natuur & Biodiversiteit).
1.3.4 - Uitwerken en implementeren van klimaatadaptieve maatregelen openbare buitenruimte. Voeren van risicodialogen met bedrijven, burgers en vitale functies.
1.4 - Natuur verbinden en beleven
1.4.1 - Natuur verbinden en versterken (zie paragraaf Duurzaamheid thema Natuur & Biodiversiteit).
1.4.2 - Natuurbeleven versterken (zie Programma Gebiedsontwikkeling)

2. Actieve betrokkenheid inwoners en bedrijven bij de inrichting en het beheer van de leefomgeving

Subdoelen & Activiteiten
2.1 - Inwoners en bedrijven raadplegen bij groot onderhoud, herinrichtingen en nieuwe aanleg
2.1.1 - Overleg met belanghebbenden op basis van uitgangspunten en schetsontwerpen en voorlopig ontwerp voor herinrichtingsprojecten
2.1.2 - Houden van voorlichtingsbijeenkomsten en inspraakmogelijkheden (soms als workshop) bij herinrichtingsprojecten
2.1.3 - Ideeën en verbeteringsvoorstellen van inwoners en bedrijven gebruiken bij herinrichting en nieuwe aanleg.
2.2 - Inwoners en bedrijven betrekken bij het uitvoeren van dagelijks onderhoud
2.2.1 - Inwoners en bedrijven actief uitnodigen bij uitvoering van projecten en specifiek wijzen op participatiemogelijkheden
2.2.2 - Inwoners stimuleren tot en ondersteunen bij participatieprojecten
2.2.3 - Verbeteren van communicatie over de afhandeling van door inwoners ingediende meldingen over openbare ruimte
2.3 - Inwoners en bedrijven stimuleren om private buitenruimte te vergroenen
2.3.1 - Deelnemen aan operatie Steenbreek, die inwoners en bedrijven stimuleert en helpt bij groene initiatieven (zie paragraaf Duurzaamheid thema Klimaatadaptatie)
2.3.2 - Bomen uitdelen die inwoners in hun eigen tuin kunnen aanplanten (zie paragraaf Duurzaamheid thema Klimaatadaptatie)

3. Verbeterde duurzaamheid en leefbaarheid op het gebied van duurzaamheid en milieu

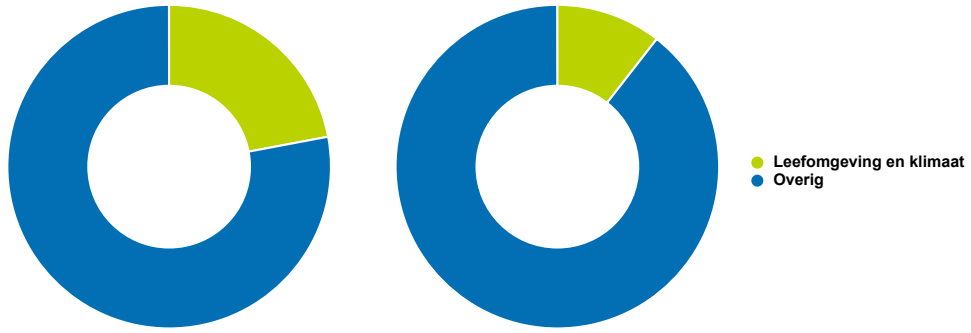
Subdoelen & Activiteiten
3.1 - Actief duurzaamheidsbeleid, inclusief energietransitie, door middel van een programmatische aanpak
3.1.1 - Uitvoeren van het Duurzaamheidsprogramma (zie paragraaf Duurzaamheid)
3.2 - Actief milieubeleid
3.2.1 - Inbrengen en toetsen van milieu-eisen bij ruimtelijke en verkeerskundige plannen en projecten
3.2.2 - Aanpak luchtkwaliteit (zie paragraaf Duurzaamheid thema Luchtkwaliteit & Geluid)
3.2.3 - Aanpak geluidhinder (zie paragraaf Duurzaamheid thema Luchtkwaliteit & Geluid)
3.3 - Bewoners gaan meer en meer afval scheiden
3.3.1 - Inzetten op het verminderen van restafval conform Van Afval Naar Grondstof (VANG)-doelstellingen (100kg restafval per inwoner per jaar vanaf 2020) en het coalitieakkoord (een significante stap zetten richting die doelstelling). Zie paragraaf Duurzaamheid thema Afval & Circulaire economie.
3.3.2 – Uitvoeren van aanpassing(en) in wijze van afvalinzameling (zie paragraaf Duurzaamheid thema Afval & Circulaire economie)
3.3.3 - Versterken van de communicatie en voorlichting (zie paragraaf Duurzaamheid thema Afval & Circulaire economie)
3.4 - Afvalinzameling is goed verzorgd
3.4.1 - Toezien op de uitvoering van de overeenkomst afvalinzameling
3.4.2 - Meldingen verzamelen en met Meerlanden zorgen voor structurele oplossingen

Verplichte indicatoren (verplicht)	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
% hernieuwbare elektriciteit	nnb	nnb	12.5 %	13,0 %
Omvang huishoudelijke restafval in kg per inwoner per jaar [11]	180	188	180	189[12]

[11] Om te voldoen aan de VANG-doelstellingen (100 kg restafval per inwoner per jaar vanaf 2020) wordt er toegewerkt naar die 100 kg per inwoner per jaar.
[12] Inschatting gebaseerd op resultaten over eerste kwartaal 2025.

Wat mag het kosten?

Leefomgeving en klimaat	2026	2027	2028	2029
Structurele lasten	-25.673	-25.619	-22.899	-22.986
Structurele baten	12.230	12.201	12.449	12.608
Toevoegingen aan reserves	-58	-59	-60	-60
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	-13.501	-13.477	-10.510	-10.438
Incidentele lasten	-50	-	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-50	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**-13.551**	**-13.477**	**-10.510**	**-10.438**

Lasten Baten

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag				
	2026	2027	2028	2029	Afschrijving per jaar
LED-verlichting openbare buitenruimte	70.000	-	-	-	3.500
Buitenlust Groot Onderhoud	1.353.000	-	-	-	61.500
Hoofdassen groot onderhoud	3.040.000	-	-	-	138.182
Flats Rode Kruislaan groot onderhoud	2.935.000	-	-	-	133.409
Wandellandschap Rode Kruislaan Groot Onderhoud	604.000	-	-	-	27.455
Aanschaf nieuwe bomen 2026	225.000	-	-	-	7.500
verv onderheid riool hoofdassen	500.000	-	-	-	8.333
PVC riolering hoofdassen	244.000	-	-	-	9.760
PVC riool Flats Rode Kruislaan	340.000	-	-	-	13.600
Vervanging Condoleanceruimte begraafpl Rustoord	600.000	-	-	-	12.000
PVC riolering Buitenlust	1.148.000	-	-	-	45.920
Vervangen luchtbehandelingskast gebouw A gemeentew	-	270.000	-	-	13.500
Akkerland Groot Onderhoud	-	4.608.000	-	-	209.455
Polderland Groot Onderhoud	-	2.223.000	-	-	101.045
PVC riool Akkerland	-	2.178.000	-	-	87.120
PVC riolering Polderland	-	1.747.000	-	-	69.880
PVC riolering Sportplein Biesbosch	-	150.000	-	-	6.000
PVC riolering Verrijn Stuart	-	-	2.727.000	-	109.080
Totaal	**11.059.000**	**11.176.000**	**2.727.000**	**-**	**1.057.239**

Aanpassing investeringen:

Naam investering	Jaar		Investeringbudget	
	Oud	Nieuw	Oud	Nieuw
Buitenlust - Riolering - Herinrichting	2026	2026	2.500.000	**2.500.000** 1.148.000 1.353.000
Hoofdassen - Riolering - Riolering - onderheid - Herinrichting	2026	2026	4.590.000	**3.784.000** 244.000 500.000 3.040.000
Flats Rode Kruislaan - Riolering - Herinrichting	2026	2026	3.275.000	**3.275.000** 340.000 2.935.000
Wandellandschap Rode Kruislaan	2026	2026	865.000	**604.000**
Akkerland - Riolering - Herinrichting	2027	2027	6.785.000	**6.785.000** 2.177.000 4.608.000
Polderland - Riolering - Herinrichting	2027	2027	3.975.000	**3.970.000** 1.747.000 2.223.000
Kruidenhof - Riolering - Herinrichting	2029	2029	6.995.000	**6.992.000** 2.211.000 4.781.000
Diemerdreef en stationsgebied Diemen Zuid - Riolering - Herinrichting	2029	2029	7.230.000	**5.427.000** 1.219.000 4.208.000
Julianaplantsoen en achterplein gemeentehuis - Riolering - Herinrichting	2029	2029	4.575.000	**4.575.000** 829.000 3.746.000

Toelichting aanpassing investering:
Beleidsontwikkelingen

Autonome en nieuwe ontwikkelingen	2026	2027	2028	2029
Geluidbelastingkaarten en Basisgeluidemissies 2026	-50	-	-	-
Vervolgregeling 2026 - 2030 Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	-	-	-	-
Soortenmanagementplan en gebiedsgerichte omgevingsvergunning	-	-	-	-
Warmteprogramma	-	-	-	-
Begraafplaats Rustoord	-	-	-	-
Programma Onderhoud Openbare Buitenruimte	-	-	2.900	2.900
Stimuleren zelfbeheer van gemeentegroen	-50	-50	-50	-50
Programma Duurzaamheid	-	-	-	-
Overdracht energiecoaches naar Daarom Duurzaam Diemen	-	-	-	-
Beheer Diemerbos	-	-	-	-
Totaal nieuw beleid	**-100**	**-50**	**2.850**	**2.850**

Verkeer

Portefeuillehouder: J. Prins

Visie & strategisch doel

Om in te spelen op alle veranderingen in mobiliteit hebben wij de integrale Mobiliteitsvisie Diemen 2040 vastgesteld. Deze visie geeft aan hoe we het verkeer- en vervoerbeleid voor de komende vijftien jaar gaan vormgeven. In de Mobiliteitsvisie is de aanzet voor een Uitvoeringsagenda opgenomen. Op basis hiervan wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld.

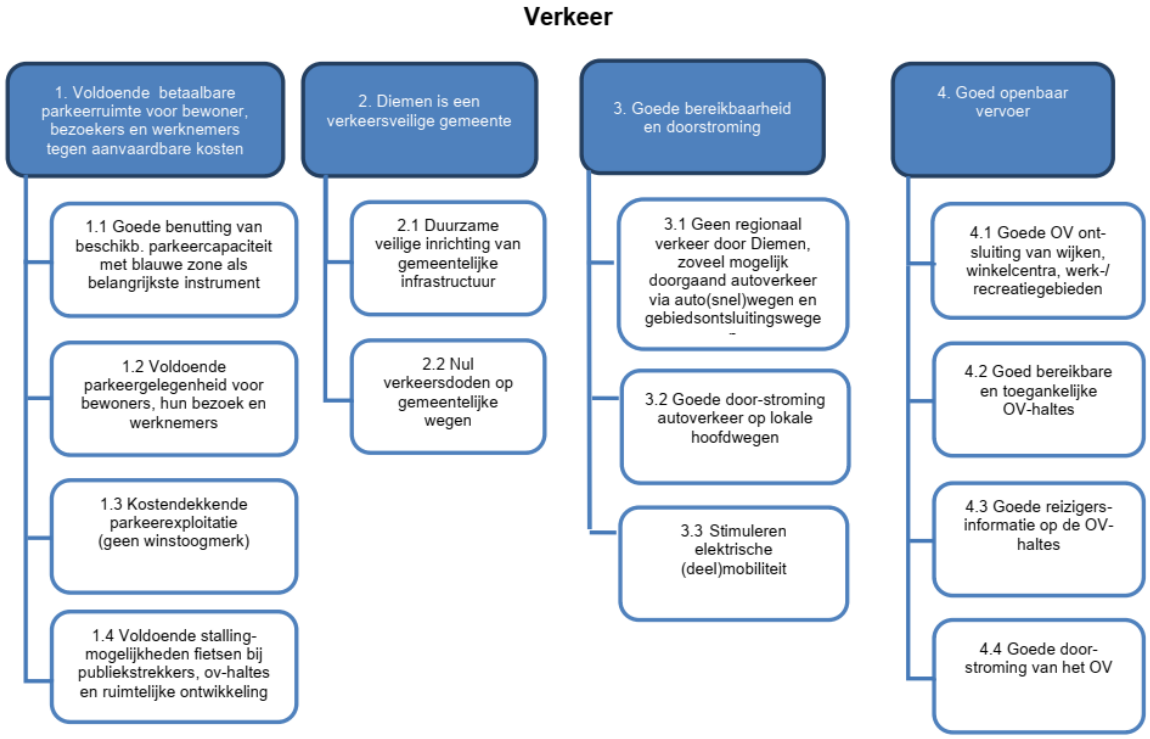
De maximumsnelheid op rijkswegen is een belangrijke factor voor betere luchtkwaliteit en lagere geluidsbelasting. We blijven daarom voorstander van het verlagen van de maximumsnelheid op de A10 en de A1 bij Diemen naar 80 kilometer per uur.

Het behoud van het huidige aanbod aan openbaar vervoer is zeer belangrijk voor de inwoners van Diemen. Dit standpunt zal Diemen in de relevante regionale overleggen nadrukkelijk uitdragen. Bijzondere aandacht hebben wij voor het proces rondom de ontvlechting van de metro en voor de positie van station Diemen Zuid als belangrijk OV-knooppunt.

De verkeersveiligheid houdt onze aandacht. Het aantal wegvakken met een maximum-snelheid van 30 kilometer per uur willen we uitbreiden binnen de bebouwde kom. We letten op de kwetsbare doelgroepen in het verkeer (voetgangers en fietsers). Bijvoorbeeld door het aanleggen van veilige oversteken en het aanpassen van de fiets- en voetgangersoversteek op de Weteringweg. We stimuleren het per fiets of te voet brengen en halen van kinderen van en naar school. In 2026 worden weer in samenwerking met de Vervoerregio Amserdam diverse campagnes gehouden gericht op verkeersveiligheid. Ook zal in het kader van de verkeersveiligheid aandacht worden besteed aan de handhaving in samenwerking met politie en openbaar ministerie.

We stimuleren elektrisch rijden door het uitbreiden van de openbare laadmogelijkheden.

Doelstellingen in één oogopslag

Kaderstellende beleidsnota's

Regionaal (Vervoerregio Amsterdam):
- Beleidskader Inclusieve Mobiliteit (2020);
- Beleidskader Mobiliteit (2023);
- Metrokader (2023);
- Programma van Eisen OV-concessie Amsterdam (2024)
- Ultvoeringsprogramma Mobiliteit 2026-2034 (2025)

Gemeentelijk:
- Algemene Plaatselijke Verordening Diemen (APV);
- Parkeerbeleidsplan 2021;
- Parkeerverordening 2025
- Mobiliteitsvisie Diemen 2040.

Nieuwe ontwikkelingen

Actualiseren Parkeerbeleidsplan
Na het vaststellen van de Mobiliteitsvisie stellen we een uitvoeringsagenda op met concrete projecten en onderzoeken, het actualiseren van beleid of het opstellen van nieuw beleid. Onderdeel hiervan wordt het actualiseren van het Parkeerbeleidsplan 2021. Daarin komen onder andere aan de orde het al dan niet verder uitbreiden van blauwe zone in Diemen Noord en het eventueel invoeren van parkeerregulering op bedrijventerreinen. Ook zal het al dan niet omzetten van de blauwe zone en het vergunning parkeren naar betaald parkeren (fiscaliseren) en de optimalisering van de zones van betaald parkeren aan de orde komen. Participatie en het creëren van draagvlak is een belangrijk onderdeel bij de actualisatie van het Parkeerbeleidsplan 2021.

We stellen voor om voor het actualiseren van Parkeerbeleidsplan 2021 € 60.000 beschikbaar te stellen in 2026.

Onderzoek optimaliseren fiets- en voetgangersnetwerk
In de Mobiliteitsvisie komt verkeersveiligheid als een verbeterpunt naar voren en dan met name verkeersveiligheid voor fietsers en voetgangers. Om de verkeersveiligheid voor deze twee groepen verkeersdeelnemers te verbeteren, willen we onderzoeken hoe we het fiets- en voetgangersnetwerk kunnen optimaliseren. Verkeersveiligheid, ontbrekende schakels en het oplossen van knelpunten zijn hierbij belangrijke kernbegrippen.

We stellen voor om voor dit onderzoek in 2026 een budget beschikbaar te stellen van € 40.000.

@ Actualiseren parkeerexploitatie
Ten behoeve van het nieuwe centrumplan is in 2009 een Realisatieovereenkomst gesloten tussen de gemeente en Delta Lloyd. In deze overeenkomst (bijlage 10 betreft Parkeren) zijn contractuele afspraken gemaakt over de onrendabele top voor de ontwikkeling van een ondergrondse parkeergarage met 400 parkeerplekken door Delta Lloyd. Inmiddels is er een andere winkelcentrumeigenaar. Deze partij heet MHM Onroerend Goed B.V.

Op basis van deze overeenkomst is bepaald in welk gebied betaald parkeren ingesteld wordt en waar vergunning parkeren ingevoerd wordt. Vervolgens is bepaald welk deel van het betaald parkeren gebied voor de winkelcentrumeigenaar is en welk deel voor de gemeente is. Rondom het centrum zijn in 2012 in totaal tien parkeerautomaten geplaatst. De winkelcentrumeigenaar heeft in 2012 voor vijf automaten van die tien een prijs van in totaal € 50.000 betaald (parkeerautomaten 1,2,3,9 en 10 staan binnen de betaalde zone van de winkelcentrumeigenaar). Conform contractuele bepalingen keert de gemeente de opbrengsten na aftrek van kosten van deze vijf parkeerautomaten voor een periode van 15 jaar na realisatie van het winkelcentrum met parkeergarage uit aan de winkelcentrumeigenaar ter dekking van de onrendabele top voor de ontwikkeling van de parkeergarage. De opbrengsten van de overige automaten zijn voor de gemeente. Van belang is dat deze afdracht aan winkelcentrum eigenaar MHM B.V. contractueel eindigt per 6 juni 2027 (15 jaar na oplevering d.d. 6 juni 2012).

Voor 2027 levert dit een voordeel op van € 135.000 en € 270.000 voor 2028 en verder en dit zal worden verrekend met de reserve parkeren.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

1. Voldoende parkeerruimte voor bewoners, bezoekers en werknemers tegen aanvaardbare kosten

Subdoelen
1.1 - Goede benutting van beschikbare parkeercapaciteit met "blauwe zone" als belangrijkste instrument
1.1.1 - Uitbreiden en bijsturen parkeerregulering doen we op basis van de resultaten van de parkeermonitoring, klachten van bewoners en ondernemers en op basis van nieuwe ontwikkelingen (o.a. regelgeving en ICT).
1.1.2 - Parkeermonitoring vindt plaats door middel van meting van de parkeerdruk (indicator) en op basis van ontvangen parkeerklachten.
1.1.3 - We gaan het Parkeerbeleidsplan 2021 actualiseren.
1.2 - Voldoende parkeergelegenheid voor bewoners, hun bezoekers en werknemers
1.2.1 - Waar nodig sturen we de parkeerregulering bij op basis van maatwerk.
1.2.2 - We maken afspraken over parkeervoorzieningen bij nieuwbouwplannen op basis van de Nota Parkeernormen, in beginsel worden deze parkeerplaatsen op eigen terrein gerealiseerd.
1.2.3 - Handhaven op de parkeerregulering incl. afhandelen parkeerklachten en overtredingen.
1.3 - Kostendekkende parkeerexploitatie (geen winstoogmerk)
1.3.1 - We houden de parkeerexploitatie actueel.
1.3.2 - Parkeertarieven baseren we op effectiviteit en een sluitende parkeerexploitatie
1.4 - Voldoende stallingsmogelijkheden voor fietsen bij publiekstrekkers, ov-haltes en ruimtelijke ontwikkelingen
1.4.1 - Bijplaatsen van fietsenstallingen (fietsparkeerplaatsen) indien nodig en mogelijk.
1.4.2 - We schrijven fietsparkeernormen voor bij (ruimtelijke) ontwikkelingen conform de Nota Parkeernormen.

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Parkeerdruk - percentage bezette parkeerplaatsen ten opzichte van het totaal aantal parkeerplaatsen in gereguleerd gebied (bron: Inpublic -scanauto)	nb	nb	nb	80%

2. Diemen is een verkeersveilige gemeente

Subdoelen & activiteiten
2.1 - Duurzame veilige inrichting van gemeentelijke infrastructuur
2.1.1 - Herinrichtingen worden duurzaam veilig ingericht.
2.1.2 - Verkeersveilige fietsroutes nemen we mee bij de uitvoering van bouwplannen/wegwerkzaamheden (in BLVC-plannen.)
2.1.3.- We doen onderzoek naar het verbeteren van de verkeersveiligheid op de Weesperstraat.
2.1.4 - Verkeersveiligheid wordt opgenomen in het Uitvoeringsagenda van de Mobiliteitsvisie Diemen 2040.
2.2 - Nul verkeersdoden op gemeentelijke wegen
2.2.1 - We nemen deel aan verkeersveiligheidscampagnes via de Vervoerregio Amsterdam.
2.2.2 - Deelname aan het programma Doortrappen ter bevordering van de fietsveiligheid onder oudere fietsers.
2.2.3 - We monitoren de verkeersveiligheid op gemeentelijke wegen.

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Verkeersveiligheid (ongevallencijfers), bron Via Statistiek Ongevallen • Ongevallen • Gewonden • Dodelijk	 92 23 0	 85 27 0	 NB NB NB	 80 20 0

3. Goede bereikbaarheid en doorstroming

Subdoelen & activiteiten
3.1 - Geen regionaal verkeer door Diemen, zoveel mogelijk doorgaand autoverkeer via auto(snel)wegen en gebiedsontsluitingswegen
3.1.1 - We werken aan een maximumsnelheid binnen de bebouwde kom van 30 kilometer per uur, tenzij dit niet mogelijk is.
3.1.2 - We stemmen de informatiesystemen (bewegwijzering/navigatie) af op de gewenste hoofdroutes.
3.2 - Goede doorstroming van het autoverkeer op lokale hoofdwegen
3.2.1 - We waarborgen de ontsluitingsfunctie d.m.v. advisering bij herinrichtingen en herontwikkelingen (o.a. Scheepskwartier, Vlindertuin, hoofdassen Diemen Centrum).
3.3 - Stimuleren elektrische (deel)mobiliteit
3.3.1 - We werken aan een dekkend en vraaggestuurd netwerk van laadpalen voor elektrische auto's, in samenwerking met het projectbureau MRA-e. We gaan snellaadpunten realiseren bij Kruidenhof, sportpark De Diemen en Holland Park.
3.3.2 - We nemen deel aan de regionale samenwerking Green Deal Zero Emission stadslogistiek.
3.3.3 - We monitoren het aanbod van (elektrische) deelmobiliteit (o.a. auto's, fietsen en scooters) en nemen deel aan de regionale aanpak via de Vervoerregio Amsterdam om het aanbod voor deelmobiliteit te verruimen.
3.4 - Een dekkend (regionaal) netwerk voor fietsers en voetgangers
3.4.1 - In de Mobiliteitsvsie Diemen 2040 is in de aanzet voor de Uitvoeringsagenda opgenomen om de loop- en fietsroutes te verbeteren. Nader onderzoek zal uitwijzen waar deze verbeteringen zullen plaatsvinden. Dit betreft in ieder geval de fietsoversteek op de Weteringweg.
3.4.2 - We nemen deel aan het regionale overleg over de verbetering van de regionale doorfietsroutes, zoals de Dom tot Dam route tussen Utrecht en Amsterdam.

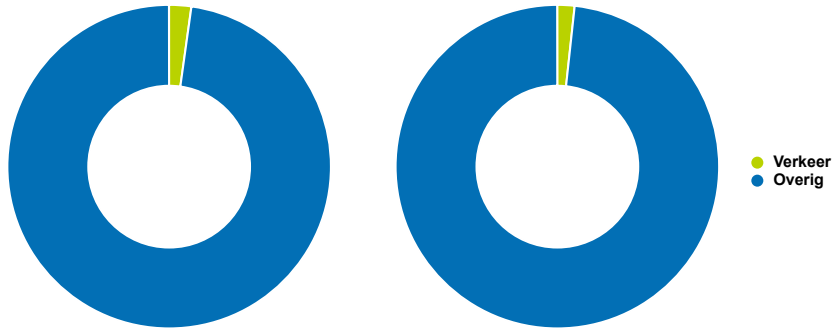
Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Totaal aantal laadpalen voor elektrische motorvoertuigen	112	124	160	180
Totaal aantal snellaadpalen	0	1	2	4

4. Goed openbaar vervoer

Subdoelen & activiteiten
4.1 - Goede OV ontsluiting van woonwijken, winkelcentra, werkgebieden en recreatiegebieden
4.1.1 - Het belang van een goed bereikbaar Diemen brengen we in bij de planvorming en besluitvorming binnen de OV concessie Amsterdam.
4.1.2 - We behartigen het belang van de gemeente Diemen met betrekking tot de ontvlechting van de metro.
4.1.3 - We verlenen medewerking aan de nieuwe HOV-busverbinding IJburg-Diemen-Weesp, met als onderdeel het omzetten van de parallelweg van de A1 tussen knooppunt Diemen en de Maxis naar een busbaan (zonder ontheffinghoudersregeling).
4.1.4 - De belangen van Diemen brengen we in bij regionale onderzoeken en plannen zoals OV SAAL middellange termijn (NS) en Amsterdam Bay Area (IJmeerlijn).
4.2 - Goed bereikbare en toegankelijke OV-haltes
4.2.1 - We zorgen ervoor dat OV-haltes en stations goed toegankelijk zijn voor alle gebruikers.
4.3 - Goede doorstroming van het openbaar vervoer
4.3.1 - We zorgen voor van een goede doorstroming van het openbaar vervoer bij herinrichtingen (o.a. herinrichting Vlinderbuurt, Scheepskwartier en de hoofdassen Diemen Centrum).

Wat mag het kosten?

Verkeer	2026	2027	2028	2029
Structurele lasten	-2.471	-2.361	-2.226	-2.225
Structurele baten	1.988	1.625	1.938	1.587
Toevoegingen aan reserves	-14	-	-209	-
Onttrekkingen aan reserves	-	239	-	141
Saldo structureel	-497	-497	-497	-497
Incidentele lasten	-100	-	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-100	-	-	-
Saldo van baten en lasten	**-597**	**-497**	**-497**	**-497**

Lasten Baten

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag				
	2026	2027	2028	2029	Afschrijving per jaar
Vervangen Parkeerautomaten	240.000	-	-	-	16.000
Totaal	**240.000**	**-**	**-**	**-**	**16.000**

Beleidsontwikkelingen

Autonome en nieuwe ontwikkelingen	2026	2027	2028	2029
Actualiseren Parkeerbeleidsplan	-60	-	-	-
Onderzoek optimaliseren fiets- en voetgangersnetwerk	-40	-	-	-
@ Actualiseren parkeerexploitatie	-	-	-	-
Totaal nieuw beleid	**-100**	**-**	**-**	**-**

Samen besturen

Portefeuillehouders: E. Boog, J. Prins en M. van den Berg

Visie & strategisch doel

Diemen is een gemeente die groeit in de richting van 37.000 inwoners. Diemen combineert de dynamiek van een dorp met stedelijke dynamiek door de nabijheid van Amsterdam. Deze ontwikkelingen vragen om een wendbare organisatie die meebeweegt met veranderingen in de samenleving.

In Diemen staan we dicht bij onze inwoners en ondernemers. Voor hen werken we iedere dag aan persoonlijke, toegankelijke en toekomstgerichte dienstverlening.

En dat waarderen onze inwoners, zo blijkt onder andere uit de goede resultaten die we als gemeente behaalden in de Burgerpeiling van 2025. Daarin geeft 60% van de inwoners aan veel vertrouwen te hebben in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd en zelfs 79% van de respondenten vindt dat we duidelijke taal gebruiken. We krijgen een bovengemiddelde 7,3 voor onze gemeentelijke dienstverlening. Om de kwaliteit van onze dienstverlening verder te continueren werken we doorlopend aan projecten die onze dienstverlening vergemakkelijken en verbeteren. We verbeteren de informatie voor de collega's zodat zij zich in het contact met inwoners en bedrijven open en communicatief kunnen opstellen en we maken goede afspraken over bijvoorbeeld bereikbaarheid.

Onze visie 'Het beste voor Diemen, op onze eigen manier' komt duidelijk terug in ons dienstverleningskader 2023 'Voor en met Diemen' en in onze kernwaarden: Bewust doen, Met lef, Leergierig, Verbindend en Open. Dit jaar ronden we het programma Dienstverlening af, waarin we veel projecten hebben uitgevoerd, zoals digitalisering, dienstverlening, cursussen klantcontact, een nieuwe website met meer beeld, Engels voor medewerkers en toegankelijkheids-audits en -verbeteringen.

Naar aanleiding van de evaluatie van de organisatiestructuur versterken we de strategische en integrale sturing door de directie binnen de organisatie. Instrumenten hiervoor zijn het collegeakkoord, het directieplan en de teamplannen.

Doelstellingen in één oogopslag

Kaderstellende beleidsnota's

- Diemen met elkaar en voor elkaar. Coalitieakkoord 2022-2026;
- Voor en Met Diemen. Ambitiedocument;
- Voor en met Diemen. Kader voor participatie;
- Voor en Met Diemen. Kader voor communicatie;
- Voor en Met Diemen. Kader voor dienstverlening;
- Herijking Diemen Divers en Inclusief 2024

Nieuwe ontwikkelingen

Gemeenteraadsverkiezingen 2026
We vragen om een eenmalige verhoging van het budget Raadcommunicatie ten behoeve van de gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart 2026 met een bedrag van € 5.000.
Dit bedrag is onder meer voor verkiezingspagina's in de krant, de organisatie van verkiezingsdebatten en het afscheid raadsleden die na de verkiezingen niet terugkeren.

@ Datagedreven werken
Sinds 2022 hebben de drie gemeenten met Duo+ op data samengewerkt. Dit doen we in een gezamenlijk programma. We ervaren in het programma aanzienlijke uitdagingen. Dit komt door de mismatch tussen prioriteren, ambitieniveau en beschikbare capaciteit. De stuurgroep datagedreven werken heeft scenario's voor het vervolg van dit programma gevraagd. Het scenario dat de voorkeur heeft van de stuurgroep vraagt om een investering. Dit scenario gaat uit van een rustig tempo voor het ontwikkelen van nieuwe producten en het aanbrengen van structuur, waarbij de activiteiten geborgd worden en gestreefd wordt naar beëindiging van het programma over enkele jaren. Dan is de basis op orde en plukken we de vruchten van deze investering. Dashboards en rapporten kunnen dan sneller geleverd worden.

Op dit moment wordt al datagedreven gewerkt bij het signaleren en bestrijden van ondermijning, het voorspellen van de kosten van de jeugdzorg en voor een dashboard (Mens-Werk-Geld) voor sturing door directie en teamleiders.

Het voorstel is om de volgende bedragen op te nemen:

Jaar	2026	2027	2028	2029
Structureel	€ 45.000	€ 45.000	€ 45.000	€ 45.000
Incidenteel	€ 60.000	€ 95.000	€ 65.000	€ 30.000
Totaal	**€ 105.000**	**€ 140.000**	**€ 110.000**	**€ 75.000**

Bedrijfsvoering / bijdrage Duo+
Informatieveiligheid
De AVG-scan die uitgevoerd is voor Duo+ geeft inzicht in de risico's die we lopen op het gebied van informatieveiligheid. Door de capaciteit uit te breiden en de functies voor de uitvoering van informatieveiligheid beter te scheiden kunnen we beter voldoen aan de wetgeving. Zo komen bijvoorbeeld de audits binnen één functie te liggen, waardoor er effectiever en efficiënter gewerkt kan worden.

Strategisch personeelsbudget
Net als vorig jaar vragen we de raad een budget om snel in te kunnen spelen op actuele capaciteitsvraagstukken. Door niet vooraf exact vast te leggen waarvoor het budget nodig is, kunnen we middelen adequater besteden. Via de kwartaalbrieven brengen we de raad op de hoogte van de uiteindelijke inzet van de middelen per programma. We vragen voor 2026 een structureel budget van € 250.000 aan en een incidenteel budget van € 200.000.

Dit geld reserveren we in 2026 voor de autonome groei door uitbreiding van taken vanuit Rijk of gemeentelijk beleid, voor niet-geplande noodzakelijke werkzaamheden, voor tijdelijke capaciteit door afwezige of vertrekkende medewerkers en voor extra begeleiding van medewerker en teamleider bij complexe ziektedossiers. Zo willen we bijvoorbeeld in 2026 de staffuncties herijken en dienstverlening als beleidsveld toevoegen. Over de inzet van het budget informeren we de raad in de kwartaalbrieven.

@ Proces besparingen en ombuigingen
In juni hebben we het proces ombuigingen en besparingen afgerond. Tegelijkertijd met de Kadernota 2026 zijn de resultaten aan de raad aangeboden. Tijdens het proces hebben we de mogelijke ombuigingen en besparingen gekenmerkt. Een van de kenmerken is het opschonen van de begroting. Dit betreft budgetten die kunnen worden verlaagd zonder dat daardoor bestaande werkzaamheden vervallen. Het betreft vijf maatregelen. De effecten voor 2026 en verder hebben we verwerkt in de begroting 2026. Onderstaande opschoningsmaatregelen zijn verwerkt.

Te verwerken opschoonmaatregelen	Bedrag	I/S[13]
Budget opvang daklozen	€ 75.000	S
Peuterspeelzaalwerk	€ 20.000	S
Jongerenraad	€ 5.000	S
Bijstellen prognose burgerzaken	€ 150.000	S
Onderhoudsbudgetten wijkgericht werken	€ 35.000	S
Per saldo	**€ 285.000**	

[13] I = Incidenteel / S = Structureel

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

1. Samenwerkingsgerichte, verbindende en communicatieve bestuursstijl

Subdoelen & activiteiten
1.1 - Verhoogde kwaliteit van beleid en besluiten
1.1.1 - Bij projecten en nieuw beleid in het startdocument expliciet benoemen van participatie en de participatietrede aangeven
1.2 - Vergroot draagvlak voor beleid en besluiten
1.2.1 - Zorgen dat burgers tijdig en helder worden geïnformeerd over besluiten die hen raken
1.3 - Vergroot eigen initiatief en verantwoordelijkheid voor de leefomgeving door (groepen van) bewoners
1.3.1 - Proactief communiceren over bewonersinitiatieven
1.3.2 - Wijkcoördinatoren ondersteunen en faciliteren bewonersinitiatieven
1.3.3 - Samenwerking met SWD versterken door ze te betrekken bij bewonersinitiatieven
1.3.4 - Ruimer aanbieden van laagdrempelige digitale communicatiemiddelen (social media of specifieke project sites)
1.4 - Sterkere verbinding tussen bewoners en maatschappelijke organisaties en bedrijven
1.4.1 - Overzicht geven van bewonersinitiatieven, welke daarvan in samenwerking met SWD tot stand komen en bijbehorende bewonersgroepen
1.4.2 - Ondersteunen van wijkcoördinatoren en faciliteren van bewonersinitiatieven

Prestatie-indicator	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Gegrond verklaarde bezwaarschriften: • *% gegrond verklaarde bezwaarschriften n.a.v. formele behandeling* • *Aantal gegrond verklaarde bezwaarschriften*	0 %	1%	15 %	2% 2
Ingetrokken bezwaarschriften: • *% ingetrokken bezwaarschriften n.a.v. informele behandeling/mediation* • *Aantal ingetrokken bezwaarschriften*	NB	20%	85 %	15 - 20 % 18

2. Burger is tevreden over dienstverlening die zelfredzaamheid ondersteunt

Subdoelen & activiteiten
2.1 - De burger wordt snel geholpen met zijn vraag ongeacht welk communicatie kanaal hij gebruikt
2.1.1 - Samen met gebruikers de gebruikersvriendelijkheid van de e-diensten verbeteren
2.1.3 - Servicenormen over afhandeltijden vaststellen en hierop sturen met behulp van de nieuwe monitoringsystemen en actief communiceren
2.2 - De gemeente is via diverse kanalen makkelijk bereikbaar met de nadruk op het digitale kanaal
2.2.1 - de mogelijkheden om een product digitaal aan te vragen nog eenvoudiger maken door nieuwe mogelijkheden
2.3 - Alle vragen van de burger worden snel afgehandeld

Indicator maatschappelijk effect	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Tevredenheid burger over de dienstverlening binnen de gemeente	NB[14]	NB	7.0	7.0
Klachten: • Aantal klachten in het algemeen; • % klachten informeel afgehandeld;	NB	84	70	70

Prestatie indicatoren	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Subdoel 2.3 % binnenkomende gesprekken KCC binnen 30 seconden beantwoord	73.1 %	78.9%	70-80%	70-80%

[14] Niet beschikbaar, de volgende peiling over 2024, is in 2025.

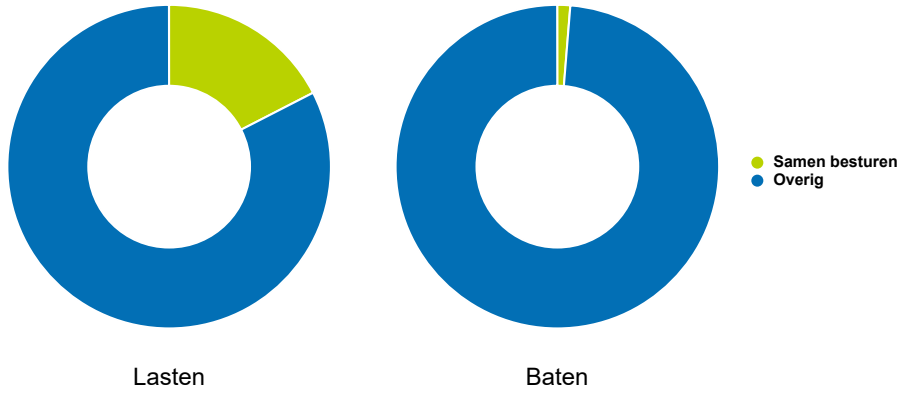
3. Krachtig lokaal bestuur in samenhang met sterke regionale samenwerking

Subdoelen & activiteiten
3.1 - Diemen is een krachtige speler in de regio
3.1.1 - Vertegenwoordiging in regionale besturen
3.2 - Competente ambtelijke en regionaal bewuste organisatie
3.2.1 - Uitvoeren van (strategisch) HRM-beleid met focus op competenties
3.3 - Doelmatige en doeltreffende vrijwillige samenwerkingsverbanden
3.3.1 - Onderzoeken welke taken we beter in samenwerking kunnen uitvoeren (onder andere in Duo+ en AM-verband)
3.3.2 - Controleren of we de doelen die we met de deelname nastreven, ook realiseren
3.4 - Doelmatige en doeltreffende verplichte samenwerkingsverbanden
3.4.1 - Onderzoeken welke taken we beter in samenwerking kunnen uitvoeren
3.4.2 - Controleren of we de doelen die we met de deelname nastreven, ook realiseren

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029
Algemeen - Apparaatskosten per inwoner (verplicht)	€ 815	€ 1.006	€ 1.125	1.102	1.095	1.069	1.045
Algemeen - % Externe inhuur (kosten inhuur externen als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen) (verplicht)	21%	24%	5%	4%	3%	3%	3%
Algemeen - % overhead (Overhead/ totale loonsom)	85%	87%	73%	70%	73%	74%	74%

Wat mag het kosten?

Samen besturen	2026	2027	2028	2029
Structurele lasten	-19.395	-20.379	-20.731	-21.003
Structurele baten	1.009	1.009	1.009	1.009
Toevoegingen aan reserves	-90	-90	-90	-90
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	-18.476	-19.460	-19.812	-20.084
Incidentele lasten	-933	-200	-65	-30
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	478	-	-	-
Saldo incidenteel	-455	-200	-65	-30
Saldo van baten en lasten	**-18.931**	**-19.660**	**-19.877**	**-20.114**

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag				
	2026	2027	2028	2029	Afschrijving per jaar
Verv. radiatoren en convectoren gemeentehuis	284.700	-	-	-	-
Verv. armaturen LED garagegebouwen BCD Gem.werf	-	-	30.000	-	-
Totaal	**284.700**	**-**	**30.000**	**-**	**-**

Beleidsontwikkelingen

Autonome en nieuwe ontwikkelingen	2026	2027	2028	2029
Gemeenteraadsverkiezingen 2026	-5	-	-	-
@ Datagedreven werken - structureel	-45	-45	-45	-45
@ Datagedreven werken - incidenteel	-60	-95	-65	-30
Bedrijfsvoering / bijdrage Duo+ (Informatieveiligheid)	-60	-60	-60	-60
Strategisch personeelsbudget	-250	-250	-250	-250
Strategisch personeelsbudget - Incidenteel	-200	-	-	-
@ Proces besparingen en ombuigingen	285	285	285	285
Totaal nieuw beleid	**-335**	**-165**	**-135**	**-100**

Financiën

Voorschriften BBV

Conform het BBV moet de begroting ook een overzicht geven van alle algemene dekkingsmiddelen. Dit is ondergebracht in dit programma. Het betreft alle ongemerkte financiële middelen. Oftewel deze middelen worden ingezet ter dekking van alle programma's.

Het betreft de volgende algemene dekkingsmiddelen.

Financiën	2026	2027	2028	2029
Algemene uitkering	65.205	65.645	64.840	65.690
Ongebonden belastingen	10.205	10.405	10.605	10.805
Dividend	104	104	104	104
Saldo financieringsfunctie	2.300	1.945	1.410	1.870
Onvoorzien	-60	-60	-60	-60
Overige algemene baten en lasten	1.493	1.544	1.509	1.528
Totaal	**79.247**	**79.583**	**78.408**	**79.937**

Per algemeen dekkingsmiddel worden de ontwikkelingen weergegeven.

Doelstellingen in één oogopslag

Kaderstellende beleidsnota's

- Financiële verordening gemeente Diemen 2023;
- Controleverordening 2023 gemeente Diemen;
- Verordening doelmatigheid en doeltreffendheid 2012 gemeente Diemen;
- Nota Activa- en rentebeleid 2016 gemeente Diemen;
- Nota Lokale heffingen 2016 gemeente Diemen;
- Nota Sturing op verbonden partijen 2016 gemeente Diemen;
- Treasurystatuut 2016 gemeente Diemen;
- Verordening Startersleningen 2017 gemeente Diemen
- Nota Reserves en Voorzieningen 2023 Gemeente Diemen;

Algemene Uitkering

Ontwikkeling Algemene uitkering (AU)	2026	2027	2028	2029
Berekening Algemene Uitkering Begroting 2025 (meicirculaire '24)	**60.200**	**61.020**	**61.830**	**62.845**
Totaal effect Septembercirculaire 2024	2.000	1.065	1.155	1.100
Totaal effect Decembercirculaire 2024	-990	85	215	355
Totaal effect Meicirculaire 2025 + nieuwe uitgangspunten Kadernota 2026	3.995	3.475	1.640	1.390
Totaal wijzigingen	**5.005**	**4.625**	**3.010**	**2.845**
Stand Programmabegroting 2024	**65.205**	**65.645**	**64.840**	**65.690**

De berekening van de algemene uitkering is gebaseerd op de Meicirculaire 2025 en de uitgangspunten zoals vastgesteld in de Kadernota 2026. Over de financiële effecten van de September-, December- en Meicirculaire bent u al eerder via informatieve memo's geïnformeerd. In dit hoofdstuk lichten we alleen de belangrijkste wijzigingen uit de Meicirculaire 2025 toe.

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Effecten Septembercirculaire 2024				
Uitkeringsfactor	1.190	365	345	240
Taakmutaties				
- Wet op de lijkbezorging	5	5	5	5
- Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie (SMI)	10	10	10	20
- Digitaal Stelsel Omgevingswet	-30	-40	-45	-50
- Bijstand jongerennorm	-10	-10	-10	-10
- Besparingsverlies jeugd	580	550	550	545
- Indexatie Wmo demografie	65	130	190	245
Integrale, Decentrale en Specifieke Uitkeringen (IU / DU /SU)				
- Wet Betaalbare huur	75	40	35	30
- Openbare bibliotheken	100			
3D's in het sociaal domein				
- Participatie	20	20	20	20
Stelposten				
- Budget Jeugdzorg	-5	-5	55	55
Totaal effect Septembercirculaire 2024	2.000	1.065	1.155	1.100
Effecten Decembercirculaire 2024				
Accresontwikkeling	-990	85	215	355
Totaal effect Decembercirculaire 2024	-990	85	215	355
Effecten Meicirculaire 2026 + nieuwe uitgangspunten Kadernota 2026				
Aanpassing aantallen woningen en inwoners en uitkeringsfactor	3.170	3.330	3.205	3.375
Jeugdzorg	1.455	1.430	165	195
WOZ-waardeontwikkeling	-835	-835	-830	-830
Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	195			
Overige taakmutaties	10	-	-	-
Afbouwen compensatieregeling herverdeling		-450	-900	-1.350
Totaal effect Meicirculaire 2026 + nieuwe uitgangspunten Kadernota 2026	3.995	3.475	1.640	1.390
-	5.005	4.625	3.010	2.845

Aanpassen aantallen woningen en inwoners en uitkeringsfactor
De uitwerking van de Voorjaarsnota 2025 van het Rijk heeft geleid tot een hogere indexering. Tevens zijn er extra middelen beschikbaar gesteld voor de terugval in 2026. Tesamen met de aangepaste uitgangspunten levert dit een groot positief effect op.

Jeugdzorg
Het Rijk heeft voor de jeugdzorg extra middelen vrijgemaakt. Hierdoor kan in 2026 en 2027 de nog te realiseren taakstelling vervallen. In afwachting van verder onderzoek van de deskundigencommissie Van Ark zal blijken of in 2028 de taakstellende bezuiniging gehandhaafd moet blijven. Vanaf 2028 vindt er een korting plaats, aanname is dat de gemeenten vanaf 2028 voor jeugdzorg een eigen bijdrage gaan innen.

WOZ-waardeontwikkeling
In de Algemene Uitkering vindt een korting plaats van de door ons zelf ontvangen OZB-opbrengsten. De werkelijke totale WOZ-waarde van Diemen is hoger dan vooraf ingeschat. Dit komt door de hogere waardestijging binnen Diemen ten opzichte van veel andere gemeenten binnen Nederland. Het ozb-verrekentarief is ook hoger dan onze reguliere indexering. Tegenover deze hogere korting staan hogere OZB-opbrengsten. Wanneer we daar onze voorgestelde indexering van de belastingen bij optellen resteert er per saldo een licht nadeel.

Afbouwen compensatieregel herverdeling
Sinds 2023 is de berekening van de algemene uitkering gebaseerd op een nieuw verdeelmodel. Voor het negatieve effect van het nieuwe verdeelmodel is een compensatieregeling in het leven geroepen. Sinds de herverdeling ontvangen wij een compensatie van € 3,2 miljoen.

Middels een Kamerbrief heeft de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties laten weten dat vanaf 2027 een volgende stap wordt gezet in het ingroeipad naar de nieuwe verdeling. Tot op heden werden nadeelgemeenten gecompenseerd. Vanaf 2027 zal de compensatie jaarlijks maximaal met een bedrag van € 15 per inwoner afnemen. Voor Diemen is dat grofweg een nadeel van € 450.000 per jaar . De Minister zegt verder onderzoek toe. Op basis van geactualiseerde kostendata en nieuwe onderzoeksresultaten volgt waarschijnlijk een aanpassing van het ingroeipad.

Ongebonden belastingen

In Diemen worden de volgende ongebonden belastingen als algemeen dekkingsmiddel gezien:

Ongebonden belastingen	2026	2027	2028	2029
Onroerende-zaakbelastingen (OZB)				
- woningen (eigenaren)	5.200	5.400	5.600	5.800
- niet-woningen (eigenaren)	2.500	2.500	2.500	2.500
- niet-woningen (gebruikers)	2.200	2.200	2.200	2.200
Precariobelasting	50	50	50	50
Toeristenbelasting	840	840	840	840
Uitvoeringskosten	-585	-585	-585	-585
Totaal	**10.205**	**10.405**	**10.605**	**10.805**

Indexering belastingtarieven
In deze begroting zijn de belastingenontvangsten met 2,1% geïndexeerd. Uitzondering hierop is de indexering van het tarief onroerend zaakbelasting voor woningen. Het OZB-tarief voor woningen is met 5,0% verhoogd. Reden hiervoor is dat er de afgelopen jaren een stevige inflatie heeft plaatsgevonden. De inflatie is niet meegenomen in de indexering van het OZB-tarief. In 2025 hebben we daar voor het eerst een inhaalslag gemaakt. Ook voor 2026 stellen wij voor deze inhaalslag door te zetten. Dit doen we alleen voor het OZB-tarief voor woningen. Het OZB-tarief voor woningen behoort nog steeds binnen de top 20 van laagste tarieven van alle gemeenten.
De algemene uitkering wordt gekort met de door de gemeente zelf te innen belastingopbrengsten voor onroerend zaakbelasting. Deze korting is mede afhankelijk van de stijging van de WOZ-waarden van woningen en niet-woningen. De WOZ-waarden van Diemen stijgen ten opzichte van het landelijk gemiddelde vaak harder, dit leidt tot een hogere korting van de algemene uitkering. Dit compenseren we deels door het OZB-tarief voor woningen met meer dan het inflatiepercentage te laten stijgen.

Onderzoek kostendekkenheid
In 2024 heeft een onderzoek naar de kostendekkendheid van onze leges plaatsgevonden. Uit het onderzoek bleek dat wij conform de wetgeving handelen. De transparantie van het doorrekenen van kosten kan verbeterd worden. Dit hebben we bij het opstellen van deze begroting ter harte genomen. In de paragraaf Lokale heffingen maakten we al inzichtelijk welke kosten toegerekend worden naar een kostendekkendtarief. Nu is ook inzichtelijk gemaakt welke kosten eventueel extra toegerekend kunnen worden. Daarnaast is binnen de legesverordening kritisch gekeken naar de toerekening van uren.
Na vaststelling van de begroting 2026 en de belastingverodeningen 2026 zullen we de nota lokale heffingen actualiseren en aanbieden aan de raad.

Dividend

De gemeente Diemen heeft bij twee bedrijven aandelen in bezit waar dividend over ontvangen wordt. Dit betreft de Bank Nederlandse Gemeenten en N.V. De Meerlanden. De ontvangsten (maar ook eventuele risico's) worden gezien als algemene middelen.

Dividend	2026	2027	2028	2029
Lasten	-	-	-	-
Baten				
- Bank Nederlandse Gemeenten	20	20	20	20
- N.V. De Meerlanden	84	84	84	84
Totaal	**104**	**104**	**104**	**104**

Saldo financieringsfunctie

Voor een gedetailleerde toelichting over de financiering wordt verwezen naar de 'Paragraaf Financiering'. Op dit programma komen de belangrijkste ontwikkelingen terug.

Saldo financieringsfunctie	2026	2027	2028	2029
Lasten				
- Rente kortlopende geldleningen	-100	-100	-100	-100
- Rente langlopende geldleningen	-2.000	-2.500	-3.000	-3.500
Baten				
- Rente langlopende leningen	175	175	175	175
- Doorbelaste rentelasten investeringen	4.225	4.370	4.335	5.295
Totaal	**2.300**	**1.945**	**1.410**	**1.870**

Langlopende geldleningen
Voor de financiering van investeringen trekt de gemeente langlopende leningen aan. De laatste jaren konden we deze betalen uit de ontvangsten van grondverkopen. Daarnaast hadden we door positieve rekeningresultaten en de temporisatie van grote investeringen een kortlopend financieringsoverschot. Hierdoor hoefden we geen nieuwe langlopende geldleningen aan te trekken.

Door de stijgende rente is de financiering van grote investeringen duurder. Op basis van de laatste marktanalyses houden we rekening met een rentepercentage van 3,5% voor het herfinancieren en aantrekken van nieuwe langlopende leningen.

In Diemen investeren we in het voorzieningenniveau. Door We investeren in de renovatie en herinrichting van de openbare ruimte, maar ook in de herinrichting van het gemeentehuis, onderwijshuisvesting en sportaccommodaties. Op basis van het huidige investeringsplan zullen we de komende jaren € 80 miljoen investeren. Om deze investeringen te kunnen financieren zullen we in de toekomst langlopende geldleningen moeten aantrekken. Hierdoor lopen de rentekosten aanzienlijk op.

Om de risico's te beperken trekken we financieringen met verschillende looptijd aan en zorgen we voor spreiding van het risico zodat herfinanciering van langlopende leningen niet in één jaar vallen, maar zoveel mogelijk verspreid zijn over verschillende jaren.

Onvoorzien

Het budget voor onvoorzien is gebaseerd op het aantal inwoners. Per saldo houden we in de begroting rekening met € 60.000. Deze stelpost is structureel in de begroting opgenomen en dient ter dekking van onvoorziene uitgaven.

Onvoorzien	2026	2027	2028	2029
Lasten	-60	-60	-60	-60
Baten	-	-	-	-
Totaal	**-60**	**-60**	**-60**	**-60**

Overige algemene baten en lasten

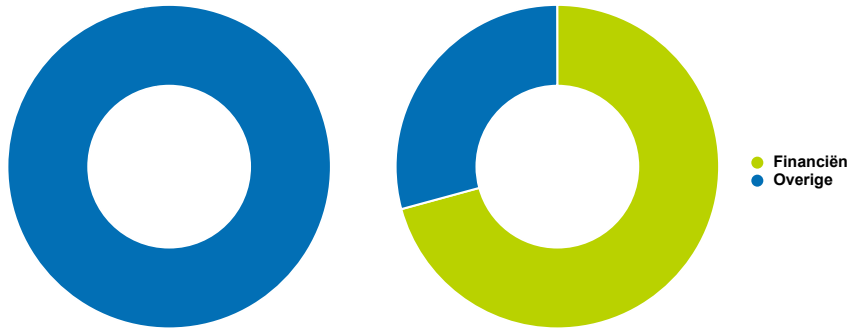
De overige algemene baten en lasten kenmerken zich door kosten en opbrengsten als gevolg van toerekening van kosten naar programma's zoals de toegerekende BTW naar afval en riolering en het rentedeel van de kapitaallasten van investeringen.

Indicatoren

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Algemeen - Gemiddelde WOZ waarde afgerond in € 1.000 (verplicht)	331	420	435	480
Algemeen - Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (verplicht)	756	889	921	949
Algemeen - Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden (verplicht)	834	987	1.022	1.051
Algemeen - % functiemenging	57	55	55	55

Wat mag het kosten?

Financiën	2026	2027	2028	2029
Structurele lasten	-2.874	-3.312	-3.875	-4.376
Structurele baten	81.605	82.734	82.283	84.313
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	78.731	79.422	78.408	79.937
Incidentele lasten	-1	1	-	-
Incidentele baten	517	160	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	516	161	-	-
Saldo van baten en lasten	**79.247**	**79.583**	**78.408**	**79.937**

Lasten Baten

Gemeente Diemen

Paragrafen

Duurzaamheid	111
Risico's en weerstandsvermogen	129
Bedrijfsvoering	145
Openbaarheid (nieuw)	150
Lokale heffingen	152
Onderhoud kapitaalgoederen	171
Verbonden partijen	182
Financiering	199
Grondbeleid	204
Grootschalige projecten	206

Duurzaamheid

Inleiding

Onze samenleving bevindt zich op een kantelpunt. Wereldwijde economische, sociaal-maatschappelijke en ecologische crises hebben de kwetsbaarheid van die samenleving getoond. Klimaatverandering, stijgende energieprijzen, voedsel- en grondstoffenschaarste en het afnemen van plant- en diersoorten staan op dit moment hoog op de (inter)nationale agenda. In de toekomst zal duurzame ontwikkeling alleen maar in belang toenemen.

Duurzaamheid is een veelomvattend maar vaak uitgehold begrip. Daarnaast heeft duurzaamheid te kampen met het imago ‘duur’ ‘soft’ en ‘elitair’ te zijn. Het tegendeel is waar. We hebben iedereen nodig om onze samenleving meer robuust en toekomstbestendig te maken. Wanneer de drie P’s (People, Planet en Profit) integraal en toekomstgericht worden toegepast in keuzes op alle beleidsterreinen, werken we samen aan een financieel-economisch, sociaal-maatschappelijk én ecologisch gezonde toekomst.

Coalitieakkoord
Sinds 2020 wordt er vanuit de Duurzaamheidsagenda programmatisch gewerkt aan een duurzaam Diemen. In de coalitieperiode 2022-2026 is dit voortgezet. In het coalitieakkoord staat: *“We willen een schoon en duurzaam Diemen achterlaten voor de volgende generaties. Daarbij hebben we oog voor de inwoners die achterop dreigen te raken. Met daadkrachtige maatregelen pakken we energiearmoede aan en zorgen we dat niemand achterblijft"*

Ook in de komende coalitieperiode 2026-2030 zal het thema energie & klimaat binnen het Programma Duurzaamheid een prominente rol eisen. Vooral de vanuit het Nationale Klimaatakkoord verplichte opgave voor gemeenten om met de gebouwde omgeving van het aardgas af te gaan zal grote inzet van menskracht en middelen vragen. Diemen heeft als doelstelling om in 2040 fossiel onafhankelijk te zijn. De kaders daarvoor zijn in de Transitievisie Warmte gesteld en de wijkgerichte uitvoering is gestart. In 2026 moet de gemeente een nadere uitwerking van de Transitievisie Warmte vaststellen in de vorm van een Warmteprogramma.

Duurzaamheidsprogramma
Op 2 juli 2020 heeft de gemeenteraad de Duurzaamheidsagenda 2020 – 2025 vastgesteld. Met de Duurzaamheidsagenda willen we de omschakeling maken van duurzame dingen doen naar dingen duurzaam doen. De Duurzaamheidsagenda heeft de kaders gegeven het gemeentelijke Programma Duurzaamheid. In 2025 staat de evaluatie van de Duurzaamheidsagenda gepland. Het is de bedoeling om in 2026 een vervolgactieplan Duurzaamheid voor de periode 2026 - 2030 te maken.

Het Programma Duurzaamheid heeft twee pijlers met ieder drie thema’s. Met de eerste pijler Duurzame samenleving willen het afwentelen van problemen op andere landen en andere generaties tegengaan. Tot deze pijler behoren de volgende drie thema’s: energie & klimaat, afval & circulaire economie, natuur & biodiversiteit. Met de tweede pijler Gezonde leefomgeving worden de problemen in de leefomgeving aangepakt waar we hier en nu last van hebben. Tot deze pijler behoren de volgende drie thema’s: klimaatadaptatie, luchtkwaliteit & geluid en schone mobiliteit

Als gemeente willen we natuurlijk zelf ook het goede voorbeeld geven. Daarvoor wordt ingezet op interne samenwerking om duurzaamheid steeds beter onderdeel van interne

processen te maken. De gemeente kan het realiseren van een duurzame samenleving en een gezonde leefomgeving echter niet alleen. We zullen de samenwerking met de samenleving en met de stichting Daarom Duurzaam Diemen blijven zoeken.

Op het thema Energie & Klimaat is sprake van zoveel dynamiek dat daar een apart deelprogramma van is gemaakt. Wel blijft het thema Energie & Klimaat gewoon deel uitmaken van de overkoepelende gemeentelijke programmatische aanpak op duurzaamheid. Zowel intern (beleidsontwikkeling, ruimtelijke ontwikkeling en beheer, gemeentelijke bedrijfsvoering en gebouwen en inkoop) als extern (sluiten van Diempacten, ondersteunen van inwonersinitiatieven, samenwerking met Daarom Duurzaam Diemen, etcetera).

Schematisch ziet de opzet van de duurzaamheidsprogramma er als volgt uit:

<table>
<tr><td colspan="2">1) PROGRAMMA
- Programmering, monitoring en rapportage
- Doorwerking duurzaamheid in beleid (APV, Omgevingsvisie, handboek openbare ruimte, etc.)
- Financiële regelingen voor duurzaamheid (leningen, subsidies, etc.)
- Communicatie</td></tr>
<tr><td>2) DUURZAME SAMENLEVING</td><td>3) GEZONDE LEEFOMGEVING</td></tr>
<tr><td>2.a) Energie & klimaat
- Energie besparen
- Duurzame energie opwekken
- Aardgasvrij maken gebouwde omgeving
- Stimuleren en faciliteren lokale energie-initiatieven
- Aanpak overige broeikasgassen</td><td>3.a) Klimaatadaptatie
Inspelen op:
- Opwarming gebouwde omgeving (hittestress)
- Intensere regenbuien
- Langere periodes van droogte</td></tr>
<tr><td>2.b) Afval & Circulaire Economie
- Preventie van afval
- Verbeteren afvalscheiding
- uitbannen giftige en milieuschadelijke stoffen
- Stimuleren (lokale) circulaire producten en diensten
- Circulaire aanpak grondstoffenstromen en strategische grondstoffen
- stimuleren duurzame gezonde voeding en minder voedselverspilling
- slim benutten organische reststromen
- stimuleren duurzaam bouwen en slopen
- stimuleren duurzame omgang met spullen</td><td>3.b) Luchtkwaliteit & geluid
- Aanpak bronnen van luchtverontreiniging
- Geluidmaatregelen bij bron, overdracht en ontvanger</td></tr>
<tr><td>2.c) Natuur & biodiversiteit
- Versterken natuurwaarde
- Versterken ecologische verbindingen, waaronder verbinding buurtgroen en natuur</td><td>3.c) Schone mobiliteit
- Dekkend netwerk laadpalen e-mobiliteit
- smart mobility
- schone mobiliteit bevoorrading
- Deelmobiliteit
- Groen OV
- Parkeerbeleid
- Aantrekkelijke fiets en wandelroutes</td></tr>
<tr><td colspan="2">4) SAMENWERKING gemeentelijke organisatie en activiteiten
- Duurzaam\maatschappelijk verantwoord inkopen
- Duurzaamheid bedrijfsvoering, gemeentelijke gebouwen, terreinen en voertuigen
- Duurzaam ontwikkelen van de openbare ruimte.
- Duurzaam beheren van de openbare ruimte</td></tr>
<tr><td colspan="2">5) SAMENWERKING met de samenleving
- Versterken en uitbouwen Daarom Duurzaam Diemen community tot hét duurzaamheidsplatform binnen Diemen
- Faciliteren en ondersteunen duurzaamheidsinitiatieven vanuit de samenleving
- Duurzaamheidspacten met doelgroepen (bedrijventerreinen, winkelcentra, zorginstellingen, scholen, sportverenigingen, etc.)
- stimuleren start-ups met oplossingen voor duurzaamheidsvraagstukken
- steunen van initiatieven op het gebied van duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen</td></tr>
</table>

Gemeentelijk duurzaamheidsprogramma

In de paragraaf duurzaamheid van de begroting zijn de 5 hoofddoelen\onderdelen vanuit het Programma Duurzaamheid weergegeven:
1. Een programmatische aanpak
2. Naar een duurzame samenleving
3. Naar een gezonde leefomgeving
4. Samenwerken aan duurzaamheid binnen de gemeentelijke organisatie
5. Samenwerking aan duurzaamheid met de samenleving

Hieronder zullen we per onderdeel ingaan op:
- langetermijndoelen (wat willen we bereiken)
- de geplande activiteiten voor 2026 (wat gaan we ervoor doen)
- monitoring (indicatoren uit de Duurzaamheidsagenda en het coalitieakkoord 2022 - 2026)

1. Een programmatische aanpak
Wat willen we bereiken?
- Via een programmatische aanpak op duurzaamheid willen we binnen Diemen de omslag maken van duurzame dingen doen naar dingen duurzaam doen. Daarmee willen we de langetermijndoelen duurzame samenleving en gezonde leefomgeving van het Programma Duurzaamheid realiseren. Aanvullende duurzaamheidsambities en acties uit het coalitieakkoord voor de periode 2026-2030 moeten worden opgenomen in het Programma Duurzaamheid.

Wat gaan we ervoor doen in 2026?
- Opstellen vervolgactieplan 2026 - 2030 voor het Programma Duurzaamheid
- Uitvoeren jaarprogramma duurzaamheid 2026 (de acties uit de paragraaf duurzaamheid van de begroting 2026) op basis van de Duurzaamheidsagenda 2020-2025, het vervolgactieplan 2026-2030 en aanvullende acties uit het Coalitie-akkoord
- Opname van duurzaamheid bij ontwikkeling van nieuw gemeentelijke beleid
- Starten met opnemen van duurzaamheidsbeleid in gemeentelijke Omgevingsplan
- Voortzetten van het verstrekken van duurzaamheidsleningen en duurzaamheidssubsidies voor kansrijke verduurzamingsinitiatieven vanuit de samenleving.
- Voortzetten interne en externe communicatiecampagnes duurzaamheid
- Met communicatiecampagnes en acties duurzaamheid bijdragen aan feestjaar Diemen 800 jaar

Monitoring

Wat	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Aantal verstrekte duurzaamheidsleningen	11	7[1]	15	10

[1] De gemeentelijke duurzaamheidslening werd tot op heden vooral gebruikt voor aanschaf van zonnepanelen als enkelvoudige maatregel. Bij de landelijke energiebespaarlening moest namelijk naast zonnepanelen tenminste 1 extra maatregel worden meegefinancierd. Met de aangekondigde afschaffing van de salderingsregeling en het in rekening brengen van kosten voor teruglevering door energieleveranciers is de markt voor plaatsing van zonnepanelen ingestort. Dit is terug te zien in het aantal aangevraagde duurzaamheidsleningen.

2. Naar een duurzame samenleving
Met de pijler Duurzame samenleving uit de Duurzaamheidsagenda gaan we het afwentelen van problemen op andere landen en andere generaties tegen. Tot de pijler duurzame samenleving behoren de volgende drie thema's: Energie & Klimaat, Afval & Circulaire Economie, Natuur & Biodiversiteit.

2.A PROGRAMMA ENERGIE & KLIMAAT
Wat willen we bereiken?
- 2040 fossiel onafhankelijke gemeente
- 90% CO_2 reductie in 2050 (Klimaatakkoord)
- Minimaliseren emissie overige broeikasgassen
- 2030 20,8 GWh opwek zonne-energie/25 hectare zonnepanelen op grote daken
- Het tijdig realiseren van een toekomstbestendig energiesysteem om daarmee ruimtelijke, economische en klimaatdoelstellingen te faciliteren (Energievisie Noord-Holland Zuid)

Wat gaan we ervoor doen in 2026?
- Aanpak (bovenregionale) energie-infrastructuur
  - Deelname aan de provinciale Taskforce Energie-Infrastructuur Noord-Holland
  - Deelname aan het regionaal overleg tussen Liander en de Amstelland gemeenten over het Energiesysteem Actieplan (ESAP)
  - Deelname aan de planuitwerking voor een nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding Diemen-Lelystad-Ens
  - Deelname aan de verkenning voor een nieuw 380 kV hoogspanningsstation aan de zuidoostkant van Amsterdam
  - Deelname aan de projectprocedures voor het verzwaren van de bestaande 380 kV hoogspanningsverbindingen Beverwijk - Diemen en Krimpen a/d IJssel - Diemen
- Uitvoering Regionale energie strategie (RES):
  - Voortzetting deelname stuurgroep en werkgroep RES Noord-Holland Zuid
  - Voortzetting regionale samenwerking Opwek Energie op Rijksgronden (OER)
    - Verkenningsfase voor windturbines in de Diemerscheg
    - Tender voor expolitatie zonnepanelen langs de Rijkswegen vanuit Energieroute Noord-Holland (mits Projectbesluit gerealiseerd kan worden) Energieroute Noord-Holland | Energie op Rijksgrond
- Uitvoering Transitievisie Warmte/Opstellen Warmteprogramma
  - Deelname regionale samenwerking warmtetransitie Noord-Holland Zuid
  - Voortzetten MRA samenwerking voor onderzoek naar de ontwikkeling van aardwarmte
  - Voortzetten samenwerking Vattenfall verduurzamen Diemercentrale
  - Voortzetten samenwerking Equinix en Switch warmte datacenters als bron voor mogelijk warmtenet Diemen
  - Voortzetten samenwerking ontwikkeling regionaal publiek warmtebedrijf
  - Opstellen Warmteprogramma als actualisatie van de Transitievisie Warmte
  - Voortzetten opstellen Plan-MER voor het Warmteprogramma
  - Uitvoering afspraken over energie in het kader van de meerjarenafspraken met woningcorporaties
  - Implementatie en uitvoering Soortenmanagementplan (SMP)[2] voor invulling van de onderzoeksverplichting beschermde diersoorten bij isolatie van gevels en daken:
    - aanleg alternatieve verblijven voor vleermuizen en vogels.
    - Vergunningverlening op basis van soortenmanagementplan
- Wijkaanpak warmtetransitie

[2] de Raad van State heeft uitspraak gedaan over voldoende ecologisch onderzoek bij isolatie van dak en spouwmuur van woningen. Om isolatie mogelijk te blijven maken moeten gemeenten een soortenmanagementplan opstellen en alternatieve verblijven voor vleermuizen gaan aanleggen.

    - Voortzetten wijkaanpak warmtetransitie Diemen Zuid en Diemen Centrum (Ruimzicht)
        - Voortzetten participatieaanpak Diemen Zuid
        - Starten participatieaanpak Diemen Centrum
    - Starten aanpak verduurzaming utiliteitsbouw (bedrijventerreinen en maatschappelijk vastgoed)
    - Faciliteren en ondersteunen van buurtinitiatieven
    - Bijhouden klantvolgsysteem[3] voor de energietransitie
- Uitvoering Actieplan isolatie en energiebesparing koopwoningen 2023 - 2026
    - Voortzetten energie-advies woningeigenaren en VVE's via regionaal energieloket
    - Voortzetten jaarlijkse collectieve inkoopactie energiemaatregelen woningeigenaren
    - Voortzetten ondersteuning VVE's energiebesparing en opwek duurzame energie
    - Voortzetting draaggolf campagne energiebesparing Diemen centrum
    - Voortzetting keukentafelgesprekken gericht op buurtgerichte verduurzaming
    - Voortzetting uitvoerig subsidieregeling woningisolatie met focus op slecht geïsoleerde woningen
    - Voortzetting advisering en procesbegeleiding VVE's met focus op slecht geïsoleerde woongebouwen
- Uitvoering Actieplan energie-armoede
    - Voortzetting energie-advies door vrijwillige energiecoaches (n.a.v. prestatie afspraken met woningcorporaties, gestart in 2021). Uitvoering hiervan zal in 2026 definitief worden overgedragen aan Daarom Duurzaam Diemen.
    - Onderzoeken aanvullende aanpak energie-armoede via gordijnenproject
- Uitvoering van het door Diemen in 2022 mede ondertekende Energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven 2022-2026[4]:
    - Toezicht en handhaving energie- en klimaatregelgeving Europese Energie Efficiency Richtlijn, Besluit activiteiten leefomgeving en Besluit bouwwerken leefomgeving
    - Voortzetten energie-advies bedrijven via regionaal energieloket

Monitoring

Wat	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
CO_2 uitstoot (excl. Autowegen)	99 kton	87 kton	.n.n.b.	93 kton	80 kton[5]
Energiegebruik (excl. autowegen)	1.243 TJ	1.167 TJ	n.n.b.	1.440 TJ	1.100 TJ[6]
Elektriciteit uit hernieuwbare bronnen	8,1%	n.n.b.	n.n.b.	12,5%	13,0%[7]
Totaal aardgasverbruik kleinverbruikers[8]	13.527.147 m^3	12.237.286 m^3	10.569.304 m^3	12.230.000 m^3	10.250.000 m^3

[3] Een klantvolgsysteem is een database waarin gegevens over klanten staan. In het geval van de warmtetransitie en de opgave om van het aardgas af te gaan gaat het om een database waarbij per woonadres kan worden bijgehouden : Wie contactpersonen zijn, wat openbare en aangeleverde gegevens over de huidige energiesituatie en energieprestatie zijn, welke contactmomenten er geweest zijn en welke afspraken daarbij gemaakt zijn en wat wensen, behoeften en openstaande vragen zijn. De database wordt conform de privacyregelgeving gevuld met openbare gegevens en aanvullende benodigde gegevens waar bewoners hun toestemming voor hebben gegeven. De toegang tot benodigde gegevens waarvoor inwoners toestemming hebben gegeven wordt daarbij beperkt tot alleen de medewerkers die direct betrokken zijn bij de energietransitie.

[4] De loopduur van het energiebesparingsakkoord is in 2025 met 1 jaar verlengd tot en met 2026. Per 1 juli 2023 is de uitvoering van alle toezicht energiebesparing vanuit milieuregelgeving verplicht belegd bij de Omgevingsdienst.

[5] De monitoringsgegevens zijn afkomstig uit de klimaatmonitor van Rijkswaterstaat. Helaas lopen de gegevens achter (voor 2023 zijn de gegevens nog niet gepubliceerd) waardoor het ook niet mogelijk is hierop goed te begroten.

[6] Zie opmerking onder 1. In 2022 viel Rusland de Oekraine binnen waarna de energieprijzen sterk stegen. Dit reulteerde in een sterke daling van het verbruik. De daling blijft structureel maar vlakt wel af.

[7] Zie opmerking onder 1. Ten gevolge van het afschaffen van de salderingsregeling iper 1 januari 2027 en het berekenen van terugleverkosten door energieleveranciers is de interesse voor plaatsing van zonnepanelen op bestaande bouw sterk afgenomen.

[8] Deze gegevens zijn voor het eerst opgenomen in de jaarstukken 2023 vanwege de raadsmotie voor een aardgasmonitor. Voor deze monitor wordt gebruik gemaakt van open data van Liander. Jaarlijks rapporteert Liander het gasgebruik van kleinverbruik aansluitingen, (< 40m^3/uur). Zowel in woningen als in kleine bedrijven en instellingen. De weergegeven hoeveelheden zijn het standaard jaarverbruik (SJV). Dit is het gemeten gebruik, gecorrigeerd voor temperatuur en energieinhoud. In verband met de privacy van de gebruikers geeft Liander het gebruik per postcode (PC6). Het totale gebruik verkrijgen we door het gemiddelde gebruik te vermenigvuldigen met het aantal aansluitingen per postcode.

2.B THEMA AFVAL & CIRCULAIRE ECONOMIE

Wat willen we bereiken?

- Het terugdringen van de hoeveelheid ongescheiden restafval richting de landelijke norm van 100 kg per inwoner (Afvalplan)
- Een afvalvrij dorp en een volledig circulaire economie in 2050
- 50% minder gebruik van abiotische grondstoffen (mineralen, metalen en fossiele brandstoffen) in 2030 ten opzichte van 2014 (landelijke doelstelling)
- 30% woningen 30% biobased in 2030 (landelijke doelstelling)
- Circulaire bedrijfsvoering van de gemeente Diemen; het goede voorbeeld geven (zie onderdeel 4 samenwerking op duurzaamheid binnen de gemeentelijke organisatie)
- Het stimuleren van bestaande en nieuwe bedrijven in innovatie en circulariteit en het creëren van extra werkgelegenheid

Wat gaan we ervoor doen in 2026?

- Uitvoeren Afvalplan 2020 gemeente Diemen: basisstructuur afvalinzameling behouden en het scheidingspercentage verder bevorderen
- Voortzetten communicatie en voorlichting over afvalscheiding
- Voortzetten van het op aanvraag verstrekken van containers aan huis voor de inzameling van oud papier en karton en/of plastic verpakkingen, blik en drankenkartons.
- Voortzetten gescheiden inzameling afval bij scholen
- Jaarlijkse uitdeeldag compost op gemeentewerf
- Stimuleren en faciliteren deelname aan landelijke opschoondagen (Landelijke Opschoondag en World Cleanup Day) en bewonersinitiatieven op dit gebied.
- Verminderen van zwerfafval en het verkleinen van de plastic soep in Diemen, samen met onze (jonge) inwoners
- Toezicht en handhaving regelgeving bedrijfsafval vanuit Besluit Activiteiten Leefomgeving
- Voortzetten deelname aan deelregionale MRA werkgroep circulaire economie
- Aansluiting bij MRA aanpak grondstofstromen
  - Terugdringen gebruik wegwerpplastic en in openbare ruimte plaatsen van objecten gemaakt van moeilijk recyclebare plastics vanuit MRA convenant circulaire plastics
  - Stimuleren houtbouw vanuit MRA convenant houtbouw
  - Stimuleren circulair bouwen vanuit MRA convenant toekomstbestendige woningbouw
- Onderzoek naar instrumenten om circulariteit beter te betrekken bij projecten in de openbare ruimte
- Onderzoek circulariteit in nieuw materialenhandboek openbare ruimte
- Verkenning mogelijkheden voor een gemeentelijk circulair materialendepot
- Verkenning deelname convenant Circulaire Deal Secundaire Bouwmaterialen MRA
- Verkenning deelname convenant Schoon Emissieloos Bouwen
- Beoordeling haalbaarheid opnieuw organiseren Textiel of E-waste race bij scholen in de DUO-gemeenten
- Verkenning naar het opzetten van een circulair gordijnenproject
- Verkenning project uitleen elektrische bakfietsen voor inwoners voor grofvuil
- Deelname aan veggiechallenge
- Deelname aan de week van de circulaire economie
- Samenwerking met Daarom Duurzaam Diemen, Rataplan en maatschappelijke partners tijdens circulaire evenementen.

[9] De verwachting is dat het aardgasverbruik in 2026 vrijwel gelijk blijft ten opzichte van 2024. Dit komt omdat het energiebesparingseffect door sterk verhoogde aardgasprijzen direct na de inval in Oekraïne deels teniet is gedaan door inmiddels lagere prijzen. Daarnaast is de gebouwvoorraad sinds het laatste kwartaal van 2023 nauwelijks verder geïsoleerd ten gevolgen van een uitspraak van de Raad van State over de problemen met bescherming van vleermuizen. Om isoleren weer goed mogelijk te kunnen maken is de gemeente begonnen met het opstellen van een Soortenmanagementplan.

Monitoring

Wat	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Hoeveelheid restafval (kg) per inwoner per jaar	180 kg	188 kg[10]	180 kg	189 kg[11]

2.C THEMA NATUUR & BIODIVERSITEIT

Wat willen we bereiken?

- Versterken natuurwaarde
- Versterken ecologische verbindingen, waaronder verbinding buurtgroen en natuur
- 1000 nieuwe bomen planten in deze collegeperiode (collegeakkoord 2022-2026)

Wat gaan we ervoor doen in 2026?

- Voortzetten inhuur ecologisch specialist voor advisering bij projecten en verbeterde omgang met beschermde soorten bij (ver)bouwen en overige werkzaamheden
- Uitvoeren van projecten uit het Uitvoeringsprogramma verbeteren Lokale Ecologische Structuur Diemen 2022 gericht op 1) in stand houden en verbeteren ecologische verbindingen en 2) kwaliteit van de Lokale Ecologische Structuur Diemen 2022 verbeteren, waaronder:
  - een verbinding onder het spoor tussen park Spoorzicht en de Oosterringdijk
  - verbeteren ecologische kwaliteit Park de Omloop en Diemerdreef.
  - verbeteren ecologische verbinding onder het spoor bij Zwanenpad
- Voortzetten van verbinden van buurtgroen met de hoofdgroenstructuur/natuur.
- Communicatie verbeterde aanpak voor omgang met beschermde soorten bij (ver)bouwen en overige werkzaamheden (waaronder soortenmanagementplan voor onder meer de isolatieopgave)
- Voortzetten aanleg en onderhoud van natuurvriendelijke oevers en verbinden van waterpartijen
- Voortzetten verhogen van belevings- en natuurwaarde bij groot onderhoud van perken en borders
- Voortzetten grasmaaien met oog voor ecologie
- Voortzetten waar mogelijk bomen aanplanten conform de doelstelling uit het Coalitie-akkoord
- Stimuleringsactie planten bomen bij particulieren
- Voortzetten voorlichting problemen plaagdieren en waterkwaliteit door voedsel in de openbare ruimte.
- Plaatsen (2026) en jaarlijkse monitoring (2026 - 2028) door inwoners van bijenhotels via Beegrateful

Monitoring

Wat	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Hoeveelheid bomen in de openbare ruimte	10.774[12]	14.009[13]	14.274[14]	15.262[15]

[10] De toename van de hoeveelheid restafval per inwoner komt waarschijnlijk doordat het grootste deel van de nieuwbouw in Diemen bestaat uit appartementen. Bewoners van appartementen scheiden minder afval.

[11] Inschatting gebaseerd op de resultaten over 1e kwartaal 2025.

[12] Eind 2023 is gestart met een nieuw beheersysteem en een inspectie van alle bomen in Diemen. In 2023 was de inspectie van Diemen Zuid afgerond en waren de aantallen ingevoerd in het nieuwe beheersysteem. Het aantal bomen dat bij 'werkelijk 2023' staat, was dus een optelling van de nieuwe gegevens voor Diemen Zuid en de aantallen uit het oude beheersysteem voor de rest van de gemeente

[13] In 2024 is de inspectie van Diemen centrum afgerond en zijn de aantallen ingevoerd in het nieuwe beheersysteem. De aantallen die bij 'Realisatie 2024' staan, zijn dus een optelling van de nieuwe gegevens voor Diemen Zuid en Centrum en de aantallen uit het oude beheersysteem voor Diemen Noord. Bij de inventarisaties bleken meer bomen te staan dan wat was opgenomen in het oude systeem. Daarnaast had de gemeente ook in 2024 een paar honderd bomen bijgeplant.

[14] Het werkelijke aantal bomen in het nieuwe bomenbestand in augustus 2024 bedroeg: 13.774. De inspectie van Diemen Zuid en Centrum was toen afgerond en die aantallen waren ingevoerd in het nieuwe beheersysteem. Dit aantal is dus gebaseerd op een optelling van de nieuwe gegevens voor Diemen Zuid, Centrum en de aantallen uit het oude beheersysteem voor de rest van de gemeente. In 2025 verwachten we rond de 500 bomen bij te planten. Daarmee kwam de begroting van het aantal bomen eind 2025 dus uit op 13.774 + 500 = 14.274

3. Naar een gezonde leefomgeving

Met de pijler Gezonde leefomgeving uit de Duurzaamheidsagenda pakken we de problemen in de leefomgeving aan waar we hier en nu last van hebben. Tot de pijler gezonde leefomgeving behoren de volgende drie thema's: Klimaatadaptatie, Luchtkwaliteit & Geluid en Schone Mobiliteit.

3.A THEMA KLIMAATADAPTATIE

Wat willen we bereiken?

- Voorbereid zijn op opwarming gebouwde omgeving (hittestress), Intensere regenbuien en langere periodes van droogte

Wat gaan we ervoor doen in 2026?

- Uitvoeren Programma Klimaatadaptatie 2024-2028
- Afronden klimaatadaptief inrichten Scheepskwartier en Vlinderbuurt, waarbij de resultaten worden gemonitord ter lering voor toekomstige projecten
- Voortzetten klimaatadaptief inrichten Oosterringdijk bij reconstructie
- Voortzetten klimaatadaptief inrichten Oud Diemen
- Klimaatadaptief inrichten Buitenlust
- Klimaatadaptief inrichten Hoofdassen
- Klimaatadaptief inrichten Wandellandschap Rode Kruislaan en Flats Rode Kruislaan
- Voortzetten operatie Steenbreek gericht op het stimuleren van ontstenen en vergroenen van privéterreinen
- Bomen uitdelen die inwoners in hun eigen tuin kunnen aanplanten
- Voortzetten gesprek met scholen over vergroenen van hun schoolpleinen

Monitoring

Wat	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Aantal buurten (van in totaal 35) die volledig aan de Diemense normen voor wateroverlast voldoen	3	4	8	10
Aantal buurten (van in totaal 35) die volledig volgens het beleid tegen droogte zijn ingericht	3	4	9	10

3.B) THEMA LUCHTKWALITEIT & GELUID

Wat willen we bereiken?

- Een gezonde leefomgeving met een schone luchtkwaliteit en lage geluidbelasting

Wat gaan we ervoor doen in 2026?

- Voortzetten deelname in de Bestuurlijke Regie Schiphol over de inpassing van luchtvaart en de luchthaven Schiphol in de regio
- Voortzetten inbreng en toetsing van eisen luchtkwaliteit en geluid bij ruimtelijke en verkeerskundige plannen en projecten
- Opstellen geluidbelastingskaarten (5 jaarlijkse verplichting voor stedelijke gebieden vanuit de EU-Richtlijn Omgevingslawaai)
- Basisgeluidemissies gemeentelijk wegennet bepalen (ten behoeve van de nieuwe monitoringsverplichting wegverkeerslawaai uit de Omgevingswet)
- Omzetten geluidzones rondom industrieterreinen naar geluidproductieplafonds (GPP's) conform de Omgevingswet
- Uitvoeren acties uit Actieplan geluid 2024-2028
- Uitvoeren acties uit decentraal uitvoeringsplan Schone Lucht Akkoord
- Voortzetten bewustwordingscampagne nadelen stoken en beperken overlast

[15] Het aantal bomen in het bomenbestand in juli 2025 bedroeg: 14.762. We verwachten in het restant van 2025 en in 2026 nog ongeveer 500 bomen bij te planten. Daarmee komt de begroting van het aantal bomen eind 2026 dus uit op 14.762 + 500 = 15.262

- Subsidieregeling verwijdering rookgaskanalen bestaande woningen van maximaal €1000,- (op basis van de hiervoor aangevraagde SPUK Schone Luchtakkoord met 50% cofinanciering door de gemeente)
- Inruilregeling van €1000,- voor minima voor hun fossiele brom- en snorfietsen naar een elektrische variant die aan Amsterdamse milieuzonecriteria voldoet (mits aangevraagde SPUK Schone Luchtakkoord wordt toegekend)
- Voortzetten lobby verlagen maximumsnelheid rijkswegen
- Voortzetten jaarlijkse meting luchtkwaliteit in samenwerking met de GGD (in 2021 gestart)
- Volgen meetprogramma geluid van Rijkswaterstaat voor het onderdeel scheepvaart op de vaarwegen van Rijkswaterstaat

Monitoring

Wat	Wanneer
meting luchtkwaliteit	jaarlijks (ingaande 2021)
5 jaarlijks opstellen geluidbelastingskaarten	Geluidbelastingskaart is uit 2022; actualisatie volgt in 2026
Basisgeluidemissies gemeentelike wegen	5 jaarlijks (ingaande 2026)

3.C) THEMA SCHONE MOBILITEIT
Wat willen we bereiken?
- Uitstootvrij regionaal OV-systeem in 2030
- Overige regionale mobiliteitssystemen uitstootvrij in 2050
- Verbeteren fiets- en looproutes

Wat willen we gaan doen in 2026?
- Proactief bijplaatsen laadpalen voor auto's in Diemen (conform Beleidsnotitie opladen elektrische voertuigen en de laadkaart met vooraf uitgezochte geschikte locaties).
- Uitbreiden aantal zero emissie bussen door GVB/Vervoerregio. Op dit moment is de helft van de bussen in de VRA emissievrij. In 2026 moet 100% van de bussen emissievrij zijn.
- Verbeteren fiets- en looproutes als onderdeel van de Uitvoeringsagenda van de Mobiliteitsvisie Diemen 2040.
- Meer schaduw creëren door het plaatsen van meer bomen op wandelroutes en op pleinen.
- Hanteren parkeernormen en aanleg voldoende fietsparkeerplaatsen conform het in 2026 te actualiseren Parkeerbeleidsplan.
- Voortzetten regionale samenwerking Green Deal zero Emission stadslogistiek en Green Deal fiets in samenwerking met de Vervoerregio Amsterdam.
- Deelname aan Regionaal Mobiliteitsprogramma (onderdeel nationaal Klimaatakkoord) via de Vervoerregio Amsterdam. De doelen uit het Regionaal Mobiliteitsprogramma zijn geborgd in bestaande beleidstrajecten binnen de Vervoerregio Amsterdam. Diemen neemt hieraan deel.
- Door meer regie op op deelmobiliteit te voeren wordt verloedering van de openbare ruimte tegen gegaan en tevens het gebruik van deelmobiliteit gestimuleerd. Om dit te bereiken wordt samengewerkt met de Vervoerregio Amsterdam.

Monitoring

Wat	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Aantal laadpalen	112 laadpalen	124 laadpalen	160 laadpalen	180 laadpalen
(Aantal laadpunten)	223 laadpunten	248 laadpunten	320 laadpunten	360 laadpunten

4. Samenwerken aan duurzaamheid binnen de gemeentelijke organisatie

Wat willen we bereiken?

- Duurzaam/maatschappelijk verantwoord inkopen
- Duurzaamheid in de bedrijfsvoering: gemeentelijke gebouwen, terreinen en voertuigen
- Duurzaam ontwikkelen van de openbare ruimte
- Duurzaam beheren van de openbare ruimte
- 2030 klimaatneutrale gemeentelijke organisatie
- Doelstellingen circulair inkopen:
  - 2022 >10%;
  - 2025 >50%;
  - indien haalbaar 100% in 2030.

Wat gaan we ervoor doen in 2026?

- Voortzetten begeleiding Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) door MVI- regisseur
- Opstellen jaarplan MVI 2026 mede op basis van Inkoopjaarplan 2026
- Aansluiting bij relevante regionale inkooppakketten vanuit MRA programma Circulaire Economie
- Uitvoering gemeentelijke Meerjarenonderhoudsplannen gericht op energiebesparing, opwek van duurzame energie en aardgasloze gemeentelijke gebouwen (zie paragraaf onderhoud kapitaalgoederen - gebouwen Diemen)
- Voortzetten gescheiden afvalinzameling gemeentelijke organisatie
- Voortzetten inkoop duurzame elektriciteit en CO_2 gecompenseerd gas
- Advies duurzaamheid (energie, circulair, natuurinclusief en klimaatadaptief) bij alle relevante ruimtelijke (her)ontwikkeling
- Advies natuur, milieu (geluid, lucht, veiligheid, bodem) en verkeer\mobiliteit waar van toepassing bij ruimtelijke (her)ontwikkelingen
- Alleen inkopen van gecertificeerd duurzaam hout en papier
- Toepassen energiezuinige led verlichting bij vervanging lichtmasten en armaturen
- Voortzetten beheer openbare ruimte zonder chemische bestrijdingsmiddelen

Monitoring

Wat	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Energieverbruik gemeentelijke organisatie (Elektriciteit (KWh) en gas (m3))[16]	2.397.303 KWh 217.968 m^3	2.578.601 KWh 200.000 m^3	2.750.000 kWh 204.000 m^3	2.750.000 kWh 190.000 m^3
Opgewekte duurzame energie gemeentelijke organisatie[17]	231.870 kWh	190.000 kWh[18]	360.000 kWh	300.000 kWh[19]
% Led openbare verlichting[20]	38%	45%	50%	60%

[16] De gemeente neemt elektriciteit af met certificaten van in Nederland opgewekte duurzame elektriciteit en aardgas met CO2 compensatie. Bij de transitie naar aardgasvrije verwarmingstechnieken neemt het gebruik van (duurzaam opgewekte) elektriciteit toe en het gebruik van gas af.

[17] De begrote hoeveelheid opgewekte duurzame energie voor de gemeentelijke organsiatie betreft de opwek op gebouwen die van de gemeente zijn én door de gemeente gebruikt worden. Waar mogelijk plaatst de gemeente echter ook in samenspraak met de huurders/gebruikers zonnepanelen op gebouwen die wel van de gemeente zijn maar die niet door de gemeentelijke organisatie gebruikt worden, zoals 't Kruidvat, het Noorderlicht en de Omval.

[18] Dit is een schatting. Ten gevolge van het failissement van de energieleverancier zijn definitieve gegevens (nog) niet bekend. De opbrengst is lager dan in voorgaande jaren ten gevolge van een begin 2024 begonnen en enkele maanden aanhoudende maar inmiddels verholpen storing bij de zonnepanelen van de gemeentewerf.

[19] Bij de begrote hoeveelheid door de gemeentelijke organisatie opgewekte elektriciteit in 2025 was plaatsing van panelen op het gemeentehuis (na de uitvoering van het geplande onderhoud van het dak van het gemeentehuis) meegenomen. Dit is vertraagd. De oplevering staat nu gepland in het eerste halfjaar van 2026. Daadwerkelijke productie van elektriciteit door zonnepanelen op het gemeentehuis kan in dat geval in het de tweede halfjaar van 2026 starten.

[20] Toelichting %Led openbare verlichting: Vervanging van de resterende spaarlampen door LED verlichting is onderdeel van groot onderhoud.

5. Samenwerken aan duurzaamheid met de samenleving

Wat willen we bereiken?

- In samenwerking met de samenleving de omslag maken van duurzame dingen doen naar dingen duurzaam doen om zo de langetermijndoelen van een duurzame samenleving en gezonde leefomgeving uit de Duurzaamheidsprogramma en het Coalitie-akkoord te realiseren
- Versterken en uitbouwen Daarom Duurzaam Diemen community tot hét duurzaamheidsplatform binnen Diemen
- Sluiten van Diempacten (duurzaamheidspacten) met doelgroepen (bedrijventerreinen, winkelcentra, zorginstellingen, scholen, sportverenigingen, etc.)

Wat gaan we ervoor doen in 2026?

- Voortzetten van het natuur- en milieu-educatie aanbod voor scholen via de AM regio en Natuurwijs
- Voortzetten ondersteuning bij het uitbouwen van Daarom Duurzaam Diemen
- Definitieve overdracht van coördinatie van het programma met energiecoaches (in 2021 gestart vanuit prestatieafspraken met woningcorporaties) aan Daarom Duurzaam Diemen en opnemen van deze opdracht in hun structurele subsidie[21]
- Uitvoering afspraken over duurzaamheid in de meerjarenafspraken met de woningcorporaties
- Jaarlijkse adviesvraag duurzaamheid aan kinderraad: initiatief dat kinderraad wil oppakken en\of initiatief voor gemeentelijke duurzaamheidsprogramma
- Ondersteuning inwonerinitiatieven duurzaamheid
- Stimuleren ambassadeurschap duurzaamheid
- Deelname onderzoek en doorontwikkeling Energygame (n.a.v. raadsmotie Power Saver Game)[22]

Monitoring

Wat	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Verstrekte subsidies	2	5	3	5

[21] In 2025 is gestart met een proef voor een jaar voor de overdracht van de coördinatie van energiecoaches van de gemeentelijke organisatie naar Daarom Duurzaam Diemen. Hiervoor is over 2025 incidentele subsidie verstrekt.

[22] De gemeente Diemen heeft begin 2020 megedaan met een wetenschappelijk onderzoek vanuit de Universiteit Utrecht naar de effectiviteit van een spel (Power Saver Game) met energiebesparing tot doel. Op 2 juli 2020 nam de gemeenteraad de motie powersavergame Diemen aan waarin het college werd verzocht de mogelijkheid te onderzoeken om het energiebesparingsspel een jaarlijks terugkerend evenement te maken. De ontwikkelaar werkt momenteel nog aan een nieuwe versie van de game. Naar aanleiding van de motie heeft de gemeente Diemen het voornemen uitgesproken om aan een vervolgonderzoek mee te doen zodra een nieuwe versie beschikbaar is.

Kostenraming
PROGRAMMA DUURZAAMHEID

De gemeentelijke kosten voor de uitvoering van het jaarprogramma duurzaamheid over 2026 ramen we op € 719.000.[23] Dit kan worden gefinancierd vanuit het bestaande structurele budget voor duurzaamheid. Daarnaast worden de beschikbare SPUKs (energiearmoede (SPUK EA), Lokale aanpak Isolatie (SPUK LAI)), Decentralisatie uitkering capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (DU CDOKE) en de SPUKs Schone Luchtakkoord (SPUKs SLA) in 2026 ingezet conform de eisen die het Rijk daaraan gesteld heeft.

Duurzaamheid is een dynamisch terrein met vele lokale, regionale en (inter)nationale ontwikkelingen. Nieuwe (gelabelde) Rijksuitkeringen, extra investeringen en (lokale) ontwikkelingen die effect hebben op de gemaakte begroting voor duurzaamheid zullen via kwartaalbrieven worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Op het thema Energie & Klimaat is sprake van zoveel dynamiek (personeel, financiële middelen en effecten op de samenleving en openbare ruimte) dat daar een apart Deelprogramma van is gemaakt. Wel blijft het thema Energie & Klimaat gewoon deel uitmaken van de overkoepelende programmatische aanpak op duurzaamheid. Zowel intern (integrale inzet op duurzaamheidsthema's van het duurzaamheidsprogramma bij beleidsontwikkeling, ruimtelijke ontwikkeling en beheer, gemeentelijke bedrijfsvoering en gebouwen en inkoop) als extern (integrale inzet op duurzaamheidsthema's van het duurzaamheidsprogramma bij het sluiten van Diempacten, de samenwerking met Daarom Duurzaam Diemen, het ondersteunen van inwonersinitiatieven, etcetera)

Specifieke uitkeringen schone lucht akkoord (SPUK's SLA)

De gemeente Diemen heeft in 2022 het Schone Lucht Akkoord (SLA) ondertekend en vervolgens een lokaal actieplan opgesteld. De gemeente heeft een SPUK SLA aangevraagd en toegewezen gekregen voor een subsidieregeling van maximaal €1.000 per adres voor verwijdering van rookgaskanalen voor houtkachels. Voorwaarde is dat de gemeente 50% cofinanciert. Hiervoor is in 2026 €13.000 begroot. Daarnaast heeft de gemeente een SPUK SLA van € 75.000 aangevraagd voor een inruilregeling voor vervuilende brom- en snorfietsen voor lage inkomens[24]. Het is nog niet zeker dat dit wordt toegekend. De gemeente zal zelf nog aanvullend € 25.000 moeten bijdragen. Ook dit is in de begroting voor 2026 opgenomen.

DEELPROGRAMMA ENERGIE & KLIMAAT

Met de coalitievorming voor de periode 2022 - 2026 is structureel € 495.000 aan gemeentelijke middelen vrijgemaakt voor de energietransitie. Daar bovenop zetten we sinds 2023 de jaarlijkse basisuitkering capaciteit decentrale overheden voor klimaat en energiebeleid (CDOKE) in voor de benodigde aanvullende personele capaciteit op de energietransitie.

[23] Dit bedrag is inclusief de € 495.000 structurele middelen die voor de energietransitie waren vrijgemaakt.
[24] Oudere brommers en snorfietsen hebben een relatief hoge uitstoot van luchtverontreinigende stoffen. De gemeente Amsterdam heeft verschillende milieuzones ingevoerd, waaronder een uitstootvrije zone voor brom- en snorfietsen voor de gehele gemeente. De eisen worden stapsgewijs aangescherpt. Inmiddels zijn brommers van vóór 2010 in Amsterdam al niet meer toegestaan. Vanaf 2030 mogen alleen nog elektrische brommers in Amsterdam rijden. Met de SPUK SLA kan Diemen aansluiten bij de Amsterdamse aanpak waarbij inwoners via de stadspas maximaal € 1.000,-korting kunnen krijgen op een nieuwe of tweedehandse elektrische brom- of snorfiets.

De exacte hoogte van de basisuitkering CDOKE over 2026 is nog niet bekend. Er is enerzijds een 10% efficiencykorting ten opzichte van 2025 aangekondigd vanwege het afschaffen van de SPUK uitkerings- en verantwoordingsmethodiek. Anderzijds is er ook een verhoging bij de miljoenennota aangekondigd vanwege loon- en prijsbijstelling. Voor de begroting 2026 gaan we daarom uit van dezelfde basisuitkering CDOKE als in 2025, te weten € 680.000.

In de begroting van 2026 putten we de CDOKE middelen voor het eerst volledig uit met vanaf 2023 nieuw geworven en ingehuurd personeel op de energietransitie. In de afgelopen jaren werden de CDOKE middelen deels uitgeput door ook personeel gefinancierd uit gemeentelijke middelen (aanstelling van vóór 2023) aan CDOKE toe te schrijven. Met het hierbij vrijkomende gemeentelijke budget werd afgelopen jaren de bestemmingsreserve duurzaamheid aangevuld voor toekomstige uitgaven op Energie & Klimaat.

Met het deelprogramma Energie & Klimaat wordt invulling gegeven aan de verplichtingen van het nationale klimaatakkoord én de extra ambitie van de gemeente Diemen om in 2040 fossiel onafhankelijk te zijn. De uitvoering van de activiteiten in het deelprogramma Energie & Klimaat begonnen met ontwikkeling van beleid (transitievisie warmte en opvolger warmteprogramma, Regionale energiestrategie) binnen team ruimtelijk beleid. Inmiddels wordt de uitvoering steeds concreter en vraagt daardoor steeds meer inzet, ook van andere teams en disciplines (team projecten (wijkgerichte aanpak), economie (aanpak bedrijventerreinen), team infra (ontwerp en aanleg energie-infra), vergunningverlening (bouw, infra en soortenmanagementplan), financieel en juridisch advies, etcetera).

In 2026 kunnen de activiteiten voor Deelprogramma Energie & klimaat nog worden bekostigd uit de gemeentelijke middelen en de uitputting van de basisuitkering CDOKE. Met de coalitiebesprekingen en de begroting 2027 zullen nieuwe besluiten moeten worden genomen over de ambities en invulling van en bijbehorende middelen voor het Programma Energie & Klimaat voor de periode 2027 - 2030.

Basisuitkering capaciteit decentrale overheden voor klimaat en energiebeleid (CDOKE)

Inmiddels is duidelijk dat CDOKE budget voor de periode 2026 -2030 is opgenomen in de Rijksbegroting. Voor de periode na 2030 zijn nog geen CDOKE gelden voor decentrale overheden in de rijksbegroting opgenomen. De minister erkent dat er ook na 2030 veel inzet van gemeentes op klimaatbeleid nodig is en heeft de Raad voor Openbaar bestuur (ROB) opdracht gegeven te adviseren over de rijksbijdrage voor de periode 2031 - 2035.

Over de periode 2023 - 2025 werd CDOKE uitgekeerd als gelabelde Specifieke uitkering (SPUK). De uitkeringswijze voor de CDOKE gelden gaat in 2026 veranderen. Vanaf 2026 zal CDOKE worden uitgekeerd via het gemeentefonds. In 2026 gebeurt dat als decentralisatie uitkering (DU). Vanaf 2027 gebeurt dat via een nieuwe vorm, de Bijzondere FondsUitkering (BFU). Er moeten nog afspraken tussen rijk en gemeentes worden gemaakt over de informatieverplichtingen en monitoring over de BFU CDOKE.

Gezien de aangekondigde informatie- en monitoringsverplichtingen en de grote opgaven (versterking (boven)regionale energienetwerken en tegengaan netcongestie, isolatieopgave bestaande gebouwen, grootschalige opwek duurzame energie met zon en wind, wijkgericht van het aardgas af gaan en de realisatie van duurzame warmtebronnen, warmteinfrastructuur en warmtedistributie) is het belangrijk de DU (2026) en BFU (2027 - 2030) CDOKE binnen de gemeentelijke begroting volledig toe te wijzen aan en bestemmen voor het Deelprogramma Energie & Klimaat.

Overige Rijksuitkeringen Energie & Klimaat

De aanpak energiearmoede kunnen we tot en met 2026 voortzetten vanuit een door het Rijk toegekende derde specifieke uitkering energiearmoede (SPUK EA). Het is de bedoeling om de resterende middelen van de SPUK EA in 2026 in te zetten voor een circulair gordijnenproject. De gemeentelijke subsidieregeling voor woningen met slechtste labels kunnen we in 2026 voortzetten met de middelen vanuit de SPUK's Lokale Aanpak Isolatie (SPUK's LAI)

Voor deze link is het overzicht ook digitaal te bekijken

onderdeel		actie	gemeente budget	CDOKE & SPUKS
1) PROGRAMMA				
		10% overhead inzet CDOKE gelden		€ 68.000
		uitgaven communicatie duurzaamheidsprogramma	€ 7.000	
		communicatieadviseur duurzaamheid		€ 85.000
		TOTAAL	**€ 7.000**	**€ 153.000**
2) DUURZAME SAMENLEVING	**2.a) Energie& Klimaat**			
		Deelprogrammamanagement Energie & Klimaat		
		financieel adviseur deelprogramma Energie & Klimaat		€ 88.000
		(boven)regionale energie-infrastructuur:		
		deelname aan (boven)regionale overleggen en inbreng bij programma's	n.v.t.	
		Regionale Energiestrategie (RES):		
		projecten en onderzoek grootschalige opwek duurzame energie vanuit RES	€ 50.000	
		Warmteprogramma als vervolg op Transitievisie Warmte (TvW):		
		Milieueffectrapportage (m.e.r.) Warmteprogramma + commissie m.e.r.	€ 80.000	
		participatie buurtwarmteprojecten & communicatie	€ 10.000	
		Soortenmanagementplan met monitoring (omgaan met beschermde soorten bij isolatie)	€ 75.000	
		vergunningverlening soortenmanagementplan		€ 26.000
		actieplan energiebesparing en isolatie koopwoningen 2023-2026:		
		inhuur uitvoering lokale aanpak isolatie		€ 110.000
		energieloket en helpdesk voor woningeigenaren en VVE's	€ 23.000	
		continue collectieve inkoopacties energiemaatregelen	€ 15.000	
		uitvoering actieplan energiebesparing en isolatie bestaande woningen	€ 61.000	
		subsidieregeling isolatiemaatregelen en aanpak slecht geïsoleerde woningen		SPUK LAI
		wijkgerichte aanpakken en aanpak bedrijventerreinen:		
		Gebiedsmanager + ondersteuning wijkgerichte aanpak		€ 143.000
		wijkgerichte aanpak van het gas af Diemen Zuid en Centrum	€ 75.000	
		Inhuur uitvoering verduurzaming bedrijventerreinen en maatschappelijk vastgoed		€ 110.000
		inhuur technisch adviseur bedrijventerreinenaanpak		€ 50.000
		klantvolgsysteem warmtetransitie	€ 10.000	
		actieplan energiearmoede t/m 2025:		
		energiearmoede maatregelen - gordijnenproject		SPUK EA
		energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven 2022-2025:		
		toezicht en handhaving energieregelgeving door Omgevingsdienst (OD)	budget OD	
		energieloket en helpdesk bedrijven	€ 10.000	
		TOTAAL	**€ 409.000**	**€ 527.000**
	2.b) Afval& Circulaire economie			
		Circulaire Economie:		
		budget uitvoering acties circulaire economie	€ 30.000	
		huishoudelijk afval en zwerfafval:		
		uitvoeren afvalplan 2020 (vanuit afvalstoffenheffing)	n.v.t.	
		uitvoeren maatregelen zwerfafval	n.v.t.	
		bedrijfsafval:		
		Toezicht en handhaving afvalregelgeving bedrijven door gemeente en Omgevingsdienst	n.v.t.	
		TOTAAL	**€ 30.000**	
	2.c) Natuur& Biodiversiteit			
		ecologie:		
		inhuur ecoloog (advies + acties vanuit kansenkaart)	€ 50.000	
		openbare ruimte:		
		budget extra aanplant bomen	€ 10.000	
		kleur en fleur in plantsoenen (infra)	€ 10.000	
		vergroening buitenruimte (infra)	€ 15.000	
		TOTAAL	**€ 85.000**	
3) GEZONDE LEEFOMGEVING	**3.a) Klimaatadaptatie**			
		wijkgerichte aanpak maatregelen klimaatadaptatie	€ 20.000	
		aanleg, beheer en onderhoud riolering (o.a. vanuit rioolheffing)	n.v.t.	
		TOTAAL	**€ 20.000**	
	3.b) Luchtkwaliteit Geluid			
		luchtkwaliteit:		
		uitvoering lokaal actieplan Schone LuchtAkkoord (milieubudget)	n.v.t.	
		subsidieregeling verwijdering rookgaskanalen	€ 13.000	SPUK SLA
		inruilregeling bromfietsen minima (25000 uit bestemmingsreserve duurzaamheid)	€ 25.000	SPUK SLA
		jaarlijkse luchtmeting GGD (milieubudget)	n.v.t.	
		geluid:		
		5 jaarlijks: actualisatie geluidniveaukaart en actieplan geluid (milieubudget)	n.v.t.	
		TOTAAL	**€ 38.000**	
	3.c) Schone Mobiliteit			
		plaatsing laadpalen (vraaggestuurd)	€ 5.000	
		TOTAAL	**€ 5.000**	
4) SAMENWERKING INTERN				
		inhuur adviseur MVI (niet uit duurzaamheidsbudget)	n.v.t.	
		TOTAAL	**0**	
5) SAMENWERKING EXTERN				
		subsidie Daarom Duurzaam Diemen	€ 40.000	
		energiecoaches	€ 55.000	
		powersavergame	€ 5.000	
		overige subsidies voor ondermeer Duurzaamheidspacten (reservering per jaar)	€ 25.000	
		TOTAAL	**€ 125.000**	
		TOTAAL	**€ 719.000**	**€ 680.000**

Risico's en weerstandsvermogen

Toelichting

Sinds 1 januari 2004 verplicht het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten tot het maken van een paragraaf weerstandsvermogen in de programmabegroting en de jaarrekening. Deze paragraaf moet ten minste bevatten:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;
- een inventarisatie van de risico's.

Conform het BBV, artikel 11 lid 2, moeten wij vanaf 1 januari 2016 ook de volgende zes kengetallen verplicht opnemen in paragraaf weerstandsvermogen van de programmabegroting:
1. netto schuldquote;
2. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
3. solvabiliteitsratio;
4. grondexploitatie;
5. structurele exploitatieruimte;
6. belastingcapaciteit.

In het kader van financieel toezicht zijn nog geen landelijke normen beschikbaar. Dit is de aanleiding waarom de toezichthouder vooralsnog geen gebruik maakt van deze normen om te bepalen hoe wij presteren op de betreffende onderdelen. Mocht er alsnog een landelijke normering komen, dan zal de toezichthouder zich daarbij aansluiten.

Beleid omtrent weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de gemeente financiële tegenvallers kan opvangen zonder dat het bestaande beleid moet worden gewijzigd. Het geeft inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de gemeente.
Bij het weerstandsvermogen wordt onderscheid gemaakt in structureel en incidenteel weerstandsvermogen.

Inschatting risico's
Voor een goede bedrijfsvoering moeten we weten welke risico's (en kansen) wij hebben en hoe wij deze risico's kunnen beheersen. Ter bepaling van het benodigde weerstandsvermogen hebben we inzicht in het risicoprofiel nodig.

We hebben de risico's geïnventariseerd en onderzocht welke beheersmaatregelen zijn genomen of alsnog genomen moeten worden.

Ook bij de inventarisatie van de risico's maken we onderscheid in structurele en incidentele risico's. Daarbij wordt aangegeven wat het (maximaal) verwachte risicobedrag is en maakt het team een inschatting over de kans van voordoen. We houden daarbij onderstaande inschattingspercentages aan.

Score	Risicokans	Gemiddelde risicokans
1. Laag	0% - 20%	10%
2. Matig	20% - 40%	30%
3. Gemiddeld	40% - 60%	50%
4. Hoog	60% - 80%	70%
5. Zeer hoog	80% - 100%	90%

Omdat de kans dat een risico zich daadwerkelijk voordoet slechts globaal is aan te geven, rekenen we met een variatiebreedte van 20%. Het verwachte (maximale) risicobedrag en de kans op voordoen leiden tot een gewogen risicobedrag.

Weerstandscapaciteit
Om het weerstandsvermogen te bepalen wordt het totaal van de gewogen risicobedragen afgezet tegen de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden van de gemeente om niet begrote kosten te dekken. Ook hier weer maken we onderscheid in structurele en incidentele weerstandscapaciteit.

- Incidentele weerstandscapaciteit
- Structurele weerstandscapaciteit

Weerstandsratio
Het totaal aan gewogen risico's wordt afgezet tegen de weerstandscapaciteit. Dit leidt tot de bepaling van een weerstandsratio. Met behulp van de hierna volgende tabel beoordelen we de ratio van de gemeente Diemen. Deze normtabel is ontwikkeld door het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR).

Weerstandsratio	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2.0	Uitstekend
B	1,4 < x <2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Resultaten risico analyse

De risico's zijn te onderscheiden in structurele en incidentele risico's.

Voor structurele risico’s moeten we dekking vinden in een permanente oplossing in de vorm van een voorziening, verzekering of een afdoende beheersmaatregel. Daarnaast zijn er nog risico's binnen de begroting die niet te kwantificeren zijn. Deze risico's zijn apart inzichtelijk gemaakt.
De risico’s beschrijven we kort. Daarbij geven we aan of het een nieuw of een bestaand risico betreft. In de hierna volgende tabel zijn alle geïnventariseerde risico’s in beeld gebracht.

Volgnr.	Risico-omschrijving	Verwacht (maximaal) risicobedrag	Kans op voordoen	Status
Incidentele risico's				
1.	Holland Park	760.000	Matig	Bestaand
2.	Harmoniehof	600.000	Gemiddeld	Bestaand
3.	Plantage de Sniep	270.000	Matig	Bestaand
4.	Buitenlust	210.000	Matig	Bestaand
5.	Schadevergoeding volkstuinen	30.000	Gemiddeld	Bestaand
Subtotaal incidentele risico's		1.870.000		
Structurele risico's				
6.	Herijking verdeling Gemeentefonds	3.200.000	Gemiddeld	Bestaand
7.	Uren- en overheadtoerekening naar projecten en investeringen	1.800.000	Laag	Bestaand
8.	Bundeling Uitkeringen inkomensvoorziening Gemeenten BUIG	660.000	Laag	Bestaand
9.	Onderwijshuisvesting basisonderwijs	110.000	Zeer hoog	Bestaand
10.	Beheer Diemerbos	100.000	Hoog	Bestaand
Subtotaal Structurele risico's		5.870.000		
Niet kwantificeerbare risico's				
11.	Kosten Jeugdzorg		-	Bestaand
12.	Fiscale wijzigingen		-	Bestaand
13.	Rente		-	Bestaand
14.	Toegankelijkheid cliëntondersteuning		-	Nieuw
15.	Uitvoering Sociaal Medische Indicatie (SMI)		-	Nieuw

Incidentele risico's

1. Holland Park
Risicobedrag: € 760.000

Nadere omschrijving risico:
- Holland Park faciliterend

Het berekend risicobedrag is geschat op € 90.000. Het gaat om het saldo van de gemaakte plankosten en de overige voorbereidingskosten die in het kader van de faciliterende planvoorbereiding Holland Park Oost, Campus Diemen Zuid 3e fase en Holland Park Zuid zijn gemaakt en nog moeten worden verhaald op huidige en toekomstige ontwikkelende partijen.

- Grondexploitatie Holland Park West

De grondexploitatie Holland Park West is 31 mei 2018 vastgesteld en bij de actualisatie van de grondexploitatie (zie daarvoor het MPG bij de Jaarrekening 2024), hebben we een zo goed als mogelijke inschatting gemaakt van het resultaat en de doorlooptijd van het project. In de geheime bijlage van de geactualiseerde grondexploitatie vindt u ook een kansen- en risicoanalyse toegevoegd met een overzicht en toelichting van alle kansen, risico's en beheermaatregelen opgenomen, die zich kunnen voordoen in Holland Park West. Het berekend risicobedrag is geschat op € 670.000.

Beheersmaatregelen:
Door externe partijen te faciliteren en de verbindende schakel te zijn, stimuleren we het particulier initiatief in de gebiedsontwikkeling. We hebben inmiddels meerdere overeenkomsten gesloten met meerdere projectontwikkelaars die een groot gedeelte van het gebied herontwikkelen. Deze overeenkomsten regelen een exploitatiebijdrage (kostenverhaal), waarmee de te maken gemeentelijke voorbereidingskosten en incidentele investeringskosten zijn betrokken. Een groot deel van de bijdragen hebben we inmiddels in rekening gebracht. In de komende jaren moeten we het overige deel ontvangen. Toekomstige ontwikkelende partijen van nog te ontwikkelen locaties in Holland Park Zuid zullen op vergelijkbare wijze moeten bijdragen in de gemeentelijke kosten.

2. Harmoniehof
Risicobedrag: € 600.000

Nadere omschrijving risico:
Op 14 november 2024 heeft de gemeenteraad de grondexploitatie Harmoniehof vastgesteld. Bij de meest recente actualisatie van de grondexploitatie Harmoniehof (zie daarvoor het MPG bij deze Jaarrekening 2024), is een zo goed als mogelijke inschatting gemaakt van het resultaat en de doorlooptijd van het project. In de geactualiseerde grondexploitatie is tevens ook een kansen- en risicoanalyse toegevoegd. Bij de voorbereiding en realisatie van grootschalige projecten spelen tal van projectspecifieke onzekerheden en nader te onderzoeken of af te spreken onderdelen een rol. De kansen- en risicoanalyse geeft inzicht in deze onzekerheden die mogelijk kunnen optreden. Hierbij is het streven om eventuele risico´s met een negatieve financiële impact proberen te voorkomen en of te beheersen. In het MPG is een overzicht en toelichting van alle kansen, risico's en beheermaatregelen opgenomen, die zich kunnen voordoen bij de grondexploitatie Harmoniehof.

Beheersmaatregelen:
Er wordt nadrukkelijk op kosten gestuurd en kansen die zich kunnen voordoen in het project worden nader onderzocht en voorbereid. Tegenvallers zijn, bij langerlopende projecten,

echter nooit helemaal te vermijden. Voor de risico's en kansen kan de geheime bijlage van het MPG worden geraadpleegd.

3. Plantage de Sniep
Risicobedrag: € 270.000

Nadere omschrijving risico:
Bij de recente actualisatie van de grondexploitatie Plantage de Sniep (zie daarvoor het MPG bij deze jaarrekening 2024), is een inschatting gemaakt van het resultaat en de doorlooptijd van het project. In de geactualiseerde grondexploitatie hebben we een kansen- en risicoanalyse toegevoegd. Bij de voorbereiding en realisatie van grootschalige projecten spelen tal van projectspecifieke onzekerheden en nader te onderzoeken of af te spreken onderdelen een rol. De kansen- en risicoanalyse geeft inzicht in deze onzekerheden die op kunnen treden. Hierbij proberen we eventuele risico’s met een negatieve financiële impact te voorkomen en/of te beheersen. In het MPG is een overzicht en toelichting van alle kansen, risico’s en beheersmaatregelen, die zich kunnen voordoen in Plantage de Sniep. De kansen en risico's zijn voornamelijk toegespitst op het sluitstuk van de wijk, het Rietschuurkwartier.

Beheersmaatregelen:
We sturen op kosten en kansen die zich kunnen voordoen in het project. Tegenvallers zijn, bij langerlopende projecten, nooit helemaal te vermijden. Voor de risico’s, zie de geheime bijlage in het MPG.

4. Buitenlust
Risicobedrag: € 210.000

Nadere omschrijving risico:
Bij de meest recente actualisatie van de grondexploitatie Sociale woningbouw Buitenlust (zie daarvoor het MPG bij deze Jaarrekening 2024), is een zo goed als mogelijke inschatting gemaakt van het resultaat en de doorlooptijd van het project. In de geactualiseerde grondexploitatie is tevens ook een kansen- en risicoanalyse toegevoegd. Bij de voorbereiding en realisatie van grootschalige projecten spelen tal van projectspecifieke onzekerheden en nader te onderzoeken of af te spreken onderdelen een rol. De kansen- en risicoanalyse geeft inzicht in deze onzekerheden die mogelijk kunnen optreden. Hierbij is het streven om eventuele risico´s met een negatieve financiële impact proberen te voorkomen en of te beheersen. In het MPG is een overzicht en toelichting van alle kansen, risico's en beheermaatregelen opgenomen, die zich kunnen voordoen bij de grondexploitatie Sociale woningbouw Buitenlust.

Beheersmaatregelen:
Er wordt nadrukkelijk op kosten gestuurd en kansen die zich kunnen voordoen in het project worden nader onderzocht en voorbereid. Tegenvallers zijn, bij langerlopende projecten, echter nooit helemaal te vermijden. Voor de risico's en kansen kan de geheime bijlage van het MPG worden geraadpleegd.

5. Schadevergoeding volkstuinen
Risicobedrag: € 30.000

Nadere omschrijving risico:
Er is onenigheid over het eigendom van het perceel A-4707, dat ook in gebruik is als volkstuinen door ONA, en dit heeft geleid tot een gerechtelijke uitspraak. De gemeente heeft zich altijd als eigenaar van dit perceel gedragen en meent dat zij door verkrijgende, dan wel extinctieve verjaring eigenaar van het perceel is geworden. Het vonnis van de rechtbank van 20 december 2023 stelt echter dat de gemeente geen eigenaar is van het perceel en dat zij schadevergoeding moet betalen wegens het niet kunnen innen van huurpenningen van de eiser. Op dit moment loopt een hoger beroepsprocedure. Het risicobedrag is gebaseerd op deze huurpenningen.

Beheersmaatregelen:
Op 23 januari 2024 heeft het college besloten om hoger beroep in te stellen.

Structurele risico's

6. Herijking verdeling Gemeentefonds
Risicobedrag: € 3.200.000

Nadere omschrijving risico:
Sinds 2023 is de berekening van de algemene uitkering gebaseerd op een nieuw verdeelmodel. Voor het negatieve effect van het nieuwe verdeelmodel is een compensatieregeling in het leven geroepen. Sinds de herverdeling ontvangen wij een compensatie van € 3,2 miljoen.

Middels een Kamerbrief heeft de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties laten weten dat vanaf 2027 een volgende stap wordt gezet in het ingroeipad naar de nieuwe verdeling. Tot op heden werden nadeelgemeenten gecompenseerd. Vanaf 2027 zal de compensatie jaarlijks maximaal met een bedrag van € 15 per inwoner afnemen. Voor Diemen is dat grofweg een nadeel van € 450.000 per jaar . De Minister zegt verder onderzoek toe. Op basis van geactualiseerde kostendata en nieuwe onderzoeksresultaten volgt waarschijnlijk een aanpassing van het ingroeipad.

Beheersmaatregelen:
We houden nauwlettend de ontwikkelingen op het gebied van de herijking bij door deel te nemen aan bijeenkomsten van het Ministerie en de VNG.

De beïnvloeding is beperkt omdat de afweging van dergelijke besluiten op macro-niveau plaatsvindt. Uiteraard is er aandacht voor de effecten van individuele gemeenten. Aangezien het effect zich pas in 2026 of later gaat voordoen is er nog enige tijd om op de ontwikkeling te anticiperen. We particperen in een lobby met soortgelijke gemeenten om met name de effecten voor gemeenten nabij een grote stad te onderzoeken. Het betreft de maatstaf "Centrumfunctie".

In deze begroting houden we voor het eerst rekening met de afname van de uitkering van de Algemene Uitkering. Bij de berekening van de Algemene uitkering houden we vanaf 2027 rekening van een afnamen van € 450.000per jaar. Zodoende geven we nu al invulling op de sturing van een sluitend meerjarenperspectief.

7. Uren- en overheadtoerekening naar projecten en investeringen
Risicobedrag: € 1.800.000

Nadere omschrijving risico:
In de begroting en de jaarrekening worden de ambtelijke uren en de overheadkosten toegerekend naar de producten waarvoor ze werken. Zo ook naar de werkzaamheden voor grondexploitaties en grote investeringen. Met name de toerekening naar investeringen is nieuw. De kosten als gevolg van deze toerekening worden meegenomen bij de ramingen van de grondexploitaties en de investeringsbudgetten. Wanneer er geen grondexploitaties meer zouden zijn en alle grote investeringen zijn gerealiseerd, zou de behoefte verdwijnen aan deze capaciteitsvraag, terwijl de desbetreffende medewerkers nog steeds in dienst zijn. Dit brengt een theoretisch risico met zich mee.

Beheersmaatregelen:
Dit risico doet zich al langere tijd voor en is nog nooit in de praktijk voorgekomen.
Wel zien we kleine schommelingen in de vraag naar capaciteit voor grondexploitaties en investeringen. Dit is de reden waarom we dit risico als "Laag" inschatten.

Enerzijds is voorzien dat de groei en investeringsprojecten nog voor langere tijd aanhouden, anderzijds zullen er zich komende jaren ook herstructurering- en transformatie-opgaven aandienen, welke een projectmatige aanpak vragen.

Verwachting is dat als het risico zich voordoet, de financiële consequenties gering zijn. Gekwalificeerd personeel zal waarschijnlijk bij een gebrek aan uitdagende projecten uit eigen beweging elders aan de slag gaan. Desalniettemin hebben wij oog voor dit risico en zullen we vroegtijdig anticiperen.

8. Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)
Risicobedrag: € 660.000

Nadere omschrijving risico:
Via de Participatiewet (BUIG) verstrekt de gemeente een uitkering om in het levensonderhoud te voorzien. Het macro budget voor deze uitkering wordt vastgesteld door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en via verdeelstaven jaarlijks in september tijdens het desbetreffende uitvoeringsjaar toegewezen aan gemeenten. Gemeenten die geld overhouden mogen dit houden. Gemeenten kunnen ook geld tekort komen indien de uitkering van het Rijk onvoldoende is om de bijstandslasten te dekken.

Beheersmaatregelen:
De gemeente kan, bij een omvangrijk tekort, onder voorwaarden in aanmerking komen voor een aanvullend budget, de zogenaamde "vangnetuitkering".

9. Onderwijshuisvesting basisonderwijs
Risicobedrag: € 110.000

Nadere omschrijving risico:
Op basis van de leerlingenprognoses wordt een toename van het aantal leerlingen in het basisonderwijs verwacht. Deze toename in het aantal leerlingen hangt samen met de bevolkingsgroei van Diemen. Uitgaande van het laatst vastgestelde Integrale Huisvestingsplan 2024 (IHP) lijkt de huidige leerlingencapaciteit van de scholen in Diemen niet voldoende om deze groei in de toekomst volledig op te vangen.

In het IHP wordt rekening gehouden met de investeringsbehoefte van in ieder geval één nieuwe basisschool. Op basis van de VNG-normering bedraagt de bouw van een school € 6,8 miljoen. Volgens de huisvestingsverordening is die norm leidend. Echter de afgelopen jaren is gebleken dan de werkelijke kostprijs sterk afhangt van de marktontwikkelingen en de VNG-normering hierop achter loopt.
Volgens het IHP zouden op basis van de huidige marktontwikkeling de kosten € 8,8 miljoen bedragen. De hogere kapitaallasten bedragen bij een afschrijving in 50 jaar en een rentepercentage van 3,5% € 110.000.

De kosten voor tijdelijke huisvesting zijn niet in dit investeringsbedrag meegenomen. Deze kosten verrekenen we met de Algemene reserve.

Beheersmaatregelen:
Aangezien huisvesting voor basisonderwijs een wettelijke verplichting is, moeten we bij de afwegingen over alle voorzieningen in Diemen rekening te houden met deze toekomstige lasten. Het is nog onzeker in welk jaar de investering gaat plaatsvinden. Bovendien is de invulling afhankelijk van de besprekingen met het schoolbestuur. Zodra dit bekend is zal het investeringsbudget daarop aangepast worden

10. Beheer Diemerbos
Risicobedrag: € 110.000

Nadere omschrijving risico:
Het college heeft een brief van de directie van Staatsbosbeheer ontvangen waarin zij aangeeft dat zij vanaf 2026 te maken heeft met een tekort van€ 780.000 per jaar voor het beheer van het Diemerbos. De afgelopen jaren hebben er al diverse gesprekken en onderzoeken plaatsgevonden over de problemen rondom de beheerfinanciering van onder andere het Diemerbos. Deze hebben helaas nog niet geleid tot een structurele oplossing.

In de begroting hebben we structureel al € 58.000 opgenomen als garantstelling voor het beheer voor het Diemerbos. Die bijdrage effecueren we overigens pas als ook de gemeente Amsterdam en de provincie Noord-Holland hun bijdrage leveren. Afhankelijk van welke partijen meefinancieren en hoeveel partijen bijdragen kan de bijdrage van Diemen oplopen tot een veelvoud van wat we nu opgenomen hebben.

Beheersmaatregelen:
In eerste instantie inzet op (bestuurlijk) overleg om zoveel mogelijk partijen mee te laten financieren.

Nog niet te kwantificeren risico's

11. Kosten jeugdzorg
Nadere omschrijving risico:
De uitgaven voor specialistische jeugdhulp blijven een financieel risico vormen, mede als gevolg van de open einde regeling, een stijging in de aantallen jeugdigen en de almaar toenemende complexe problematiek. Daarbij vormen de brede wettelijke taken en de verwijzers die niet onder onze aansturing functioneren zijn complicerende factoren.

Beheersmaatregelen:
Omdat het huidige jeugdstelsel niet houdbaar is, is een Hervormaingsagenda Jeugd opgesteld. Deze agenda is in samenwerking met het Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS), de zorgaanbieders, de cliënten(vertegenwoordigers), de professionals en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) tot stand gekomen. Deze vijf partijen werken er aan om de hulpverlening te verbeteren en het jeugdstelsel beter beheersbaar te maken. De Hervormingsagenda Jeugd beschrijft de aanpak van een grote transitie die we de komende jaren met elkaar moeten maken. De agenda bestaat uit een groot pakket inhoudelijke maatregelen die moeten leiden tot betere en beter passende zorg voor kinderen en gezinnen binnen een stelsel dat houdbaar is voor de toekomst (zowel financieel als in menskracht).

Dit leidt onder andere tot een nieuwe inkoopstrategie. Eerste stap hiervoor is het onlangs vastgestelde "Hoofdlijnenbesluit aanvullende jeugdhulp 2028-2038". Daarnaast is in de begroting een stelpost opgenomen voor onvoorziene uitgaven zoals de dure kosten voor maatwerk.

12. Fiscale wijzigingen
Nadere omschrijving risico:
Op 1 januari 2016 is de Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen van kracht geworden. Als gevolg hiervan zijn gemeenten vennootschapsbelastingplichtig indien en voor zover een onderneming wordt gedreven. Met name 'winstgevende' grondexploitaties vormen hierbij een financieel risico. De gemeente Diemen heeft al haar activiteiten voor de vennootschapsbelasting beoordeeld op basis van de relevante ondernemerscriteria. Op basis van deze beoordeling heeft de gemeente Diemen het standpunt ingenomen dat er geen sprake is van vennootschapsbelastingplichtige activiteiten. De Belastingdienst heeft inmiddels een standpunt ingenomen en aangegeven waar het vermoeden bestaat van belastingplichtige activiteiten.

Dit zijn de volgende actviteiten:
- het ophalen van bedrijfsafval;
- de verkoop van reststoffen voortkomend uit de activiteit inzameling van huishoudelijk afval (hierover loopt overleg met de Nederlandse Vereniging van Reinigingsdiensten). De impact van de tussenkomst van een tussenschakel, zoals bijvoorbeeld Rova, is eveneens onderwerp van gesprek;
- het geven van gelegenheid van reclame-uitingen voortvloeiend uit privaatrechtelijke (concessie) overeenkomsten;
- de uitgifte van leningen.

Beheersmaatregelen:
Onze (externe) fiscale adviseur heeft voor Diemen onderzocht of bovenstaande activiteiten leiden tot een belastingplicht. Het blijkt dat met name de concessieovereenkomsten voor de uiting van reclame voor Diemen relevant is. Ondanks dat wij het op voorhand niet eens zijn

met de aanslagoplegging doen we vanaf 2016 wel aangifte. Dit om naheffingsrente (8%) uit te sluiten.De gemeente volgt de landelijke ontwikkeling nauwkeurig om te kunnen anticiperen op eventuele relevante ontwikkelingen. In de meerjarenprognose grondexploitaties wordt jaarlijks de vpb-positie van de grondexploitaties vastgelegd.

- Vernieuwen convenant Horizontaal Toezicht

Diemen heeft in 2023 met de Belastingdienst een nieuw convenant afgesloten over 'Horizontaal toezicht'. Dit houdt in dat de processen waar belastingafdracht een rol speelt goed zijn geborgd in de organisatie. Oftewel we moeten fiscaal in control zijn.

Vanaf 2024 zijn de spelregels voor het horizontaal toezicht verscherpt. In afstemming met Duo+ en de Belastingdienst scherpen maken we afspraken waar verbetering mogelijk is en welke fiscale veranderingen er op ons afkomen. De belangrijkste processen zijn de afdracht van btw, loonbelasting en vennootschapsbelasting.

13. Rente

Nadere omschrijving risico:

In 2022 is de rente gaan stijgen. Waar voorheen de lage (zelfs negatieve) rentestand interessant was om kortlopend geld te lenen is de rente de afeglopen jaren gestegen tot boven de 3,0%. Dit geldt zowel voor het lenen van kortlopende en langlopende leningen. Effect daarvan is dat alleen onze werkelijk te betalen rente voor leningen oplopen. Ook heeft dit een nadelig effect op de interne verrekenrente. Deze rente gebruiken we voornamelijk bij het doorrekenen van de grondexploitaties. De kans op minder winst / verlieslatende exploitaties is daardoor groter.

Beheersmaatregelen:

We kunnen niet sturen op het rentepercentage. Dat is het gevolg van wereldwijde ontwikkelingen. De Nederlandse Bank stuurt de rente-ontwikkeling voor Nederland aan.

Bij de financiering van de gemeente zijn er beheersmaatregelen om het risico te verspreiden. Er zijn verplichte maatregelen die zorgen dat de effecten van de rente geleidelijk in de begroting terecht komen. Dit wordt geregeld via de zogenoemde 'risiconorm'. De provincie heeft hierin een toezichthoudende taak. De maatregel komt er op neer dat in een bepaald jaar niet meer dan een genormeerd bedrag mag worden geherfinancierd.

Daarnaast is sturing op rente mogelijk door te sturen op investeringen. Simpel gezegd hoeven we minder te financieren wanneer we minder investeren. Oftewel door investeringen uit te stellen zijn de rentekosten te beïnvloeden. In de praktijk werkt dit complexer omdat de vraag naar voorzieningen veelal voortkomt uit de groei van de gemeente. Evident is dat het sowieso duurder wordt om de toekomstige investeringen te financieren.

14. Toegankelijkheid cliëntondersteuning

Nadere omschrijving risico:

Voor 2026 signaleren wij een toenemend risico voor de toegankelijkheid van cliëntondersteuning binnen het sociale domein, waaronder Madi, MEE en Markant, en de deelname van ketenpartners aan het integraal spreekuur. Als gevolg van de toename van het aantal hulpvragen en de compexiteit van de vragen ontstaan er knelpunten. De knelpunten worden versterkt door langere trajecten en knelpunten in de bredere keten, zoals de GGZ, maatschappelijke opvang en beschermd wonen.

Beheersmaatregelen:

Door middel van accounthoudersgesprekken wordt gestuurd op onderlinge samenwerking tussen de subsidiepartijen om mogelijkheden tot efficiënter werken te onderzoeken.

Tegelijkertijd wordt intern besproken of het huidige subsidieverlening voor deze, gedeeltelijk wettelijke, taken nog toereikend is. Het inkopen van cliëntondersteuning met bijpassend contractbeheer is mogelijk toekomstbestendiger.

15. Uitvoering Sociaal Medische Indicatie (SMI)
Nadere omschrijving risico:
Sinds eind 2022 werd de regeling Sociaal Medische Indicatie (SMI) uitgevoerd door de gemeente Amsterdam. Deze samenwerking is in juni 2025 beëindigd, waardoor de uitvoering opnieuw moet worden ingericht. Tegelijkertijd nemen de kosten voor de SMI toe, onder meer door stijgende tarieven voor kinderopvang en zwaardere indicaties (inzet meer dagdelen en langere plaatsingen).

Beheersmaatregelen:
Om beter te kunnen sturen op inhoud, uitvoering en uitgaven, worden nieuwe beleidsregels opgesteld. De gemeente Diemen werkt hiervoor samen met Kindermediair, zij zijn specialist op het gebied van kinderopvangregelingen. Kindermediair zal een rol spelen in de uitvoering van de huidige regeling, het opnieuw inrichten van de uitvoering en de herziening van de beleidsregels.

Berekening weerstandscapaciteit

Onderstaand de berekening van de structurele en incidentele weerstandscapaciteit. De berekening van de onbenutte belastingcapaciteit lichten we onder de tabel afzonderlijk toe.

Weerstandscapaciteit	1 januari 2026
Incidentele weerstandscapaciteit	
Algemene reserve	32.645
Reserve Grondzaken	17.265
Verwacht begrotingssaldo incidenteel	-1.360
Totaal incidentele weerstandscapaciteit	48.550
Structurele weerstandscapaciteit	
Onbenutte belastingscapaciteit	6.060
Stelpost onvoorzien	60
Verwacht begrotingssaldo structureel	390
Totaal structurele weerstandscapaciteit	6.510
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	**55.060**

Onbenutte belastingcapaciteit
De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die nog mogelijk is voor een tariefsverhoging OZB voordat een gemeente toe kan treden als artikel 12-gemeente, mocht de gemeente de eigen financiële huishouding niet meer rondkrijgen en een beroep moeten doen op extra gelden. Een gemeente wordt dan als het ware onder curatele gesteld. Op basis van het landelijke gemiddelde OZB-percentage van de WOZ-waarde is het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 van de Financiële verhoudingswet voor het jaar 2026 vastgesteld op 0,1648%.

Onbenutte belastingcapaciteit	WOZ-waarde Begroot 2026	Tarief begroot 2026 Diemen	Tarief Artikel 12	Verschil tarieven	Onbenut
Woningen - eigenaren	7.810.840.000	0,0637%	0,1648%	0,1011%	7.894.510
Niet-woningen - eigenaar	950.450.000	0,2755%	0,1648%	-0,1107%	-1.051.860
Niet-woningen - gebruiker	807.885.000	0,2618%	0,1648%	-0,0970%	-783.295
Totaal onbenutte belastingcapaciteit					**6.059.355**

Weerstandsratio

Bij de weerstandsratio zetten we de geïnventariseerde risico's af tegen de aanwezige weerstandscapaciteit. In onderstaande tabel de berekening van de gewogen risicobedragen.

Risicoprofiel begroting 2026				
Volgnr.	**Risico-omschrijving**	**Verwacht (maximaal) risicobedrag**	**Kans-percentage**	**Gewogen risico-bedrag**
Incidentele risico's				
1.	Holland Park	760.000	30,0%	230.000
2.	Harmoniehof	600.000	50,0%	300.000
3.	Plantage de Sniep	270.000	30,0%	80.000
4.	Buitenlust	210.000	30,0%	65.000
5.	Schadevergoeding volkstuinen	30.000	50,0%	15.000
Totaal risicoprofiel Incidenteel		1.870.000		690.000
Structurele risico's				
6.	Herijking verdeling Gemeentefonds	3.200.000	50,0%	1.600.000
7.	Uren- en overheadtoerekening naar projecten en investeringen	1.800.000	10,0%	180.000
8.	Bundeling Uitkeringen inkomensvoorziening Gemeenten BUIG	660.000	10,0%	65.000
9.	Onderwijshuisvesting basisonderwijs	110.000	90,0%	100.000
10.	Beheer Diemerbos	100.000	70,0%	70.000
Totaal risicoprofiel Structureel		5.870.000		2.015.000

Berekening weerstandsratio
De weerstandsratio wordt berekend voor de incidentele en structurele risico's. Aan de hand van de eerder genoemde gewogen risicobedragen en weerstandscapaciteit bepalen we hoe Diemen ervoor staat.

Incidentele weerstandsratio =	Beschikbare weerstandscapaciteit Gewogen risicobedrag	€ 48.550 € 690	=	70,4
Structurele weerstandsratio =	Beschikbare weerstandscapaciteit Gewogen risicobedrag	€ 6.510 € 2.015	=	3,2

Conclusie
- De **incidentele weerstandsratio** blijft 'Uitstekend'.

De incidentele weerstandsratio wordt voornamelijk beïnvloed door grondexploitaties. De snelle ontwikkelingen en de grote geldstromen die binnen de grondexploitaties omgaan, vormen een groot deel uit van de incidentele risico's. Om deze risico's op te vangen is een aparte reserve en voorziening Grondzaken ingesteld.

- De **structurele weerstandsratio** verbetert tot 'Uitstekend'.

De structurele weerstandsratio geeft een iets vertekend beeld. De berekening van de structurele weerstandsratio is namelijk gebaseerd op het structurele begrotingssaldo van 2026 en niet op de saldi van latere jaren. De ratio van 'Uitstekend' staat onder druk. Met name de inkomsten vanuit het Rijk vormen een groot risico. Ook de risico's van de 'open-einde' regelingen binnen het sociaal domein en de bijstand blijven bestaan. Anticiperend hierop hebben we in de Kadernota 2026 alvast rekening gehouden met de afbouw van de compensatieregeling van het Gemeentefonds (-/- € 450.000 per jaar) en is een structurele stelpost opgenomen voor de kosten van jeugdzorg (€ 500.000).

Kengetallen

Kengetallen	Norm	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1. Netto Schuldquote	<100%: groen >130%: rood	31%	57%	66%	98%	120%	120%
2. Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<70%: groen >100%: rood	32%	57%	66%	98%	120%	120%
3. Solvabiliteitsrisico	>50%: groen < 30% rood	42%	40%	38%	35%	35%	37%
4. Grondexploitatie	nvt	-11%	-26%	-11%	-9%	-15%	-14%
5. Structurele exploitatieruimte	>0,6%: groen < 0%:rood	9,69%	0,64%	0,34%	0,02%	2,29%	1,31%
6. Belastingcapaciteit	Landelijk gemiddelde 100%	108%	102%	102%	102%	102%	102%

1 + 2. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De nettoschuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De nettoschuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.
Nu kan er in een gemeente sprake zijn van het doorlenen, door weer aan andere partijen een lening te verstrekken, zoals aan sportclubs, culturele organisaties, etc. Om vervolgens inzicht te krijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen moet de schuldquote zowel inclusief als exclusief doorgeleende gelden worden weergegeven. Op deze manier ontstaan twee indicatoren.
Deze indicatoren brengen in beeld in hoeverre de netto schulden zich verhouden tot de totale baten (inkomsten) van de gemeente. Hoe hoger het percentage, hoe meer externe financiering de gemeente heeft aangetrokken om de activiteiten (investeringen) te financieren.
Dit inzicht is uiteraard voor Diemen zelf van belang, maar het is ook verplicht deze kengetallen in begroting en rekening op te nemen. Samen met de andere vier financiële kengetallen geven ze een beeld van de financiële situatie van de gemeente.

De netto schuldquote wordt volgens een vaste formule berekend:
De netto schuldquote = (A+B+C-D-E-F-G) / H x 100%

- A Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)
- B Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)
- C Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)
- D Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)
- E Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)
- F Liquide middelen (cf art. 40 BBV)
- G Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)
- H Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus exclusief mutaties reserves))

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.
In de tabel is een verslechtering van de netto schuldquote te zien. Oorzaak hiervan is dat we geld moeten lenen voor nieuwe investeringen. Vanuit de grondexploitaties zijn er

de komende jaren geen grote opbrengsten te verwachten die we voor de financiering in kunnen zetten.

3. Solvabiliteitsratio
De solvabiliteit geeft een beeld van de mate waarin een gemeente zijn bezittingen financiert met eigen of vreemd vermogen. Voor het vergelijk met andere gemeenten heeft deze maatstaf beperkingen. Het kan zijn dat een gemeente activa huurt, terwijl een andere gemeente activa in eigen bezit heeft. Daardoor verschillen de balansen van gemeenten aanzienlijk, terwijl de risico's van beide instellingen elkaar weinig ontlopen.

4. Grondexploitatie
De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitaties een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten van de gemeente. Het is belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of de grondexploitaties kunnen bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd dan leidt dit tot een lager eigen vermogen (en dus ook tot een lagere solvabiliteitsratio).
De negatieve waarde is het gevolg van de gunstige aanbesteding van Holland Park West.

5. Structurele exploitatieruimte
Voor de beoordeling van de financiële positie is het van belang te kijken naar de structurele baten en lasten. Dit kengetal geeft aan welke ruimte de gemeente heeft om eigen lasten te dragen. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

6. Belastingcapaciteit
De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in Diemen zich verhoudt ten opzichte het landelijke gemiddelde. Op basis van de gemiddelde WOZ-waarden worden de lokale lasten (OZB, afvalstoffenheffing en rioolrecht) vergeleken met het landelijke gemiddelde.

Bedrijfsvoering

Organisatieontwikkeling

In maart 2026 ontstaat een vacature binnen de strategische directie (vervroegd pensioen van één van de concerndirecteuren). De directie benut deze kans voor herijking van samenstelling en taakverdeling van de directie, op basis van de ervaringen sinds het eindrapport "Diemen '22 op waarde geschat" uit 2023. Deze herijking gaat ook over versterking van het teamleiderschap, opdrachtgeverschap richting Duo+ en de overlegstructuur binnen de ambtelijke organisatie in 2026. Er is, voor alle duidelijkheid, sprake van doorontwikkeling van de organisatie en niet van een ingrijpende reorganisatie.

Samenwerking Duo+

Duo+ geeft de ontwikkelingen aan die op het gebied van bedrijfsvoering op ons afkomen, maar ook de ontwikkelingen die we vanuit drie gemeenten willen oppakken. Iedere DUO-gemeente neemt deze ontwikkelingen op in de eigen begroting. Voor Duo+ is het belangrijk dat de dienstverlening aan de drie gemeenten zoveel mogelijk gelijk is omwille van het doel van de GR te komen tot een effectieve, efficiënte en minder kwetsbare uitvoering. Wanneer één gemeente een ontwikkeling wél wil en de andere gemeenten niet, kan maatwerk soms een oplossing zijn. Meer dan voorgaande jaren zullen we hier vooraf overeenstemming over moeten bereiken met alle DUO-organisaties. Dat vergt heldere werkplannen en afstemming daarover.

Doorontwikkeling organisatie
10 jaar na de oprichting heeft Duo+ een doorontwikkeling van de organisatie in gang gezet om te kunnen blijven voldoen aan de eisen van de drie gemeenten als opdrachtgever en om een toekomstbestendige en wendbare organisatie te zijn. Het doorontwikkelplan ziet op drie prioriteiten: strategische personeelsplanning en duurzame inzetbaarheid, innovatie en digitalisering en organisatieinrichting, met name op het gebied van heldere verantwoordelijkheden en effectieve besluitvorming. De ontwerpfase wordt in 2025 afgerond. De realisatiefase strekt zich uit over 2026, waarbij in de zomer van 2026 de prioriteiten voor 2027 voor Duo+ zullen worden bepaald.

Diemen stuurt op versterking van de samenwerking met Duo+ en de Duo-gemeenten vanuit de twee thema’s uit het eigen directieplan: aandacht en verzakelijking. Dit betekent dat we sturen op optimalisatie en verbetering van werkprocessen, aanscherping van de overlegstructuur en het versterken van opdrachtgeverschap-opdrachtnemerschap.

Ondertussen lopen er gezamenlijke programma’s vanuit de drie gemeenten waarin Duo+ een cruciale partner is. Dit zijn de programma’s Informatiehuishouding op orde en Datagedreven werken. Voor 2026 zijn er mogelijk nog meer thema’s die we gezamenlijk oppakken.

Informatieveiligheid

Informatieveiligheid vormt een essentiële pijler onder het functioneren van de gemeente Diemen in een steeds verder digitaliserende samenleving. Niet alleen zijn onze gemeentelijke processen, dienstverlening en samenwerkingsverbanden sterk afhankelijk van digitale systemen, ook de verwachtingen van inwoners en bedrijven ten aanzien

van veiligheid en privacy nemen toe. Tegelijkertijd is cybercriminaliteit een groeiend maatschappelijk risico, dat vraagt om continue aandacht en een structurele aanpak.

Uitvoering en actualisatie van het informatieveiligheidsbeleid
De gemeente Diemen pakt informatieveiligheid breed op, zowel binnen de eigen organisatie als samen met regionale partners en de vier DUO-organisaties. In het laatste kwartaal van 2024 is het strategisch informatieveiligheidsbeleid geactualiseerd, aansluitend op de nieuwste wetgeving (vastgesteld mei 2025). Voor overheden geldt nu al dat zij moeten voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Daarbovenop introduceert de Europese Unie de Network and Information Systems Directive (NIS2), die de cyberweerbaarheid van essentiële diensten verder moet vergroten. Binnen deze richtlijn worden strengere beveiligingsnormen en meldingsvereisten voor incidenten opgelegd. De NIS2 wordt momenteel vertaald naar Nederlandse wetgeving, wat leidt tot een nieuwe verantwoordingsstructuur, met een prominente rol voor de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur.

Voor Diemen betekent dit dat het bestaande ENSIA-verantwoordingsproces waarschijnlijk uitgebreid wordt. De nieuwe richtlijn verplicht gemeenten vanuit een procesmatige aanpak structureel inzicht te geven in risico’s op informatieveiligheidsgebied.

De noodzaak om doorlopend inzicht te houden in digitale risico’s, vraagt om een proactieve houding en een flexibele organisatie. Investeren in bewustwording, training en het periodiek testen van systemen en processen blijft noodzakelijk. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar technische oplossingen, maar nadrukkelijk ook naar menselijk handelen, procesinrichting en organisatorische samenwerking.

Het informatieveiligheidsbeleid van Diemen sluit aan bij landelijke en Europese ontwikkelingen en stelt de gemeente in staat om adequaat te reageren op nieuwe dreigingen. Door de implementatie van de NIS2-richtlijn en het verder intensiveren van samenwerking binnen DUO-verband en met regionale partners, bouwt Diemen aan een veerkrachtige en veilige digitale toekomst.

Deze integrale aanpak wordt in 2026 verder doorontwikkeld en geborgd in de gehele organisatie, zodat Diemen niet alleen voldoet aan de wettelijke eisen, maar ook een betrouwbare partner blijft voor inwoners, bedrijven en samenwerkingspartners. Informatieveiligheid is daarmee niet alleen een wettelijke verplichting, maar vooral een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het veilig houden van onze digitale stad.

Overhead

In 2016 was inzicht in de bedrijfsvoeringskosten een belangrijk punt voor de vernieuwing van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Zo schrijft de BBV voor voor welke kosten tot de overhead gerekend moeten worden. Onderstaand een overzicht van de bedrijfsvoeringskosten (overhead) in de begroting 2026.

Soort kosten	2026	2027	2028	2029
Bijdrage Duo+ (gemeenschappelijke regeling)	-8.463	-8.563	-8.663	-8.763
Bijdrage Inkoopbureau Stichting Rijk	-172	-172	-172	-172
Directie en bestuursadvisering/-ondersteuning	-1.061	-1.061	-1.061	-1.061
Leidinggeven	-1.821	-1.821	-1.821	-1.821
Ondernemingsraad	-70	-70	-70	-70
Communicatie	-600	-600	-600	-600
Financiën	-50	-50	-50	-50
Juridische zaken	-598	-598	-598	-598
Personeel & Organisatie	-168	-168	-168	-168
Informatisering & Automatisering	-25	-25	-25	-25
Interne dienstverlening	-52	-52	-52	-52
Facilitair	-755	-751	-750	-749
Vervoermiddelen	-157	-157	-155	-139
Huisvesting	-1.430	-2.043	-2.024	-1.938
Overige kosten bedrijfsvoering	622	595	600	610
Verrekening overhead met grondexploitaties en tarieven	-1.019	-967	-967	-967
Totaal overhead	**-15.819**	**-16.503**	**-16.576**	**-16.563**

Voor Diemen bestaan de bedrijfsvoeringskosten (overhead) voor het grootste deel uit de bijdrage aan Duo+. Duo+ voert immers al onze bedrijfsvoeringstaken uit.

Als indicator zetten we de totale overheadkosten als verhoudingspercentage af tegen de totale salariskosten van de vakafdelingen. Zie hieronder de salariskosten per vakafdeling.

Team	2026	2027	2028	2029
Team Administratie Sociaal Domein	-931	-931	-931	-931
Team Sociaal Team Diemen	-1.031	-1.031	-1.024	-1.024
Team Burgerzaken en Klant Contact Centrum	-1.916	-1.916	-1.858	-1.858
Team Gebouwen en Facilitaire zaken	-974	-974	-974	-974
Team Handhaving	-1.366	-1.366	-1.366	-1.366
Team Infra	-1.786	-1.786	-1.786	-1.786
Team Projecten	-1.029	-1.029	-1.029	-1.029
Team Ruimtelijk Beleid	-2.087	-2.087	-2.087	-2.087
Team Samenleving beleid	-1.987	-1.987	-1.929	-1.929
Team Sportbedrijf	-1.140	-1.140	-1.140	-1.140
Team Sociale Zaken	-1.905	-1.905	-1.905	-1.905
Team Openbare Orde en Veiligheid en Vergunningen	-2.110	-2.110	-2.110	-2.110
Team Wijkbeheer	-1.934	-1.934	-1.934	-1.934
Team Wet Maatschappelijke Ondersteuning	-1.466	-1.466	-1.466	-1.466
Team Communicatie	-877	-826	-779	-779
Totaal salariskosten vakafdelingen	**-22.539**	**-22.488**	**-22.318**	**-22.318**

In de begroting rekenen we salariskosten naar producten (beleidstaken) toe. Wanneer deze producten onderdeel zijn van een kostendekkend tarief, een grondexploitatie of een investering dan rekenen we ook bedrijfsvoeringskosten (overhead) toe. Verhoging van het

overheadpercentage levert voordeel op voor het begrotingssaldo en nadeel voor de hoogte van tarieven en de resultaten van grondexploitaties.

	2026	2027	2028	2029
Overhead uitgedrukt in percentage van salariskosten vakafdelingen	70%	73%	74%	74%

In de 2024 hebben we op basis van gewijzigde financiële perspectief de toerekening van overhead verhoogd naar 80%. Ondanks dat het gemiddelde percentage iets lager is handhaven we in 2026 het percentage van 80%. Deze voorzichtigheid komt voort uit het feit dat in de jaarrekening 2024 het percentage werkelijk nog 77% bedroeg. Op basis van het werkelijk percentage in 2025 en de nieuw berekening in 2027 wegen we eventuele verlaging van het percentage af.

Indicatoren

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar	Nul meting	Rekening 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Arbeidsverzuim	4%	9,4%	7,5%	6,0%	5,0%	5,0%	5,0%
Personeelsverloop	7%	9%	15%	15%	15%	15%	15%
Aantal vacatures	15	61	35	35	35	35	35
% facturen betaald binnen 30 dagen	65%	79%	95%	95%	95%	95%	95%
Aantal fte formatie per 1.000 inwoners (verplicht)	7,0	7,9	8,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Aantal fte bezetting per 1.000 inwoners (verplicht)	6,7	7,2	8,2	0,0	0,0	0,0	0,0

Rechtmatigheidsverantwoording

Goedkeuringstolerantie en rapportagegrens
In de financiële verordening is vastgelegd dat de raad in de kadernota de goedkeuringstolerantie en rapportagegrens voor rechtmatigheid vastlegt. In de jaarstukken vindt op basis van deze tolerantie en rapportagegrens de verantwoording plaats.

Het wetgevingstraject rondom de rechtmatigheidsverantwoording is voor gemeenten afgerond op 21 maart 2025. Naar aanleiding van de afgeronde wijzigingen in het BBV wijzigt vanaf boekjaar 2025 het maximum van de door de raad vastgestelde verantwoordingen naar 2% (was 3%).

De omvangsbasis van de verantwoordingsgrens wijzigt naar de totale lasten, exclusief de toevoegingen aan de reserves. De gemeenteraad zal in 2025 opnieuw het controleprotocol inclusief de gewijzigde goedkeuringstoleranties moeten vaststellen.

De afgelopen jaren hielden wij al rekening met 2%. Deze wetswijziging heeft dus niet direct effect, er is alleen geen ruimte meer voor het vaststellen van een hoger percentage.

Voorstel is de *verantwoordingsgrens op 2%* van de totale lasten (exclusief toevoegingen aan de reserves) vast te stellen.

Voorstel is de *rapportagegrens op € 100.000* vast te stellen.

Nieuwe paragraaf - Overige gegevens
Op grond van de aanpassing van Bbv artikel 24, 3e lid dient vanaf de jaarrekening 2025 een paragraaf "Overige gegevens" te worden toegevoegd. Deze paragraaf "Overige gegevens" moet in de jaarstukken worden opgenomen ná de jaarrekening en dus niet als onderdeel van de jaarrekening. In de paragraaf "Overige gegevens" wordt de controleverklaring van de accountant opgenomen.

Voor het proces van opstellen, goedkeuren en publiceren van de jaarstukken betekent dit dat de volksvertegenwoordiging een versie van de jaarstukken goedkeurt waarin de definitieve controleverklaring van de accountant is opgenomen. De publicatie van de jaarstukken op de website omvat voortaan de opgestelde versie inclusief de paragraaf "Overige gegevens", met daarin de controleverklaring van de accountant. Voor Diemen leidt dit tot weinig verandering. Vast onderdeel van de vast te stellen jaarstukken is de accountantsverklaring. Deze is ook opgenomen in de gepubliceerde vastgestelde versie op de website.

Openbaarheid (nieuw)

Inleiding

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur. Artikel 3.5 van de Woo schrijft voor dat een bestuursorgaan in de begroting aandacht besteed aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de wet. In de jaarstukken moeten we verslag doen van de uitvoering van de wet, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.

In deze paragraaf geven wij aan wat wij in 2025 gaan oppakken om uitvoering te geven aan de Woo. Daarbij richten wij ons op de drie pijlers van de Woo:
- Actieve openbaarmaking
- Passieve openbaarmaking
- Verbetering van de informatiehuishouding

Actieve openbaarmaking

De Woo noemt elf informatiecategorieën die wij in de periode mei 2022 tot mei 2027 gefaseerd actief openbaar moeten maken. Het overgangsrecht van de Woo regelt dat de start van de actieve openbaarmaking per informatiecategorie (of verzameling informatiecategorieën) wordt geregeld middels een Koninklijk Besluit. Daarbij is in mei 2024 de planning vanuit de VNG opgeleverd (zie onderstaande plaatje).

Gezien de belangrijke mate van ondersteuning vanuit de VNG met daarbij de gemeentelijke ambitieniveaus ten aanzien van de implementatie van de Woo (voldoen aan wetgeving), volgen wij vanuit het programma de landelijke planning. Dat betekent dat wij momenteel voldoen en om te blijven voldoen in 2026 realiseren:
- Dat wij in 2026 de informatiecategorieën van KB2, welke eventueel in 2025 nog niet volledig zijn ontsloten, actief gaan publiceren op het aangeschafte gemeentelijk Woo-publicatieplatform. Datum Koninklijk Besluit is bij moment van schrijven nog niet bekend;

- Dat wij in 2026 de informatiecategorieën van KB3 actief gaan publiceren op het aangeschafte gemeentelijk Woo-publicatieplatform. Datum Koninklijk Besluit is bij moment van schrijven nog niet bekend.

Passieve openbaarmaking

Naast het actief openbaar maken kan iedereen altijd vragen om bepaalde informatie (op verzoek) openbaar te maken. Ook bij openbaarmaking op verzoek gaat de Woo ervan uit dat het belang van openbaarheid altijd geldt en dat alleen in uitzonderingsgevallen een bijzonder belang vóór openbaarmaking kan gaan. Concreet betekent dit dat een Woo-verzoek (of onderdelen daarvan) alleen kan (of kunnen) worden geweigerd wanneer een beschermd belang in het geding is.

De gemeenten voldoen momenteel al aan de wettelijk gestelde eisen aan de uitvoering van het proces passieve openbaarmaking in het kader van de Woo. Wijzigingen aan het proces betreffen een overdracht van taken, welke een financiële en bestuurlijke component in zich herbergen. Dit maakt dat we dit in 2025 niet hebben af kunnen ronden. Voor de passieve openbaarmaking geldt in 2026:

- Het financiële aspect en het bestuurlijke aspect met het oog op het geharmoniseerde en geoptimaliseerde werkproces is afgerond;
- De implementatie, inclusief ingebruikname van het nieuwe werkproces is afgerond;
- De nieuwe KPI's zijn opgesteld en verwerkt in het Woo-dashboard;
- De implementatie van het Woo-dashboard, inclusief ingebruikname, is afgerond.

Verbetering van de informatiehuishouding

Het programmaplan IHOO is nog niet in eindversie opgesteld, vastgesteld en geaccordeerd. Wel heeft de Stuurgroep IHOO, bestaande uit de gemeentesecretarissen/algemeen directeuren van de gemeenten en de algemeen directeur van Duo+, positief besloten op verscheidene deelprojecten vallend onder het conceptprogrammaplan welke bijdragen aan een verbetering van de informatiehuishouding. Hierbij valt te denken aan bijvoorbeeld een informatiebeheerplan, informatiebeleid (Gedragsregeling digitale werkafspraken) een digitale kanaalstrategie, beleid omtrent archivering email-chatapp berichtenverkeer, de implementatie van de WMEBV etc. Verscheidene van deze projecten zijn in 2025 gestart, waarbij er enkele in 2025 worden afgerond en enkele doorlopen in 2026.

In het 4e kwartaal 2025 wordt gewerkt aan een nieuwe inrichting van de structuur (Governance) voor alle lopende programma's alsmede een overkoepelende visie en ambitieniveau. Ook zal in dit kwartaal bekeken worden hoe de programma's zich tot elkaar verhouden en hoe hier samenhang in kan worden aangebracht.

Op basis van deze exercitie zal het definitieve programmaplan IHOO inclusief een projectenportfolio, financiering en bemensing, voor 2026 worden opgesteld en vastgesteld. De betreffende programma's zijn: Programma Dienstverlening, Programma IHOO, Programma Datagedreven werken en het Programma Innovatie.

Lokale heffingen

Algemeen

De paragraaf lokale heffingen bevat alle onderwerpen die volgens artikel 10 van het BBV in deze paragraaf aan de orde moeten komen, te weten:
- De inkomsten;
- Het beleid ten aanzien van lokale heffingen;
- Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen;
- Een aanduiding van de lokale lastendruk;
- Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

De geraamde opbrengsten

Onderstaand een overzicht over de periode 2024 t/m 2029 met de ontvangen en begrote belastingopbrengsten.

Opbrengsten	Rekening 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Onroerende zaakbelastingen						
- woningen (eigenaren)	4.556	4.832	5.200	5.400	5.600	5.800
- niet-woningen (eigenaren)	2.437	2.450	2.500	2.500	2.500	2.500
- niet-woningen (gebruikers)	2.072	2.000	2.200	2.200	2.200	2.200
Precariobelasting	63	50	50	50	50	50
Toeristenbelasting	650	825	840	840	840	840
Kostendekkende tarieven						
Parkeerbelasting	1.900	1.631	1.984	1.621	1.934	1.583
Afvalstoffenheffing	6.114	6.037	6.296	6.292	6.292	6.292
Rioolheffing	3.983	4.240	4.357	4.809	5.261	5.261
Marktgelden	41	54	54	54	54	54
Lijkbezorgingsrechten	149	228	230	230	230	230
Burgerzaken	889	855	855	855	855	855
Bouwleges	1.281	959	967	952	952	952
Overige leges	80	15	53	53	53	53
Totaal	**24.215**	**24.176**	**25.587**	**25.857**	**26.822**	**26.671**

Het beleid ten aanzien van lokale heffingen

Alleen belastingen mogen bestemd worden voor zaken die de gemeente zelf bepaalt. Belastingen in Diemen zijn de OZB, de precario-, parkeer- en toeristenbelasting. De onroerende zaak belasting (OZB) is het belangrijkste gemeentelijke belastinginstrument.

Rechten (voorheen bekend onder de term retributies) mogen alleen ten goede komen aan de kosten die er voor gemaakt worden. Dit zijn de zogenaamde geoormerkte heffingen. De geoormerkte heffingen die in Diemen geheven worden zijn de afvalstoffenheffing en rioolheffing.
Daarnaast geldt dat de andere belastingen maximaal 100% kostendekkend mogen zijn, zoals de leges uit (waaronder de omgevingsvergunning), de marktgeldverordening en parkeergelden.

In 2016 is de 'Nota Lokale Heffingen 2016' vastgesteld. In deze nota is aangegeven hoe sturing van de raad mogelijk is. Belangrijke vragen bij de sturing van de lokale lastendruk zijn:
1. Welke belastingen wil en kan een gemeente opleggen?
2. Wat is de grondslag van de belasting?
3. Welke kosten worden naar een tarief doorgerekend?

Na vaststelling van de begroting 2026 en de belastingverordeningen 2026 actualiseren wij de nota lokale heffingen en bieden deze ter vaststelling aan de raad aan. Onderdeel van de actualisatie zijn de verbeterpunten zoals gerapporteeerd in het onderzoek naar de kostendekkendheid van de tarieven en leges.

Ontwikkeling WOZ-waarden

De WOZ-waarden worden ieder jaar opnieuw vastgesteld. De peildatum ligt één jaar voor het belastingjaar. De Waarderingskamer houdt toezicht op de tijdige en correcte uitvoering van de Wet WOZ en geeft zijn goedkeuring alvorens de vastgestelde waarden mogen worden beschikt. Deze WOZ-beschikking sturen we toe op een gecombineerde aanslagbiljet gemeentelijke heffingen. Sinds 2013 zijn deze werkzaamheden uitbesteed aan Gemeentebelastingen Amstelland.

Voor de voorlopige prognose voor 2026 sluiten we aan bij de algemene cijfers zoals opgenomen in de Meicirculaire 2025 voor het Gemeentefonds. Uit deze landelijke cijfers blijkt dat de marktontwikkeling tussen 1 januari 2024 en 1 januari 2025 wordt geschat voor woningen op 10,5% en niet-woningen 2,00%.
Deze percentages passen we aan zodra de uitkomst van alle eigen taxaties bekend zijn en daartoe aanleiding geven. Zoals gebruikelijk wordt bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2026 in december 2025 het OZB-tarief vastgelegd. Uiteraard houden we bij de berekening van het OZB-tarief rekening met de werkelijke tot dan toe bekende WOZ-stijging voor de begrote OZB-opbrengst 2026.

Geschatte WOZ-waarde (belastingscapaciteit)	2025	2026
Woningen	6.876.634.000	7.810.840.000
Niet-woningen	931.812.000	950.450.000

In bovenstaande tabel is bij de WOZ-waarde voor 2026 rekening gehouden met de verwachte areaaluitbreiding van 2025.

Onroerend zaakbelasting

Er zijn drie soorten onroerend zaakbelasting (OZB) die geheven worden:
1. OZB voor eigenaren van woningen;
2. OZB voor eigenaren van niet-woningen;
3. OZB voor gebruikers van niet-woningen.

Het is wettelijk niet mogelijk om verschillende tarieven te hanteren bij woningen voor bijvoorbeeld vrijstaande huizen en appartementen of koop- en huurhuizen. Ook is het niet toegestaan om bij de categorie niet-woningen onderscheid te maken in tarieven voor bijvoorbeeld courante objecten (winkels, kantoren, en dergelijke) en incourante objecten (scholen, sportcomplexen en dergelijke).

Het OZB-tarief is een percentage van de waarde van het onroerend goed, het object. Bij de bepaling van het OZB-tarief stuurt de gemeente op resultaat, met andere woorden op de totale belastinginkomsten. Voor het bepalen van het belastingtarief zijn er twee belangrijke variabelen, namelijk: de geraamde opbrengst en de waarde van al het onroerend goed in de gemeente.

Verder wordt bij de berekening van het tarief rekening gehouden met verminderingen vanwege bijvoorbeeld: leegstand bij niet-woningen, bezwaar- en beroep, vrijstellingen, kwijtschelding et cetera.

Het OZB-tarief voor woningen is met 5,0% verhoogd. Reden hiervoor is dat er de afgelopen jaren een stevige inflatie heeft plaatsgevonden. De inflatie is niet meegenomen in de indexering van het OZB-tarief. In 2025 hebben we daar voor het eerst een inhaalslag gemaakt. Ook voor 2026 stellen wij voor deze inhaalslag door te zetten. Dit doen we alleen voor het OZB-tarief voor woningen. Het OZB-tarief voor woningen behoort nog steeds binnen de top 20 van laagste tarieven van alle gemeenten.

OZB-tarieven als percentage van de WOZ-waarde	2025	2026
Woningen - eigenaar	0,0670%	0,0637%
Niet-woningen - eigenaar	0,2752%	0,2755%
Niet-woningen - gebruiker	0,2615%	0,2618%

Bij de berekening van deze indicatieve OZB-tarieven is rekening gehouden met:
- een verhoging van 5,0% van de totale opbrengst;
- een waardestijging van 10,5% bij de woningen;
- een waardestijging van 2,00% bij de niet-woningen;
- en de areaaluitbreiding zoals opgenomen in de Kadernota 2026.

Precariobelasting

De gemeente heft precariobelasting voor het hebben van voorwerpen op, onder of boven de voor de publieke dienst bestemde gemeentegrond. De laatste jaren wordt bestaan de opbrengsten ook voor gemeentegrond die gebruikt wordt voor de opslag van bouwmaterialen bij grotere bouwactiviteiten.

Voorstel is het tarief precariobelasting in 2025 met 2,1% te verhogen.

Toeristenbelasting

De gedachte achter de toeristenbelasting is dat een gemeente kosten maakt voor voorzieningen die ook door niet-inwoners worden gebruikt, maar waarvoor geen vergoeding uit het Gemeentefonds wordt verkregen. Hoewel de naam anders doet vermoeden, kan dus ook 'niet toeristisch' verblijf belast worden. De opbrengst van de toeristenbelasting vloeit naar de algemene middelen van de gemeente. De toeristenbelasting wordt geheven op personen die niet staan ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand (GBA). De toeristenbelasting wordt veelal verhaald op die instanties die gelegenheid bieden tot verblijf met overnachting, zoals hoteliers, pensionhouders, Bed & Breakfast accommodaties en dergelijke. De verblijfbieder kan de toeristenbelasting doorberekenen aan degene die bij deze instanties overnachten.

Momenteel is er één hotel in Diemen. Dit hotel (hostel) is in 2018 open gegaan en heeft een capaciteit van ruim 770 bedden.

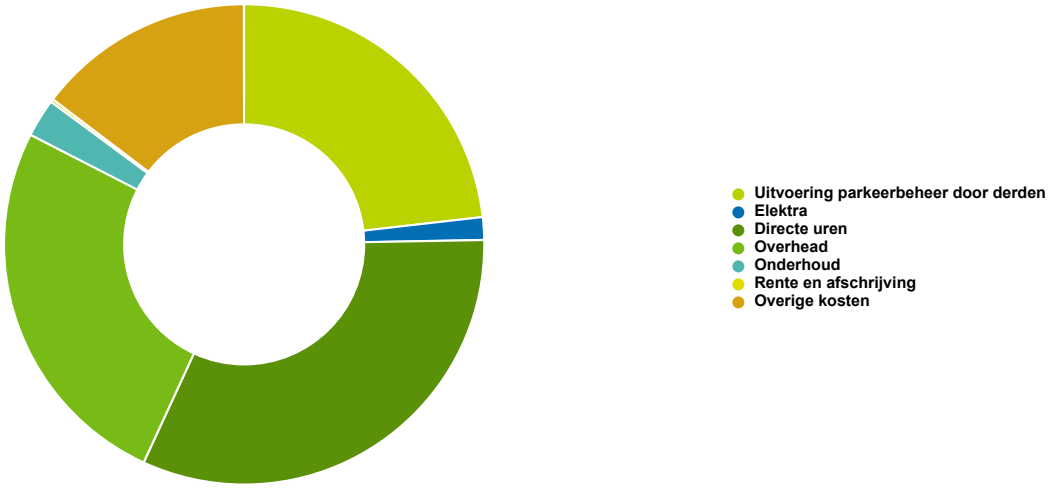
In de begroting 2026 is het tarief met 2,1% geïndexeerd conform de uitgangspunten in de Kadernota 2026.

Parkeerbelasting

Bij het vaststellen van de parkeernota is uitgegaan van een 100% dekkende parkeerexploitatie. De geheven tarieven worden gebruikt ter dekking van de kosten en handhaving die gemaakt worden voor het product parkeren. In 2026 volgt een onderzoek naar het fiscaliseren van parkeren. In afwachting van dat onderzoek komen wij met een voorstel voor de toekomstige parkeertarieven. Vooralsnog houden we een indexering van 2,1% aan.

Aangezien de parkeervergunningen twee jaar geldig zijn wordt jaarlijks de opbrengst verrekend met de 'Egalisatiereserve parkeren'.

Soort kosten	2026	Soort opbrengsten	2026
Uitvoering parkeerbeheer door derden	-457	Parkeervergunningen en naheffingsaanslagen	709
Elektra	-30	Belparkeren	512
Directe uren	-634	Parkeerautomaten	99
Overhead	-506	Bijdrage uitvoering parkeerbeheer	589
Onderhoud	-51	Overige	75
Rente en afschrijving	-4		
Overige kosten	-289		
Totaal toegerekende kosten	-1.971	Totaal opbrengsten	1.984
Dotatie aan egalisatievoorziening			**-13**

Rechten

Onder een recht (of voorheen een retributie) wordt verstaan: een gedwongen betaling aan de (lokale) overheid ter zake van een concrete, door de (lokale) overheid als zodanig, *individueel* bewezen dienst. Op dit punt verschilt zij van een belasting, waar geen rechtstreekse concrete tegenprestatie tegenover staat. Wanneer er twijfel is of het om een belasting dan wel om een retributie gaat, kiest de rechtspraak meestal voor de kwalificatie als belasting, omdat dit meer rechten verleent aan de burger.

In Diemen worden de volgende rechten geheven:
- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffing;
- Leges;
- Marktgelden;
- Lijkbezorgingsrechten.

Bij de ramingen voor de heffingen met een directe tegenprestatie streven we zoveel mogelijk kostendekkendheid na. In 2024 heeft een onderzoek naar de kostendekkendheid van onze leges plaatsgevonden. Uit het onderzoek bleek dat wij conform de wetgeving handelen. Verbeterpunt is de transparantie van de toe te reken De transparantie van het doorrekenen van kosten kan beter.
Bij de toelichting van de afzonderlijke rechten geven we de aanbevelingen aan. In de "Nota lokale heffingen 2016" zijn ook uitgangspunten vastgelegd over de kostendekkenheid. Ook deze vermelden we per kostendekkend tarief.
Na vaststelling van de begroting zullen we de uitgangspunten verwerken in een geactualiseerde versie van de nota lokale heffingen.

Bij alle rechten passen we in ieder geval de prijsindexering van 2,1% toe.

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing brengen we in rekening voor het ophalen en verwerken van huishoudelijk afval. Voorstel is de tarieven voor 2026 conform de vastgestelde indexering met 2,1% te verhogen.

Tariefsdifferentiatie
Bij de afvalstoffenheffing passen we een tariefsdifferentiatie toe. Dat wil zeggen dat we onderscheid maken in een tarief voor een éénpersoons- en een tarief voor meerpersoonshuishoudens. De verhouding tussen het aantal éénpersoons- en meerpersoonshuishoudens is ongeveer 35% ten opzichte van 65%.
Bij het vaststellen van de verordening bepalen we of de tariefsdifferentiatie moet wijzigen. De verhouding van de éempersoons- en meerpersoonstarieven is nu 100:125. In geld is dat een verschil van € 100.
Aanpassing van deze verhouding heeft géén effect op de totaalopbrengst van de afstoffenheffing, alleen op de lastendruk van de éénpersoons- en meerpersoonshuishoudens.

Studentenwoningen
De studentenwoningen aan de Dalsteindreef en de studentenflats aan de Rode Kruislaan nemen we niet bij de berekening van het tarief. De eigenaar van deze complexen zorgt zelf voor de verwijdering van de afvalstoffen.

Meerlanden
Het overgrote deel van de inkomsten vanuit de afvalstoffenheffing gaat naar de Meerlanden voor de inzameling van het huishoudelijke afval. Ondanks betere afvalscheiding door de inwoners zijn de ophaal- en verwerkingskosten de afgelopen jaren steeds verder toegenomen.

De verwerking van lachgascilinders is meegenomen in de aanneemsom van de Meerlanden en dus ook meegenomen in het tarief. Er zijn maatregelen genomen waardoor de gascilinders nu veilig verwerkt kunnen worden. De kosten hebben we groetendeels kunnen opvangen door de areaaluitbreiding / groei van Diemen.

CO2-belasting
Nieuw risico is de voorgenomen CO2-belasting. Wanneer deze wetgeving door gaat leidt dat tot een aanzienlijke extra kostenpost die opgevangen moet worden binnen het tarief afvalstoffenheffing. Vooralsnog proberen we via een lobby met de VNG de doorvoering van deze belasting tegen te houden.

Onderstaande tabel en grafiek geven u inzicht in de kosten die meegenomen worden bij de bepaling van het tarief.

Soort kosten	2026	Soort opbrengsten	2026
Aanneemsom Meerlanden (ophalen en verwerken)	-4.527	Afvalstoffenheffing	6.158
BTW-verrekening	-1.007	Overige bijdrage	138
Directe uren	-224		
Overhead	-179		
Afdracht afvalopbrengsten	-18		
Heffing en invordering	-220		
Rente en afschrijving	-60		
Overige kosten	-5		
Totaal toegerekende kosten	-6.241	Totaal opbrengsten	6.296
Dotatie aan egalisatievoorziening			**56**

Kostendekkenheid
Bij de afvalstoffenheffing geldt voor de toegerekende kosten een dekkingspercentage van 100%. De huidige toerekening van kosten is gebaseerd op de uitgangspunten zoals vastgelegd in de Nota lokale heffingen 2016.
Onderstaand een overzicht van de kosten die wettelijk nog mogen worden toegerekend (Rapportage kostendekkendheid 2024).

Niet meegenomen kosten volgens Nota Lokale Heffingen 2016 / Onderzoek kostendekkendheid	
Kosten kwijtschelding	-300
Hogere toerekening kosten straatvegen (30%)	-92
Hogere toerekening kosten voertuigen straatreiniging (max 30%)	-202
Mogelijk extra toe te rekenen kosten	-593
Deze kosten meenemen in de berekening leidt tot een tariefsverhoging van grofweg	€ 42

Extra kosten toerekenen naar het tarief leidt tot een hoger tarief. Daartegenover staat dat de toerekening van extra kosten een positief effect heeft op het begrotingssaldo.

Rioolheffing

Onder de naam rioolheffing heffen we een recht voor het lozen van afvalwater op de gemeentelijke riolering, het afvoeren van hemelwater, de rioleringszorg en het grondwaterbeheer. Als er minder dan 500 m^3 huishoudelijk (afval)water per jaar op de riolering wordt geloosd, is er sprake van een rioolrecht kleinverbruik. Als er meer dan 500 m^3 geloosd wordt, is er sprake van rioolheffing grootverbruik.

De gemeentelijke rioolheffing grootverbruik is gebaseerd op het door Waternet geschatte waterverbruik of de opname van de meterstanden.

Klimaatadaptie
Diemen heeft veel aandacht voor klimaatadaptatie en wij willen voorop lopen bij het inzetten van maatregelen. De ambitieuzere normen voor het voorkomen van wateroverlast en droogteschade vraagt een grotere inspanning dan we in het verleden. Om ervoor te zorgen dat we ook in de toekomst voldoen aan onze zorgplicht zijn in het Programma Klimaatadaptatie 2024-2028 de ambities vastgelegd.

Om ervoor te zorgen dat we deze ook kunnen bekostigen, bevat het Programma Klimaatadaptatie een kostendekkingsplan. Dit kostendekkingsplan betreft de kosten die de gemeente maakt voor het verwerken van afvalwater, hemelwater en grondwater en vormt daarmee de onderbouwing voor de gemeentelijke rioolheffing.

Het Programma Klimaatadaptatie 2024-2028 gaat uit van een extra jaarlijkse stijging van het tarief rioolbelasting van € 5,- in de jaren 2025, 2027 en 2028. Deze stijging komt op de jaarlijkse stijging als gevolg van inflatie. In 2026 bedraagt de inflatieindexering 2,1%.

Soort kosten	2026	Soort opbrengsten	2026
Afschrijving	-1.550	Rioolheffing	4.157
Rente	-742	Rioolheffing - bedrijven	200
Onderhoud riolering	-207		
BTW-verrekening	-472		
Directe uren	-641		
Overhead	-513		
Heffing en invordering	-135		
Electra/water	-69		
Overige kosten	-376		
Totaal toegerekende kosten	-4.704	Totaal opbrengsten	4.357
Onttrekking uit egalisatievoorziening			**347**

Kostendekkenheid
Bij de rioolbelasting geldt voor de toegerekende kosten een dekkingspercentage van 100%. De huidige toerekening van kosten is gebaseerd op de uitgangspunten zoals vastgelegd in de Nota lokale heffingen 2016.
Onderstaand een overzicht van de kosten die wettelijk nog mogen worden toegerekend (Rapportage kostendekkendheid 2024).

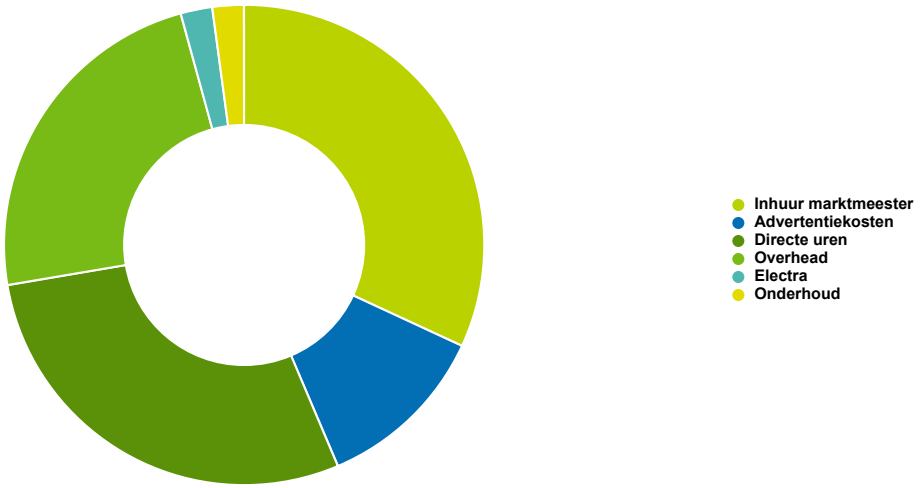
Niet meegenomen kosten volgens Nota Lokale Heffingen 2016 / Onderzoek kostendekkendheid	
Hogere toerekening kosten straatvegen (30%)	-92
Hogere toerekening kosten voertuigen straatreiniging (max 30%)	-202
Momenteel toegerekend voor straatvegen (vast bedrag)	159
Mogelijk extra toe te rekenen kosten	-134

Extra kosten toerekenen naar het tarief leidt tot een hoger tarief. Daartegenover staat dat de toerekening van extra kosten een positief effect heeft op het begrotingssaldo.

Marktgelden

We brengen marktgeld in rekening voor het innemen van een standplaats op de weekmarkt. De losse standplaatsen rekent de marktmeester af en de vaste standplaatshouders krijgen per half jaar een aanslag marktgeld.

Soort kosten	2026	Soort opbrengsten	2026
Inhuur marktmeester	-30	Staangelden	54
Advertentiekosten	-11	Opbrengst werken voor derden	3
Directe uren	-27		
Overhead	-22		
Electra	-2		
Onderhoud	-2		
Totaal toegerekende kosten	-94	Totaal opbrengsten	57
Bijdrage uit algemene middelen			**36**

Kostendekkenheid
De huidige toerekening van kosten is gebaseerd op de uitgangspunten zoals vastgelegd in de Nota lokale heffingen 2016. Bij de bepaling van de hoogte van de marktgelden kijken we naar de tarieven in omliggende gemeenten om ons zo niet “uit de markt” te prijzen. Er is geen dekkingspercentage voor het tarief vastgelegd. Jaarlijks wordt in de begroting bepaald hoeveel budget we vanuit de algemene middelen beschikbaar stellen. Voor de komende jaren is dit € 36.200.
De Rapportage kostendekkendheid 2024 geeft aan dat de btw mag worden toegerekend (€ 9.500). Gezien het feit dat we al algemene middelen beschikbaar stellen levert de toerekening van btw financieel niets op.

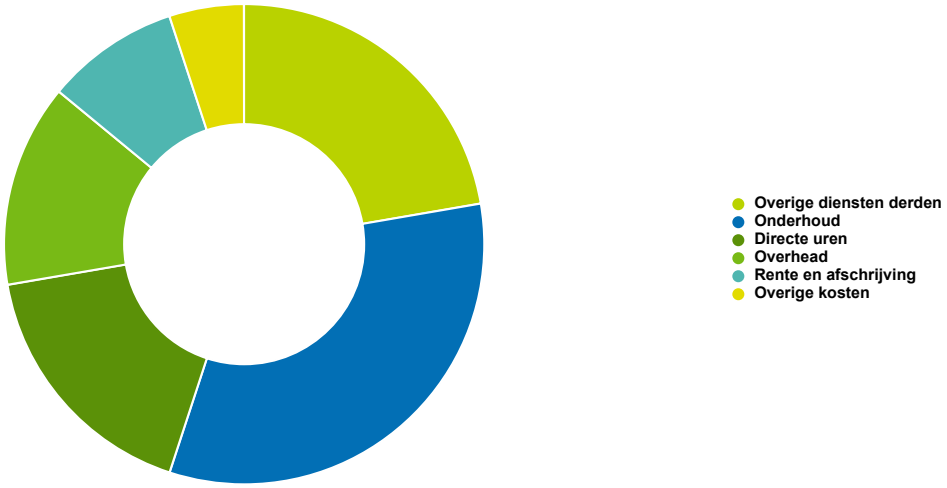
Lijkbezorgingsrechten

Lijkbezorgingsrechten is een brede term voor grafrechten, begraafrechten en crematoriumrechten. Deze rechten worden in rekening gebracht voor het verlenen of verlengen van een uitsluitend recht op een graf, het verstrooien van as, het bijzetten van een urn en het huren van de aula/koffiekamer.

Diemen is sinds 2009 eigenaar van begraafplaats Rustoord en zorgt voor de exploitatie van de begraafplaats. De administratie en het begraaf technisch beheer is ondergebracht bij De Nieuwe Ooster.

Destijds is besloten dat we jaarlijks € 50.000 beschikbaar stellen vanuit de algemene middelen voor de exploitatie. Dit is ook als dusdanig verwerkt in de begroting.

Soort kosten	2026	Soort opbrengsten	2026
Overige diensten derden	-62	Vergoeding onderhoud	176
Onderhoud	-91	Pachten	38
Directe uren	-48	Huuropbrengsten	13
Overhead	-38	Leges	2
Rente en afschrijving	-25		
Overige kosten	-14		
Verrekening voorziening	-2		
Totaal toegerekende kosten	-280	Totaal opbrengsten	230
Bijdrage uit algemene middelen			**-50**

Kostendekkenheid
De huidige toerekening van kosten is gebaseerd op de uitgangspunten zoals vastgelegd in de Nota lokale heffingen 2016. Voor de hoogte van de tarieven sluiten we grotendeels aan bij de tarieven van De Nieuwe Ooster. Er is geen dekkingspercentage voor het tarief vastgelegd. Uitgangspunt is dat we jaarlijks € 50.000 vanuit de algemene middelen beschikbaar stellen.
De Rapportage kostendekkendheid 2024 geeft aan dat de btw mag worden toegerekend (€ 36.500). Gezien het feit dat we al algemene middelen beschikbaar stellen levert de toerekening van btw financieel niets op.

Leges

Bijna 70% van de kosten die gemaakt worden voor de legesverordening (burgerzaken, omgevingsvergunningen en APV) zijn personeelskosten.

Vooral bij de leges voor burgerzaken zijn wettelijke tarieven vastgesteld (rijbewijzen, paspoorten). Deze tarieven zijn niet toereikend om de kosten te dekken. Het zou ook 'ongewenste' tariefverhogingen met zich meebrengen om de legesverordening wel kostendekkend te maken. Bovendien zouden de tarieven ten opzichte van de omringende gemeenten fors gaan afwijken. Conform bestaand beleid dekken we de meerkosten uit de algemene middelen.

Onderstaand een overzicht van de opbouw van de kosten en opbrengsten die betrekking hebben op de legesverordening. In 2024 hebben we de kostendekkendheid van de gehele legesverordening onderzocht. De resultaten van dit onderzoek verwerken we in de geactualiseerde Nota Lokale Heffingen 2024. Deze nota wordt gelijktijdig met de vaststelling van de belastingverordeningen 2025 aan de raad aangeboden.

Leges Burgerzaken:

Soort kosten	2026	Soort opbrengsten	2026
Directe uren	-461	Leges	849
Overhead	-447	Opbrengst overige diensten	6
Afdracht aan het Rijk	-345		
Rente en afschrijving	-10		
Materialen	-34		
Inhuur diensten derden	-15		
Overige kosten	-10		
Totaal toegerekende kosten	-1.322	Totaal opbrengsten	855
Bijdrage uit algemene middelen			**-467**

Kostendekkenheid
De huidige toerekening van kosten is gebaseerd op de uitgangspunten zoals vastgelegd in de Nota lokale heffingen 2016.
De hoogte van de leges van burgerzaken zijn grotendeels wettelijk vastgesteld. De niet wettelijk vastgestelde tarieven zijn met 2,1% geindexeerd.

Nieuw in de begroting 2026 is de toerekening van uren. De toerekening van uren is nu gebaseerd op de aantallen uit te geven paspoorten, identiteiskaarten, rijbewijzen en

andere diensten die burgerzaken levert. De urentoerekening is gebaseerd op de aantallen vermenigvuldigd met een normtijd. Vervolgens zijn de begrote uurtarieven en overhead toegerekend. De normtijden zijn gebaseerd op landelijk onderzoek. Deze werkwijze geeft een zuiverder beeld van de kostendekkenheid.

Leges omgevingsvergunningen:

Soort kosten	2026	Soort opbrengsten	2026
Directe uren	-762	Leges	967
Overhead	-491		
Inhuur diensten derden	-164		
Bijdrage aan gemeenschappelijke regeling	-324		
Overige kosten	-10	Verrekening met de reserve	459
Totaal toegerekende kosten	-1.751	Totaal opbrengsten	1.426
Bijdrage uit algemene middelen			**-325**

Kostendekkenheid
De huidige toerekening van kosten is gebaseerd op de uitgangspunten zoals vastgelegd in de Nota lokale heffingen 2016.
Eigen onderzoek naar de hoogte van de leges van omgevingsvergunningen heeft uitgewezen dat Diemen voor de reguliere kleine omgevingsvergunningen (uitbouw en dergelijke) landelijk gezien qua legesheffing tot het gemiddelde behoort.

Voor vergunningen van grote bouwprojecten zijn we landelijk gezien wat duurder. We zijn voor het ramen van de leges voor grote bouwvergunningen afhankelijk van de aanvragen van de bouwontwikkelaars. Wij hebben daar weining tot geen invloed op. Dit maakt het ramen van deze opbrengsten lastig terwijl de bijbehorende inkomsten aanzienlijk zijn. Dat is de reden waarom we jaarlijks de kosten en opbrengsten van de omgevingsvergunningen salderen en verrekenen met de Egalisatiereserve Omgevingsvergunningen.
In de Nota lokale heffingen 2026 is vastgelegd dat we jaarlijks € 325.000 vanuit de algemene middelen toerekenen aan de omgevingsvergunningen.

Overigze leges:

Soort kosten	2026	Soort opbrengsten	2023
Directe uren	-405	Leges	53
Overhead	-322		
Inhuur diensten derden	-25		
Overige kosten	-6		
Totaal toegerekende kosten	-757	Totaal opbrengsten	53
Bijdrage uit algemene middelen			**-704**

Kostendekkenheid
De huidige toerekening van kosten is gebaseerd op de uitgangspunten zoals vastgelegd in de Nota lokale heffingen 2016.
Ook de overige leges zijn met 2,1% geïndexeerd. De belangrijkste legesinkomsten zijn horeca-/terrasvergunningen, evenementvergunningen en vergunningen als gevolg van de Huisvestingswet. De inkomsten uit deze vergunningen staat in geen verhouding met de tijd die hierin wordt gestoken. In de begroting 2026 is kritisch gekeken naar de urentoerekening. Ten opzichte van vorig jaar is de uren- en overheadtoerekening € 1,3 miljoen lager.

Aanduiding van de lokale lastendruk

In de onderstaande overzichten hebben we weergegeven wat de woonlasten zullen zijn voor de verschillende groepen van inwoners van de gemeente Diemen.

Voor alle tarieven 2026 geldt dat dit *voorlopige* tarieven zijn. Bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2026 in december 2025, bieden we de definitieve tarieven ter vaststelling aan de raad aan.

Rekenvoorbeelden ontwikkeling woonlasten voor huishoudens

Wijziging WOZ-waarde	Gemiddelde WOZ-waarde woning 2025	Geprognosticeerde Stijging/daling WOZ-waarde 2026	Geschatte WOZ-waarde woning 2026
Gemiddelde WOZ-waarde woning	435.000	10,5%	480.000

Overzicht gemeentelijke lasten voor een gezin met twee kinderen en een eigen woning c.q. appartement met een gemiddelde WOZ-waarde van € 480.000.

Gezinnen met 2 kinderen (eigen woning)	2025	2026	Verschil	Percentage
OZB	291,45	305,90	14,45	5,0%
Afvalstoffenheffing	483,80	493,95	10,15	2,1%
Rioolrechten (<500 m³)	246,32	251,50	5,18	2,1%
Totaal	**1.021,57**	**1.051,35**	**29,78**	

Overzicht gemeentelijke lasten voor een alleenstaande met een eigen woning c.q. appartement met een gemiddelde WOZ-waarde van € 480.000.

Alleenstaande (eigen woning)	2025	2026	Verschil	Percentage
OZB	291,45	305,90	14,45	5,0%
Afvalstoffenheffing	383,70	391,75	8,05	2,1%
Rioolrechten (<500 m³)	246,32	251,50	5,18	2,1%
Totaal	**921,47**	**949,15**	**27,68**	

Overzicht gemeentelijke lasten voor een gezin in een huurwoning (tarief):

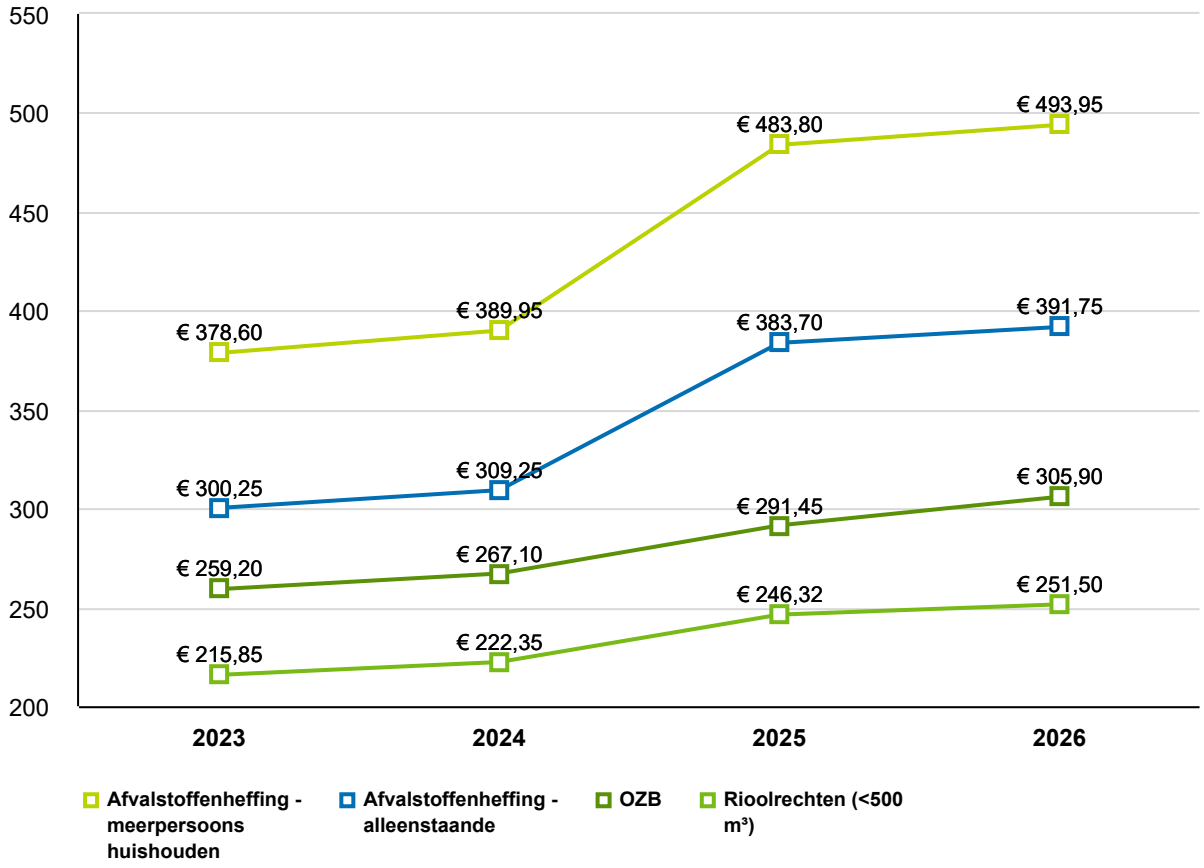
Gezin in een huurwoning	2025	2026	Verschil	Percentage
Afvalstoffenheffing	483,80	493,95	10,15	2,1%
Totaal	**483,80**	**493,95**	**10,15**	

Overzicht gemeentelijke lasten voor een alleenstaande in een huurwoning (tarief).

Alleenstaande in een huurwoning	2025	2026	Verschil	Percentage
Afvalstoffenheffing	383,70	391,75	8,05	2,1%
Totaal	**383,70**	**391,75**	**8,05**	

Verloop lokale lastendruk 2023 - 2026

De afgelopen jaren is de lokale lastendruk gestaag toegenomen. Onderstaande grafiek geeft inzicht in het verloop van de belangrijkste tarieven in de afgelopen vier jaar.

De plaats van Diemen op de ranglijst van het Coelo

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo) onderzoekt jaarlijks de woonlasten voor huishoudens in alle gemeenten en houdt deze gegevens bij in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten vallen de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffen- en de rioolheffing.

In het overzicht worden de tarieven voor de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de onroerende zaakbelastingen op basis van een woning met een gemiddelde WOZ-waarde opgesteld en vergeleken met de andere gemeenten. Gemeenten met de laagste woonlasten staan bovenaan en de duurste gemeenten staan onderaan de lijst. Er is hierbij onderscheid te maken in huiseigenaren en huurders.

Eigenaren:

Gemeente	Eén persoons-huishoudens	Meerpersoons-huishoudens	Rangnummer
Amstelveen	946	1.005	141
Hilversum	874	1.044	187
Amsterdam	941	1.058	199
Ouder-Amstel	1.049	1.111	249
Uithoorn	1.081	1.116	255
Diemen	1.023	1.123	258
Laren	1.498	1.761	344

Huurders

Gemeente	Eén persoons-huishoudens	Meerpersoons-huishoudens	Rangnummer
Ouder-Amstel	318	335	47
Uithoorn	317	353	57
Amstelveen	329	411	104
Hilversum	258	428	122
Amsterdam	352	469	159
Diemen	384	485	176
Laren	466	729	332

Kwijtschelding

Als de inkomsten van een belastingplichtige zo laag zijn dat het niet mogelijk is (ook niet na het treffen van een betalingsregeling) de aanslag te betalen, is het onder voorwaarden mogelijk om kwijtschelding te verlenen. Kwijtschelding kan alleen worden aangevraagd voor de afvalstoffenheffing. Binnen Diemen zijn de beleidsregels rondom kwijtschelding onderdeel van het armoedebeleid.

Kwijtscheldingen	2026	2027	2028	2029
Afvalstoffenheffing	300	300	300	300
Totaal	**300**	**300**	**300**	**300**

Het wettelijk kader voor het verlenen van kwijtschelding is te vinden in de artikelen 255 en 255a van de Gemeentewet, artikel 26 van de Invorderingswet en de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. De beleidsvrijheid van de gemeenten is bij het verlenen van kwijtschelding beperkt.

Onderhoud kapitaalgoederen

Riolering en Stedelijk water

Beleidsplan (Programma Klimaatadaptatie 2024-2028)
In 2024 is het Programma Klimaatadaptatie 2024-2028 aangenomen door de gemeenteraad.

Regulier onderhoud
In 2026 reinigen we de riolen met groot materieel en inspecteren we de onderheide betonriolen. Aangetroffen schades repareren we bij voorkeur van binnenuit. Voor cyclisch onderhoud aan de rioolgemalen is een operationeel plan beschikbaar. Momenteel is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Projecten/groot onderhoud
Er is een sterke relatie tussen renovatie van de riolering en herbestratingwerkzaamheden. De verzakte riolering brengen we op het oorspronkelijke niveau terug, voordat we de ophoging en herbestrating uitvoeren. Daarbij voeren we verbeteringen aan het rioolstelsel uit. Het integraal uitvoeren van deze maatregelen is efficiënter dan apart uitvoeren. De volgende projecten starten in 2026:

Project	Lengte riolering	Uitvoering
uitenlust	2.031 meter	2026
Hoofdassen	371 meter	2026
Flats Rode Kruislaan	942 meter	2026

Investeringen/voorziening
De rioleringsinvesteringen voor de reconstructieprojecten zijn geraamd in het kostendekkingsplan van het Programma Klimaatadaptatie 2024-2028. De kapitaalslasten betalen we vanuit de egalisatievoorziening "Rioleringszorg". De hoogte van de rioolheffing is mede hierop afgestemd. De voorziening ontwikkelt zich binnen marges als voorzien in het programma.

Kwaliteit en onderhoudsniveau
De afvoerzekerheid verzekeren we jaarlijks tijdens de ronde van wijkgericht werken door met klein materieel de riolen te reinigen en de afvoer te controleren. De werking van de rioolgemalen wordt op afstand automatisch gemonitord en gealarmeerd met telemetrie. De monitoring van grondwaterstanden en neerslag is ook geautomatiseerd. Tijdens de reconstructieprojecten verbeteren we de capaciteit van de hemelwaterriolering. De gedragingen van het gemengd systeem in Diemen Centrum bij extreme neerslag zijn berekend middels een hydraulisch model. De kwaliteit van de rioolstelsels is goed en neemt (met iedere reconstructie) toe. In 2026 ronden we de reconstructie van Vlindertuin en Scheepskwartier af. Dat zorgt voor een verdere capaciteitsverbetering van het rioolstelsel.

(Beleids)ontwikkelingen
We voeren het Programma Klimaatadaptatie 2024-2028 uit. In 2026 ronden we de Beleidsvisie Openbare Ruimte af. Hierin nemen we de inpassing van klimaatadaptieve maatregelen integraal op, zoals waterberging voor het tegengaan van wateroverlast.

Verbrede zorgtaak
De verbreding van de rioleringszorgtaak bestaat uit inspanningsverplichtingen ten aanzien van hemelwater en grondwater. De grondwaterniveaus in Diemen monitoren we met een geautomatiseerd portaal. Als we structurele grondwateroverlast doelmatig kunnen bestrijden in openbaar gebied, dan treffen we daarvoor maatregelen.

Het voorkomen van wateroverlast als gevolg van extreme neerslag (klimaatadaptatie) valt onder de hemelwaterzorgplicht. Het Programma Klimaatadaptatie beschrijft normen en maatregelen voor Diemen. De voornaamste maatregelen integreren we in de herinrichtingsprojecten van het PGO en in nieuwbouwprojecten. Ze zijn daardoor nagenoeg budgetneutraal.

In 2021 zijn gezamenlijk met het gemeentelijk samenwerkingsverband BOWA/Isariz risicodialogen gehouden over Versnelling Klimaatadaptatie. De risicodialogen resulteerden in een regionaal uitvoeringsprogramma. Het Rijk heeft vanaf 2021 jaarlijks per werkregio subsidiegeld beschikbaar gesteld voor de uitvoering van maatregelen in het het kader van klimaatadaptatie. Gemeente Diemen heeft in 2023 subsidie toegekend gekregen voor het verlagen van het waterpeil in de Oosterringvaart. Dit project werken we momenteel nader uit en de uitvoering start naar verwachting in 2025.

Wegen

Beleid
Het Beleidsplan Wegen is de basis voor het beleid Wegen. De kwaliteit van de openbare buitenruimte houden we op peil met klein en groot onderhoud. Dit plannen we met behulp van weginspecties, voorspellingen over de zetting van de bodem, schouwen en meldingen. Dit hebben we vastgelegd in het rapport Openbare Ruimte in Beeld.

Groot onderhoud
De planning voor het groot onderhoud aan de wegen is leidend voor de planning van de projecten in het rapport Openbare Ruimte in Beeld. Dit doen we integraal. We nemen ook mee in het groot onderhoud: groen, riolering, verlichting, waterlopen en speelterreinen. Het groot onderhoud gaan we dekken met investeringen. Deze zijn aangevraagd in het meerjareninvesteringsplan.

Voor 2026 staat de voorbereiding van de volgende projecten op de planning:

Project	Planning
Buitenlust	2026
Hoofdassen	2026
Flats Rode Kruislaan	2026
Wandellandschap Rode Kruislaan	2026

De lopende projecten groot onderhoud betalen we nog vanuit de voorzieningen. Dit zijn de projecten:

Projecten
Van Gemertplantsoen/oud diemerlaan noord
Busbaan
Scheepskwartier en Vlindetuin
Oranjeplantsoen
Wandellandschap Oosterringdijk (+Parkgebied)/Flats Tobias Asserlaan
Johan van Soestdijkstraat
Oud Diemen

Verloop voorziening groot onderhoud verhardingen

Verloop voorziening groot onderhoud verhardingen[25]				
Jaar	**1-jan**	**Bestedingen**	**Toevoegingen**	**31-dec**
2026	4.569	-4.107	1.824	2.287
2027	2.287	-4.110	1.824	1

Regulier onderhoud
In 2026 voeren we ook kleinschalig onderhoud aan de wegen uit. Dit doen we met de eigen dienst en met hulp van derden. Hiervoor zijn er intern Dienstverleningsovereenkomsten en Raamovereenkomsten opgesteld. Het onderhoud bestaat met name uit:

- Oneffenheden in de bestrating verhelpen door wortelgroei van de bomen;
- Herbestrating van kleine oppervlakken naar aanleiding van de (veiligheid)inspectie van het wegareaal;
- Gebreken herstellen die we constateren tijdens het schouwen van wijken, in het kader van het wijkgericht werken;
- Reparaties uitvoeren naar aanleiding van klachten of meldingen van bewoners.

Kwaliteitsniveau
De kwaliteit van de wegen voldoet aan doelen in het rapport Openbare Ruimte in Beeld. Er is dus geen sprake van achterstallig onderhoud.

[25] op basis van het programma groot onderhoud openbare ruimte vanaf 2028 via investeringen

Kunstwerken (viaducten, bruggen en dergelijke)

Beleid

Het beheer- en onderhoudsplan Civieltechnische Kunstwerken is de basis voor het beleidsveld Kunstwerken. Dit beleidsdocument geeft de kaders en uitgangspunten voor het onderhoud van kunstwerken. In het beleidsplan is de keuze gemaakt voor 'functioneel onderhoud' (functioneel en veilig). Daarnaast is er een uitvoeringsprogramma 2023-2027 voor de planning van het onderhoud.

We zijn bezig met het actualiseren van het huidige beheer- en onderhoudsplan. Hierbij kijken we vooral naar actuele onderwerpen zoals duurzaamheid, materiaaltoepassingen en onderhoudsstrategieën. Het uitvoeringsprogramma herzien we momenteel ook op basis van inspecties. We verwerken de nieuwe planning in het programma onderhoud openbare buitenruimte.

Groot Onderhoud

Op basis van het uitvoeringsprogramma 2023-2027 verrichten we groot onderhoud aan diverse kunstwerken. Voor 2026 betekent dit:

- Vervangen van enkele dekplanken van steigers;
- Vervangen van enkele dekken en leuningen van (houten) bruggen;
- Vervangen en/of deelvervangen van enkele houten bruggen;
- Vervangen van slijtlagen op de brugdekken.

Verloop voorziening Kunstwerken

Verloop voorziening kunstwerken[26]				
Jaar	**1-jan**	**Bestedingen**	**Toevoegingen**	**31-dec**
2026	82	-202	120	-
2027	-	-120	120	-

Het onderhoud aan de civieltechnische kunstwerken betalen we vanuit een voorziening. Het vervangen van een kunstwerk betalen we met een investering. Deze kosten zijn terug te vinden in het meerjaren-investeringsplan.

Regulier onderhoud

Naast groot onderhoud, voeren we ook regulier onderhoud uit aan diverse kunstwerken. Dit bestaat uit het herstellen van kleine gebreken, schades, conservering en reiniging van objecten. We zijn momenteel bezig met het opnieuw aanbesteden van het regulier onderhoud.

Kwaliteitsniveau

De kwaliteit van de kunstwerken voldoet aan de doelen in het beheer- en onderhoudsplan Civieltechnische kunstwerken. Er is geen achterstallig onderhoud.

(Beleids)Ontwikkelingen

In het nieuwe beheer- en onderhoudsplan komen de onderwerpen duurzaamheid, materiaaltoepassingen en onderhoudsstrategieën aan bod. Bij duurzaamheid kijken we onder andere naar milieuvriendelijk materiaalgebruik bij damwanden. Ook wijden we een hoofdstuk aan de meest voorkomende materialen en hoe we die het beste vervangen/onderhouden.

[26] op basis van het programma groot onderhoud openbare ruimte vanaf 2028 via investeringen

Openbare Verlichting

Beleid

Het beleidsplan Openbare Verlichting is de basis voor het beleidsveld Openbare Verlichting. In het beleidsplan is opgenomen hoe we de doelstelling (energiebesparing) uit het energieakkoord 2040 kunnen realiseren voor de openbare verlichting. Met name het toepassen van LED-verlichting en het 'slimmer' maken van verlichting door te dimmen, zorgen voor de benodigde energiebesparing. De kwaliteit die we nastreven, is vastgelegd in het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte.

We zijn bezig met het actualiseren van het huidige beleidsplan Openbare Verlichting naar een programma onderhoud openbare buitenruimte. Hierbij zijn leefbaarheid en duurzaamheid de speerpunten. We verwachten dat de actualisatie in 2026 klaar is.

Projecten en Groot Onderhoud

Het merendeel van de vervanging van openbare verlichting en omvorming naar LED-verlichting is opgenomen in het rapport Openbare Ruimte in Beeld. Het groot onderhoud is aanbesteed in een Raamovereenkomst Onderhoud en Beheer Openbare Verlichting. Het bestaat uit de volgende werkzaamheden:

- Het ophalen (vanwege de zetting) en verplaatsen van de lichtmasten tijdens herinrichtingen;
- Vervangen van lichtmasten en armaturen op basis van leeftijd;
- Omvorming conventionele verlichting naar LED-verlichting.

Verloop voorziening Openbare Verlichting

Verloop voorziening groot openbare verlichting[27]				
Jaar	**1-jan**	**Bestedingen**	**Toevoegingen**	**31-dec**
2026	785	-642	220	362
2027	362	-582	220	-

Regulier onderhoud

Met het regulier onderhoud waarborgen we de werking van de openbare verlichting (bijdragen aan sociale- en verkeersveiligheid). Het regulier onderhoud is aanbesteed in een Raamovereenkomst Onderhoud en Beheer Openbare Verlichting. Het bestaat uit de volgende werkzaamheden:

- Vervanging van de lampen;
- Reparaties/vervanging van lichtmasten of armaturen;
- Verhelpen schade door aanrijdingen of vandalisme;
- Gebreken herstellen die we constateren tijdens het schouwen van wijken, in het kader van het wijkgericht werken;
- Reparaties uitvoeren naar aanleiding van klachten of meldingen van bewoners.

Kwaliteitsniveau

De kwaliteit van de openbare verlichting voldoet aan de doelen in het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte. Er is geen achterstallig onderhoud.

(Beleids)Ontwikkelingen

Het nieuwe programma onderhoud openbare buitenruimte richt zich op duurzaamheid (behalen van energiedoelstellingen), update regelgeving, onderzoeken van onderwerpen zoals Internet of Things (armaturen uitgevoerd met sensoren, software en ander technologieën) en verschillende scenario's van dimmen/schakelen.

[27] op basis van het programma groot onderhoud openbare ruimte vanaf 2028 via investeringen

Groen

Klein onderhoud
In 2017 heeft het college besloten om het regulier onderhoud van openbaar groen te gunnen aan werkvoorzieningbedrijf Pantar. Daarom is het voornemen om Pantar een deel van het groenonderhoud ook in 2026 te laten uitvoeren.

De bestekken grasmaaien A/B kwaliteit, ecologisch grasmaaien, boomonderhoud en onkruidbeheersing op verharding hebben we in 2025 voor 4 jaar aanbesteed. Hagen knippen is nog voor het komende jaar aanbesteed en loopt dus nog door. Ook een deel van het onderhoud op Rustoord besteden we aan bij een aannemer.

Kwaliteitsniveau
Het Groenplan geeft kaders voor het groenonderhoud. De kwaliteit die we nastreven is in mei 2025 vastgelegd door de gemeenteraad. Dit vertalen we door in het onderhoudsbestek.

Bij winkellocaties en het centrumgebied voegen we accenten toe in de vorm van bloembakken en hanging baskets. Door toepassingen van vaste planten brengen we ook fleurige en kleurige accenten aan in beplantingsvakken langs doorgaande routes en in woonwijken.

In alle nieuwe groenontwerpen houden we rekening met vergroenen, het opvangen van regenwater in openbaar groen, ontstenen en het beïnvloeden van hittestress met groen en bomen. Ook kijken wij naar de mogelijkheid van het aanplanten van toekomstbomen die, ondanks bodemdaling, toch minimaal 60 tot 100 jaar oud kunnen worden.

Dierenwelzijn
Sinds 2017 is er budget beschikbaar om de ambities in de nota Dierenwelzijn te kunnen uitvoeren. De Dierenambulance Amsterdam krijgt een vaste bijdrage en als tegenprestatie verzorgen zij de afhandeling van dieren in nood in de gemeente. Daarnaast voeren wij maatregelen uit, zoals ophangen van nestkasten en het geven van voorlichting. Ook dierenopvang de Toevlucht krijgt een jaarlijkse bijdrage voor hun activiteiten. In december 2025 verwachten we een actie-agenda dierenwelzijn voor te leggen aan de gemeenteraad. Daarin staat waar we ons voor inzetten, welke thema's prioriteit hebben, en welke extra financiële middelen er eventueel nodig zijn om die acties uit te voeren.

Plaagdierbestrijding
Informatie over plaagdierbestrijding richting bewoners en bedrijven is sinds 2018 uitbesteed aan het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen (KAD). Het KAD rapporteert binnengekomen meldingen aan de gemeente en adviseert bewoners en gemeente. We merken dat er de laatste jaren steeds meer overlast is en alleen doorverwijzen naar het KAD niet meer volstaat. We hebben daarom per 1 januari 2025 een medewerker plaagdierbeheersing in dienst bij Team Wijkbeheer. Dat dienstverband willen we in 2026 voortzetten.

Groot onderhoud
Plantsoenrenovaties voeren we over het algemeen gelijktijdig uit met renovaties van wegen of buurten. De herinrichting van de plantsoenen voeren we ook in 2026 integraal uit binnen de geplande projecten groot onderhoud (zie paragraaf Wegen). Lopende projecten betalen we nog vanuit de voorziening groen. Voor nieuwe projecten vragen we voortaan een losse investering aan.

Verloop voorziening Groen

Verloop voorziening groen[28]				
Jaar	**1-jan**	**Bestedingen**	**Toevoegingen**	**31-dec**
2026	2.686	-1.977	606	1.315
2027	1.315	-1.921	606	-

Beheer-/beleidsplannen
De raad heeft in 2011 het 'Groenplan Diemen' vastgesteld. Daarin zijn visie, beleid, structuur en beheer van het openbaar groen beschreven, inclusief een uitvoeringsprogramma. In 2018 is de update van het groenplan afgerond en goedgekeurd door de raad. Inmiddels is er weer een update nodig. In 2024 zijn we begonnen met een update van de beleids- en beheerplannen. We verwachten dat dit in 2026 is afgerond.

Onderhoud sportvelden

Klein onderhoud
Zie programma Vrije tijd (voorheen programma Welzijn, sport en cultuur).

Bespeelbaarheid en onderhoudsniveau
Zie programma Vrije tijd.

Beheerplan
We hebben beheervoorschriften opgesteld voor alle onderhoudsaspecten. Deze zijn in 2015 geactualiseerd in het kader van renovatie/herinrichting voetbal- en korfbalvelden. Het onderhoudsniveau hiervan is naar behoren. We hebben gezien de aanleg van de nieuwe sportvelden in de gaten gehouden of dit beheerplan actualisatie nodig heeft. Zo heeft de aanleg van rubbervelden van SV Diemen komend jaar gevolgen voor het onderhoud, omdat dit ander materiaal is dan wat hier eerst lag.
Ook onkruidbestrijding vraagt om een andere aanpak. Onderzoek hierover loopt.

Materiaal sportpark
Bij de renovatie van het sportpark zijn er nieuwe veldtypes aangelegd die voorheen nog niet in Diemen aanwezig waren. Dit heeft als gevolg dat er nieuwe onderhoudswerkzaamheden komen op het sportpark. Hierdoor moeten we machines aanschaffen die er nog niet zijn. Zo moeten we de trekker vervangen voor een kleiner model, zodat we alle plekken kunnen bereiken.

[28] op basis van het programma groot onderhoud openbare ruimte vanaf 2028 via investeringen

Speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken

Beleidsplan Spelen, bewegen en ontmoeten

Het beleidsplan Spelen, bewegen, ontmoeten en verblijven in de openbare ruimte is sinds 2019 actief. Naast het beleidsplan is er een uitvoeringsprogramma opgesteld voor de periode 2020-2024. In 2024 zijn we begonnen met een update van de beleids- en beheerplannen. We verwachten dat dit in 2026 is afgerond.

Kwaliteit en onderhoudsniveau

Met het huidige onderhoudsniveau streven we een veilige, schone en functionele speelomgeving na. Door bewoners nadrukkelijk te betrekken bij groot onderhoud en ruimte te geven aan initiatief, kijken we zowel naar de fysieke als de sociale component van speelplaatsen. Hiermee vergroten we de onderlinge betrokkenheid en het gevoel van eigenaarschap van de buurt.

Klein onderhoud

Kleine reparaties van speeltoestellen vallen onder klein onderhoud. Dit betalen we uit het exploitatiebudget en voeren we uit met eigen personeel of met hulp van derden. Hetzelfde geldt voor de vervanging van kleinere speeltoestellen. Mede dankzij het regulier onderhoud is er geen achterstallig onderhoud.

Groot onderhoud

Vervanging van grotere toestellen en herinrichtingen van speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken (oftewel groot onderhoud) betalen we bij de lopende projecten voor groot onderhoud nog vanuit de voorziening speelterreinen. Voor nieuwe projecten vragen we voortaan een losse investering aan.
Tot die tijd gebruiken we de voorziening speelterreinen voor vier categorieën werkzaamheden:

1. Groot onderhoud. Herinrichting buurt waarbij we de speelplekken per reconstructie/ buurt oppakken.
2. Tussentijds groot onderhoud. Hierbij vervangen we toestellen na ongeveer 12 jaar.
3. Incidentele acties.
4. Ruimte voor initiatief van bewoners (dit is niet gekoppeld aan specifieke projecten).

Bij de volgende projecten staat de uitvoering of voorbereiding in 2026 gepland. In de laatste kolom is aangegeven in welke categorie van de voorziening het project valt. Dit geeft aan wat de aanleiding is om een speel-, beweeg- of ontmoetingsplek opnieuw in te richten.

Project	Planning	Categorie*
Biesbosch parkgebied	Voorbereiding/uitvoering 2026	2. Tussentijds groot onderhoud[29]
Buitenlust	Uitvoering 2026	1. Groot onderhoud
Flats Rode Kruislaan	Voorbereiding 2026	1. Groot onderhoud

Verloop voorziening speelterreinen[30]				
Jaar	**1-jan**	**Bestedingen**	**Toevoegingen**	**31-dec**
2026	177	-204	98	71
2027	71	-169	98	-

[29] afhankelijk van ontwikkelingen inbreiding
[30] op basis van het programma groot onderhoud openbare ruimte vanaf 2028 via investeringen

Onderhoud waterpartijen

Onderhoud

Het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht is verantwoordelijk voor het onderhouden van de zogeheten stedelijke waterpartijen. De onderhoudswerkzaamheden van het waterschap betreffen het op diepte houden van de waterpartijen en het verwijderen van beplantingen die de doorstroming belemmeren. Alle overige onderhoudswerkzaamheden, zoals bescherming van oevers, ontvangstplicht van vrijkomende baggerspecie, overdimensionering van waterpartijen, waterbeleving en waterpartijen die niet stedelijk zijn, voert de gemeente Diemen zelf en op eigen kosten uit.

Het meerjariginvesteringsplan vernieuwen oevers is in 2018 afgerond. Het vernieuwen en omvormen van oeverbescherming naar ecologische/natuurvriendelijke oevers is hiermee klaar. In een tiental jaren zijn de oevers van Diemen waar dit mogelijk was veranderd van strakke vaste oevers met weinig natuurwaarde, naar oevers en waterpartijen die deel uitmaken van de groenstructuur met een groene uitstraling, die de biodiversiteit vergroten en de beleving van groen en water verbeteren.

Vanaf 2025 is er vanuit het waterschap subsidie beschikbaar voor verwijdering van beschoeiing en omvorming naar natuurvriendelijke oevers. Door nieuwe ontwikkelingen in de buitenruimte is er een klein aantal plekken die we nu ook kunnen omvormen.

Kwaliteit en onderhoudsniveau

De voorziening groot onderhoud waterpartijen gebruiken we voor het duurzaam en zonder toekomstige vernieuwingsinvesteringen uitvoeren van het groot onderhoud aan oevers. Het jaarlijks onderhoud, zoals gefaseerd maaien en kleine reparaties, betalen we uit de exploitatiebegroting. Het beheer voeren we uit volgens het Meerjarenwerkplan oevers. Daarin zijn zowel beheer als vernieuwing beschreven. De kwaliteit van het onderhoud is naar behoren en er is geen achterstallig onderhoud geconstateerd.

Het groot onderhoud aan de waterpartijen maakt deel uit van het PGO.

Verloop voorziening waterpartijen

Verloop voorziening waterpartijen[31]				
Jaar	**1-jan**	**Bestedingen**	**Toevoegingen**	**31-dec**
2026	326	-178	30	178
2027	178	-208	30	-

[31] op basis van het programma groot onderhoud openbare ruimte vanaf 2028 via investeringen

Gebouwen Diemen

Kwaliteit
De gemeentelijke gebouwen onderhouden we vanuit een jaarlijks onderhoudsbudget. Daarnaast hebben onderdelen van een gebouw een bepaalde levenscyclus. Na een bepaalde levenscyclus moeten we ze vervangen om schade of uitval te voorkomen. De beheerplannen voor het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen zijn financieel vertaald en in het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) verwerkt. Het meerjaren onderhoudsplan (MJOP 2024-2033) is in 2024 geactualiseerd en vastgesteld in de gemeenteraad. De ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid hebben we hierin meegenomen. Het meerjaren onderhoudsplan geeft weer een evenwichtig beeld over het onderhoud van de gebouwen in de aankomende jaren.

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud. De gebouwen die we voor de langere termijn willen behouden, zijn door het uitvoeren van preventief onderhoud, kwalitatief op orde.

Beheer en onderhoud
Over het algemeen voert de gemeente zelf het totaalonderhoud uit van de gemeentelijke gebouwen. Diverse gebouwen worden door gebruikers gehuurd. Voor deze gebouwen hebben we het dagelijks beheer en een groot deel van het binnen onderhoud aan derden uitbesteed. Het onderhoud aan de buitenzijde van de gebouwen en een deel van het onderhoud van de werktuigbouwkundige installaties voeren we in eigen beheer uit. Dit beleid is ook opgenomen in de huurcontracten. We maken een duidelijk onderscheid in verantwoordelijkheden tussen huurder/gebruiker/beheerder en de gemeente. De betreffende beheerders ontvangen van de gemeente jaarlijks een vergoeding voor de exploitatie van het gebouw.

Groot onderhoud
Naast de normale onderhoudswerkzaamheden (regulier en incidenteel onderhoud, contractwerkzaamheden, schilderwerken en dergelijke) zijn de nog niet uitgevoerde werkzaamheden reëel uitgezet in het meerjaren onderhoudsplan 2024 - 2033. De verbouwing van het gemeentehuis dat in 2025 start en een groot deel van 2026 in beslag neemt heeft een grote impact op het team. Zowel bouwkundig, installatietechnisch als verhuisactiviteiten vergen heel veel tijd van ons team. De volgende werken staan, naast de doorgeschoven werkzaamheden vanuit 2025, in 2026 gepland:

Locatie	Omschrijving
Gemeentewerf	Energetische elektrische warmtepomp plaatsen
Gemeentehuis	Vervangen airco's serverruimte
Gymzaal Schoolstraat	Isoleren
Begraafplaats Rustoord	Aanpassen E-installatie en LED verlichting gebouwen
Begraafplaats Rustoord	Gevel isoleren
Gymzaal Diemen Noord	Aanbrengen gevel/vloer isolatie
Huisje 'Gedenk te Sterven'	Opvijzelen
Gemeentehuis	Verduurzaming gevel
Gemeentehuis	Verduurzamen verwarming
Gymzaal Schoolstraat	Vervanging luchtbehandelingskast en ketels

Duurzaamheid
Bij het groot onderhoud aan gemeentelijke gebouwen is nadrukkelijk aandacht voor duurzame oplossingen. Veelal kunnen we door een (beperkte) extra investering de gewenste bijdrage aan reductie van energiekosten en CO2-uitstoot leveren. De komende jaren

staan diverse werken in het teken van duurzaamheid, waarbij we ook investeren in energieopbrengst en -reductie. Het doel blijft om bij vernieuwing, vervanging of noodzakelijke cyclische afschrijving innovatieve duurzame oplossingen te onderzoeken en toe te passen. We bekijken nadrukkelijk waar we duurzaamheid kunnen toepassen en waar we ambities versneld kunnen doorvoeren. Bij het realiseren van het nieuwe meerjaren onderhoudsplan is duurzaamheid nog sterker geïntegreerd. Daarbij hebben we de duurzaamheidsdoelen vanuit de Duurzaamheidsagenda 2020 – 2025 geïntegreerd, waaronder de doelstelling 2030 klimaatneutrale gemeentelijke organisatie en circulair inkopen en opdrachtgeverschap.

In het 4e kwartaal van 2025 wordt de koelmachine op het gemeentehuis vervangen door een warmtepomp. Dit is op een positieve manier van invloed op de duurzaamheid en het energetisch verbruik. Daarnaast is de luchtbehandelingskast op de bestuursvleugel in het gemeentehuis vervangen en is er in de centrale ruimte op de begane grond en op de bestuursvleugel plafondverwarming gerealiseerd. Dit geeft een verbeterde warmtecomfort en een energetische besparing op het verbruik ten opzichte van het oude systeem. De luchtbehandelingskast van het archief is vervangen in het gemeentehuis. Dit geeft een optimalisatie op de luchtkwaliteit in het archief en een beperkte energetische besparing. De voorbereidingen zijn in 2025 gestart om het dak van het gemeentehuis te isoleren en te vervangen. Tevens worden er zonnepanelen geplaatst. In de Brede Hoed is de warmtepomp geoptimaliseerd, zodat deze optimaal rendeert. Dit is heeft ook een positief effect op het energetisch verbruik.

Verloop voorziening onderhoud gebouwen				
Jaar	**1-jan**	**Bestedingen**	**Toevoegingen**	**31-dec**
2026	254	-327	320	247
2027	247	-333	320	234
2028	234	-320	320	234
2029	234	-319	320	235

Verbonden partijen

Inleiding

Onze gemeente vervult op een aantal manieren de haar in wet- en regelgeving opgedragen taken. Veel van die taken pakt Diemen zelf op. Ook voeren we publieke taken tezamen met derde partijen uit. Dat doen we zowel met andere overheden als met particuliere ondernemingen.

Deze paragraaf gaat in op een bijzondere vorm van samenwerking namelijk met partijen waarmee de gemeente een bestuurlijke relatie onderhoudt en waarin zij tevens een financieel belang heeft: de verbonden partijen.

Van een bestuurlijke relatie is sprake wanneer we zeggenschap kunnen uitoefenen door vertegenwoordiging in het bestuur van de verbonden partij en/of door stemrecht in die partij.

Van financieel belang is sprake wanneer de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die niet verhaalbaar zijn in geval van faillissement van de verbonden partij en/of wanneer financiële problemen bij de verbonden partij kunnen worden verhaald op de gemeente.

Partijen waaraan alleen een financieel risico kleeft nemen we op in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Partijen waarmee alleen een bestuurlijk belang is gediend, maken onderdeel uit van één van de programma's.

Deelname aan een verbonden partij is een manier, een instrument, om een gemeentelijk doel te bereiken. Dat betekent in het duale stelsel dat de beslissing tot deelname aan een verbonden partij en ook de aansturing daarvan primair de taak is van het college. De raad heeft daarbij een kaderstellende en controlerende taak. Kernvragen voor de raad zijn bijvoorbeeld of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen zijn gerealiseerd. Het budgettaire beslag en het hiermee gepaard gaande financiële risico dat de gemeente met verbonden partijen loopt en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen is hierbij van belang.

Conform artikel 15 van het BBV dient deze paragraaf tenminste te bevatten:
- De visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting;
- De beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen.

Visie en Beleid

Onze gemeente neemt deel in verbonden partijen vanuit een wettelijke opdracht, vanuit het streven naar schaalvergroting en/of ter ondersteuning van beleidsdoelstellingen zoals we deze in de begrotingsprogramma's hebben vastgelegd.

Verbonden partijen voeren in de regel beleid uit dat we in principe ook zelf kunnen doen. De gemeente mandateert als het ware de verbonden partij. We blijven eindverantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's.

De samenwerking met andere overheden en particuliere ondernemingen is erop gericht de belangen van de inwoners van onze gemeente zo goed mogelijk te dienen. Dat kan bijvoorbeeld doordat als gevolg van schaalvergroting meer kwaliteit geboden kan worden en/of de kosten voor ons (en daarmee voor de burger) lager kunnen uitvallen.

De verbonden partijen

We kennen vier soorten verbonden partijen, namelijk:
- Gemeenschappelijke regelingen;
- Vennootschappen en coörperaties;
- Stichtingen en verenigingen;
- Overige verbonden partijen.

Gemeenschappelijke regelingen

Ingevolge artikel 13 van de Wet op de gemeenschappelijke regelingen zijn de gemeenteraden bevoegd om voor de gemeenschappelijke regelingen die door de raden zijn ingesteld de leden voor het algemeen bestuur aan te wijzen. De samenstelling van de afvaardiging in de Algemene Besturen varieert per gemeenschappelijke regeling. Dit kunnen zowel portefeuillehouders als raadsleden zijn. Het is gebruikelijk dat de portefeuillehouders de raadsleden regelmatig informeren over zaken die de gemeenschappelijke regelingen betreffen. De gemeente is deelnemer in de volgende gemeenschappelijke regelingen:

Bijdrage aan Gemeenschappelijke regelingen	2025	2026
Gemeenschappelijke regelingen		
1.01 Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland	1.659	1.762
1.02 Vervoerregio Amsterdam	-	-
1.03 Groengebied Amstelland	220	226
1.04 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	482	444
1.05 Amstelland-Meerlandenoverleg	45	51
1.06 Ombudsman Metropoolregio Amsterdam	8	8
1.07 Gemeentebelastingen Amstelland	843	885
1.08 Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland OGZ	1.617	1.628
1.09 Gemeentelijke Gezondheidsdienst (Veilig thuis)	183	349
1.10 Duo+	8.199	8.266
Vennootschappen en coörperaties		
2.01 Bank Nederlandse gemeente N.V. (BNG)	-	-
2.02 Meerlanden N.V.	-	-
Stichtingen en verbonden partijen		
3.01 Stichting RIJK	169	172
Overige verbonden partijen		
4.01 Metropoolregio Amsterdam	55	55
4.02 Sociale recherche Gooi- en Vechtstreek	60	60
Totaal gemeenschappelijke regelingen	**13.480**	**13.846**

1.01 Veiligheidsregio Amsterdam - Amstelland

Veiligheidsregio Amsterdam - Amstelland	
Vestigingsplaats:	Amsterdam
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang:	Burgemeester in het Algemeen Bestuur
Mate van sturing:	Regulier sturing
Relatie met programma:	Veiligheid en openbare orde

Het openbaar belang dat behartigd wordt:
De Veiligheidsregio is belast met de volgende taken:
- Het voorbereiden van de coördinatie bij de bestrijding van crises, rampen en zware ongevallen;
- De zorg voor het voorkomen, beperken en bestrijden van brand;
- Het beperken van brandgevaar;
- Het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en de zorg voor het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand;
- De opvang en zorg voor gewonden;
- De collectieve opvang van slachtoffers direct na de ramp in opvangcentra en het verlenen van psychosociale hulp;
- De bescherming van de volksgezondheid bij ongevallen en rampen met gevaar voor mens en milieu, om zo (extra) gewonden of verergering van letsel te voorkomen;
- Het voorzien in de Centrale Post Ambulancevervoer en de Gemeenschappelijke Meldkamer.

Ontwikkelingen 2026
De begroting 2026 is opgesteld langs dezelfde programma's als het beleidsplan. Ook de verantwoording zal dus via deze opzetgaan lopen. We streven nar een groteren bewustwording van de bewoners en bedrijven van de gevaren en de eigen voorbereiding daarop. De zelfredzaamheid en veerkrachtigheid worden gestimuleerd. De kennis op het gebied van klimaatveiligheid en energietransitie worden verder ontwikkeld. Verder blijft de veiligheidsregio zich voorbereiden op de klassieke flitsramp maar ook op de ongekende crisis. Dit vraagt om een flexibele crisisorganisatie. Het programma vakmanschap en leiderschap zal verder worden doorontwikkeld. Met het programma Informatiegestuurde Veiligheid zorgt de VRAA ervoor dat de relevante informatie op het goede moment voor de juiste partijen inzichtelijk is. Zowel in de koude, lauwe en warme fase als in de nafase van een incident.

Maatschappelijke risico's
De financiering van de veiligheidsregio is in 2024 aangepast. Wel blijven de loon- en prijsontwikkelingen een onzekere factor. Als deze kosten sterk toenemen zal een deel van de verplichtingen/ voornemens niet kunnen worden uitgevoerd.

Financiële gegevens

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Vreemd vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
2026	Begroting 2026	1.741	17	110	17	146	
2025	Begroting 2025	1.603	21	96	22	94	

1.02 Vervoerregio Amsterdam

Vervoerregio Amsterdam	
Vestigingsplaats:	Amsterdam
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang:	De heren Jägers en Advocaat (gemeenteraadsleden) zijn lid van de Regioraad.
Mate van sturing:	Reguliere sturing
Relatie met programma:	Verkeer

Het openbaar belang dat behartigd wordt:
De Vervoerregio Amsterdam behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van verkeer en vervoer in brede zin (o.a. openbaar vervoer, verkeersveiligheid, fietsverkeer, infrastructuur en duurzame mobiliteit).

Ontwikkelingen 2026
De opgaven in de regio zijn fors. Door personeelstekorten en overige externe factoren blijft het een opgave om projecten gerealiseerd te krijgen. De uitdagingen op gebied van mobiliteit en woningbouw leiden structureel tot hoge uitgaven. Ook voor verkeersveiligheid en het aantrekkelijk houden van het openbaar vervoer zijn structureel middelen nodig. De begroting 2026 bestaat uit drie programma's: Verkeer & Vervoer, Overhead en Algemene Dekkingsmiddelen. Binnen het programma Verkeer & Vervoer kent de Vervoerregio diverse subprogramma's. Deze dragen allen bij aan de strategische doelstellingen van het Beleidskader Mobiliteit 2023. De gemeente Diemen is betrokken in het voortraject van het Uitvoeringsprogramma 2026-2034. De door ons ingebrachte activiteiten zijn opgenomen in dit programma.

Maatschappelijke risico's
De Vervoerregio Amsterdam speelt een cruciale rol in de financiering, verduurzaming en de aansturing van het openbaar vervoer en daarnaast in de verbetering en uitbreiding van de infrastructuur o.a. door middel van subsidiering van projecten. Zonder de verbetering van de bereikaarheid komt de ruimtelijke en economische ontwikkeling van de regio in gevaar.

Financiele gegevens

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Vreemd vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
2025	Begroting 2025	0	-	-	-	-	
2024	Begroting 2024	0	-	-	-	-	

1.03 Groengebied Amstelland

Groengebied Amstelland	
Vestigingsplaats:	Amstelveen
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang:	Wethouder Van den Berg vertegenwoordigt onze gemeente in het Algemeen Bestuur (AB) van het Groengebied.
Mate van sturing:	Reguliere sturing
Relatie met programma:	Leefomgeving en klimaat

Het openbaar belang dat behartigd wordt:
De doelstelling van het Groengebied Amstelland kan worden samengevat als het duurzaam in stand houden van natuur en openluchtrecreatiegebieden in het landelijk gebied tussen Amstelveen en het Amsterdam-Rijnkanaal met een omvang en kwaliteit die voldoet aan de wensen van de inwoners van de omliggende gemeenten en de wijdere regio.

Ontwikkelingen 2026
De vastgestelde ambities in het ambitiedocument "Sprong naar de Toekomst" zijn richtinggevend voor het beheer en de ontwikkelingen van Groengebied Amstelland.
In 2026 wordt verder gewerkt aan de drie hoofdopgaven uit het hieruit volgende ontwikkelprogramma van Groengebied Amstelland: toekomstbestendig beheerbudget, scherpere recreatiezonering en natuurinclusief beheer. Daarnaast wordt gewerkt aan de reguliere beheer en onderhoud werkzaamheden en lopende projecten, zoals een upgrade van het recreatiedeelgebied Gaasperplas.

Maatschappelijke risico's
1. Verminderde inkomsten door het afgelasten van evenementen;
2. Verminderde inkomsten door extern beleid;
3. Extreme weersomstandigheden, al dan niet door klimaatveranderingen.

Financiele gegevens

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Vreemd vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
2026	Begroting 2026	226	2271	1675	2178	1339	-92
2025	Begroting 2026	220	2303	2189	2271	1675	-33

1.04 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	
Vestigingsplaats:	Zaandam
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang:	Diemen heeft, samen met andere AM-gemeenten, één vertegenwoordiger in het Dagelijks Bestuur (burgemeester Poppens van Amstelveen). Wethouder Hans Prins vertegenwoordigt Diemen in het Algemeen Bestuur.
Mate van sturing:	Uitgebreide sturing
Relatie met programma:	Gebiedsontwikkeling en Leefomgeving en Klimaat

Het openbaar belang dat behartigd wordt:
Op rijksniveau is bepaald dat de vergunningverlening, toezicht en handhaving aangaande bedrijven met een bepaald milieurisico een kwaliteitsimpuls diende te krijgen door verplichte regionale samenwerking in de vorm van omgevingsdiensten bij de uitvoering van deze taken. Dit draagt bij aan een schone en veilige woon- en werkomgeving voor iedereen en aan een verduurzaming van het bedrijfsleven.

Ontwikkelingen 2026
Belangrijke ontwikkelingen zijn de toepassing van de Omgevingswet, de situatie op de arbeidsmarkt, landelijke eisen aan de robuustheid van omgevingsdiensten, de samenwerking met andere partners en Tata Steel. Belangrijke speerpunten voor de Omgevingsdienst NZKG zijn Milieu-gerelateerde Gezondheid, Klimaat en Duurzaamheid en Water en Bodem. In de meerjarenbegroting 2026-2029 wordt per programma een overzicht gegeven van de ontwikkelingen, werkzaamheden, capaciteitsinzet en lasten. Dit zijn de programma's Bouw, Bodem en Milieu. Daarnaast zijn er programma's Randvoorwaardelijk en Bedrijfsvoering voor de algemene ondersteunende taken en werkzaamheden. De totale omzet van de Omgevingsdienst NZKG laat een beperkte groei zien van 89,3 naar 90,3 mln. euro.

Maatschappelijke risico's
Voor een gezonde, veilige en schone woon-, werk- en leefomgeving is de inzet van de Omgevingsdienst NZKG van groot belang.

Financiele gegevens

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Vreemd vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
2026	Begroting 2026	444	3.082	38.678	3.082	37.884	
2025	Begroting 2025	482	2.280	33.009	2.280	32.864	-

1.05 Amstelland-Meerlanden Overleg

Amstelland-Meerlanden Overleg	
Vestigingsplaats:	Haarlemmermeer
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang:	Diemen wordt in de regiegroep (Dagelijks Bestuur) vertegenwoordigd door burgemeester Boog. Daarnaast vindt een maal per jaar een plenair overleg plaats, waaraan alle collegeleden deelnemen. Tevens zijn er domeinoverleggen voor de wethouders en een secretarissenoverleg.
Mate van sturing:	Reguliere sturing
Relatie met programma:	Samen besturen

Het openbaar belang dat behartigd wordt:
De AM-partners zetten zich via het Amstelland-Meerlanden Overleg in voor een krachtig ontwikkelende regio en het bundelen van onze belangen. Zij blijven zich profileren als hét platform voor de zuidflank van de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Het is voor de toekomst van de MRA en voor een krachtig bestuur nodig, dat er een balans is tussen Amsterdam en de flanken van de metropoolregio. Ook ziet Diemen hen als brug naar de buren. Het platform wordt benut om onze gezamenlijke belangen te behartigen in de MRA en de vervoersregio.

Ontwikkeling 2026
In 2026 zetten we onze een gezamenlijke (deelregionale) bijdrage bij de uitvoering van de nieuwe MRA-agenda voort.

Maatschappelijke risico's
Er is geen aanleiding om in termen van maatschappelijke risico's de activiteiten van de AM te beoordelen.

Financiele gegevens

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Vreemd vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
2026	Begroting 2026	45	183	-		-	
2025	Begroting 2025	45	214	-	183	-	-31

1.06 Ombudsman Metropoolregio Amsterdam

Ombudsman Metropoolregio Amsterdam	
Vestigingsplaats:	Amsterdam
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang:	Op basis van de gemeenschappelijke regeling (GR) is aan de Raad van de gemeente Amsterdam mandaat verleend om jaarlijks de begroting van de ombudsman voor het volgende kalenderjaar vast te stellen.
Mate van sturing:	Reguliere sturing
Relatie met programma:	Samen besturen

Het openbaar belang dat behartigd wordt:
In Diemen staan we dicht bij onze inwoners en ondernemers. Voor hen werken we iedere dag aan persoonlijke, toegankelijke en toekomstgerichte dienstverlening. En dat waarderen onze inwoners, zo blijkt onder andere uit de goede resultaten die we als gemeente behaalden in de Burgerpeiling van 2025. Daarin krijgen we een 7,3 voor onze gemeentelijke dienstverlening. Om de kwaliteit van onze dienstverlening verder te continueren werken we doorlopend aan projecten die onze dienstverlening vergemakkelijken en te verbeteren. Mochten inwoners toch een klacht hebben over de wijze van dienstverlening of hoe een medewerker of bestuurder hem/haar/hun te woord heeft gestaan, dan werken we volgens onze Klachtenregeling. Een klacht handelen we zoveel mogelijk informeel af. Mocht dat niet lukken, dan volgt de formele klachtenprocedure. Daarnaast fungeert de Ombudsman Metropoolregio als externe klachtinstantie voor de gemeente Diemen. Inwoners kunnen daar terecht als ze ontevreden zijn over de wijze waarop hun klacht bij de gemeente is afgehandeld.

Ontwikkelingen 2026
De Ombudsman Metropoolregio ziet in 2026 een groeiende behoefte aan toegankelijke en mensgerichte gemeentelijke dienstverlening. Gemeenten worden opgeroepen om beter te luisteren naar inwoners en eerder in gesprek te gaan om klachten te voorkomen. De Ombudsman pleit voor meer empathie in communicatie en minder juridisering. Externe klachtbehandeling blijft een belangrijk vangnet voor inwoners. Daarnaast wordt het herstel van vertrouwen in de overheid als cruciale maatschappelijke opgave gezien.

Maatschappelijke risico's
Als we als gemeente geen werk maken van toegankelijke en empathische dienstverlening, dreigt het vertrouwen van inwoners in de overheid verder af te nemen. Inwoners voelen zich dan niet gehoord en ervaren afstand tot de overheid, wat kan leiden tot meer klachten, escalatie van klachten en maatschappelijke onvrede.

Financiele gegevens

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Vreemd vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
2025	Begroting 2025	8	308	275	309	324	-
2024	Begroting 2024	8	344	245	344	245	

Bron:

1.07 Gemeentebelastingen Amstelland

Gemeentebelastingen Amstelland	
Vestigingsplaats:	Amstelveen
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang:	Geen
Mate van sturing:	Reguliere sturing
Relatie met programma:	Leefomgeving en klimaat & Financiën (algemene dekkinsmiddelen)

Het openbaar belang dat behartigd wordt:
Door de krachten van een aantal gemeenten te bundelen in het samenwerkingsverband ontstaat een belastingorganisatie met meer kennis, kunde en personeelsformatie om het hoofd te bieden aan de ingewikkelde belastingwetten en -regels. Het uitgangspunt bij de samenwerking is dat elke gemeenteraad zelf het eigen belastingbeleid en de plaatselijke belastingtarieven blijft bepalen. Het doel van de samenwerking is om tegen zo laag mogelijke kosten voor de deelnemende gemeenten haar taken efficiënt en effectief uit toe voeren.

Ontwikkelingen 2026
Steeds meer vraagt de maatschappij om transparantie. Dit vraagt om extra capaciteit bij vooral de waardering van woningen en niet-woningen. Ook de groei van de gemeenten leidt tot uitbreidingen van structurele werkzaamheden.

Maatschappelijke risico's
Wanneer belastingaanslagen onjuist of onterecht zijn opgelegd, dan heeft dit een afbreukrisico op het imago van de gemeente.

Financiele gegevens

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Vreemd vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
2026	Begroting 2025	885	-	-	-	-	
2025	Begroting 2024	843	-	-	-	-	

1.08 Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland (GR OGZ)

Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland (GR OGZ)

Vestigingsplaats:	Amstelveen
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang:	Wethouder M. Everhardt vertegenwoordigt Diemen in het Algemeen Bestuur
Mate van sturing:	Reguliere sturing
Relatie met programma:	Sociaal

Het openbaar belang dat behartigd wordt:
De deelnemende gemeenten hebben deze gemeenschappelijke regeling opgericht met het doel de taken op het terrein van de publieke gezondheidin gezamenlijkheid uit te voeren om op die manier invulling te geven aan de artikelen 1 en 2 van de Wetpublieke gezondheid. Er is daarbij sprake van de volgende onderscheidende activiteiten.

- Epidemiologie & Gezondheidsbevordering
- Leefomgeving Milieu & Gezondheid
- Algemene Infectieziekten
- SOA Polikliniek
- Inspectie Kinderopvang
- Legionella preventie & Technische Hygiënezorg
- Jeugdgezondheidszorg
- Crisisdienst (Vangnet & Advies)
- Hygiënisch woningtoezicht en Lijkschouwing.

Ontwikkelingen 2026
Voor 2026 is een besparingsopgave voorzien binnen de Jeugdgezondheidszorg. Daarbij wordt onderzocht hoe deze kan worden gerealiseerd zonder wettelijke taken of de ondersteuning aan kinderen aan te tasten.

Maatschappelijke risico's
De activiteiten van de GR OGZ Amstelland en daarmee van de GGD Amsterdam zijn gericht op het bewaken en bevorderen van de gezondheid van de inwoners van o.a. Diemen.

Financiele gegevens

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Vreemd vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
2025	Begroting 2025	1.557	1.112	0	1.112	0	
2024	Begroting 2024	1.496	1.112	-	1.069	-	

1.09 Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Veilig Thuis

Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Veilig Thuis

Vestigingsplaats:	Amsterdam
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang:	Wethouder M. Everhardt vertegenwoordigt Diemen in het Algemeen Bestuur
Mate van sturing:	Reguliere sturing
Relatie met programma:	Sociaal

Het openbaar belang dat behartigd wordt:
Gemeenten zijn op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 verplicht om een Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK, genaamd Veilig Thuis) in stand te houden. Eind 2016 hebben het bestuur en de raad ingestemd om de taken, die ten uitvoering worden gebracht door Veilig Thuis en het Centrum Seksueel Geweld, onder te brengen in de gemeenschappelijke regeling Openbaar Lichaam GGD Amsterdam-Amstelland. Na inwerkingtreding van de gemeenschappelijke regeling is het Openbaar Lichaam GGD Amsterdam-Amstelland een dienstverleningsovereenkomst aangegaan met de GGD Amsterdam. In deze overeenkomst wordt de uitvoering van de taken aangaande het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (Veilig Thuis), het Centrum voor Seksueel Geweld en opvang voor slachtoffers door de Blijf Groep. Daarnaast valt onder deze gemeenschappelijke regeling ook de regioaanpak ‘Veiligheid voor Elkaar (2020-2024)’.

Ontwikkelingen 2026
Voor 2026 zijn geen inhoudelijke wijzigingen. In voorgaande jaren werden structurele kosten deels gedekt uit de algemene reserve, die toen boven het gewenste niveau van 10% lag. Nu de reserve op een gezond niveau is gebracht, wordt de gemeentelijke bijdrage verhoogd om de begroting structureel in evenwicht te houden.

Maatschappelijke risico's
De financiële beheersbaarheid staat op gespannen voet met de wettelijke en inhoudelijke opgaven die we hebben binnen Huiselijk geweld en kindermishandeling.

Financiele gegevens

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Vreemd vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
2026				0		0	
2025	Begroting 2025	183	6.669	0	2.616.	0	
2024	Begroting 2024	159	10.274	0	6.669	0	

1.10 Duo+

Duo+	
Vestigingsplaats:	Ouderkerk aan de Amstel
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang:	Burgemeester Boog vertegenwoordigt Diemen in het Algemeen Bestuur
Mate van sturing:	Uitgebreidere sturing
Relatie met programma:	Samen besturen

Het openbaar belang dat behartigd wordt:
De deelnemende gemeentebesturen delen de opgave om bestuurlijk en ambtelijk voldoende competent te blijven in de toekomst en vanuit deze gezamenlijke opgave willen ze elkaar versterken door samenwerking. Hiertoe willen ze de kwetsbaarheid verminderen, de kwaliteit van het werk verhogen en kosten besparen. Dit moet bereikt worden door een intensieve ambtelijke samenwerking op bedrijfsvoerings- en uitvoeringstaken.
De GR Duo+ voert derhalve per 1 januari 2016 de bedrijfsvoering uit voor de drie deelnemers en tevens de uitvoeringstaken rondom buurt en burger voor twee van de deelnemers (Uithoorn en Ouder-Amstel).

Ontwikkelingen 2026
Diemen neemt alleen de dienstverlening af van bedrijfsvoering (I&A, P&O, JZ, Financiën, post en archief) en het Stafbureau (informatieveiligheid, interne controle en inkoop). De belangrijkste ontwikkelingen voor 2026 zijn:
- doorontwikkeling organisatie / verbeteren dienstverlening
- Informatiehuishouding op orde, verbetering digitale archivering en implementeren Wet open overheid;
- Doorontwikkeling P&O, verbeteren werving- en selectieproces;
- Informatieveiligheid, doorontwikkeling ENSIA-audit;
- Inkoopfunctie, inrichting en professionalisering.

Maatschappelijke risico's
Duo+ voert voor Diemen de taken uit op het gebied van bedrijfsvoering. Dit levert niet direct een maatschappelijk risico op. Ulteraard is een adequate bedrijfsvoering wel van belang voor de vakafdelingen bij het realiseren van de ambities van het college.

Financiele gegevens

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Vreemd vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
2026	Begroting 2026	8.367	1.499	1.668	1.608	1.668	
2025	Begroting 2025	8.263	1.608	1.668	1.608	1.668	

Vennootschappen en coörperaties

2.01 Bank Nederlandse gemeenten nv (BNG)

Bank Nederlandse gemeenten nv (BNG)	
Vestigingsplaats:	Den Haag
Soort verbonden partij:	Privaatrechtelijk
Bestuurlijk belang:	Via het stemrecht in de aandeelhoudersvergadering heeft Diemen zeggenschap in de BNG.
Mate van sturing:	Reguliere sturing
Relatie met programma:	Financiën (Algemene dekkingsmiddelen)

Het openbaar belang dat behartigd wordt:
Doordat de bank op grond van haar AAA (Moody's en Standard & Poor's) en AA+ (Fitch)-rating tegen zeer scherpe prijzen toegang heeft tot financieringsmiddelen en dat voordeel doorgeeft aan haar klanten draagt de BNG bij aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.

Ontwikkelingen 2026
De BNG is vastbesloten een positieve bijdrage te leveren aan de grote maatschappelijke uitdagingen door transities waar te maken. Want als geld de wereld kan regeren, kan het onze wereld ook transformeren. Van vervuilend naar klimaatpositief. Van woningnood naar woongeluk. En van achterstandswijken naar buurten die klaar zijn voor de toekomst. De BNG wil samen met woningcorporaties, gemeentes en instellingen geld met impact besteden.

Maatschappelijke risico's
Er zijn geen maatschappelijke risico's.

Financiele gegevens

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Vreemd vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
2025	Jaarrekening 2023	-	4.615.000	107.459	4.721.000	110.819	254.000

2.02 Meerlanden nv

Meerlanden nv	
Vestigingsplaats:	Rijsenhout
Soort verbonden partij:	Privaatrechtelijk
Bestuurlijk belang:	Via het stemrecht in de aandeelhoudersvergadering en via een (met Aalsmeer gedeelde) zetel in de Raad van Commissarissen van de Meerlanden heeft Diemen zeggenschap in De Meerlanden.
Mate van sturing:	Reguliere sturing
Relatie met programma:	Leefomgeving en klimaat

Het openbaar belang dat behartigd wordt:
Meerlanden pakt haar rol als grondstoffenregisseur in de keten voor de gehele regio en vervult een voortrekkersrol om te komen tot een circulaire samenleving. Een samenleving zonder afval, maar waar grondstoffen na hergebruik en recycling als nieuwe producten worden terug gebracht in de kringloop. Een samenleving waar de openbare ruimte ook leverancier is van grondstoffen en bijdraagt aan een gezonde leefomgeving waar bewoners met plezier wonen, werken en recreëren. Een samenleving waar mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kansen krijgen. Samenwerken is daarbij van cruciaal belang. Samenwerken met gemeenten, samenwerken in de keten, samenwerken met regionale soms landelijke partijen, samenwerken met kennisinstituten zoals Wageningen en Delft.

Ontwikkelingen 2026
Bij het realiseren van de missie ‘Samen Sneller Circulair’ ziet Meerlanden voor de komende jaren de volgende belangrijke ontwikkelingen en uitdagingen voor de regio, voor Meerlanden en haar klanten:

- Transitie naar een circulaire economie;
- Klimaatverandering en energietransitie;
- Duurzaamheid in verslaglegging.

Maatschappelijke risico's
De activiteiten van Meerlanden brengen risico’s met zich mee; onzekere gebeurtenissen of ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op het realiseren van de doelstellingen van de organisatie. Om deze risico’s goed te beheersen, heeft Meerlanden risicobeheersings- en controlesystemen ingericht. In 2022 is deze aanpak verder versterkt door in te zetten op een nog meer beleidsmatige-, integrale- en doelgerichte benadering. Het systeem van risicomanagement omvat alle niveaus van de bedrijfsvoering en alle onderdelen van de organisatie. Risico’s en beheersmaatregelen worden periodiek geanalyseerd, vastgelegd in een register en gemonitord door Meerlanden. De directie van Meerlanden ziet toe op de effectieve werking van dit systeem en streeft samen met de organisatie naar voortdurende verbetering en versterking.

Financiele gegevens

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Vreemd vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
2026		-					
2025	Jaarrekening 2024	-					

Stichtingen en verenigingen

3.01 Stichting RIJK

Stichting RIJK	
Vestigingsplaats:	Heemstede
Soort verbonden partij:	Privaatrechtelijk
Bestuurlijk belang:	De gemeentesecretaris van Diemen maakt deel uit van het Algemeen Bestuur.
Mate van sturing:	Reguliere sturing
Relatie met programma:	Samen besturen

Het openbaar belang dat behartigd wordt:
In de statuten is de doelstelling als volgt beschreven: 'Het creëren van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor zelfstandige gemeenten, onder andere door het faciliteren van een regionaal inkoopbureau en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords'.

Ontwikkelingen 2025
In 2025 onderzocht Stichting RIJK of samenwerkingsverbanden ook kunnen toetreden tot de Stichting RIJK. Hiertoe is een statutenwijziging doorgevoerd. Planning is dit in 2026 te realiseren.

Maatschappelijke risico's
Niet voldoen aan rechtmatige aanbestedingen kan imagoschade opleveren over de betrouwbaarheid van de gemeente.

Financiele gegevens

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Vreemd vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
2026	Begroting 2026	172	-	-	-	-	
2025	Begroting 2025	169	-	-	-	-	

Overige verbonden partijen

4.01 Metropoolregio Amsterdam (MRA)

Metropoolregio Amsterdam (MRA)	
Vestigingsplaats:	Amsterdam
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk (convenant)
Bestuurlijk belang:	Getrapte vertegenwoordiging via Amstelland-Meerlandenoverleg
Mate van sturing:	Reguliere sturing
Relatie met programma:	Samen besturen

Het openbaar belang dat behartigd wordt:
De doelstelling van de MRA is het versterken van een toekomstbestendige economische ontwikkeling en hoogwaardige leefkwaliteit van de MRA. De overlegstructuur is vooralsnog opgedeeld in platforms; mobiliteit, economie en bouwen. Ook wordt specifiek samengewerkt op de thema's duurzaamheid, wonen en landschap.

Ontwikkelingen 2026
Vanaf 2026 ligt het accept op het uitvoeren van de nieuwe MRA-agenda. De ontwikkeling naar deze agenda is 2023 begonnen. Vanuit de verschillende deelregio's wordt inbreng geleverd. Daarnaast wordt gemonitord hoe de verschillende beleidsspeerpunten leiden tot de gewenste resultaten. Bij het functioneren van de MRA is een belangrijke adviserende rol weggelegd voor de Raadtafel, met vertegenwoordigers van de deelnemers.

Maatschappelijke risico's
Indien de voorgenomen speerpunten van beleid niet of onvoldoende worden bereikt, raakt dit in algemene zin alle deelnemers. Het schaalniveau van de samenwerking is er niet voor niets. Belangrijke thema's en bijbehorende doelstellingen kunnen alleen worden gerealiseerd indien het noodzakelijke schaalniveau effectief wordt benut.

Financiele gegevens

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Vreemd vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
2026	Begroting 2026	55	-	-	-	-	-
2025	Begroting 2025	55	-	-	-	-	-

4.02 Sociale Recherche Gooi en Omstreken

Sociale recherche Gooi- en Vechtstreek	
Vestigingsplaats:	Bussum
Soort verbonden partij:	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang:	Geen
Mate van sturing:	Reguliere sturing
Relatie met programma:	Sociaal & Inkomen en armoede

Het openbaar belang dat behartigd wordt:
Het samenwerkingsverband is belast met de opsporing van fraude op het gebied van de bijstandswetgeving en zorg.

Ontwikkelingen 2026
De Sociale Recherche zet in op een integrale aanpak van criminaliteit.De focus ligt op het vergroten van veiligheid, het signaleren van uitkerings- en zorgfraude, en het terugdringen van woon- en adresfraude.

De Sociale Recherche Gooi en Omstreken stelt een nieuwe dienstverleningsovereenkomst op.De toezichthouder van sociaal rechercheurs (politie Midden-Nederland) heeft aangegeven dat de opsporingsbevoegdheid buiten Gooise Meren anders geregeld moet worden. Hierdoor volstaan de bestaande DVO’s niet meer. Er wordt onderzocht hoe de samenwerking juridisch en praktisch opnieuw vormgegeven kan worden in een nieuwe DVO.

Maatschappelijke risico's
Er zijn geen maatschappelijke risico's.

Financiele gegevens

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen 1-1	Vreemd vermogen 1-1	Eigen vermogen 31-12	Vreemd vermogen 31-12	Resultaat
2026	Begroting 2026	60					
2025	Begroting 2025	60					

Financiering

Algemeen

Deze paragraaf informeert de raad over het treasurybeleid en het risicobeheer van de financieringsportefeuille. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Daarbij moeten de kaders in acht worden genomen die zijn geregeld in de wet Financiering Decentrale Overheden (Fido).

De Wet Fido

Het belangrijkste uitgangspunt van deze wet is het beheersen van de (mogelijk) uit de treasuryfunctie voortvloeiende risico's. Door middel van het stellen van eisen aan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm worden de renterisico's van zowel de korte als de lange schuld door de wet begrensd. Ook verplicht de wet gemeenten twee treasury instrumenten te hanteren:

- Het door de raad vaststellen van een treasurystatuut;
- Het in de gemeentebegroting en –rekening opnemen van een financieringsparagraaf.

Treasurystatuut

Het beleidsmatige kader voor het uitvoeren van de treasuryfunctie is vastgelegd in het 'Treasurystatuut Gemeente Diemen 2016'. Het statuut onderscheidt vier algemene doel-stellingen:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-) resultaten tegen ongewenste financiële risico's;
- Het minimaliseren van de interne en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten.

Financieringsparagraaf

Interne ontwikkelingen
De treasuryfunctie baseert het treasurybeheer op een liquiditeitenplanning die dezelfde periode omvat als de meerjarenbegroting. Een juiste liquiditeitenplanning maakt het mogelijk tijdig financieringsbeslissingen te nemen die beantwoorden aan de doelstellingen die we in het treasurystatuut hebben geformuleerd (zie hiervoor). Ook in 2026 blijft de aandacht gericht op het steeds nauwkeuriger in beeld krijgen van de kasstromen als gevolg van investeringen, grondexploitaties en specifieke uitkeringen. Daarnaast volgen we de ontwikkelingen van het rentepercentages voor langlopende geldleningen.

Externe ontwikkelingen
De prognose van de BNG voor een 10-jaars staatslening over een jaar is 3,5%. De verwachte rente voor een 30-jaars lening is 3%. Op basis van deze prognoses hanteren we in de begroting voor toekomstige leningen een rentepercentage van 3,5% in lijn met de huidige rente.

Treasurybeheer

Bij het treasurybeheer onderscheiden we de volgende deelfuncties:
- Risicobeheer (renterisico's en kredietrisico's);
- Kasbeheer;
- Gemeentefinanciering.

Risicobeheer
Risicobeheersing vormt één van de pijlers van de wet Fido. In beginsel kunnen de risico's die verbonden zijn aan de uitvoering van de treasuryfunctie worden onderscheiden in renterisico's, kredietrisico's, koersrisico's en valutarisico's. Voor onze gemeente zijn de twee laatstgenoemde risico's niet van toepassing, want we hebben geen vrij verhandelbare aandelen en dergelijke en leningen worden uitsluitend verstrekt, aangegaan of gegarandeerd in euro's.

Renterisico's kortlopende schuld
Het renterisico op korte termijn financiering (leningen met een looptijd korter dan één jaar) wordt in beeld gebracht via de kasgeldlimiet. Deze stelt beperkingen aan financiering van uitgaven met korte termijn leningen. Op basis van de Wet Fido bedraagt de kasgeldlimiet 8,5% over de omvang van de begroting. Door de hogere begrotingsomvang stijgt ook de kasgeldlimiet. Voor het begrotingsjaar is de kasgeldlimiet € 9,9 miljoen (8,5% x € 117 miljoen). Indien twee opeenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet overschreden wordt, merkt de toezichthouder dit aan als structureel. In dat geval verplicht de toezichthouder de gemeente maatregelen te treffen om de overschrijding teniet te doen.

De financieringsbehoefte dekken we voor een groot deel door langlopende geldleningen, waardoor wij de kasgeldlimiet niet verwachten te overschrijden.

Voor het begrotingsjaar 2026 geldt voor onze gemeente de volgende kasgeldlimiet:

Kasgeldlimiet	
Begrotingstotaal	117.008
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	8,50%
Kasgeldlimiet	9.946

Renterisico langlopende schuld
Doel van deze norm uit hoofde van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) is te voorkomen dat bij herfinanciering en/of renteherziening van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rentestand grote schokken optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen. De norm beperkt de budgettaire risico's. De jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen mogen niet meer bedragen dan 20% van de totale lasten van de begroting.

Het renterisico op de vaste schuld wordt berekend door te bepalen welk deel van de langlopende leningen in enig jaar moet worden geherfinancierd. Of waar op grond van de leningvoorwaarden de rente eenzijdig door de tegenpartij kan worden herzien. De wet stelt criteria voor de berekening van het risico op de vaste schulden, zoals deze zijn vastgelegd in de definitie van de renterisiconorm. Door middel van deze norm wordt een kader gesteld waarmee een zodanige opbouw van de langlopende leningen wordt bereikt, dat het renterisico uit hoofde van renteaanpassing en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt.

De volgende tabel geeft de renterisiconorm weer die we voor 2026 en de jaren daarna in acht moeten nemen.

Modelstaat B					
Stap	**Variabelen renterisiconorm**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
-1	Renteherzieningen				
-2	Aflossingen	-			
-3	Renterisico (1+2)	-	-	-	-
-4	Renterisiconorm	23.402	23.184	22.528	23.135
(5a) = (4 -/- 3)	Ruimte onder renterisiconorm	23.402	23.184	22.528	23.135
(5b) = (3 -/- 4)	Overschrijding renterisiconorm	-	-	-	-
Berekening Renterisiconorm					
(4a)	Begrotingstotaal 2026	117.008	115.919	112.639	115.677
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
(4) = (4a x 4b / 100)	Renterisiconorm	23.402	23.184	22.528	23.135

Uit de tabel blijkt dat we de renterisiconorm in de komende jaren niet zullen overschrijden.

Kredietrisico's
Kredietrisico's kunnen zich op twee manieren manifesteren:
- Het risico verbonden aan door de gemeente verstrekte leningen en uitgezette beleggingen (deposito's);
- Het risico verbonden aan door de gemeente verstrekte directe en indirecte borgstellingen.

De Wet Schatkistbankieren beperkt de beschikkingsbevoegdheid over de eigen middelen van de gemeente Diemen. Tevens maakt het fondsvorming voor specifieke doeleinden onmogelijk. Verder dient de gemeente Diemen dagelijks overtollige liquide middelen naar de schatkist af te romen, evenals eventuele tekorten uit te zuiveren. Hierdoor zijn er geen risico's op deposito's voor de gemeente Diemen. Bij door de gemeente verstrekte langlopende leningen is tot nu toe geen enkele geldnemer in gebreke gebleven bij zijn betalingsverplichting. Er zijn geen aanwijzingen dat daarin in de komende jaren verandering optreedt.

Bij door de gemeente Diemen verstrekte gemeentegaranties in de vorm van directe borgstelling is tot nu geen enkele geldnemer in gebreke gebleven. Er zijn geen aanwijzingen dat dit in de komende jaren anders zal zijn. Bij de stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en de stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) bekleedt de gemeente een achtervangpositie. Hierdoor staat de gemeente indirect borg voor de langlopende leningen die onder directe borging van het WSW aan woningcorporaties zijn verstrekt en voor de hypothecaire geldleningen (met Nationale Hypotheek Garantie) die onder directe borging van het WEW aan particulieren zijn verstrekt.

Kasbeheer
In het kader van het kasbeheer zien wij erop toe dat ook in 2026 de liquiditeitspositie voldoende garandeert dat de gemeente tijdig aan kortlopende verplichtingen (korter dan 1 jaar) kan voldoen. Zo nodig zal hierbij gebruik gemaakt worden van de kredietfaciliteit van € 5 miljoen die de gemeente bij de BNG heeft of gaat gebruik gemaakt worden van kasgeldleningen. Hierbij vindt ook afweging van de kosten plaats.

Dividend en rentebaten van leningen
Het volgende overzicht geeft de mutaties weer in het verloop van de dividenduitkeringen en rentebaten die we de komende jaren verwachten te ontvangen.

Dividend en rentebaten van leningen	2026	2027	2028	2029
Dividend	104	104	104	104
Langlopende leningen (u/g)	175	175	175	175
Kortlopende leningen (u/g)	-	-	-	-
Totaal	**279**	**279**	**279**	**279**

Voor de begroting 2026 houden wij rekening met een dividenduitkering van € 104.000. Naar verwachting zal dit de komende jaren aanhouden.

De rentebaten van geld gestald bij het Svn voor Startersleningen en Duurzaamheidsleningen vormen het merendeel van de rente over uitstaande langlopende leningen (u/g). Daarnaast ontvangen we rente over leningen aan sportverenigingen als gevolg van de eenderde regeling. Sinds 2009 mogen geen hypothecaire leningen meer worden verstrekt aan ambtenaren. Door aflossingen op de hypotheken neemt de rentebaat uit deze bron hierdoor langzaam af.

De Gemeentefinanciering
Voor de financiering van de diverse investeringen trekt de gemeente langlopende leningen (langer dan 1 jaar) aan. Per 1 januari 2026 heeft de portefeuille langlopende leningen een omvang van € 43,5 miljoen. De nieuwe investeringswensen leiden tot financieringswensen daartegenover staan de inkomsten uit grondexploitaties en subsidieregelingen. Vooralsnog verwachten we de komende vier jaar geen grote inkomsten uit grondexploitaties. Dit leidt ertoe dat de financieringsbehoefte de komende jaren gaat oplopen.

Afhankelijk van het realisatietempo van de investeringen verwachten we een financieringsbehoefte. Hoe verder weg de financieringsbehoefte komt te liggen hoe onzekerder ook het te hanteren renteprecentage. In de ramingen voor de rente van langlopende geldleningen houden we daar rekening mee en ziet u oplopende budgetten.

Saldo financieringsfunctie
Het saldo van de financieringsfunctie bestaat uit het saldo van:
- De werkelijk betaalde rente over aangetrokken leningen en opgenomen middelen in rekening courant ('rood-stand');
- De werkelijk ontvangen rente over verstrekte leningen en credit-saldi in rekening courant.

Het volgende overzicht geeft het verloop weer van het geraamde saldo van de financieringsfunctie voor de meerjarenbegroting t/m 2029.

Saldo financieringsfunctie	2026	2027	2028	2029
Betaalde rente langlopende leningen (o/g)	-2.000	-2.500	-3.000	-3.500
Betaalde rente kortlopende leningen (o/g)	-	-	-	-
Ontvangen rente langlopende leningen (u/g)	175	175	175	175
Ontvangen rente kortlopende leningen (u/g)	-	-	-	-
Totaal	**-1.825**	**-2.325**	**-2.825**	**-3.325**

We verwachten de komende jaren geen grote ontvangsten uit grondexploitaties. Hierdoor zal voor de bekostiging van nieuwe investeringen en de herfinanciering van vrijvallende leningen nieuwe leningen moeten worden aangetrokken. Rekening houdend met de verwachte oplopende rente ziet u de rentelasten voor langlopende leningen fors oplopen.

Rentes

Activa	Begroting 2026	Passiva	Begroting
Integraal gefinancierd	164.640	Eigen vermogen	56.658
Project gefinancierd	-	Voorzieningen	10.280
Onderhanden werk	-	Schulden bij banken	83.732
Vorderingen	-	Overlopende passiva	-
Liquide middelen	-		
Overlopende activa	-13.968		
Totaal	**150.672**	**Totaal**	**150.671**

Post	2026	2026
Externe rentelasten totaal		-2.000
Extern rentepercentage totaal	3,50%	
Externe rentelasten projectfinanciering		-
Externe rente excl. projectfinanciering	nvt	
Rente eigen vermogen		-
Rente voorzieningen		-
Rentepercentage grondexploitaties	1,75%	
Rente grondexploitaties		192
Rentepercentage voorzieningen op basis van contante waarde	nvt	
Rente voorzieningen contante waarde		-
Bespaarde rente		-

Rentetoerekening	2026	2027	2028	2029
Externe rentelasten over de korte en lange financiering	-2.000	-2.500	-3.000	-3.500
Externe rentebaten	175	175	175	175
Saldo rentelasten en rentebaten	-1.825	-2.325	-2.825	-3.325
Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	192	209	183	272
Rente projectfinanciering die aan het betreffende taakveld wordt toegerekend	-	-	-	-
Saldo doorberekende rente	192	209	183	272
Aan de taakvelden toegerekende rente	-1.633	-2.116	-2.642	-3.053
Rente over eigen vermogen	-	-	-	-
Rente over voorzieningen	-	-	-	-
Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente	-1.633	-2.116	-2.642	-3.053
De aan de taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	4.225	4.369	4.333	5.297
Rente resultaat op het taakveld Treasury	**2.592**	**2.253**	**1.691**	**2.244**

Indien bij de jaarrekening blijkt dat het renteresulaat op het taakveld Treasury groter is dan 25% van de werkelijke rentelasten, dan is de gemeente verplicht dit volgens het BBV te corrigeren.

Grondbeleid

Algemeen beleid

Algemeen beleid

In januari 2019 is de *Nota Grondbeleid, actualisatie per 1-1-2019* door de gemeenteraad van de gemeente Diemen vastgesteld. Hiermee hebben we ons grondbeleid voor de komende jaren geactualiseerd. In de geactualiseerde nota zijn beleidskaders, die betrekking hebben op het gemeentelijk grondbeleid, samengevoegd. Ook hebben we in deze actualisatie rekening gehouden met gewijzigde wet- en regelgeving van onder andere Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV), Aanbestedingswet, Europese regelgeving staatsteun en Wet vennootschapsbelasting overheidsondernemingen. Tevens hebben we rekening gehouden met ontwikkelingen in de maatschappij, mogelijke ambities en opgaven waarvoor grondbeleid in Diemen wordt ingezet. Daarnaast staat in de nota binnen welke juridische kaders en met welke keuzevrijheden we werken.

Een van de belangrijkste beleidsuitgangspunten die we met deze nota voortzetten, is dat de gemeente sinds 2011 de voorkeur geeft aan passief/faciliterend grondbeleid voor het ontwikkelen van projecten. Faciliterend grondbeleid is het hoofduitgangspunt waarbij we alle kosten (in theorie) verhalen op de initiatiefnemer. Met faciliterend grondbeleid beperken we ons tot onze regulerende en publiekrechtelijke taak. De aankoop en exploitatie van gronden gebeurt bij voorkeur door private partijen. Alleen in situaties, waarbij risico's voldoende beheersbaar zijn, kan actief grondbeleid toegepast worden, waarbij de gemeente zelf gronden verwerft en uitgeeft. Daarnaast kan het zijn dat het bestuur een ruimtelijke ontwikkeling wenselijk vindt, maar dat marktpartijen dit niet kunnen of willen oppakken. Dan zal de gemeente ook actief grondbeleid moeten voeren. Tot slot heeft de gemeente historisch gezien, nog een (beperkt) aantal gronden in bezit, die zij de komende jaren actief verkoopt.

Dit betekent dat de gemeente Diemen een situationeel grondbeleid voert: passief waar kan en actief waar moet. Het college maakt een afweging of zij gebruik wil maken van actief of facilitair/ passief grondbeleid.

In de nota Grondbeleid is ook vastgelegd dat het college elk jaar bij de jaarrekening het Meerjarenperspectief Grondzaken (MPG) aanbiedt aan de gemeenteraad. Dit zal ook in 2026 het geval zijn. Hierin leggen we verantwoording af en geven we inzicht in alle activiteiten rond het beheren en exploiteren van gronden; o.a. over grondexploitaties en 'gronden niet in exploitatie'.

Grondprijzen

Naast de Nota Grondbeleid legt de gemeente in een aparte nota haar grondprijsbeleid vast: de Nota Grondprijzen. De vaststelling van deze nota is een bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders. De *Nota Grondprijzen, acualisatie per 1-1-2025*, heeft het college in december 2024 vastgesteld. De volgende actualisatie wordt per 1-1-2027 verwacht.

Erfpacht

Op 28 mei 2020 heeft de gemeenteraad de Nota Herziening erfpachtbeleid vastgesteld. Hiermee zijn de kaders voor uitgifte in eeuwigdurende erfpacht van gemeentelijke gronden t.b.v. woondoeleinden vastgelegd. Met dit kader kunnen we de bestaande tijdelijke erfpachtcontracten omzetten naar een nieuwe toekomstbestendige regeling. De regeling is

ingegaan per 1 oktober 2020, wat inmiddels geresulteerd heeft in vele omzettingen vanaf eind 2020. Naar verwachting zullen ook in 2026 nog een aantal adressen converteren, maar waarschijnlijk minder dan de piek begin 2021-2022.

Grondexploitaties

Plantage de Sniep, Holland Park West, Buitenlust en Harmoniehof zijn momenteel de vier actieve grondexploitaties in de gemeente Diemen. Gebiedsontwikkeling Duran en omgeving is in voorbereiding.

Projectinhoud
De projectinhoud wordt beschreven in Paragraaf Grootschalige Projecten.

Financieel
De grondexploitaties zijn via het Meerjarenperspectief Grondzaken 2024 geactualiseerd ten behoeve van de Jaarrekening 2024. Een overzicht van de financiële stand van zaken wordt in het MPG gegeven, dat jaarlijks wordt opgesteld en aan de raad aangeboden.

Berekeningsmethodiek
Grondexploitaties worden doorgerekend met de Dynamische Eindwaarde Methodiek. Dat wil zeggen dat we bij het berekenen van het resultaat alle kosten en opbrengsten inclusief inflatie en rente tot de einddatum van het project meenemen. In de gemeente Diemen rapporteren we op basis van het resultaat bij afsluiting van het project (de eindwaarde).

Grootschalige projecten

Inleiding

In deze paragraaf nemen we eenmalige grootschalige projecten op die (grote) gevolgen (kunnen) hebben voor onze financiële huishouding. Dat betreft in ieder geval de grootschalige ruimtelijke projecten met een eigen grondexploitatie (Plantage de Sniep en Holland Park West) en het project dat op basis van exploitatieovereenkomsten wordt uitgevoerd (Bergwijkpark-Holland Park). Het gaat in deze paragraaf ook om eenmalige grootschalige investeringen die tot gevolg hebben dat de resterende financiële beleidsruimte wordt ingeperkt. In deze paragraaf komen aan de orde:

- Plantage de Sniep;
- Holland Park

Plantage de Sniep

Doel
De nieuwbouwwijk Plantage de Sniep is nagenoeg gerealiseerd. Het doel van het project is om tot afronding te komen. Het gaat daarbij om realisatie van deelplan het Rietschuurkwartier.

Projectfase
In het project de Plantage de Sniep is tot nu toe veel gebeurd. De afgelopen jaren hebben we ruim 1000 nieuwbouwwoningen toegevoegd, vrije kavels ontwikkeld, een brede school met bijgebouw gebouwd en het openbaar gebied aangelegd.

We werken in 2026 aan het voorlopige sluitsluk van de Plantage de Sniep, de ontwikkeling van het Rietschuurkwartier.

Het Rietschuurkwartier bestaat uit:
Het Rietschuurhof (nieuwbouw). Een woonhof voor senioren, met een mix van sociale en middendure huurwoningen. De woningcorporatie De Alliantie leidt deze ontwikkeling. Het komende jaar wordt het ontwerp verder uitgewerkt en de vergunning aangevraagd.

Grote Rietschuur.
We hebben AHAM Vastgoed geselecteerd voor deze renovatie. Zij willen de Grote Rietschuur nieuw leven inblazen en tot een ‘Diemense Koesterplek’ transformeren. Een horecavoorziening en een gezondheidsfunctie zullen straks het levendige hart vormen van de Grote Rietschuur. Het wordt een plek waar buren en Diemenaren elkaar graag ontmoeten. In 2026 wordt het ontwerp afgemaakt en de vergunning aangevraagd.

18 sociale huurwoningen de Maalderij.
In 2026 worden de 18 sociale huurwoningen aan de Maalderij en het openbaar gebied daaromheen opgeleverd.

Holland Park

Doel
Doel is de gefaseerde transformatie van een (voormalig en verouderd) kantorengebied tot een multifunctioneel, stedelijk en duurzaam woongebied met verschillende ondersteunende voorzieningen.

Projectfase
Het project kent verschillende deelgebieden (deelprojecten):
- Holland Park Oost, een woongebied met ruim 2.000 woningen;
- Holland Park West, een woongebied met 750 woningen en een brede school;
- Holland Park Zuid, een woongebied met circa 1.500 woningen en voorzieningen;
- Holland Park Campus, een woongebied met circa 1.800 woningen voor studenten en young professionals.

Plandelen Holland Park Oost en de Campus zijn opgeleverd. Holland Park West en Holland Park Zuid (4 deelprojecten) zijn in ontwikkeling of nog te ontwikkelen.

Realisatie
Per deelproject gaan we kort in op de realisatie.

Campus Diemen Zuid
De huidige Campus Diemen Zuid is eerder in twee fases gerealiseerd. Met de initiatiefnemer (eigenaar) is onderzocht of er een inbreiding mogelijk is met sloop-nieuwbouw, waarbij ook seniorenwoningen toegevoegd zouden worden. In de zomer van 2025 heeft de initiatiefnemer laten weten dat dit voor haar (financieel) niet haalbaar was, waarmee het initiatief eindigt.

Holland Park Oost
Sinds 2017 zijn gefaseerd woningen opgeleverd in dit deelplan. In 2022 is het grootste deel van de openbare ruimte - waaronder het park - ingericht en overgedragen aan de gemeente. In 2025 zijn de laatste 296 appartementen en (commerciele) voorzieningen opgeleverd, waarna alleen de omliggende openbare ruimte nog wordt opgeleverd en overgedragen aan de gemeente. In 2026 zijn hier naar verwachting geen werkzaamheden meer en is dit deel volledig afgerond.

Holland Park West
Gefaseerd worden 750 woningen, een brede school en verschillende (maatschappelijke) voorzieningen ontwikkeld en gerealiseerd. De eerste fase met daarin de brede school en 106 woningen is in 2023 opgeleverd. Na een stagnatie vanwege de Corona- en Oekraine crises, worden de overige fases nu gerealiseerd / ontwikkeld. Inmiddels zijn fase 2A (88 koopwoningen) en 3A (242 woningen) in aanbouw en worden fase 3B en 4 verder ontwikkeld. Ongeveer 80% van de grond is geleverd aan en betaald door de ontwikkelaar, het restant wordt geleverd en betaald nadat de laatste vergunning voor de bouw (fase 2B) is verleend.

Holland Park Zuid
Holland Park Zuid bestaat uit 4 stedenbouwkundige percelen met verschillende grondeigenaren. Er is een vastgesteld bestemmingsplan met stedenbouwkundig plan als onderlegger, dat als kader fungeert om planitiatieven te beoordelen en begeleiden richting uitvoering. Aangezien op alle gronden een Wet voorkeursrecht gemeente is gevestigd, heeft de gemeente in juli 2022 de voorwaarden vastgesteld waaronder zij wil meewerken aan een

grondverkoop en ontwikkeling. De ontwikkeling van ieder stedenbouwkundig blok vormt een eigen deelproject.

- Steigerblok: In 2023 heeft grondeigenaar InHolland haar perceel verkocht aan een ontwikkelaar. In 2024 - 2025 is het bouwplan van 450 woningen en diverse voorzieningen, waaronder een supermarkt, uitgewerkt met de verwachting van een start bouw begin 2026.
- Sportblok: In 2025 zullen de 30 modulaire woningen zijn verplaatst naar alternatieve locaties, zodat dit perceel van Lieven de Key vrij komt voor verkoop en ontwikkeling. De grondeigenaar bereidt verkoop van dit perceel voor, waar circa 450 woningen komen.
- Hofblok: De grondeigenaar KPN is bezig met de verkoop van haar perceel, waar circa 250 woningen komen.
- Parkblok: De verkoop en ontwikkeling van dit perceel met circa 350 woningen kan pas starten wanneer de huidig eigenaar, Stichting ARQ, een alternatieve locatie heeft gevonden.

Gemeente Diemen

Financiële begroting

Programmabegroting 211
Toelichting op de programmabegroting 215
Overige financiële tabellen 229

Programmabegroting

Meerjarenoverzicht (lasten) per programma

Lasten totaal Programma's	Rekening 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Sociaal	-27.389	-29.327	-29.915	-29.129	-28.030	-28.112
Veilig	-4.324	-4.533	-5.005	-4.749	-4.542	-4.541
Inkomen en armoede	-15.287	-13.943	-12.737	-12.541	-12.410	-12.410
Vrije tijd	-6.829	-7.188	-7.295	-7.109	-7.068	-9.134
Onderwijs	-4.347	-4.964	-4.920	-4.879	-4.844	-5.135
Gebiedsontwikkeling	-11.854	-6.349	-4.966	-4.982	-5.079	-5.064
Leefomgeving en klimaat	-27.668	-27.935	-25.051	-24.947	-22.228	-22.316
Verkeer	-2.643	-2.419	-2.078	-1.855	-1.928	-1.719
Samen besturen	-18.247	-4.037	-6.226	-5.794	-5.938	-6.188
Financiën	-1.404	-1.153	-990	-925	-990	-990
Overige dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Dividend	-	-	-	-	-	-
Lokale heffingen	-	-	-	-	-	-
Algemene uitkering	-	-	-	-	-	-
Deelfonds Sociaal domein	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-60	-60	-60	-60	-60
Heffing VPB	-	-	-	-	-	-
Overhead	-287	-15.192	-15.941	-16.625	-16.698	-16.685
Saldo financieringsfunctie	-274	-1.430	-1.825	-2.325	-2.825	-3.325
Saldo van lasten	**-120.554**	**-118.529**	**-117.008**	**-115.919**	**-112.639**	**-115.677**

Meerjarenoverizcht (baten) per programma

Lasten totaal Programma's	Rekening 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Sociaal	-27.389	-29.327	-29.915	-29.129	-28.030	-28.112
Veilig	-4.324	-4.533	-5.005	-4.749	-4.542	-4.541
Inkomen en armoede	-15.287	-13.943	-12.737	-12.541	-12.410	-12.410
Vrije tijd	-6.829	-7.188	-7.295	-7.109	-7.068	-9.134
Onderwijs	-4.347	-4.964	-4.920	-4.879	-4.844	-5.135

Lasten totaal Programma's	Rekening 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Gebiedsontwikkeling	-11.854	-6.349	-4.966	-4.982	-5.079	-5.064
Leefomgeving en klimaat	-27.668	-27.935	-25.051	-24.947	-22.228	-22.316
Verkeer	-2.643	-2.419	-2.078	-1.855	-1.928	-1.719
Samen besturen	-18.247	-4.037	-6.226	-5.794	-5.938	-6.188
Financiën	-1.404	-1.153	-990	-925	-990	-990
Overige dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Dividend	-	-	-	-	-	-
Lokale heffingen	-	-	-	-	-	-
Algemene uitkering	-	-	-	-	-	-
Deelfonds Sociaal domein	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-60	-60	-60	-60	-60
Heffing VPB	-	-	-	-	-	-
Overhead	-287	-15.192	-15.941	-16.625	-16.698	-16.685
Saldo financieringsfunctie	-274	-1.430	-1.825	-2.325	-2.825	-3.325
Saldo van lasten	**-120.554**	**-118.529**	**-117.008**	**-115.919**	**-112.639**	**-115.677**

Toelichting op de programmabegroting

Sociaal

Sociaal	Rekening 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	-27.389	-29.327	-29.915	-29.129	-28.030	-28.112
Baten	1.360	1.762	1.135	559	559	559
Saldo van baten en lasten	**-26.029**	**-27.565**	**-28.780**	**-28.570**	**-27.471**	**-27.553**
Dotatie	-	-	-	-	-	-
Onttrekking	256	230	-	-	-	-
Mutaties reserve	256	230	-	-	-	-
Geraamd resultaat	**-25.773**	**-27.335**	**-28.780**	**-28.570**	**-27.471**	**-27.553**

Onderstaand de analyse van de verschillen tussen de begroting 2026 en begroting 2025. De ramingen 2025 betreffen de begrote bedragen tot en met de verwerking van de 3e kwartaalbrief 2025.

Lasten	Bedrag (x € 1.000)
Indexatie tarieven jeugdhulp en Wmo In de begroting 2026 hebben wij rekening gehouden met het indexeren van de budgetten voor Jeugdzorg. Het indexatiepercentage voor 2026 is vastgesteld op 5,13%. Dit komt neer op een budget van € 640.000 voor Jeugdhulp en € 260.000 voor Wmo. Dit is dan ook de aanleiding waarom het budget voor 2026 per saldo € 900.000 hoger is dan dat van 2025.	-900
Jeugdzorg maatwerkcasussen (lokaal) en woonplaatsbeginsel Vanaf 2026 is structureel rekening gehouden met kosten die betrekking hebben maatwerkcasussen (lokaal) en het woonplaatsbeginsel.	-500
Huishoudelijke hulp Voor het begrotingsjaar 2025 is € 65.000 beschikbaar gesteld voor de demografische ontwikkeling (vergrijzing) en € 176.000 voor de vermogensafhankelijke eigen bijdrage. Per saldo leidt dit tot een verschil van € 241.000 tusasen decjaren 2025 en 2026.	-241
Inburgering Dit effect van per saldo € 80.000 wordt voor een aanziendelijk deel veroorzaakt door het incidenteel budget dat in de derde kwartaalbrief 2025 beschikbaar is gesteld voor het hersteltractect in 2025. Herstel is nodig om de administratie op te schonen, achterstallige of foutieve facturatie te corrigeren en extra begeleiding voor inburgeraars die hun traject niet binnen de wettelijke termijn kunnen afronden.	80
Personele lasten Op aanwijzing van het CBS hebben wij onze werkwijze voor het begroten en verantwoorden van kosten binnen Jeugdzorg en Wmo aangepast. In het verlengde hiervan hebben wij ook kritisch gekeken naar de doorbelasting van personeelskosten voor beleidsontwikkeling en advisering. Dit heeft geleid tot het inzicht dat een deel van deze kosten verantwoord dient te worden op andere programma's, namelijk Onderwijs, Inkomen en Armoede, en Vrije Tijd. Als gevolg hiervan is op dit programma voor 2026 aanzienlijk minder personeelskosten begroot dan in 2025. Dit maakt dat een aanzinelijk deel van dit effect van tijdelijke aard is. Wij zijn immers voornemens deze wijziging ook voor 2025 door te voeren in de vierde kwartaalbrief van 2025.	331
Gemeenschappelijke regelingen Ten opzichte van 2025 is de gemeentelijke bijdrage aan de gemeenschappelijke regelingen binnen dit programma met circa € 177.000 toegenomen. Een aanzienlijk deel van deze stijging is toe te schrijven aan de regeling Veilig Thuis. Zoals vermeld in de Kadernota 2026 is een hogere bijdrage vanuit de gemeenten noodzakelijk om de begroting van Veilig Thuis structureel sluitend te krijgen.	-177
Specifieke uitkeringen (SPUK) De gemeente ontvangt jaarlijks van het Rijk een aantal specifieke uitkeringen. Deze beschikkingen hebben in de meeste gevallen betrekking op één kalenderjaar en worden ook binnen datzelfde jaar verstrekt. Bij het opstellen van de begroting was het beeld voor 2025 al bekend, terwijl dat voor 2026 op dat moment nog ontbrak. Dit verklaart het verschil tussen beide jaren.	567

Lasten	Bedrag (x € 1.000)
Kosten ten laste van de Algemene reserve Het effect van € 230.000 houdt verband met de budgetten voor de implementatie van de WOBW, de Hervormingsagenda en Samenlevingsopbouw. Deze middelen zijn in 2024 niet benut, maar in 2025 opnieuw beschikbaar gesteld via een onttrekking uit de Algemene reserve. Hierdoor kunnen de betreffende activiteiten alsnog worden uitgevoerd in 2025. De dekking voor deze lasten is te vinden in de tabel Reserves (dotaties/ ontrekkingen) die hieronder is te raadplegen.	230
Overige Verschillen Het effect van € 22.000 wordt met name veroorzaakt door ht budget voor het jongerenpunt dat in 2025 beschikbaar en het budget voor lokale inzet voor femicde dat in 2026 bechikbaar is gesteld.	22
Totaal verschil lasten	-588

Baten	Bedrag (x € 1.000)
Specifieke uitkeringen (SPUK) In principe moeten de baten (€ 592.000) en de lasten (€ 567.000) per saldo nul zijn. Echter is er een verschil van € 25.000, omdat voor dit bedrag aan kosten zijn geraamd op het programma Inkomen en armoede.	-592
Overige verschillen Dit effect heeft te maken met de dekking voor de kosten voor het jongerenpunt in 2025.	-35
Totaal verschil lasten	-627

Reserves (dotaties/ontrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)
Dotaties:	
-	
Onttrekkingen:	
Algemene reserve Voor een toelichting verwijzen wij naar de toelichting op de lasten van dit programma.	-230
Totaal mutaties reserves	-230
Totaal verschil Programma Sociaal	**-1.445**

Veilig

Veilig	Rekening 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	-4.324	-4.533	-5.005	-4.749	-4.542	-4.541
Baten	304	493	465	257	50	50
Saldo van baten en lasten	**-4.020**	**-4.040**	**-4.540**	**-4.492**	**-4.492**	**-4.491**
Dotatie	-	-	-	-	-	-
Onttrekking	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserve	-	-	-	-	-	-
Geraamd resultaat	**-4.020**	**-4.040**	**-4.540**	**-4.492**	**-4.492**	**-4.491**

Onderstaand de analyse van de verschllen tussen de begroting 2026 en begroting 2025. De ramingen 2025 betreffen de begrote bedragen tot en met de verwerking van de 3e kwartaalbrief 2025.

Lasten	Bedrag (x € 1.000)
Gemeenschappelijke Regeling: De bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling van de Veiligheidsregio is hoger	-100
Interne Urendoorberekening: Door CAO verhoging en formatieuitbreiding is de interne urendoorbelasting hoger	-280
Rampenbestrijding: In 2026 is er voor het communicatieprogramma Weerbaarheid € 90.000 kosten begroot	-90
Totaal verschil lasten	-470

Baten	Bedrag (x € 1.000)
Bestuurlijke boetes *De opgelegde bestuurlijke boetes zijn lager dan begroot*	-28
Totaal verschil baten	-28

Reserves (dotaties/ontrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)
Dotaties:	
-	
Onttrekkingen:	
-	
Totaal mutaties reserves	-
Totaal verschil Programma Veilig	**-498**

Inkomen en armoede

Inkomen en armoede	Rekening 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	-15.287	-13.943	-12.737	-12.541	-12.410	-12.410
Baten	12.369	11.089	9.424	9.424	9.424	9.424
Saldo van baten en lasten	**-2.918**	**-2.854**	**-3.313**	**-3.117**	**-2.986**	**-2.986**
Dotatie	-	-	-	-	-	-
Onttrekking	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserve	-	-	-	-	-	-
Geraamd resultaat	**-2.918**	**-2.854**	**-3.313**	**-3.117**	**-2.986**	**-2.986**

Onderstaand de analyse van de verschillen tussen de begroting 2026 en begroting 2025. De ramingen 2025 betreffen de begrote bedragen tot en met de verwerking van de 3e kwartaalbrief 2025.

Lasten	Bedrag (x € 1.000)
Buig Door de stijging van het minimumloon heeft het Rijk de bijstandsuitkering verhoogd. Op basis van de voorlopige beschikking ontvangen wij hiervoor € 912.000 extra. Dit bedrag is reeds verwerkt in de begroting 2026, maar nog niet in de begroting 2025. Hierdoor ontstaat een tijdelijk verschil van € 912.000 tussen beide jaren. Wij zijn voornemens dit verschil te corrigeren in de vierde Kwartaalbrief door de begroting 2025 met dit bedrag bij te stellen. Zie ook de bijgestelde baten op dit programma.	-912
Bijzondere Bijstand	90
Kinderarmoede Door de uitbreding van 'kindtegoed' naar 15 t/m 17 jarigen is het budget in 2025 incidenteel verhoogd met € 45.000. Dit maakt is dan ook de oorzaak voor het effect van € 45.000.	45
Ontheemden (exclusief Spuk Oekraine) In 2025 hebben wij incidenteel extra budget geraamd voor het opzet van een AZC en de opvang statushouders in een hotel. Dit maakt dat er ten opzichte van 2026 een verschil ontstaat van € 241.000	241
Specifieke uitkeringen (SPUK) De gemeente ontvangt jaarlijks van het Rijk een aantal specifieke uitkeringen. In dit geval gaat het om de uitkering ten behoeve ontheemde Oekrainers en de kindertoesalgenaffarie. Deze beschikkingen hebben in de meeste gevallen betrekking op één kalenderjaar en worden ook binnen datzelfde jaar verstrekt. Bij het opstellen van de begroting was het beeld voor 2025 al bekend, terwijl dat voor 2026 op dat moment nog ontbrak. Dit verklaart het verschil tussen beide jaren.	1312
Kapitaallasten In de begroting 2025 is structureel rekening gehouden met kapitaallasten voor de felx-woningen. Inmiddels zijn wij tot het inzicht gekomen dat deze kosten niet nodig zijn. Er vind immers (nog) geen afschrijvingn plaats. Voor 2025 wordt het aframen van deze budgetten verwerkt in de geplande vierde kwartaalbrief van 2025. Vooruitlopend daarop hebben wij de aanpassing voor 2026 en latere jaren reeds in deze begroting doorgevoerd. Dit leidt tot een tijdelijk verschil van € 447.000 tussen de begrotingsjaren 2025 en 2026.	447
Stadspas: Uit het uivoeringsplan armoede 2025 zijn voor 2025 twee extra incidentele investeringen (totaal 260.000) geweest voor stadspasaanbod voor kinderen. Voor 2026 is een voorlopige schatting gemaakt van een extra budget van 175.000 voor het stadspasaanbod voor kinderen. Hierdoor ontstaat een verschil van € 85.000.	85
Personeelslasten Dit saldo heeft onder meer te maken met de verscvhuiving van personeelslasten van het programma Sociaal naar dit programma. Vermeldingswaardig is dat een deel van de verschuiving ten laste van de specifieke uitkering(en) is gebracht.	-98
Overige verschillen	-4
Totaal verschil lasten	1.206

Baten	Bedrag (x € 1.000)
Buig Voor een toelichting verwijzen wij naar de lasten van dit programma.	912

Baten	Bedrag (x € 1.000)
Ontheemden (exclusief Spuk Oekraine) In 2025 is door de provincie een subsidie toegekend ter dekking van de extra kosten voor de voorbereidingswerkzaamheden rondom het AZC.	-90
Specifieke uitkeringen (SPUK) Tussen de baten en lasten is sprake van een verschil van € 1.175.000. Dit heeft te maken met de dotatie voor de Flexwoningen aan de reserve Grondzaken, die is begroot op het programma Gebeidsontwikkeling.	-2487
Totaal verschil baten	-1.665

Reserves (dotaties/ontrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)
Dotaties:	
-	
Onttrekkingen:	
-	
Totaal mutaties reserves	-
Totaal verschil Programma Inkomen en Armoede	**-459**

Vrije tijd

Vrije tijd	Rekening 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	-6.829	-7.188	-7.295	-7.109	-7.068	-9.134
Baten	2.008	2.556	2.226	2.226	2.226	2.226
Saldo van baten en lasten	**-4.821**	**-4.632**	**-5.069**	**-4.883**	**-4.842**	**-6.908**
Dotatie	-	-	-	-	-	-
Onttrekking	129	100	75	-	-	-
Mutaties reserve	129	100	75	-	-	-
Geraamd resultaat	**-4.692**	**-4.532**	**-4.994**	**-4.883**	**-4.842**	**-6.908**

Onderstaand de analyse van de verschillen tussen de begroting 2026 en begroting 2025. De ramingen 2025 betreffen de begrote bedragen tot en met de verwerking van de 3e kwartaalbrief 2025.

Lasten	Bedrag (x € 1.000)
Kapitaallasten Het effect van € 149.000 wordt veroorzaakt door de kapitaallasten van 2026. Wij hebben onder meer rekeninggehouden met de afschrijving en rente die voortvloeien uit de vervanging van de kunstgransvelden op het sportpark sv Diemen in 2025.	-149
Exploitatiekosten sportaccomodaties Wij hebben in de begroting 2026 rekening gehouden met extra kosten voor de energie kosten voor sportaccomodaties zoals Duran. Voor 2025 moet nog een bijstelling plaatrsvinden. Wij zijn van plan dit met de vierde kwartaalbrief 2025 door te voeren.	-134
Personele kosten Dit saldo heeft onder meer te maken met de verscvhuiving van personeelslasten van het programma Sociaal naar programma Vrije tijd. Vermeldingswaardig is dat een deel van de verschuiving ten laste van de specifieke uitkering(en) is gebracht.	-151
Specifieke uitkeringen (SPUK) Voor stimulering sport (BTW) hebben wij voor 2026 nog geen beschikking ontvangen en voor 2025 wel. Hierdoor ontstaat een verschil van € 400.000 tussen deze twee begrotingsjaren.	400
Subsidie	-73
Totaal verschil lasten	-107

Baten	Bedrag (x € 1.000)
Huuropbrengsten *Omdat de sportacommodaties zoals Duran intensiever worden gebruikt, verwachten wij in 2026 meer inkomsten te genereren.*	70
Spuk *Dit effect wordt veroorzaakt door*	-400
Totaal verschil baten	-330

Reserves (dotaties/ontrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)
Dotaties:	
-	
Onttrekkingen:	
Algemene reserve TOELICHTING XXX	-25
Totaal mutaties reserves	-25
Totaal verschil Programma Vrije Tijd	**-462**

Onderwijs

Onderwijs	Rekening 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	-4.347	-4.964	-4.920	-4.879	-4.844	-5.135
Baten	1.456	1.361	1.369	1.369	1.369	1.369
Saldo van baten en lasten	**-2.891**	**-3.603**	**-3.551**	**-3.510**	**-3.475**	**-3.766**
Dotatie	-	-	-	-	-	-
Onttrekking	152	-	-	-	-	-
Mutaties reserve	152	-	-	-	-	-
Geraamd resultaat	**-2.739**	**-3.603**	**-3.551**	**-3.510**	**-3.475**	**-3.766**

Onderstaand de analyse van de verschillen tussen de begroting 2026 en begroting 2025. De ramingen 2025 betreffen de begrote bedragen tot en met de verwerking van de 3e kwartaalbrief 2025.

Lasten	Bedrag (x € 1.000)
Overige verschillen *Dit saldo wordt voornamelijk veroorzaakt door personele ontwikkelingen*	44
Totaal verschil lasten	44

Baten	Bedrag (x € 1.000)
Overige verschillen	8
Totaal verschil baten	8

Reserves (dotaties/ontrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)
Dotaties:	
-	
Onttrekkingen:	
-	
Totaal mutaties reserves	-
Totaal verschil Programma Onderwijs	**52**

Gebiedsontwikkeling

Gebiedsontwikkeling	Rekening 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	-7.415	-5.174	-5.479	-5.495	-5.592	-5.576
Baten	8.025	2.824	3.058	3.261	3.277	3.307
Saldo van baten en lasten	**610**	**-2.350**	**-2.421**	**-2.234**	**-2.315**	**-2.270**
Dotatie	-4.439	-1.175	-	-	-	-
Onttrekking	2.928	463	459	444	444	444
Mutaties reserve	-1.512	-712	459	444	444	444
Geraamd resultaat	**-902**	**-3.062**	**-1.962**	**-1.790**	**-1.871**	**-1.826**

Onderstaand de analyse van de verschillen tussen de begroting 2026 en begroting 2025. De ramingen 2025 betreffen de begrote bedragen tot en met de verwerking van de 3e kwartaalbrief 2025.

Lasten	Bedrag (x € 1.000)
Grondexploitaties: *Door actualisatie van de grondexploitaites is er een stijging ten opzichte van 2025 van € 1700.000. Dit wordt veroorzaakt door de mutaties bij de Grondexploitaties van de Sniep, Holland Park West, Buitenlust en Harmoniehof. (zie toelichting Baten)*	-170
Overige Diensten Derden: *Bij woonruimteverdeling zijn de lasten incidenteel hoger door het actualiseren Huisvestingsverordening en de Wet Betaalbare huur*	-85
Interne Uren *De doorbelasting was hoger door CAO ontwikkeling*	-30
Overige verschillen	-20
Totaal verschil lasten	-305

Baten	Bedrag (x € 1.000)
'Grondexploitaties: *Door actualisatie van de grondexploitaites is er een stijging ten opzichte van 2025 van € 170.000. Dit wordt veroorzaakt door de mutaties bij de Grondexploitaties van de Sniep, Holland Park West, Buitenlust en Harmoniehof.*	170
Omgevingsplan: *Er is een bijdrage vanuit het Rijk begroot in het kader van het omgevingsplan.*	76
Overige verschillen	-12
Totaal verschil baten	234

Reserves (dotaties/ontrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)
Dotaties:	
Er is € 1.175.000 minder gedoteerd aan de reserve grondzaken	1.175
Onttrekkingen:	
Uit de reserve omgevingsvergunningen is € 4.000 meer onttrokken dan in 2025	-4
Totaal mutaties reserves	1.171
Totaal verschil Programma Gebiedsontwikkelling	**1.100**

Leefomgeving en klimaat

Leefomgeving en klimaat	Rekening 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	-25.205	-27.855	-25.723	-25.619	-22.899	-22.986
Baten	12.913	12.997	12.230	12.201	12.449	12.608
Saldo van baten en lasten	**-12.292**	**-14.858**	**-13.494**	**-13.418**	**-10.450**	**-10.378**
Dotatie	-2.463	-80	-58	-59	-60	-60
Onttrekking	1.596	1.848	-	-	-	-
Mutaties reserve	-866	1.768	-58	-59	-60	-60
Geraamd resultaat	**-13.158**	**-13.091**	**-13.551**	**-13.477**	**-10.510**	**-10.438**

Onderstaand de analyse van de verschillen tussen de begroting 2026 en begroting 2025. De ramingen 2025 betreffen de begrote bedragen tot en met de verwerking van de 3e kwartaalbrief 2025.

Lasten	Bedrag (x € 1.000)
Geluidswerende maatregelen: *In 2025 was er incidenteel €1.420.000 aan kosten begroot voor geluidswerende maatregelen van de Oost West As en de busbaan*	1.420
Expoitatie afval: *De verwerkingskosten van het afval door de Meerlanden zijn hoger*	-250
Diensten Derden: *In 2025 is er een aantal incidentele subsidie ontvangen op het gebied van duurzaamheid zoals CDOKE en aanpak diffuse loodverontreiniging. Hiervoor zijn zowel de baten als lasten opgenomen.*	1.072
Electra: *De kosten voor electra zijn geactualiseerd en hierdoor hoger begroot in 2026*	-119
Kapitaallasten: *De kapitaallasten zijn € 240.000 hoger o.a. door investeringen in de busbaan en onderheide wegen.*	-240
Kunstwerk Entree Diemen: *In 2025 is er budget aangevraagd voor het project Kunstwerken Entree Diemen.*	250
Overige Diensten: *In 2025 is er incidenteel budget aangevraagd voor extra inzet door droogte*	75
Overige Diensten derden: *In 2026 is er incidenteel budget aangevraagd bij plantsoenen voor "Stimuleren zelfbeheer gemeentegroen".*	-50
Overig verschillen	-26
Totaal verschil lasten	2.132

Baten	Bedrag (x € 1.000)
Opbrengsten Riolering: *Door inflatie en groei van Diemen zijn de opbrengsten van Riolering in 2026 110.000 hoger*	110
Opgrengsten afval: *Door inflatie en groei van Diemen zijn de opbrengsten van Afval in 2026 250.000 hoger*	250
Incidentele ontvangen subsidies: *In 2025 zijn er een aantal incidentele subsidies ontvangen op het gebied van duurzaamheid, zoals CDOKE SMP Aanpak diffuse loodverontreiniging en energie armoede*	-1072
Dekking Riolering: *Voor de dekking van de kosten riolering is een lagere onttrekking van € 64.000 uit de voorziening begroot*	-64
Overige verschillen	9
Totaal verschil baten	-767

Reserves (dotaties/ontrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)
Dotaties:	
Aan de reserve afvalstoffenheffing is in 2026 € 24.290 minder gedoteerd	24
Aan de reserve begraafplaatsen is € 1.600 gedoteerd	-2
Onttrekkingen:	
In 2025 is er een incidentele onttrekking begroot van € 332.000 voor de kosten van de gevelisolatie van de busbaan	-332
In 2025 is er een incidentele onttrekking begroot van € 1.090.000 voor de kosten van de gevelisolatie van de Oost-West As	-1090
Uit de reserve duurzaamheid is € 168.000 minder onttrokken	-168
Uit de reserve kwaliteitsplan is in 2025 een onttrekking begroot van € 250.000 voor de kunstwerken Entree Diemen	-250
Uit de reserve begraafplaatsen is € 8.000 minder onttrokken	-8
Totaal mutaties reserves	-1.826
Totaal verschil Programma Leefomgeving en Klimaat	**-461**

Verkeer

Verkeer	Rekening 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	-2.643	-2.419	-2.571	-2.361	-2.226	-2.225
Baten	1.928	1.635	1.988	1.625	1.938	1.587
Saldo van baten en lasten	**-715**	**-784**	**-583**	**-736**	**-288**	**-638**
Dotatie	-	-	-14	-	-209	-
Onttrekking	125	275	-	239	-	141
Mutaties reserve	125	275	-14	239	-209	141
Geraamd resultaat	**-590**	**-510**	**-597**	**-497**	**-497**	**-497**

Onderstaand de analyse van de verschillen tussen de begroting 2026 en begroting 2025. De ramingen 2025 betreffen de begrote bedragen tot en met de verwerking van de 3e kwartaalbrief 2025.

Lasten	Bedrag (x € 1.000)
Overige diensten derden: *Bij verkeersvoorzieningen waren in 2026 incidentele kosten begroot voor het acturaliseren van het parkeerbeleid en voor een onderzoek het optimaliseren fiets en voetgangersnetwerk*	-85
Interne urendoorbelasting: *De interne urendoorbelasting is hoger o.a. door CAO ontwikkeling*	-35
Elektra; 'De kosten voor electra zijn hoger dan begroot	-25
overige verschillen; 'Diverse overige verschillen	-7
Totaal verschil lasten	-152

Baten	Bedrag (x € 1.000)
Parkeeropbrengsten: *De omzet van parkeren is € 353.000 hoger. Dit komt doordat in de even jaren de ontvangsten van de tweejarige vergunningen voor parkeren zijn. Hierdoor ontstaat in 2026 een voordeel ten opzichte van 2025.*	353
Totaal verschil baten	353

Reserves (dotaties/ontrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)
Dotaties:	
De dotatie aan de reserve parkeren was hoger	14
Onttrekkingen:	
Door de tweejaarlijkse cyclus van de afgifte vergunningen vindt jaarlijks een dotatie dan wel onttrekking met de Reserve Parkeren plaats. In 2026 is er € 275.000 minder onttrokken uit de Reserve.	-275
Totaal mutaties reserves	-261
Totaal verschil Programma Verkeer	**-60**

Samen besturen

Samen besturen	Rekening 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	-18.444	-19.139	-20.327	-20.579	-20.796	-21.033
Baten	1.261	1.007	1.009	1.009	1.009	1.009
Saldo van baten en lasten	**-17.183**	**-18.132**	**-19.318**	**-19.570**	**-19.787**	**-20.024**
Dotatie	-90	-90	-90	-90	-90	-90
Onttrekking	562	370	478	-	-	-
Mutaties reserve	472	280	388	-90	-90	-90
Geraamd resultaat	**-16.711**	**-17.852**	**-18.931**	**-19.660**	**-19.877**	**-20.114**

Onderstaand de analyse van de verschllen tussen de begroting 2026 en begroting 2025. De ramingen 2025 betreffen de begrote bedragen tot en met de verwerking van de 3e kwartaalbrief 2025.

Lasten	Bedrag (x € 1.000)
Datagedreven sturen *Voor het vervolg van het programma Datagedreven sturen hebben wij een aantal scenario's voor het vervolg bedacht. Het scenario dat onze voorkeur heeft vraagt in 2026 om een extra investering. Dit extra budget zorgt voor het verschil tussen het begrotingsjaar 2026 en 2025. Voor meer informatie hierover verwijzen wij naar de beleidstoelichtngen op dit programma.*	-54
Feesten en herdenkingen *Het verschil tussen 206 en 2025 wordt voornamelijk veroorzaakt door het budget dat wij in 2026 hebben begroot voor de viering van 800 jaar gemeente Diemen.*	-173
Gemeenschappelijke regelingen *Dit betreft de hogere bijdrage aan Duo+ ten opzichte van vorig jaar.*	216
Energiekosten *De stelpost voor hogere energiekosten staat in 2025 nog geraamd op het programma Financiën. In 2026 is de stelpost in de primitieve begroting verdeeld. Dat levert dit verschil op.*	-95
Personeelsbudget (incl. Strategische personeelsbudget) *Het effect van € 771.000 heeft voor € 564.000 te maken met het strategische personeelsbudget om snel in te kunnen spelen op actuele capaciteitsvraagstukken. Het overige deel heeft is veroorzaakt door de tken van communicatie terug te brengen naar onze eigen organisatie.*	-771
Opleidingsbudget *Het totale opleidingsbudget ramen we in de primitieve begroting op dit programma. Op basis van de opleidingsbehoefte wordt het budget verdeeld over de organsiatie. Voor het jaar 2025 is deze verdeling inmiddels afgerond. Voor 2026 moet deze nog plaatsvinden. Dit leidt tijdelijk tot een verschil van € 320.000 op dit programma.*	-320
Overige	8
Totaal verschil lasten	-1.189

Baten	Bedrag (x € 1.000)
Overige	3
Totaal verschil baten	3

Reserves (dotaties/ontrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)
Dotaties:	
Onttrekkingen:	
Diemen 800 jaar	108
Totaal mutaties reserves	108
Totaal verschil Programma Samen besturen	**-1.079**

Financiën

Financiën	Rekening 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	-1.605	-3.196	-2.875	-3.310	-3.875	-4.375
Baten	77.210	79.519	82.122	82.894	82.283	84.313
Saldo van baten en lasten	**75.605**	**76.323**	**79.247**	**79.584**	**78.408**	**79.938**
Dotatie	-73	-	-	-	-	-
Onttrekking	61	-	-	-	-	-
Mutaties reserve	-12	-	-	-	-	-
Geraamd resultaat	**75.593**	**76.323**	**79.247**	**79.584**	**78.408**	**79.938**

Onderstaand de analyse van de verschllen tussen de begroting 2026 en begroting 2025. De ramingen 2025 betreffen de begrote bedragen tot en met de verwerking van de 3e kwartaalbrief 2025.

Lasten	Bedrag (x € 1.000)
Rentelasten: *Door stijging van onze investeringbehoefte moeten we meer leningen aantrekken. Hierdoor stijgen onze rentelasten.*	-770
Interne doorbelasting: *In 2026 zijn de interne doorbelastingen € 95.000 lager.*	95
Stelposten: *In 2026 zijn een aantal stelposten die in 2025 waren opgenomen vrijgevallen en functioneel geboekt*	1.021
Vennootschapsbelasting: *De opbrengsten van reclamemasten is gestegen. Hierdoor stijgt ook de af te dragen vennootschapsbelasting (inhaalslag).*	-25
Totaal verschil lasten	321

Baten	Bedrag (x € 1.000)
Rente: *De ontvangen rente op verstrekte geldleningen is hoger begroot in 2026*	75
Dekking Kapitaallasten: *De interne rentedoorberekening is € 95.000 hoger in 2026 doordat er een aantal nieuwe investeringen zijn afgerond.*	95
Belastingopbrengsten: *De belastingopbrengsten zijn € 631.000 hoger ten opzichte van 2025. Dit komt grotendeels(€ 345.000) door de indexering en deels doordat de opbrengsten in 2025 hoger zijn dan geraamd. Oorzaak daarvan is een grotere areaaluitbreiding en hogere WOZ-waardeontwikkeling dan vooraf rekening was meegehouden. De hogere opbrengsten zijn meegenomen in de raming van 2026.*	631
Algemene Uitkering: *De algemene uitkering is € 1.755.000 hoger (Zie tabel Algemene Uitkering Programma Financien)*	1.755
Toerekening BTW naar kostendekkende tarieven: *Bij de tariefberekening voor Afval en Riool wordt de BTW meegenomen. In 2026 is er € 45.000 meer verrekend.*	45
Totaal verschil baten	2.601

Reserves (dotaties/ontrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)
Dotaties:	
-	
Onttrekkingen:	
Totaal mutaties reserves	-
Totaal verschil Programma Financiën	**2.922**

Overige financiële tabellen

Grondslagen

Algemeen
De begroting is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten daarvoor geeft.

Grondslagen voor het opstellen van de begroting
Voor zover niet anders vermeld, zijn de activa gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingprijs. De verkrijgingprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging zijn toegerekend. In de vervaardigingprijs zijn een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen.

Begroting
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en lasten worden genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Risico's, die voor het opmaken van de begroting bekend waren, zijn opgenomen.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld zijn.

Vaste activa
Onder de vaste activa worden afzonderlijk de immateriële-, de materiële- en de financiële vaste activa opgenomen. De waardering vindt als volgt plaats:

Immateriële vaste activa
De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs verminderd met de afschrijvingen en/of eventuele beschikkingen over reserves. Dit voor zover het investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreft. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief worden in maximaal 5 jaar afgeschreven.

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingprijs verminderd met afschrijvingen en/of bijdragen van derden (voor zover er een directe relatie bestaat met het actief) en/of beschikkingen over reserves (voor zover het investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreft). De materiële vaste activa met economisch nut bestaat uit investeringen met een bedrijfseconomische en een maatschappelijke functie en vaste activa met maatschappelijk nut.

De in erfpacht uitgegeven percelen worden gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs. Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, worden tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Grondslagen	Termijn (In jaren)
Gronden en terreinen	N.v.t.
Woonruimten	50
Bedrijfsgebouwen	50
Vervoermiddelen	5
Machines, apparaten en installaties	5 - 15
Overige materiële vaste activa, waaronder inventarissen	5 - 10
Automatisering	5

De overige afschrijvingstermijnen staan vermeld in de Nota Activa- en rentebeleid 2016 Gemeente Diemen.

Financiële vaste activa
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g worden opgenomen tegen de nominale waarde. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's worden gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs, dan zal afwaardering plaatsvinden.

Vlottende activa
Onder de vlottende activa zijn afzonderlijk opgenomen de voorraden, de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, de liquide middelen en de overlopende activa.

Voorraaden
Producten die gereed zijn worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
Deze worden opgenomen tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is de voorziening in mindering gebracht. De voorziening is dynamisch bepaald.

Liquide middelen
Deze worden opgenomen tegen nominale waarde.

Overlopende activa
Deze worden opgenomen tegen nominale waarde.

Vaste passiva
Onder de vaste passiva worden afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Voor zover niet anders vermeld, worden passiva gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het verwachte rekeningresultaat van het dienstjaar voor bestemming. De reserves bestaan uit de algemene reserve en bestemmingsreserves. Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door de Raad een bepaalde bestemming is gegeven, maar waarover de Raad nog wel kan besluiten om voor een andere bestemming te kiezen. Reserves zijn gevormd conform de door de Raad genomen besluiten. Ook de onttrekkingen aan reserves dienen te geschieden conform daartoe strekkende raadsbesluiten.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd ter afdekking van:

- Verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten;
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het (voorgaand)begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen en opgenomen zijn in het jaarverslag.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
Onder de vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen de netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
De netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De verplichtingen betreffen de binnen één jaar vervallende schulden, met uitzondering van de aflossingsverplichtingen van langlopende schulden in het volgende boekjaar.

Overlopende passiva
De overlopende passiva worden tegen de nominale waarde opgenomen.

CAK eigen bijdrage
Op basis van de overzichten van het CAK kunnen wij wel de aantallen personen, soorten en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen Wmo-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat we geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen verkrijgen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. De gemeente is

verplicht, op grond van de kadernota rechtmatigheid, deze onzekerheid te benoemen in de jaarstukken, ook al ligt de oorzaak niet bij ons.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen
Buiten de balanstelling worden de bedragen vermeld van de afgegeven borgstellingen en de afgegeven garantstellingen. In de toelichting op de balans wordt een overzicht gegeven van de afgegeven borgstellingen en de gegarandeerde geldleningen.

Verder worden hier bedragen (buiten de balanstelling) opgenomen voor aangegane lease verplichtingen en voor personele aangelegenheden.

Balans

Activa (per 31-12)	2026	2027	2028	2029
Immateriele vaste activa	**-**	**-**	**-**	**-**
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-	-	-	-
Overige immateriele vaste activa	-	-	-	-
Materiele vaste activa	**149.626**	**179.602**	**208.957**	**213.702**
Investeringen met een economisch nut	96.622	118.148	147.345	141.492
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	26.747	29.277	30.330	32.807
Investeringen in openbare ruimte met een maatschappelijk nut	26.257	32.177	31.282	39.403
Financiële vaste activa	**9.316**	**9.299**	**9.283**	**9.266**
Kapitaalvestrekkingen aan: Deelnemingen	1.736	1.736	1.736	1.736
Overige langlopende leningen	7.580	7.563	7.547	7.530
Gronden in erfpacht	**5.698**	**5.698**	**5.698**	**5.698**
Gronden in erfpacht	5.698	5.698	5.698	5.698
Totaal vaste activa	*164.640*	*194.599*	*223.938*	*228.666*
Bouwgrond in exploitatie	-13.968	-12.284	-18.153	-17.578
Totaal vlottende activa	*-13.968*	*-12.284*	*-18.153*	*-17.578*
Totaal activa	***150.672***	***182.315***	***205.785***	***211.088***

Passiva (per 31-12)	2026	2027	2028	2029
Eigen vermogen	**-56.658**	**-53.292**	**-52.792**	**-55.712**
Algemene reserves	-32.093	-30.928	-30.338	-33.168
Bestemmingsreserves	-22.274	-22.364	-22.454	-22.544
Egalisatiereserves	-2.292	-1.667	-1.492	-966
Voorzieningen	**-10.280**	**-6.250**	**-6.203**	**-5.997**
Voorziening voor verplichtingen, verliezen, risico's en egalisatie	-10.280	-6.250	-6.203	-5.997
Onderhandse leningen:	**-38.500**	**-38.500**	**-38.500**	**-38.500**
BNG	-31.000	-31.000	-31.000	-31.000
Aegon Levensverzekering	-7.500	-7.500	-7.500	-7.500
Totaal vaste passiva	*-105.439*	*-99.710*	*-98.986*	*-101.175*
Financieringsbehoefte	-45.233	-82.605	-106.799	-109.913
Totaal vlottende passiva	*-45.233*	*-82.605*	*-106.799*	*-109.913*
Totaal passiva	***-150.672***	***-182.315***	***-205.785***	***-211.088***

Conform de Wet Hof moet de gemeente schatkistbankieren. Het is echter toegestaan een relatief klein bedrag aan overtollige middelen buiten de schatkist aan te houden. De hoogte van het drempelbedrag is voor de gemeente Diemen gelijk aan 0,75% van de jaarlijkse begrotingsomvang. Voor Diemen is dit drempelbedrag circa € 1.130.000.

Meerjareninvesteringsplan

Meerjaren investeringsplan (MJIP) 2026- 2029	2026	2027	2028	2029	STATUS 2026
Programma inkomen en armoede					
Plaatsen zonnepanelen Voedselbank	*25.000*				*Bestaand*
Verv. verlichting in LED Voedselbank		*25.000*			*Bestaand*
Isoleren voedselbank		*85.000*			*Bestaand*
Totaal Inkomen en armoede	25.000	110.000	-	-	
Programma vrije tijd					
Vloer/geveliso. gymzaal Noord en Noorderlicht	*95.000*				*Bestaand*
Herstel Gevel de Schakel	*70.000*				*Nieuw*
Diverse duurzame oplossingen gebouw de Schakel			*85.000*		*Bestaand*
Nieuwe zwembad			*27.500.000*		*Wijziging*
Zonnepanelen isoleren dak sportkantine Sportlaan			*95.000*		*Bestaand*
Verv. en plaatsen zonnepanelen dak de Verbinding			*35.000*		*Bestaand*
Verv.ketels en pompen nr hybride/elekt. de Schakel			*70.000*		*Bestaand*
Totaal programma vrije tijd	95.000	-	27.785.000	-	
Programma onderwijs					
Vervangen LBK en ketels gymzaal Schoolstraat	*180.000*				*Bestaand*
Verv.kunststof kozijnen incl glas Pr.Marijkeschool		*150.000*			*Bestaand*
Bouw basisschool			*6.000.000*		*Wijziging*
Totaal programma onderwijs	180.000	150.000	6.000.000	-	
Programma leefomgeving en klimaat					
LED-verlichting openbare buitenruimte	*70.000*				Bestaand
Buitenlust Groot Onderhoud	*1.353.000*				Nieuw
Hoofdassen groot onderhoud	*3.040.000*				Nieuw

Meerjaren investeringsplan (MJIP) 2026- 2029	2026	2027	2028	2029	STATUS 2026
Flats Rode Kruislaan groot onderhoud	*2.935.000*				Nieuw
Wandellandschap Rode Kruislaan Groot Onderhoud	*604.000*				Nieuw
Aanschaf nieuwe bomen 2026	*225.000*				Bestaand
verv onderheid riool hoofdassen	*500.000*				Bestaand
PVC riolering hoofdassen[1]	*244.000*				Bestaand
PVC riool Flats Rode Kruislaan[1]	*340.000*				Wijziging
Vervanging Condoleanceruimte begraafpl Rustoord	*600.000*				Nieuw
PVC riolering Buitenlust[1]	*1.148.000*				Wijziging
Vervangen luchtbehandelingskast gebouw A gemeentew		*270.000*			Bestaand
Akkerland Groot Onderhoud		*4.608.000*			Nieuw
Polderland Groot Onderhoud		*2.223.000*			Nieuw
PVC riool Akkerland[1]		*2.178.000*			Wijziging
PVC riolering Polderland[1]		*1.747.000*			Wijziging
PVC riolering Sportplein Biesbosch[1]		*150.000*			Bestaand
PVC riolering Verrijn Stuart[1]			*2.727.000*		Bestaand
Totaal programma leefomgeving en klimaat	70.000	11.176.000	2.727.000	-	
Programma verkeer					
Vervangen Parkeerautomaten	*240.000*				Nieuw
Totaal programma verkeer	240.000	-	-	-	
Programma samen besturen					
Verv. radiatoren en convectoren gemeentehuis	*284.700*				Wijziging
Verv. armaturen LED garagegebouwen BCD Gem.werf	-	-	*30.000*		Bestaand
Totaal programma samen besturen	284.700	-	30.000	-	
Mutaties Meerjaren investeringsplan 2025	**894.700**	**11.436.000**	**36.542.000**	-	

[1] Verrekend in tarief rioolbelasting.

Reserves en voorzieningen

Reserves[1]	2025	2026			2027			2028			2029		
	31 dec	Onttr	Dot	31 dec	Onttr	Dot	31 dec	Onttr	Dot	31 dec	Onttr	Dot	31 dec
Algemene Reserve													
Algemene Reserve	32.646	-553	-	32.093	-	-	32.093	-	-	32.093	-	-	32.093
Bestemmingsreserve													
Reserve Grondzaken	17.264	-	-	17.264	-	-	17.264	-	-	17.264	-	-	17.264
Reserve Duurzaamheid	1.750	-	-	1.750	-	-	1.750	-	-	1.750	-	-	1.750
Reserve Pensioenen en wachtgelden bestuurders en medewerkers	219	-	90	309	-	90	399	-	90	489	-	90	579
Reserve Kwaliteitsplan openbare orde	2.950	-	-	2.950	-	-	2.950	-	-	2.950	-	-	2.950
Egalisatiereserves													
Egalisatiereserve Begraafplaatsen	3	-	2	4	-	-	4	-	-	4	-	-	4
Egalisatiereserve Omgevingsvergunningen	1.814	-459	-	1.355	-444	-	911	-444	-	467	-444	-	23
Egalisatiereserve Parkeergelden	226	-	14	240	-336	98	1	-62	270	210	-336	195	69
Egalisatiereserve Afvalstoffenheffing	636	-	56	692	-	59	751	-	60	811	-	60	870
Totaal	**57.508**	**-1.012**	**162**	**56.658**	**-781**	**246**	**56.124**	**-506**	**420**	**56.038**	**-781**	**345**	**55.603**

Voorzieningen[1]	2025	2026			2027			2028			2029		
	31 dec	Onttr	Dot	31 dec	Onttr	Dot	31 dec	Onttr	Dot	31 dec	Onttr	Dot	31 dec
Voorziening voor verplichtingen, verliezen, risico´s en egalisatie													
Voorziening Pensioenen bestuurders	2.443	-14	75	2.504	-14	75	2.565	-14	75	2.626	-14	75	2.687
Voorziening Spaarverlof	10	-	-	10	-	-	10	-	-	10	-	-	10
Voorziening Grondzaken	924	-	-	924	-	-	924	-	-	924	-	-	924
Egalisatievoorziening Rioleringen	2.506	-347	-	2.160	-	134	2.294	-108	-	2.186	-268	-	1.918
Voorziening Wachtgelden bestuurders en medewerkers	222	-	-	222	-	-	222	-	-	222	-	-	222
Onderhoudsvoorzieningen													
Voorziening Groen	2.686	-1.977	606	1.315	-1.921	606	-	-	-	-	-	-	-
Voorziening Groot onderhoud verhardingen	4.569	-4.107	1.824	2.287	-4.110	1.824	1	-	-	1	-	-	1
Voorziening Kunstwerken	82	-202	120	-	-120	120	-	-	-	-	-	-	-
Voorziening Onderhoud gebouwen	254	-327	320	247	-333	320	234	-320	320	234	-319	320	235
Voorziening Openbare verlichting	785	-642	220	362	-582	220	-	-	-	-	-	-	-

[1] Er worden geen vrijvallen verwacht.

Voorzieningen[1]	2025	2026			2027			2028			2029		
	31 dec	Onttr	Dot	31 dec	Onttr	Dot	31 dec	Onttr	Dot	31 dec	Onttr	Dot	31 dec
Voorziening Speelterreinen	177	-204	98	71	-169	98	-	-	-	-	-	-	-
Voorziening Waterpartijen	326	-178	30	178	-208	30	-	-	-	-	-	-	-
Voorzieningen Dubieuze debiteuren													
Voorziening Dubieuze debiteuren Belastingen	334	-	100	434	-	100	534	-	100	634	-	100	734
Voorziening Dubieuze debiteuren Werk en inkomen	1.134	-	-	1.134	-	-	1.134	-	-	1.134	-	-	1.134
Totaal	**16.454**	**-7.998**	**3.393**	**11.848**	**-7.457**	**3.527**	**7.918**	**-442**	**495**	**7.971**	**-601**	**495**	**7.865**

[1] Er worden geen vrijvallen verwacht.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen Reserves

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves	2026	2027	2028	2029
Structurele toevoegingen				
Sociaal	-	-	-	-
Veilig	-	-	-	-
Inkomen en armoede	-	-	-	-
Vrije tijd	-	-	-	-
Onderwijs	-	-	-	-
Gebiedsontwikkeling	-	-	-	-
Leefomgeving en klimaat	58	59	60	60
Verkeer	14	-	209	-
Samen besturen	90	90	90	90
Financiën	-	-	-	-
Totaal structurele toevoegingen	161	149	358	150
Structurele onttrekkingen				
Sociaal	-	-	-	-
Veilig	-	-	-	-
Inkomen en armoede	-	-	-	-
Vrije tijd	-	-	-	-
Onderwijs	-	-	-	-
Gebiedsontwikkeling	-459	-444	-444	-444
Leefomgeving en klimaat	-	-	-	-
Verkeer	-	-239	-	-141
Samen besturen	-	-	-	-
Financiën	-	-	-	-
Totaal structurele onttrekkingen	-459	-683	-444	-586
Totaal	**-298**	**-534**	**-86**	**-436**

Toelichting:

Stelposten

Taakstellende bezuiniging Hervormingsagenda
De landelijke Hervormingsagenda Jeugd bevat een pakket maatregelen om de jeugdhulp toekomstbestendig en financieel houdbaar te maken. Dit valt samen met een bezuiniging vanuit het Rijk op de kosten voor jeugdhulp. In de voorjaarsnota 2025 heeft het kabinet besloten de bezuinigingen voor 2026 en 2027 te laten vervallen. Voor 2028 en 2029 blijft de taakstelling van kracht.

In de tabel hieronder hebben we de taakstelling voor Diemen in beeld gebracht.

Nog te realiseren taakstellende bezuinigingen				
Programma Sociaal	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Taakstelling Hervormingsagenda	-	-	1.010	1.015
Saldo	**-**	**-**	**1.010**	**1.015**

Stelposten 'Groei van Diemen'
Als gevolg van de groei van Diemen zijn er stelposten opgenomen (budgetten gereserveerd) om de autonome kosten van de groei te kunnen bekostigen zoals:
- extra personeel;
- bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen;
- subsidie aan maatschappelijke instellingen;

Onderstaand een overzicht van de opgenomen stelposten.

Stelposten als gevolg van nota 'Groei van Diemen'	2026	2027	2028	2029
Uitbreiding formatie	150	300	450	600
Bedrijfsvoering	25	50	75	100
Bijdrage Duo+	-	100	200	300
Bijdrage gemeenschappelijke regelingen	-	100	200	300
Subsidies instellingen	25	50	75	100
Totaal stelposten nota 'Groei van Diemen'	**200**	**600**	**1.000**	**1.400**

Naast de stelposten voor te verwachten uitgaven is in de begroting ook rekening gehouden met de te verwachten hogere inkomsten als gevolg van de groei van Diemen. Zo zijn de inkomsten van de algemene uitkering berekend op basis van de geprognosticeerde woning- en inwonersaantallen zoals vastgelegd in de Kadernota 2026.

Daarnaast is ook bij de OZB-opbrengsten rekening gehouden met de verwachte areaaluitbreiding.

Bij de opbrengsten afvalstoffenheffing en rioolbelasting wordt jaarlijks de groei meegenomen bij de tariefbepaling. Omdat dit kostendekkende tarieven betreft heeft dat geen invloed op het begrotingssaldo.

Overzicht Autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen	2026	2027	2028	2029
Sociaal				
GGD Amsterdam Amstelland - Veilig Thuis	-160	-160	-160	-160
Openbare gezondheidszorg (OGZ)	-70	-70	-70	-70
@ Indexatie tarieven Jeugdhulp	-640	-640	-640	-640
@ Indexatie tarieven Wmo	-260	-260	-260	-260
Totaal Sociaal domein	-1.130	-1.130	-1.130	-1.130
Veilig				
Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland	-140	-140	-140	-140
Totaal Veilig	-140	-140	-140	-140
Leefomgeving en klimaat				
Geluidbelastingkaarten en Basisgeluidemissies 2026	-50	-	-	-
Totaal Leefomgeving en klimaat	-50	-	-	-
Financiën				
@ Algemene uitkering	5.005	4.625	3.010	2.845
Totaal Financiën	5.005	4.625	3.010	2.845
Totaal autonome ontwikkelingen	**3.685**	**3.355**	**1.740**	**1.575**

Overzicht Nieuwe ontwikkelingen

Nieuwe ontwikkelingen	2026	2027	2028	2029
Sociaal				
Hervormingsagenda Jeugd - vervallen taakstelling 2026 en 2027	-990	-1.050	-	-
@ Hervormingsagenda Jeugd - stelpost kosten jeugdzorg	-500	-500	-500	-500
Stevige lokale teams	-100	-	-	-
Gebiedsgericht samenwerken Jeugdhulp	-80	-80	-80	-80
Steunpunt Wonen Diemen	-65	-65	-65	-65
Van Groot naar Beter	-20	-	-	-
Van Groot naar Beter (project Buitenlust)	-50	-	-	-
Preventief aanbod door Ouder en Kindcoaches	-60	-60	-60	-60
Humanitas; Eenzaamheid, rouw en verlies	-25	-25	-25	-25
@ Motie Femicide	-30	-30	-30	-30
Totaal Sociaal	-1.920	-1.810	-760	-760
Veilig				
Intensiveren aanpak ondermijning	-210	-210	-210	-210
@ Programma Weerbaarheid	-90	-	-	-
Totaal Veilig	-300	-210	-210	-210
Inkomen en armoede				
@ Armoedebeleid - Stadspas	-175	-100	-	-
Armoedebeleid - Noodhulpbureau	-55	-40	-	-
@ Opvang diverse doelgroepen	-90	-	-	-
Totaal inkomen en armoede	-320	-140	-	-
Gebiedsontwikkeling				
Versterken expertise en capaciteit voor uitvoering Omgevingswet	-155	-155	-155	-155
Nieuwe wetgeving volkshuisvesting en actualiseren Huisvestingsverordening	-50	-	-	-
Geluidadvisering woningbouwprojecten	-25	-	-	-

Nieuwe ontwikkelingen	2026	2027	2028	2029
Organisatie "State of the Region" Amstelland Meerlanden	-5	-	-	-
Totaal Gebiedsontwikkeling	-155	-155	-155	-155
Leefomgeving en klimaat				
Programma Onderhoud Openbare Buitenruimte	-	-	2.900	2.900
Stimuleren zelfbeheer van gemeentegroen	-50	-50	-50	-50
Totaal Leefomgeving en klimaat	-50	-50	2.850	2.850
Verkeer				
Actualiseren Parkeerbeleidsplan	-60			
Onderzoek optimaliseren fiets- en voetgangersnetwerk	-40	-	-	-
Totaal Verkeer	-100	-	-	-
Samen besturen				
Gemeenteraadsverkiezingen 2026	-5	-	-	-
@ Datagedreven werken - structureel	-45	-45	-45	-45
@ Datagedreven werken - incidenteel	-60	-95	-65	-30
Bedrijfsvoering / bijdrage Duo+ (Informatieveiligheid)	-60	-60	-60	-60
Strategisch personeelsbudget	-250	-250	-250	-250
Strategisch personeelsbudget - Incidenteel	-200	-	-	-
@ Proces besparingen en ombuigingen	285	285	285	285
Totaal Samen besturen	-335	-165	-135	-100
Financiën				
Verhoging OZB met 2,9% tot 5,0%	140	140	140	140
Totaal Financiën	140	140	140	140
Totaal nieuwe ontwikkelingen	**-3.040**	**-2.390**	**1.730**	**1.765**

EMU-saldo

Het Emu-saldo wordt als volgt berekend: A + B + C - D + E + F - G + H - I - J.

EMU-saldo	2026	2027	2028	2029
A. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-1.821	-943	2.304	925
B. Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	6.147	6.463	6.565	7.814
C. Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	7.152	6.706	442	601
D. Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	895	-17	-16	-17
E. Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht				
F. Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord				
G. Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-2.394	1.266	-4.669	1.662
H. Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie is verantwoord	-2.394	1.266	-4.669	1.660
I. Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	7.638	7.443	320	319
J. Lasten ivm transacties met derden, die niet via het exploitatiesaldo lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten				
EMU-saldo	**2.945**	**4.799**	**9.007**	**9.036**

De begroting van de gemeente Diemen is opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten. Het EMU-saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente. Berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie.

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel. Zoals eerder aangegeven werkt de EMU-systematiek op een andere manier dan het (gemodificeerde) baten- en lastenstelsel dat de gemeenten hanteren. Investeringen tellen bijvoorbeeld niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de kapitaallasten van de investeringen. Investeringen in een jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben.

Het jaarlijkse aandeel in het EMU-saldo van de decentrale overheden is gesteld op 0,4%. Er is geen onderverdeling naar gemeenten, provincies en waterschappen vastgesteld. Het aandeel in het EMU-tekort betreft een inspanningsverplichting, er staat momenteel geen sanctie op een eventuele overschrijding van het toegestane EMU-tekort.

Taakveldenraming

Taakveld	Omschrijving	2026	2027	2028	2029
0. Bestuur en ondersteuning					
0.1	Bestuur	23	23	23	23
0.2	Burgerzaken	865	865	865	865
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-	-	-	-
0.4	Ondersteuning organisatie (overhead)	122	122	122	122
0.5	Treasury	4.504	4.648	4.612	5.576
0.61	OZB woningen	5.200	5.400	5.600	5.800
0.62	OZB niet-woningen	4.775	4.775	4.775	4.775
0.63	Parkeerbelasting	1.639	1.449	1.934	1.583
0.64	Belastingen Overig	115	115	115	115
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	65.208	65.645	64.842	65.684
0.8	Overige baten en lasten	1.479	1.472	1.500	1.522
0.9	Vennootschapbelasting	-	-	-	-
0.10	Mutaties reserves	1.012	683	444	586
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-
Totaal taakveld 0		84.941	85.195	84.830	86.650
1. Veiligheid					
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	-	-	-	-
1.2	Openbare orde en Veiligheid	465	257	50	50
Totaal taakveld 1		465	257	50	50
2. Verkeer, vervoer en waterstaat					
2.1	Verkeer en vervoer	318	318	318	318
2.2	Parkeren	347	175	2	2
2.3	Recreatieve havens	-	-	-	-
2.4	Economische Havens en waterwegen	-	-	-	-
2.5	Openbaar vervoer	-	-	-	-
Totaal taakveld 2		665	493	320	320
3. Economie					
3.1	Economische ontwikkeling	-	-	-	-
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	-
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	57	57	57	57

Taakveld	Omschrijving	2026	2027	2028	2029
3.4	Economische promotie	840	840	840	840
Totaal taakveld 3		897	897	897	897
4. Onderwijs					
4.1	Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-
4.2	Onderwijshuisvesting	-	-	-	-
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.086	1.086	1.086	1.086
Totaal taakveld 4		1.086	1.086	1.086	1.086
5. Sport, cultuur en recreatie					
5.1	Sportbeleid en activering	-	-	-	-
5.2	Sportaccommodaties	1.582	1.582	1.582	1.582
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	-	-	-
5.4	Musea	-	-	-	-
5.5	Cultureel erfgoed	-	-	-	-
5.6	Media	-	-	-	-
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4	4	4	4
Totaal taalveld 5		1.586	1.586	1.586	1.586
6. Sociaal Domein					
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	756	756	756	756
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	55	55	55	55
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-	-	-	-
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	242	242	242	242
6.3	Inkomensregelingen	9.376	9.376	9.376	9.376
6.4	WSW en beschut werk	-	-	-	-
6.5	Arbeidsparticipatie	260	205	205	205
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	88	88	88	88
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	121	121	121	121
6.712	Begeleiding (WMO)	-	-	-	-
6.713	Dagbesteding (WMO)	-	-	-	-
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-	-	-	-
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	200	-	-	-
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	-	-	-	-
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	-	-	-	-
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	-	-	-	-
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	-	-	-	-

Taakveld	Omschrijving	2026	2027	2028	2029
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	-	-	-	-
6.791	PGB WMO	-	-	-	-
6.792	PGB Jeugd	-	-	-	-
6.811	Beschermd wonen (WMO)	-	-	-	-
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-	-	-	-
6.821	Jeugdbescherming	-	-	-	-
6.822	Jeugdreclassering	-	-	-	-
6.91	Coördinatie en beleid WMO	-	-	-	-
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	67	67	67	67
Totaal taakveld 6		11.165	10.910	10.910	10.910
7. Volksgezondheid en milieu					
7.1	Volksgezondheid	321	-	-	-
7.2	Riolering	4.704	4.674	4.917	5.076
7.3	Afval	6.296	6.292	6.292	6.292
7.4	Milieubeheer	680	680	680	680
7.5	Begraafplaatsen	230	235	240	240
Totaal taakveld 7		12.231	11.881	12.129	12.288
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing					

8.3	Wonen en bouwen	989	974	974	974
Totaal taakveld 8		3.000	3.204	3.220	3.249
Totaal		**116.037**	**115.510**	**115.029**	**117.037**
Tabel_Lasten_Taakveld					
Taakveld	**Omschrijving**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
0. Bestuur en ondersteuning					
0.1	Bestuur	-2.198	-2.293	-2.345	-2.445
0.2	Burgerzaken	-2.317	-2.317	-2.259	-2.259
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-	-	-	-
0.4	Ondersteuning organisatie (overhead)	-15.941	-16.625	-16.698	-16.685
0.5	Treasury	-2.100	-2.600	-3.100	-3.600
0.61	OZB woningen	-310	-310	-310	-310
0.62	OZB niet-woningen	-275	-275	-275	-275
0.63	Parkeerbelasting	-	-	-	-
0.64	Belastingen Overig	-	-	-	-
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-	-	-	-
0.8	Overige baten en lasten	-1.059	-944	-1.159	-1.309
0.9	Vennootschapbelasting	-65	-65	-65	-65
0.10	Mutaties reserves	-161	-149	-358	-150
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	971	409	-2.390	-1.361
Totaal taakveld 0		-23.455	-25.168	-28.959	-28.458
1. Veiligheid					
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	-2.158	-2.111	-2.111	-2.111
1.2	Openbare orde en Veiligheid	-2.847	-2.638	-2.431	-2.430
Totaal taakveld 1		-5.005	-4.749	-4.542	-4.541
2. Verkeer, vervoer en waterstaat					
2.1	Verkeer en vervoer	-8.743	-8.596	-6.378	-6.326
2.2	Parkeren	-1.477	-1.367	-1.232	-1.231
2.3	Recreatieve havens	-	-	-	-
2.4	Economische Havens en waterwegen	-462	-448	-399	-372

2.5	Openbaar vervoer	-20	-20	-20	-20
Totaal taakveld 2		-10.701	-10.430	-8.028	-7.948
3. Economie					
3.1	Economische ontwikkeling	-	-	-	-
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	-
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	-298	-293	-293	-293
3.4	Economische promotie	-441	-441	-441	-441
Totaal taakveld 3		-739	-734	-734	-734
4. Onderwijs					
4.1	Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-
4.2	Onderwijshuisvesting	-2.630	-2.589	-2.554	-2.845
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-2.182	-2.182	-2.182	-2.182
Totaal taakveld 4		-4.812	-4.771	-4.736	-5.027
5. Sport, cultuur en recreatie					
5.1	Sportbeleid en activering	-197	-72	-72	-72
5.2	Sportaccommodaties	-3.713	-3.684	-3.646	-5.708
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-1.042	-588	-591	-591
5.4	Musea	-29	-29	-29	-29
5.5	Cultureel erfgoed	-	-	-	-
5.6	Media	-548	-448	-448	-448
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-3.475	-3.485	-2.790	-2.798
Totaal taakveld 5		-9.004	-8.306	-7.576	-9.646
6. Sociaal Domein					
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-2.675	-2.521	-2.541	-2.574
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	-1.106	-1.106	-1.106	-1.106
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-	-	-	-
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-353	-351	-350	-346
6.3	Inkomensregelingen	-12.452	-12.346	-12.215	-12.215
6.4	WSW en beschut werk	-1.845	-1.847	-1.849	-1.851
6.5	Arbeidsparticipatie	-1.205	-1.150	-1.150	-1.150
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-1.516	-1.516	-1.516	-1.516
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	-2.073	-1.962	-2.022	-2.077

6.712	Begeleiding (WMO)	-558	-558	-558	-558
6.713	Dagbesteding (WMO)	-343	-343	-343	-343
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-	-	-	-
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	-2.262	-2.133	-2.133	-2.133
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	-6.738	-6.738	-6.723	-6.723
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	-150	-150	-150	-150
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	-696	-696	-696	-696
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	-50	-50	-50	-50
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	-50	-50	-50	-50
6.791	PGB WMO	-545	-545	-545	-545
6.792	PGB Jeugd	-300	-300	-300	-300
6.811	Beschermd wonen (WMO)	-10	-10	-10	-10
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-450	-472	-472	-472
6.821	Jeugdbescherming	-1.812	-1.712	-664	-664
6.822	Jeugdreclassering	-10	-10	-10	-10
6.91	Coördinatie en beleid WMO	-1.282	-1.282	-1.282	-1.282
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	-838	-767	-702	-702
Totaal taakveld 6		-39.319	-38.615	-37.437	-37.523
7. Volksgezondheid en milieu					
7.1	Volksgezondheid	-5.452	-5.219	-5.161	-5.161
7.2	Riolering	-4.191	-4.161	-4.404	-4.564

Incidentele baten en lasten

In de Gemeentewet is opgenomen dat onze begroting structureel en reëel in evenwicht moet zijn. In artikel 189 (tweede lid) is opgenomen dat: “De raad ziet erop toe dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Hiervan kan hij afwijken indien aannemelijk is dat het structureel en reëel evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht.”

Met structureel evenwicht wordt bedoeld dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Met reëel evenwicht wordt bedoeld dat de geraamde baten en lasten in de begroting en meerjarenraming volledig en realistisch zijn. Daarom is het van belang om de incidentele lasten en baten scherp in beeld te houden.

Incidentele baten en lasten (inclusief incidentele dotaties en onttrekkingen)	2026	2027	2028	2029
Incidentele lasten				
Sociaal	-1.065	-170	-	-
Veilig	-90	-	-	-
Inkomen en armoede	-320	-140	-	-
Vrije tijd	-175	-	-	-
Onderwijs	-	-	-	-
Gebiedsontwikkeling	-365	-220	-180	-140
Leefomgeving en klimaat	-50	-	-	-
Verkeer	-100	-	-	-
Samen besturen	-935	-200	-65	-30
Financiën	-	-	-	-
Totaal incidentele lasten	-3.100	-730	-245	-170
Incidentele baten				
Sociaal	555	-	-	-
Veilig	-	-	-	-
Inkomen en armoede	-	-	-	-
Vrije tijd	75	-	-	-
Onderwijs	-	-	-	-
Gebiedsontwikkeling	115	130	-	-
Leefomgeving en klimaat	-	-	-	-
Verkeer	-	-	-	-
Samen besturen	480	-	-	-
Financiën	515	160	-	-
Totaal incidentele baten	1.740	290	-	-
Totaal	**-1.360**	**-440**	**-245**	**-170**

Rechtmatigheidsverantwoording

Goedkeuringstolerantie en rapportagegrens
In de financiële verordening is vastgelegd dat de raad in de kadernota de goedkeuringstolerantie en rapportagegrens voor rechtmatigheid vastlegt. In de jaarstukken vindt op basis van deze tolerantie en rapportagegrens de verantwoording plaats.

Het wetgevingstraject rondom de rechtmatigheidsverantwoording is voor gemeenten afgerond op 21 maart 2025. Naar aanleiding van de afgeronde wijzigingen in het BBV wijzigt vanaf boekjaar 2025 het maximum van de door de raad vastgestelde verantwoordingen naar 2% (was 3%).

De omvangsbasis van de verantwoordingsgrens wijzigt naar de totale lasten, exclusief de toevoegingen aan de reserves. De gemeenteraad zal in 2025 opnieuw het controleprotocol inclusief de gewijzigde goedkeuringstoleranties moeten vaststellen.

De afgelopen jaren hielden wij al rekening met 2%. Deze wetswijziging heeft dus niet direct effect, er is alleen geen ruimte meer voor het vaststellen van een hoger percentage.

Voorstel is de *verantwoordingsgrens op 2%* van de totale lasten (exclusief toevoegingen aan de reserves) vast te stellen.

Voorstel is de *rapportagegrens op € 100.000* vast te stellen.

Nieuwe paragraaf - Overige gegevens
Op grond van de aanpassing van Bbv artikel 24, 3e lid dient vanaf de jaarrekening 2025 een paragraaf "Overige gegevens" te worden toegevoegd. Deze paragraaf "Overige gegevens" moet in de jaarstukken worden opgenomen ná de jaarrekening en dus niet als onderdeel van de jaarrekening. In de paragraaf "Overige gegevens" wordt de controleverklaring van de accountant opgenomen.

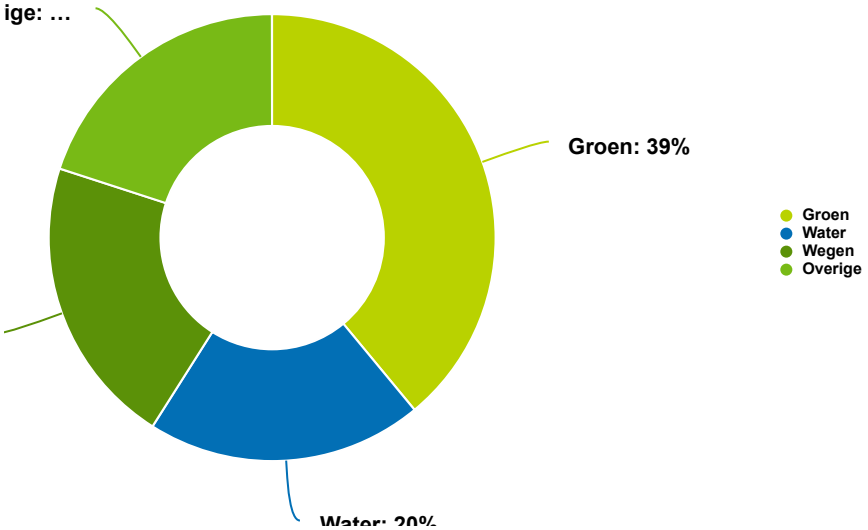
Voor het proces van opstellen, goedkeuren en publiceren van de jaarstukken betekent dit dat de volksvertegenwoordiging een versie van de jaarstukken goedkeurt waarin de definitieve controleverklaring van de accountant is opgenomen. De publicatie van de jaarstukken op de website omvat voortaan de opgestelde versie inclusief de paragraaf "Overige gegevens", met daarin de controleverklaring van de accountant. Voor Diemen leidt dit tot weinig verandering. Vast onderdeel van de vast te stellen jaarstukken is de accountantsverklaring. Deze is ook opgenomen in de gepubliceerde vastgestelde versie op de website.

Bijlagen
Kerngegevens

Sociale en fysieke structuur

Sociale structuur	2025	2026	2027	2028	2029
0 - 18 jaar	5.771	6.090	6.230	6.370	6.510
18 - 75 jaar	24.930	26.308	26.913	27.518	28.123
75 en ouder	2.276	2.402	2.457	2.512	2.567
Totaal	**32.977**	**34.800**	**35.600**	**36.400**	**37.200**

Fysieke structuur	2025	2026	2027	2028	2029
Oppervlakte gemeente (ha)	1.418	1.418	1.418	1.418	1.418
waarvan:					
- water	274	274	274	274	274
- oppervlakte groen	551	551	551	551	551
- oppervlakte wegen	293	293	293	293	293
- overige	299	299	299	299	299
- aantal woonruimten *[1]	16.333	16.333	16.333	16.333	16.333
- aantal bedrijfsvestigingen *[1]	4.965	4.965	4.965	4.965	4.965

Financiële structuur	Begroting 2025	Bedrag per inwoner 2025	Begroting 2026	Bedrag per inwoner 2026
Gewone uitgaven (excl. grondexpl.)	-110.644	-3,36	-117.008	-3,36
Opbrengst belastingen/retributies	23.540	0,71	25.587	0,74
Algemene uitkering	62.545	1,90	65.205	1,87
Boekwaarde vaste activa	154.250	4,68	164.640	4,73
Eigen vermogen en voorzieningen	55.268	1,68	64.647	1,86
Vaste schuld	43.500	1,32	38.500	1,11

[1] * Bron: Algemene Uitkering

Gesubsideerde instellingen

Gesubsideerde instellingen	2026	2027	2028	2029
Sociaal				
St. Welzijn Diemen[2]	1.482	1.482	1.482	1.482
Madi Diemen[3]	531	531	531	531
MEE Amstel en Zaan	221	221	221	221
Markant	107	107	107	107
Blijfgroep	95	95	95	95
St. Vluchtelingenwerk Amstel tot Zaan	81	81	81	81
Arkin	74	74	74	74
Regenboog	72	72	72	72
Zwembad AGO	58	58	-	-
Humanitas[4]	25	25	25	25
DMRA - Discriminatie Meldpunt (A`dam)	27	27	27	27
Scouting Diemen	26	26	26	26
Slachtofferhulp	13	13	13	13
Meer bewegen voor ouderen	8	8	8	8
Neuteblazers	2	2	2	2
Pink	2	2	2	2
PCOB	2	2	2	2
EHBO Diemen	2	2	2	2
St. Zonnebloem	1	1	1	1
Totaal Sociaal domein	2.825	2.825	2.767	2.767
Inkomen en armoede				
Madi Diemen[3]	177	177	177	177
Vroeg er op af	107	107	107	107
Humanitas[4]	65	65	65	65
Voedselbank	8	8	8	8
Totaal inkomen en armoede	357	357	357	357
Onderwijs				
Stg KMN Kind & Co	323	323	323	323
t. Florente Basisscholen	153	153	153	153
SKD	124	124	124	124
St. Welzijn Diemen[2]	40	40	40	40
Nieuwe Kring	29	29	29	29
St. RK Scholen	18	18	18	18
Totaal onderwijs	686	686	686	686
Vrije tijd				
Stichting De Omval	625	550	550	550
St. Openbare Bibliotheek Amsterdam	515	415	415	415
St. muziekschool Diemen	90	90	90	90
St. Diemer Festijn	77	77	77	77
Algemene Schakel Vereniging	66	66	66	66
St. Diemer Omroep	33	33	33	33
EDOG	23	23	23	23
Het Oranjefeest	14	14	14	14
Stg. Roots and Wings (Wereldfestival)	13	13	13	13
Sinterklaas in Diemen	11	11	11	11

[2] Het totaal aan subsidie voor Stichting Welzijn Diemen bedraagt 1.522.000. Deze subsidie is verdeeld over meerdere programma's.
[3] Het totaal aan subsidie voor Madi Diemen bedraagt 707.000. Deze subsidie is verdeeld over meerdere programma's.
[4] Het totaan aan subsidies voor Humanitas bedraagt 90.000. Deze subsidie is verdeeld over meerdere programma's.

Gesubsideerde instellingen	2026	2027	2028	2029
Smakelijk Diemen	8	8	8	8
Jazzfestival Duke	7	7	7	7
Kinderboerderij	7	7	7	7
Diemer Harmonie	7	7	7	7
Historische Kring	7	7	7	7
Vrouwenkoor Voice Female	4	4	4	4
St. vrienden van de Hoop	4	4	4	4
Vrijwilligerscollectief Het Elsengroen	3	3	3	3
Vr. Theatergroep Diemen	2	2	2	2
Kunstzin Diemen	2	2	2	2
Vrouwenkoor Ancora	2	2	2	2
St. Muziekcollectief Ouder Amstel	1	1	1	1
Totaal Vrije tijd	1.520	1.345	1.345	1.345
Leefomgeving en klimaat				
St Daarom Duurzaam Diemen	82	82	82	82
Totaal Leefomgeving en klimaat	82	82	82	82
Overige				
Nog in te delen subsidies	279	302	305	305
Stelpost indexering	120	120	120	120
groei diemen	25	50	75	100
Totaal overige	424	472	500	525
Totaal gesubsideerde instellingen	**5.893**	**5.766**	**5.737**	**5.762**

Raadsbesluit en Moties en amendenten

Moties

Afkortingenlijst

Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen Bestuur
amv	alleenstaande minderjarige vluchtelingen
AVOI	Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BENG	bijna energieneutrale gebouwen
BGE	basisgeluidemissies
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BNG	Bank Nederlandse gemeenten
BUIG	Bijstandsuitkeringen
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
CDOKE	Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid
CDOKE	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid
Coelo	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CSG	Centrum Seksueel Geweld
ESAP	Energiesysteem Actieplan
Fido	Wet Financiering Decentrale Overheden
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
GR	Gemeenschappelijke regeling
KVO	Keurmerk Veilig Ondernemen
LAI	Lokale Aanpak Isolatie
MRA	Metropoolregio Amsterdam
MVI	Maatschappelijk Verantwoord Inkopen
NAR	Nederlands Adviesbureau Risicomanagement
NIS2	Network and Information Systems Directive
OCF	oudercontactfunctionaris
OGZ	Gemeenschappelijke Regeling Openbare gezondheidszorg
OGZ	Openbare Gezondheidszorg
OZB	onroerende-zaakbelastingen
SES	sociaal economische status
SMI	Sociaal Medische Indicaties
SMP	soortenmanagementplan
SPUK EA	specifieke uitkering energiearmoede
VE	voorschoolse educatie
VGNB	‘Van Groot naar Beter’
VTH	Wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
WOZ	Waardering onroerende zaken
Wpg	Wet publieke gezondheid